

**İÇİNDEKİLER**

BU SAYIDA

MAKALE

**Avrupa Birliği'nde Vergi Aracı Kullanılarak Yapılan  
Devlet Yardımlarının Kontrolü**

Murat ÇETİNKAYA  
Erdem AYGÜN

ULUSLARARASI GELİŞMELER

REKABET KURULU NİHAİ KARAR ÖZETLERİ  
(01.04.2006-30.06.2006)

SEÇİLMİŞ KURUL KARARLARI

	<b><u>Karar Tarihi</u></b>	<b><u>Karar No</u></b>
GAZ BETON	30.05.2006	06-37/477-129
SES-BİR	15.06.2006	06-44/566-152
YEŞİL KART SİGORTA	04.05.2006	06-32/391-101

KESİNLEŞMİŞ DANIŞTAY KARARLARI LİSTESİ  
(01.04.2006-30.06.2006)

SEÇİLMİŞ DANIŞTAY KARARLARI	<b><u>Esas No</u></b>	<b><u>Karar No</u></b>
	2005/5733	2005/4936

DUYURU

**BU SAYIDA...**

Bu sayımızda önemli bir makaleye yer verilmektedir. Bu makale Rekabet Kurumu Uzmanı Murat ÇETİNKAYA ve Uzman Yardımcısı Erdem AYGÜN tarafından kaleme alınan, “Avrupa Birliği’nde Vergi Aracı Kullanılarak Yapılan Devlet Yardımlarının Kontrolü” başlıklı çalışmadır. Anılan makalede yazarlar, AB’de üye devletler tarafından vergi aracı / politikası kullanılarak verilen devlet yardımlarının tabi olduğu kurallar ve bunların nasıl denetlendiğini incelemektedir. Yazarlar AB’ye üyelik sürecinde müzakere aşamasında bulunan ülkemizin devlet yardımları konusunda gerçekleştireceği uyum çalışmalarına bir katkı sağlanmayı amaçlamaktadır.

Uluslararası gelişmeler bölümünde, bir dizi güncel konuda özet bilgiler sunuyoruz.

Dergimizin “Seçilmiş Kararlar” bölümünde ilk olarak, gazbeton pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler hakkında yürütülen soruşturma sonucunda verilen Kurul kararı yer almaktadır. Anılan kararda Rekabet Kurulu, AKG, Türk Ytong, Gaziantep Ytong ve Antalya Ytong’un 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinin (a), (b) ve (c) bendleri kapsamına giren anlaşma ve eylemler içinde olduklarına ve anılan teşebbüslere idari para ceza verilmesine hükmetmiştir. Bu kararın ardından Seslendirme Sanatçıları Meslek Birliği (Ses-Bir) hakkında yürütülen soruşturma sonucunda verilen karar sunulmaktadır. Ses-Bir’in birliğe üye olmayan ve üyelikten ayrılmış olan seslendirme sanatçılarına yönelik dışlayıcı karar ve eylemlerinin 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında incelendiği Kurul kararında, Ses-Bir’in hakim durumda olduğuna ve bu durumunu kötüye kullandığına hükmedilerek Ses-Bir’e idari para cezası verilmesine karar verilmiştir. Son olarak ‘Yeşil Kart Sigortası’ hizmeti sunumuna ilişkin olarak Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu, Türkiye Yeşil Kart Reasürans Havuzu ve üye 11 sigorta şirketinin fiyat tarifeleri belirlemek ve hasarsızlık indirimi vermemek suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. ve 6. maddelerini ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla yürütülen önaraştırma sonucunda, Rekabet Kurulu soruşturma açılmasına gerek olmadığına bununla birlikte 4054 sayılı Kanun’un 27. maddesi (g) bendinde belirtilen sürecin başlatılarak T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı’na görüş bildirilmesine hükmetmiştir.

## **REKABET *Dergisi***

---

Dergimizin bu sayısının da ilgililer için önemli bir kaynak olacağına inanıyoruz.

**Saygılarımızla...**

**AVRUPA BİRLİĞİ'NDE VERGİ ARACI KULLANILARAK  
YAPILAN DEVLET YARDIMLARININ KONTROLÜ\***

Murat ÇETİNKAYA<sup>1</sup>  
Erdem AYGÜN<sup>2</sup>

**1. GİRİŞ**

Avrupa Birliği'nde (AB) etkin işleyen bir birlik kurulabilmesi amacıyla Kurucu Antlaşma (Antlaşma) ile Birliğin ortak politikaları tespit edilmiştir. Bu politikaların bir kısmı hemen veya kısa bir süre içinde uygulamaya geçirilirken, bir kısmında da söz konusu politikaların etkin bir şekilde uygulanabilmesi için üye devletler arasındaki farklılıklar da göz önüne alınarak bir takım geçiş aşamaları kabul edilmiştir.

AB'nin ortak politikalarından biri olan Rekabet Politikası iki ana konuyu içermektedir. Bunlardan ilki teşebbüslere uygulanan anti-tröst kuralları, diğeri de devlet yardımlarına ilişkin kurallardır. Ancak her iki konu için esas olan husus, etkin bir şekilde işleyen iç pazar yaratılması önündeki bütün engellerin ortadan kaldırılmasıdır. Bu engeller piyasada faaliyet gösteren teşebbüsler eliyle ortaya çıkarılabileceği gibi, benzer etkilere sahip rekabeti bozucu engeller kamu yani devlet tarafından da yaratılabilmektedir. Devletlerin bir dizi ekonomik faaliyetleri ve piyasaları ilgilendiren kararları etkin bir iç pazarın oluşturulmasına sekte vurabileceği gibi, devlet tarafından teşebbüslere yapılan yardımlar da piyasalardaki rekabetçi yapıyı bozucu etkilere neden olabilir (Vickers, 2005: 2). Bu nedenlerle AB'de üye devletler tarafından verilen devlet yardımlarının Antlaşma'da ve ikincil mevzuatta belirlenen esaslar çerçevesinde düzenlenmesi gerekmektedir. Üye devletlerin verecekleri veya verdikleri devlet yardımlarının AB mevzuatına uyumlu olup olmadığı Antlaşma'nın koruyucusu ve uygulayıcısı olan AB Komisyonu (Komisyon) tarafından denetlenmektedir.

---

\* Çalışmadaki görüşler yazarlara ait olup, Rekabet Kurumu'nun resmi görüşlerini yansıtmaz. Çalışmaya yönelik olumlu değerlendirme ve eleştirileri için Rekabet Kurumu 2. Daire Başkanı H. Baha Karabudak'a, Rekabet Uzmanları Ali Demiröz, Hakan Bilir, Abdulgani Güngördü'ye ve ismini bilmediğimiz hakeme teşekkürü borç biliriz. Görüş ve eleştirileriniz için: [mcetinkaya@rekabet.gov.tr](mailto:mcetinkaya@rekabet.gov.tr) ve [eygun@rekabet.gov.tr](mailto:eygun@rekabet.gov.tr).

<sup>1</sup> Rekabet Uzmanı, Rekabet Kurumu.

<sup>2</sup> Rekabet Uzman Yardımcısı, Rekabet Kurumu.

## **REKABET Dergisi**

---

Bu çalışmada, AB’de üye devletler tarafından vergi aracı kullanılarak verilen devlet yardımlarının AB mevzuatına müktesebatında nasıl ele alındığı, ilgili AB kurumlarının bu çeşit yardımları nasıl değerlendirdiği, bir uyumsuzluk tespit edildiğinde nasıl giderildiği üzerinde durulacaktır. Bu sayede AB ile müzakere sürecinde olan ülkemizde, sorunlu bir alan olarak dile getirilen devlet yardımları konusunda izlenmesi gereken AB uygulamasının vergilere yönelik boyutuna ilişkin bir katkı yapılmaya çalışılacaktır.

Çalışmanın ilk bölümlerinde AB’de devlet yardımları konusunda Antlaşma’da yer alan hükümlerden hareketle devlet yardımlarına ilişkin temel kurallar ortaya konulacaktır. Ardından, “devlet”, “devlet kaynağı”, “yardım”, “devlet yardımı” kavramlarında bir netlik sağlanması amacıyla tanımlar üzerinde durulacaktır. Çalışmanın ana bölümü olarak, bu kavramsal çerçeve ve analitik sınıflandırma çerçevesinde vergi aracı kullanılarak verilen devlet yardımlarının neleri kapsadığı ve AB’de bu tür yardımlara ilişkin yaklaşım üzerinde durularak bir sonuca varılacaktır.

### **2. GENEL OLARAK**

AB’de devlet yardımlarının kontrolü Avrupa Topluluğu’nu (AT) kuran Antlaşma’nın (Antlaşma) 87. ve devamındaki maddelerde düzenlenmektedir. AB’de, Antlaşma’da aksine hüküm bulunmadıkça, genel itibarıyla, bir üye devlet tarafından veya devlet kaynakları kullanılarak verilen yardımlar, hangi şekilde olursa olsun, *belirli firmaları* veya *belirli malların üretimini* destekleyerek rekabeti bozuyorsa veya rekabeti bozma tehdidi taşıyorsa, bu yardımların, üye devletler arasındaki rekabeti etkilediği takdirde, ortak pazar ile bağdaşmaz nitelikte olduğu kabul edilmektedir.

AT Antlaşması’nın 87. maddesinin ikinci paragrafında ortak pazar ile uyum içinde olabilecek yardımlar şu şekilde belirtilmiştir:

- İlgili ürünlerin orijinine yönelik bir ayrımcılık yapılmaması kaydıyla, bireysel tüketicilere verilen sosyal karakterli yardımlar,
- Doğal afetler veya istisnai durumların yol açtığı zararları ortadan kaldırmaya yönelik yardımlar,
- Almanya’nın bölünmesi nedeniyle Federal Almanya Cumhuriyeti’nde ortaya çıkan ekonomik dezavantajları karşılamak üzere Federal Almanya’nın belli bölgelerine verilen yardımlar.

AT Antlaşması’nın 87. maddesinin üçüncü paragrafında ortak pazarla uyum içinde olduğu kabul edilebilen yardımlar belirtilmiştir:

- Yaşam standardı anormal biçimde düşük olan veya ciddi şekilde düşük istihdamın olduğu bölgelerdeki ekonomik gelişmeye yardımcı olmak için verilen yardımlar,

- Avrupa Birliği'nin ortak çıkarları için önemli olan bir projenin icrasını desteklemek veya bir ye devlet ekonomisindeki ciddi bozuklukların düzeltilmesi için verilen yardımlar,
- Ortak çıkarlara ters düşecek ölçüde ticaret koşullarını olumsuz bir şekilde etkilemeyen, belirli ekonomik faaliyetlerin veya bölgelerin gelişmesini kolaylaştırmak için verilen yardımlar,
- Ortak çıkarlara ters düşecek ölçüde Topluluk'ta ticaret koşullarını ve rekabeti etkilemeyen, kültür ve (kültürel) mirasın korunmasını desteklemek için verilen yardımlar,
- Komisyon'un nerisi zerine Konsey'in nitelikli çoğunluk ile alacağı kararda belirtilen diğer yardım türleri

bu kategoride sayılmıştır.

Antlaşma'nın 87. maddesi izleyen iki maddesinde ise devlet yardımlarının denetlenmesi konusunda genel usul kuralları belirlenmiş ve ye devlet, Komisyon ve Konsey'in yetki ve görevleri belirtilmiştir<sup>3</sup>. Aynı madde ile Komisyon ve Konsey'e bu konuda ikincil düzenleme yapma yetkisi de verilmiştir.

Bu genel bilgilerden sonra, AB'de devlet yardımlarının neden denetlendiğine de değinmekte fayda bulunmaktadır. AB'de devlet yardımlarının denetimi, ortak pazarın oluşturulması açısından önemli bir araç olan rekabet politikasına eklenmiş ve bu politikayı tamamlayıcı bir unsur olma özelliği taşımaktadır (zkarabber, 2003: 18). Bu nedenle, ilk olarak rekabet politikasının AB için önemini ortaya koymak gerekmektedir. AB'nin bütün ortak politikaları iç pazarda etkin bir şekilde işleyen rekabetçi bir ortamın hazırlanması ve korunması için birer araç niteliğindedir. Zira tam bir ekonomik bütünleşmeye ulaşmak, malların, hizmetlerin ve sermayenin sınırsız bir şekilde dolaşımını sağlayabilmek, ancak ve ancak bu dolaşımın önündeki engellerin kaldırılması ile mümkün olacaktır. İşte genel olarak rekabet politikasının ve bu politika altında ele alınan devlet yardımlarının denetlenmesinin nihai amacı; AB'nin bütünleşmiş bir pazar yapısına kavuşmasını ve bu yapının sağlanmasının önündeki özel sektörden veya kamudan kaynaklanan engellerin bertaraf edilmesini sağlamaktır.

<sup>3</sup> Bkz. Consolidated Version of the Treaty Establishing the European Union, OJ C 325, 24.12.2002. Bu maddelerin Türkçe tercümeleri ve devlet yardımlarının AB'de ve Türkiye'deki durumu için bkz. Uysal (2005). Ayrıca Türkiye'de devlet yardımlarına ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. DPT (2004).

### 3. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde bir kavramsal netlik sağlamak için devlet yardımı, devlet ve devlet kaynakları kavramlarına açıklık getirilmeye çalışılacaktır.

Öncelikle, bu kavramlara ilişkin olarak Antlaşma'da net tanımlar olmamakla birlikte, uygulamada AB otoriteleri tarafından bu üç kavramın da oldukça kapsamlı bir şekilde ele alındığını belirtmek gerekmektedir. Avrupa Toplulukları Adalet Divanı (ATAD) tarafından devlet yardımı kavramı, sübvansiyonu da kapsayacak şekilde geniş bir biçimde ele alınmıştır<sup>4</sup>. Avrupa Kömür ve Çelik Antlaşması (AKÇT) bağlamında alınan kararlarda da AB mahkemeleri, yardım kavramının sübvansiyon kavramından daha geniş olduğunu ve “yardım”ın “sübvansiyon”u da kapsadığını kabul etmiştir (Wishlade, 1997: 7). Quigley ve Collins (2003: 3) yardım kavramının sübvansiyondan daha kapsamlı olmasından bahsederken, ATAD’ın kullanmış olduğu ifadeleri tekrar ederek, yardımın sübvansiyonlar gibi yalnızca pozitif avantajları kapsamadığını, bunun yanı sıra bir işletmenin bütçesinde yer alan herhangi bir gider kalemini hafifletici unsurları veya müdahaleleri de içerdiğini not etmektedirler. Dolayısıyla, sübvansiyon etkisi yaratan pozitif veya negatif içerikli bütün dış kaynaklı destekler yardım kavramının içinde yer almaktadır.<sup>5</sup> Bu bağlamda, yardımda şirketin bütçesini hafifletici nitelik göze çarpmaktadır. Bu nedenle, şirketin bütçesine pozitif bir katkı sağlamaya yönelik her türlü tedbir yardım olarak adlandırılmaktadır. Aynı zamanda, yardım ile ulaşılacak istenen bir hedefin ve devletin yardımı olmaksızın o hedefe ulaşılmasının imkansız olması gerekir. Şirketin giderlerini azaltmaya yönelik müdahaleler, kelime anlamı itibarıyla aynı veya nakdi katkıyla örtüşme de etkileri itibarıyla aynıdır. Dolayısıyla yardım, ortaya çıkardığı etkileri açısından incelenir. (Korkmaz, 2004: 6)

Bunun yanı sıra, devlet tarafından uygulanan yardımın ülkenin genel ekonomik politikalarının, örneğin para politikasının, maliye politikasının, sağlık politikasının veya diğer konjonktürel iktisadi politikalarının bir sonucu olup olmadığı da önemli değildir (Quigley ve Collins, 2003: 6). Bu çerçevede devlet yardımları faiz oranı indirimleri, sermaye transferleri, doğrudan sübvansiyonlar, vergi yardımı, vergi muafiyeti gibi birçok şekilde olabilir<sup>6</sup>.

Devlet yardımı kavramı gibi devlet ve devlet kaynakları kavramları da geniş bir şekilde ele alınmaktadır. Buna göre yardım, merkezi devlet organları tarafından verilebileceği, yerel veya bölgesel otoriteler tarafından da verilebilir. AB uygulamasında bunlar arasında bir ayırım yoktur. Bu nedenle, verilen bir yardım, merkezi veya yerel bir devlet otoritesi tarafından verilen bir miktar

<sup>4</sup> ATAD’ın konu ile ilgili davalarda almış olduğu kararlar için bkz. Plender (2004: 6).

<sup>5</sup> Yardım ve sübvansiyon kavramlarının farklı kapsamları için bkz. OECD (2004).

<sup>6</sup> Devlet yardımları konusunda genel bilgi ve devlet yardımı türleri için bkz. DTI (2005).

nakdi yardım olabileceği gibi, vergi ve sosyal kesintileri de içerecek şekilde devlet otoriteleri tarafından önceden belirlenen, şirketin faydalandığı bir gelir de olabilir. Aynı şekilde, yardımın devlet otoritesi tarafından yetkilendirilmiş bağımsız bir otorite tarafından verilmesi durumunda da bu yardımın “devlet veya devlet kaynaklarından” verilmiş olduğu kabul edilmektedir. (Plender, 2004: 17)

#### **4. VERGİ ARACI KULLANILARAK VERİLEN DEVLET YARDIMLARI**

Daha önceki bölümlerde devlet yardımlarının araçlarından bir tanesinin de vergiler olduğu belirtilmişti. Bu çerçevede devlet yardımının vergi aracı kullanılarak verilmesi ile başka araçlar kullanılarak sağlanması arasında bir fark bulunmamaktadır. Şirketlerin üye devletler tarafından doğrudan finansman yoluyla desteklenmeleri etkin ancak en bariz ve açık devlet yardımı aracı olduğu için, üye devletler dikkatlerini basit ve dolaylı olan “vergi teşviklerine/avantajlarına” yöneltmişlerdir (Schön, 1999: 911).

Vergi aracı kullanılarak yapılan devlet yardımlarının denetlenmesinin yanı sıra, Antlaşma’da üye devletlerin vergi mevzuatlarının uyumlaştırılması veya yakınlaştırılmasına ilişkin hükümler de mevcuttur<sup>7</sup>. AB’nin vergi konusundaki temel politikasını Antlaşma’nın bu maddeleri, ilgili ikincil mevzuat ve içtihat kararları oluşturmaktadır. Belli vergi kurallarına ilişkin uyumlaştırma veya yakınlaştırmaya ait herhangi bir ortak politikanın belirlenmediği durumlarda, üye devletler vergi istisnası, vergi oranını indirme ve benzeri nitelikte vergi avantajlarını uygulamakta serbesttirler (Quigley ve Collins, 2003: 54). Herhangi bir üye devletin bir vergi uygulamasının hem AB’nin vergi politikasına hem de devlet yardımlarına ilişkin kurallara aykırı olması durumunda, sorunun çözümü için öncelikle vergi politikası aracı kullanılmaktadır. Bunun nedeni, devlet yardımlarına ilişkin inceleme ve sonuca ulaşma prosedürünün vergi ile ilgili uyumsuzlıklardakine göre daha uzun sürmesidir (Bilici, 2005: 161’den naklen).

Vergi aracı kullanılarak gerçekleştirilen devlet yardımlarına ilişkin olarak Komisyon tarafından yayımlanan 1998 tarihli bir Duyuru (Devlet Yardımları Kurallarının Dolaysız İşletme Vergileri ile İlgili Tedbirlere Uygulanması Hakkında Duyuru) bulunmaktadır<sup>8</sup>. Bu Duyuru’da devlet yardımlarına ilişkin kuralların, vergiler söz konusu olduğunda nasıl değerlendirileceğine ilişkin temel bilgiler yer almaktadır.

<sup>7</sup> Bkz. Antlaşma’nın Vergi Hükümleri başlıklı 90 ila 93. maddeleri ve ayrıca Yasaların Yakınlaştırılması başlıklı 94 ila 97. maddeleri.

<sup>8</sup> Commission Notice on the application of the State Aid rules to measures relating to direct business taxation, OJ C 384, 10.12.1998.



## **REKABET Dergisi**

---

Vergi aracı kullanılarak yapılan devlet yardımlarının Komisyon tarafından izlenmesi ve denetlenmesi, ortak pazarda rekabeti bozucu unsurları azaltmaya yönelik olarak kullanılan daha geniş kapsamlı olan devlet yardımlarına ilişkin kuralların bir alt konusudur. Komisyon, üye devletlerin vergi uygulamalarını her olayın kendi özelliğine göre değerlendirmektedir. 1998 tarihli Duyuru'ya (Komisyon, 1998: 4) göre, üye devlet tarafından uygulanan verginin devlet yardımı sayılabilmesi için aşağıdaki kriterleri sağlaması gerekmektedir:

- 1- Öncelikle, getirilen kurallar yardıma hak kazananlara normalde bütçelerinden kaynaklanan yükümlülükleri hafifleten bir avantaj sağlamalıdır. Bu avantaj şirketin vergi yükünü azaltan çeşitli yollarla sağlanabilir:
  - Vergi tabanının düşürülmesi (örneğin, özel /ekstra kesintiler, özel ya da hızlandırılmış amortisman düzenlemeleri veya bilançoda yedeklerin kaydedilmesi),
  - Vergi miktarında tamamen ya da kısmi indirimler,
  - Erteleme, iptal ya da vergi borcunun özel ödeme takvimine bağlanması.
- 2- Söz konusu avantaj devlet tarafından veya devlet kaynakları kullanılarak sağlanmalıdır. Vergi gelirlerindeki bir kayıp, esasen söz konusu şirketlere devlet kaynakları kullanılarak yapılan mali harcama ile aynıdır. Bu kriter üye devletlerdeki bölgesel veya yerel otoriteler tarafından yapılan yardımlarda da geçerlidir. Bunun yanı sıra, söz konusu devlet desteği yasal, düzenleyici ya da idari karakterde olabileceği gibi, vergi otoritesinin uygulamaları ile de gerçekleşebilir.
- 3- Vergi ile ilgili getirilen tedbir, üye devletler arasındaki ticareti ve rekabet etkileyebilecek nitelikte olmalıdır. Bu kriter söz konusu tedbirden faydalanan tarafın, söz konusu tarafın yasal statüsü ve finansman şekli ne olursa olsun, ekonomik bir aktivite gerçekleştirdiği ön varsayımını yapmaktadır. Bu hükümle ilgili AB içtihatları çerçevesinde üye devletler arasındaki ticaretin yardımdan yararlanan şirketin üye devletler arasında ticaret yapılması ile ilgili bir ekonomik faaliyetle iştigal etmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, söz konusu şirketi, birden fazla üye devleti ilgilendiren bir ekonomik faaliyet ile uğraşan ve bu şirketin rakibi olan diğer şirketler karşısında daha avantajlı konuma getiren yardımlar bu kapsamdadır.
- 4- Son olarak da, söz konusu vergisel tedbirin devlet yardımı olarak değerlendirilebilmesi için spesifik (özel) ya da seçici olması gerekmektedir. Diğer bir deyişle, bu vergi avantajı belirli teşebbüsleri ya

da belirli malların üretimini desteklemelidir. Burada bahsedilen seçicilik, genel vergi hükümlerinden istisna uygulamalarından ya da vergi otoritesinin kendi inisiyatifi ile gerçekleştirdiği uygulamalardan kaynaklanabilir. Bununla birlikte, bir vergisel tedbirin seçicilik özelliği, vergi sisteminin genel düzeni ve özelliğinden kaynaklanabilir. Böyle bir durumda, söz konusu tedbir Antlaşma anlamında devlet yardımı olarak kabul edilmemektedir.

Bu noktada, Komisyon Duyurusunda (1998: 5) yer aldığı şekilde genel tedbirler ve devlet yardımları arasındaki farkları açıklamak gerekmektedir. Prensip olarak, bir üye devletteki bütün ekonomik ajanlara uygulanan vergi ile ilgili tedbirler genel tedbir olarak kabul edilmektedir. Bu genel kural, üye devletlerin ekonomik politikaları üzerindeki inisiyatiflerini sınırlandırmamaktadır. Dolayısıyla, üye devletler spesifik ve seçici olmayan vergi düzenlemeleri ile vergi yükünü farklı üretim faktörleri üzerine yayabilirler. Bu çerçevede;

- Tamamen teknik karakterdeki vergisel tedbirleri (örneğin vergi oranı, amortisman kuralları ve zararın gelecek yıllarına aktarımına ilişkin kuralların belirlenmesi, çifte vergilendirmenin ya da vergiden kaçınmanın önlenmesine ilişkin hükümler),
- Belirli üretim maliyetlerine ilişkin vergi yükünün azaltılması aracılığıyla genel iktisadi politikaların gerçekleştirilmesi için alınan tedbirler

devlet yardımı olarak sayılmazlar.

Ayrıca uygulanan bir vergisel tedbirde bazı şirketlerin veya sektörlerin daha fazla yararlanması ile spesifiklik ve seçicilik birbirine karıştırılmamalıdır. Doğaldır ki, işgücü üzerine konulan vergilerin bir şekilde azaltılması sonucunda işgücü yoğun şirket ve sektörlerin, sermaye yoğun şirket ve sektörlerle oranla bu vergi avantajından daha çok faydalanacaktır. Benzer şekilde çevre, araştırma geliştirme ya da eğitim yatırımları için tanınan vergi avantajları da devlet yardımı olarak kabul edilmektedir.

Bu bilgiler çerçevesinde, herhangi bir vergisel tedbirin devlet yardımı sayılıp sayılmamasında, yani Antlaşmanın 87. maddesinin uygulanıp uygulanmamasında etkili olan faktör; bu tedbirin spesifiklik ve seçicilik kriterlerine sahip olup olmamasıdır. Bu nedenle, öncelikle söz konusu üye devletteki genel yani herkese uygulanan ortak vergi sisteminin saptanması gerekmektedir. Bu yapıldıktan sonra da, vergisel tedbir ile getirilen istisna veya farklılığın, o ülkedeki vergi sisteminin özelliği ve genel düzeni ile uyumlu olup olmadığı incelenmelidir. Şayet böyle bir uyum söz konusu değil ise, uygulanan vergisel tedbir Antlaşma'nın 87. maddesi çerçevesinde değerlendirilebilir. Ancak herhangi bir vergisel tedbirin devlet yardımı olarak kabul edilmesi, bu

## **REKABET Dergisi**

---

vergisel tedbirin uygulanamayacağı anlamına gelmemektedir. Çünkü ilk aşamada devlet yardımı olarak kabul edilen bu vergisel tedbirin, ikinci aşamada ortak pazar ile bağdaşıp bağdaşmadığının incelenmesi gerekmektedir.

1998 tarihli Duyuru'sundan sonra Komisyon, bir dizi farklı vergisel tedbirleri devlet yardımlarının denetlenmesi çerçevesinde mercek altına almıştır. Komisyon bu çalışmalardan elde ettiği bilgi birikimi ile 2004 yılında vergi aracı kullanılarak yapılan devlet yardımlarına ilişkin bir Rapor yayımlamıştır. Bu Raporda (Komisyon 2004) belirtildiği üzere, herhangi bir tedbirin yardım olarak değerlendirilmesinde bakılması gereken ana kriterler şu şekilde tespit edilmiştir:

- Seçici bir avantaj var mıdır?
- Devlet kaynakları kullanılmakta mıdır?
- Birlik içindeki ticaret etkilenmekte midir?
- Söz konusu tedbir vergi sisteminin genel yapısı ile uyumlu mudur?

Raporda (Komisyon, 2004) Komisyon'un bu kriterleri nasıl değerlendireceğine ilişkin ayrıntılı bilgiler de verilmektedir. Bu bilgiler, ana hatları ile yukarıda değinilen hususlarla paralellik arz etmektedir. Raporda (Komisyon, 2004) ele alınan hususlara ilişkin özet olarak aşağıdaki bilgiler verilebilir:

1. Bir vergi uygulamasının söz konusu üye devlette uygulanan normal vergi sisteminden farklı olmasını ve devlet yardımı sayılmasını belirlerken, bu vergi uygulaması sonucunda mükellefin/mükelleflerin vergi yükünün normal vergi sistemine kıyasla azalıp azalmadığına bakılmalıdır.
2. Yardımdan faydalananlar yalnızca özel vergi düzenlemesine tabi olan şirketler olmayabilir. Yardımın gerçek etkileri hesaba katıldığında, bu vergi düzenlemesinden gerçekten etkilenen tüm firmaların yardımdan faydalandıkları kabul edilebilir.
3. "Devlet kaynakları" kavramı, vergi düzenlemesinin ekonomik veya bütçeye ait ortaya çıkan etkileri çerçevesinde değil, yardımı alanın durumu göz önünde bulundurularak değerlendirilmelidir.
4. Birlik rekabetine açık bir sektördeki, bir veya daha fazla şirketin rekabetçi pozisyonlarını güçlendirdiği takdirde, söz konusu yardım, "üye devletler arasındaki ticareti etkileme" kriterini sağlıyor demektir. Diğer üye devletlerde de benzer yardımların bulunması Komisyon'un değerlendirmelerini etkilemez.
5. Söz konusu mali tedbirden yararlanacak şirketlerin sayısını azaltacak şekilde ölçütler veya kurallar getiren düzenlemeler ile

gerçekleştirilen bir devlet yardımı, tüm sektörlere uygulansa dahi seçici olarak kabul edilir.

6. Belli sektörlere özgü durumlar veya belirli tipteki işlemler, istisnai durumlarda bir üye devletteki genel vergi sisteminden ayrılan vergi uygulamalarını, söz konusu vergi sisteminde yer alan mantıki gerekçelerle haklı çıkarabilir. Ancak bu haklılığı üye devlet Komisyon'a ispat etmek durumundadır.
7. Ancak böyle bir durumda dahi, söz konusu sektörlere özgü nitelikler ile devlet tarafından tanınan vergi imtiyazlarının arasında doğrudan bir ilişki olmalıdır. Ayrıca bu tür bir derogasyon (muafiyet, istisna), ayrımcı bir şekilde olmaksızın, yardımı hak eden, pazardaki ilgili bütün teşebbüslere uygulanmalıdır.
8. Daha önceden devlet yardımı olarak kabul edilmiş bir vergi düzenlemesinde gerçekleştirilen değişiklikler şayet orijinal düzenlemenin özünü değiştiriyorsa, söz konusu tedbirlerin yeni halinin tekrar değerlendirilmesi gerekmektedir.
9. Bir vergi düzenlemesinin bir kısmına devlet yardımı olarak izin verilmesi, söz konusu düzenlemenin farklı kısımları için de zorunlu olarak izin verildiği anlamına gelmez.
10. Amaç olarak aynı hedefi gerçekleştirmek için kullanılmasına rağmen devlet yardımı ve zararlı vergisel tedbirler<sup>9</sup> farklı prosedürlere tabidir. Bununla birlikte, bir vergisel tedbirin zararlı olarak addedilmesi, söz konusu tedbirin devlet yardımı olarak kabul edileceği anlamına gelmez.
11. Her ne kadar dolaylı vergiler kullanılarak sağlanan yardımları içermese de, Duyuru'da (Komisyon, 1998) yer alan prensipler geniş ölçüde bu tip yardımlara da uygulanabilir. Bununla birlikte, dolaylı vergilere ait belirli özellikler ayrı bir Duyuru'da ele alınabilir.

## **5. USUL KURALLARI**

Bu bölümde kısaca Komisyon'un vergi yardımlarını nasıl denetlediği üzerinde durulacaktır. Antlaşma'nın 87. maddesine göre üye devletler, bir yardım verme veya var olan bir yardımı değiştirmeye yönelik bütün planlarını Komisyon'a bildirmek durumundadırlar. Yine aynı maddeye göre, hiçbir üye devlet Komisyon'un onayı olmaksızın böyle bir tedbiri uygulayamaz. Bu genel usul kuralları vergi yardımlarını da içerecek şekilde bütün devlet yardımları için uygulanmaktadır.

---

<sup>9</sup> "Vergi rekabeti"ne yola açabilecek düzenlemeler gibi. (Yazarların notu)

## **REKABET Dergisi**

---

Eğer bir üye devlet tarafından daha önceden verilmiş bir devlet yardımının Antlaşma'da belirtilen kapsamın dışında olduğuna, yani ortada Birlik kuralları ile bağdaşmayan bir devlet yardımı bulunduğuna karar verilirse, istisnai durumlar dışında, Komisyon üye devletten söz konusu yardımın (tespit edilmiş olan faizi ile birlikte) geri alınmasını ister.<sup>10</sup> Vergiler söz konusu olduğunda geri ödenecek yardım miktarı, gerçekten ödenecek vergi miktarı ile yardım olduğu için ödenmiş olan vergi miktarı arasındaki fark bulunarak tespit edilir.

Komisyon üye devletler ile birlikte, o devletin mevcut bütün yardım sistemini sürekli kontrol altında tutar. Bu çerçevede, üye devletler her yıl devlet yardımlarına ilişkin hazırlayacakları raporu Komisyon'a iletmek zorundadırlar. Şayet yardım vergiler vasıtasıyla yapılacak ise, bu raporlarda bütçedeki tahmini kayıp da yer almalıdır.

### **6. ÖRNEK KARARLAR**

Bu bölümde vergi aracı kullanılarak verilen devlet yardımlarının Komisyon tarafından nasıl değerlendirildiğini ortaya koyabilmek için dört adet karara yer verilecektir.

#### **6.1. Kara Taşımacılığında “Bioethanol” Tüketim Vergisi Oranında İndirim (Devlet Yardımı N 407/2003, Birleşik Krallık)**

Çevresel faydaları nedeniyle, Birleşik Krallık (BK) kara taşımacılığında “bioethanol” kullanımını, vergi indirimi ile teşvik etmek istemektedir. Bu nedenle 1979 tarihli “hidrokarbonlu yakıtlar vergisi kanunu”nda değişiklikler yapılarak 2004 yılı bütçesine konulmuştur. Söz konusu durum nedeniyle BK tarafından Komisyon'dan izin talep edilmiştir.

BK, “bioethanol”un diğer hidrokarbonlu yakıtlarla rekabet edemeyeceğini, zira “bioethanol”un maliyetinin diğerlerine nazaran önemli oranda fazla olduğunu söylemektedir. Yapılması istenilen vergi indirimi ile maliyetlerdeki bu fark dengelenmek istenmektedir. Halihazırda normal petrol ve çok az kükürtlü petrol ürünlerine iki farklı vergi uygulanmakta iken, yapılacak değişikliğin ardından “bioethanol”a da ayrı bir vergi uygulanacaktır. Çok az kükürt içeren petrol ürünlerinde 0,4710 £/lt olan vergi “bioethanol”lu petrol ürünlerinde 0,20 £/lt yapılmak istenmektedir. Böylelikle, litre başına 0,2710 £ indirim sağlanmış olacaktır. “bioethanol”a yapılacak vergi indirimi, “biyodizel”e mevcut durumda uygulanmakta olan ve 31.3.2007'ye kadar uygulanacak olan vergi indiriminin aynısı olacaktır.

---

<sup>10</sup> Referans faiz oranları Komisyon tarafından her yıl başında her üye ülke için belirlenmektedir. Referans faiz oranı hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. “Study in relation to updating of the reference rates applied in State Aid control in the EU”, Deloitte & Touche tarafından Komisyon için yapılan çalışma, 2004.

Tasarıda “bioethanol”, “biomass”den elde edilen “ethanol” olarak tanımlanmıştır. “Biomass” ise, endüstriyel atıkların, tarım, ormancılık ya da benzeri endüstrilerin atıklarının çevreye zarar vermeden toprakta çözünebilir parçalarını ifade etmektedir. Dolayısıyla tanımdan da anlaşılacağı üzere “bioethanol” diğer hidrokarbonlu petrol ürünlerine göre daha çevrecidir.

Vergi indirimi, “bioethanol”lu petrol ürününü, yukarıdaki tanıma uygun olarak ürettiğini kanıtlayan herkese otomatik olarak uygulanacaktır. Sadece BK’daki üreticiler değil aynı zamanda ithal edenler de söz konusu indirimden yararlanacaktır. Bu konuda bir ayırım bulunmamaktadır. Tasarıda ayrıca “bioethanol”un nihai ürünlerdeki oranı dikkate alınarak değişik indirim oranlarının uygulanacağı ayrıntılarıyla belirtilmiştir.

Yapılacak bu teşvikin süresi ise 1.1.2005’ten başlamak üzere 6 yıl olarak belirtilmiştir. Ayrıca, söz konusu indirim nedeniyle toplanmasından vazgeçilen verginin;

- 2005/6’da 30 milyon £
- 2006/7’de 35 milyon £
- 2006/7’de 50 milyon £

olacağı tahmin edilmiştir.

Ayrıca BK, her yıl “bioethanol”lu petrol ürünlerinin maliyeti ve diğer petrol ürünlerinin maliyeti konusunda gözden geçirmeler yapılacağını ve bunların Komisyon’la paylaşılacağını taahhüt etmektedir. Bu incelemenin ardından gerekirse, aşırı teşviki önlemek amacı ile vergi indiriminde yeniden düzenlemeler yapılabilecektir.

Komisyon tarafından, bahsi geçen vergi indiriminin 87. madde kapsamında değerlendirmesi yapılmıştır. Bir devlet yardımının ortak pazarla uyumlu sayılmaması için,

1. Devlet kaynakları kullanılarak verilmesi,
2. Rekabeti bozması,
3. Bazı teşebbüsleri kayırması,
4. Üye devletler arasındaki ticareti etkilemesi

gerekmektedir. İncelenen dosyada da, BK tarafından yapılmak istenen vergi indirimi, yukarıda yer verilen 4 şart açısından değerlendirilmiştir.

Öncelikle, vergi indirimi “bioethanol” üreticilerinin maliyetini düşürmeye yönelik olup tüm petrol ürünleri üreticilerini kapsamamaktadır. Bir başka deyişle, söz konusu vergi indiriminden “bioethanol” üreticileri haricindeki petrol ürünleri üreticileri yararlanamayacaktır. Bu açıdan bakıldığında indirimin sadece belli ürün grubunu ve üreticileri kapsadığı anlaşılmaktadır. Yapılan bu teşvik devlet kaynakları kullanılarak yapılmaktadır. Ayrıca, “bioethanol”lu

## **REKABET Dergisi**

---

yakıtların, fosillerden üretilen yakıtların ikamesi olduğu düşünüldüğünde, ilgili pazarda rekabet bozulacaktır. Üye devletler arasında ticaretin etkilendiği düşünüldüğünde, “bioethanol”lu yakıtlara uygulanacak vergi indiriminin bir çeşit devlet yardımı olduğu tespit edilmiştir.

87/3. maddede devlet yardımları konusunda uygulanan bazı muafiyetler belirlenmiştir. Bunlardan bir tanesi de, (c) bendinde yer alan “... Ticaret koşullarını ortak çıkarlara zarar verecek ölçüde olumsuz etkilemeyen ve belirli ekonomik bölgeler veya belirli ekonomik faaliyetlerin gelişimini kolaylaştırmak için yapılan yardımlar ... ortak pazar ile bağdaşır sayılabilir” şeklindeki muafiyettir.

Yapılması düşünülen vergi indirimi ile çevreye zararı daha az olan yakıtların kullanılması ve sera (greenhouse) gazlarının emisyonunun azaltılması amaçlanmaktadır. 1985 yılından bu tarafa getirilen birçok kural ile birlikte, yenilenebilir enerjilerin, özellikle biyoyakıtların, kullanımının artması teşvik edilmektedir. Bu nedenle çevreye daha az zarar veren yakıtların kullanımının artmasına yönelik olarak alınan önlemler AB’nin çevre politikası ile birebir uyum içindedir. Geleneksel olarak üretilen yakıtlara oranla maliyet dezavantajı olan biyoyakıtların gelişimine yönelik adımlar desteklenmiş ve bu konuda yapılan yardımlara da izin verilmiştir. BK’nın tasarıda tanımladığı “bioethanol” da çevreci ve yenilenebilir bir enerji kaynağıdır.

BK tarafından yapılan çalışmalarda “bioethanol”lu yakıt üretiminin maliyeti ve fiyatı analiz edilmiş ve üreticilere yapılacak olan vergi indiriminin, miktarı, zamanı ve nasıl olacağı konularında ayrıntılı tablolar hazırlanmıştır. Üretim sırasında kullanılan “bioethanol”un miktarı vergi indiriminin de oranını etkilemektedir. Ayrıca, daha önce de bahsedildiği gibi her yılsonunda yapılacak olan gözden geçirmeler ertesinde çeşitli düzenlemeler yapılabilecek ve “aşırı teşvik”e sebep olunmayacaktır.

Tüm bu tespit ve değerlendirmelerin neticesinde Komisyon, BK tarafından “bioethanol”lu yakıt üreticilerine uygulanması düşünülen vergi indiriminin, “Çevresel Koruma ile ilgili Devlet Yardımları Hakkında Kılavuz (Çevresel Kılavuz)”a<sup>11</sup> uygun olduğuna ve 6 yıl için uygulanacak olan bu teşvikin AB Antlaşması ile uyumlu olduğuna karar vermiştir.

### **6.2. Doğal Gaz İçin İklim Değişikliği Vergisi Muafiyeti (Devlet Yardımı N 631/05, Birleşik Krallık, Kuzey İrlanda)**

Komisyon tarafında izin verilen bir başka devlet yardımı da Kuzey İrlanda’da doğal gaz kullanımının artmasına yönelik olarak uygulanması

---

<sup>11</sup> Official Journal of the European Communities, 3.2.2001, C37 (2001/C 37/03)  
[http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2001/c\\_037/c\\_03720010203en00030015.pdf](http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2001/c_037/c_03720010203en00030015.pdf)

düşünülen vergi muafiyetidir. Komisyon'a yapılan başvuru ile 2001-2006 dönemini kapsayacak şekilde izin verilmiş olan vergi muafiyetinin 5 yıl daha uzatılması talep edilmektedir.

1.4.2001 tarihinde BK'ta, bir çevre vergisi olan ve likit petrol, kömür, gaz ve elektrik kullanımı için "İklim Değiştirme Vergisi (İDV)" uygulamaya konulmuştur. Bu verginin amacı enerjinin etkin kullanımını sağlayarak BK'nın Kyoto Protokolü'ndeki hedeflerine ulaşmasını sağlamaktır. Ev dışı kullanılan enerji üstüne konulan İDV, BK hükümetinin iklim değiştirme programının önemli bir parçasıdır. BK, İDV ile sera gazları ve özellikle karbondioksit emisyonunun azaltılmasını amaçlamıştır.

Uygulanması düşünülen İDV muafiyeti ile gaz endüstrisinin az gelişmiş olduğu Kuzey İrlanda'ya destek sağlanmış olacaktır. Ayrıca muafiyetin sadece doğal gaz için uygulanması ve kömür ya da petrol ürünleri için uygulanmaması düşünülmüştür. 6. Çevresel Hareket Programı'nda, kömür ve petrolden doğal gaza kaymanın desteklenmesi ve böylece karbondioksit emisyonunun azaltılması gerektiği ifade edilmektedir.

BK tarafından Komisyon'a verilen bilgiler içerisinde yer alan tablolardan, 1999 yılında Kuzey İrlanda haricindeki BK'da %52 civarında olan doğal gaz kullanımının Kuzey İrlanda'da %2,5 oranında kaldığı ve ayrıca Kuzey İrlanda'da doğal gazın diğer BK ülkelerine oranla %25 daha pahalı olduğu anlaşılmaktadır. Kuzey İrlanda'da bu denli kullanılan doğal gaz harici enerji kaynakları (kömür ve petrol ürünleri) sebebiyle karbondioksit ve diğer sera gazları emisyonu yüksek olmaktadır. Dolayısıyla BK, Kuzey İrlanda'da doğal gaz kullanımını artırmak ve çevreye verilen zararı azaltmak istemektedir. Ayrıca, verilen muafiyet olumlu etkilerinin olduğunu vurgulamak amacıyla, BK tarafından 2001 yılında verilen ilk muafiyet ile 1999'da %2,5 olan doğal gaz kullanım payının, başvuru anında %7'ye ulaştığı belirtilmektedir. Yapılan çalışmalar muafiyetin devamı halinde bu oranın 2012 yılında %18'lere kadar yükseleceğini göstermektedir.

Komisyon, doğal gaz için verilecek olan İDV muafiyetini, içerdiği özellikler bakımından devlet yardımı olarak değerlendirmiştir. Ancak, "Çevresel Kılavuz"un 46. paragrafında, çevresel faydaları olduğu için, ekstra maliyetin %50'sini geçmeyen yardımların izin verilebilir olduğunu ve 53. paragrafta da üye devletlerin bu oranlarda vergi indirimleri yapabileceği belirtilmiştir<sup>12</sup>. Diğer

<sup>12</sup> "Çevresel Kılavuz"un 'E.3. İşletme Dönemi Yardımı' başlıklı kısmında enerji tasarrufu ve atık yönetimini teşvik amacıyla yapılan işletme dönemi yardımlarına uygulanacak maddeler düzenlenmiştir. Zira atık yönetimine çevresel riskleri nedeniyle ayrıca önem verilmektedir. İşletme dönemi yardımları, yardımın türüne göre "azalan oranlı olanlar" ve "azalan oranlı olmayanlar" şeklinde ikiye ayrılmıştır. İlk grup için ekstra maliyetlerin tamamı kadar yapılabilen vergi indirimleri, ikinci grup için ekstra maliyetlerin yarısı kadar yapılabilir.



## **REKABET Dergisi**

---

bir ifade ile teşebbüslerin kömür ya da petrol yerine kullanacakları doğal gaz için verecekleri fazladan maliyetin %50'sine kadar vergi indirimi uygulanabilir. Komisyon da BK tarafından uygulanacak İDV muafiyetinin bu oranların altında olduğunu tespit etmiştir.

Vergi muafiyetinin amacının, tümüyle çevrenin korunması ile ilgili olması ve doğal gaz kullanımının özendirilmesi olduğundan, Komisyon, söz konusu muafiyetin uygun olduğuna karar vermiştir. “Enerji Vergileme Direktifi”nin 15(g) maddesinde de, 2000 yılı itibarıyla doğal gazın nihai enerji tüketimindeki oranı %15'ten az olan üye devletlerde maksimum 10 yıl ya da doğal gaz kullanımı %25'e çıkana kadar vergi muafiyeti uygulanabileceği belirtilmektedir.

Sonuç olarak bakıldığında, BK tarafından Kuzey İrlanda'da uygulanacak olan İDV muafiyetinin, çevrenin korunmasına faydalı olması, “Çevresel Kılavuz” ve “Enerji Vergileme Direktifi”ne uygun bulunması, süre ve miktar bakımından da gerekli koşulları sağlaması sebebi ile ortak pazarla bağdaşabilir bir devlet yardımı olduğuna karar verilmiştir.

### **6.3. Yatırım Vergisi Kredisi (Devlet Yardımı N 711/2001, Birleşik Krallık)**

BK'nın diğer bölgelerine nazaran daha az gelişmiş olan yerlerinde iş yapmak isteyen küçük müteşebbislere sermaye sağlamak amacı ile Topluluk yatırım vergisi kredisi (TYVK) sistemi uygulanmaya çalışılmıştır.<sup>13</sup> Böylece yoksul bölgelerin yeniden yapılanmasının mümkün kılınması hedeflenmiştir. Bu sistemde paralarını, “Topluluk Gelişim Finans Kurumları (TGFK)” diye adlandırılan araçlarda değerlendiren kişi ya da teşebbüslerin ödüllendirilmesi öngörülmüştür. Kişi ya da kurumlardan paraları toplayacak olan bu özel aracı kurumlar, az gelişmiş bölgelerde iş kurmak isteyen küçük müteşebbislere sermaye sağlayacaklardır. Çünkü söz konusu az gelişmiş bölgelerde eksikliği hissedilen temel sorun sermaye olarak tespit edilmiştir.

TYVK sisteminde rol alan 3 grup vardır. Bunlardan ilki, toplanan paraları dağıtacak olan TGFK'lardır. İkinci grup ise paralarını, özel aracı kurumlar olan TGFK'lara yatıracak olan kişiler ya da teşebbüslerdir. Üçüncü grup da sermaye ihtiyacı olan küçük müteşebbislerdir.

TGFK'lar iş danışmanlığı ve finans konularında uzmanlık sahibi aracı kurumlar olup, bunlar az gelişmiş bölgelerde yatırım yapacak olan müteşebbislere hem kredi hem de danışmanlık hizmeti vereceklerdir. Ancak bu aracı kurumların para toplamakta zorluk yaşamamaları gerekmektedir. Çünkü az gelişmiş bölgelerde insanların, ellerinde tuttıkları paraları aracı kurumlara

---

<sup>13</sup> Burada “topluluk” kelimesi AB için değil, Birleşik Krallık için kullanılmaktadır. (Y.N.)

yatırımları oldukça zor olmaktadır. Bu nedenle, insanların bu kurumlara para yatırımları teşvik edilmek istenmiştir. TGFK'lar, BK hükümetinin yetkili yerlerinden gerekli izinleri alarak (akredite olarak), az gelişmiş bölgelerde faaliyet göstermeye başlayacaklardır. Bu aracı kurumlar, topladıkları fonun, akredite oldukları ilk yılında %55 ve diğer yıllarda ortalama %75'ini müteşebbislere ya da topluluk projelerine kredi olarak vermekle yükümlü tutulmuşlardır. Bir TGFK'nın 3 yıl içinde toplayabileceği maksimum fon miktarı da 20 milyon £ ile sınırlandırılmıştır.

İkinci grupta yer alan ve TGFK'lara fon sağlayacak olan kişi ve kurumlar, BK'da uygulanmakta olan gelir ve kurumlar vergisinden, TGFK'lara yatırdıkları miktarın %5'i oranında muaf tutulacaklardır. Bu kişi ya da kurumlar yatırımları TGFK'larda kaldığı sürece muafiyetten yararlanacaklardır. Herhangi bir iptal durumunda ise muafiyet de iptal edilecektir.

Son olarak, TGFK'lardan kredi çeken ve sermaye sıkıntısı içerisinde bulunan müteşebbisler, küçük ve orta ölçekli teşebbüslerdir. Bu teşebbüslerin hükümetin 'Yoksulluk Endeks'inde tanımladığı az gelişmiş bölgelerde faaliyet gösteriyor olması gerekmektedir. Ayrıca, söz konusu teşebbüslerin zorluk içerisinde olmaması, diğer bir ifade ile verilen krediyi kullanabilecek kadar iyi durumda olması gerekmektedir.

BK tarafından uygulanması düşünülen muafiyetin, devlete maliyetinin yıllık ortalama 25 milyon £ olacağı düşünülmektedir.

Komisyon'un, yukarıda açıklaması yapılan ve BK tarafından az gelişmiş yerlerde uygulanması düşünülen muafiyet planı hakkındaki değerlendirmesinde, plan 3 kısma ayrılmaktadır. Komisyon tarafından, plan yatırımcı, aracı kurum ve hedef teşebbüsler için ayrı ayrı olarak incelenmektedir.

Komisyon, yatırımcı açısından bakıldığında, muafiyet planının bir devlet yardımı olmadığı sonucuna ulaşmaktadır. Çünkü BK'da yatırımcı olan herhangi bir kişi ya da kurumun söz konusu muafiyetten yararlanabileceği, bu nedenle 87(1) de belirtilen hiçbir koşulun oluşmadığı ifade edilmektedir.

Aracı kuruluşlar açısından bakıldığında ise ilk etapta belli bir ekonomik faaliyetin kayırıldığı düşünülse de, tek başına bu, söz konusu muafiyetin aracı kurumlar için izin verilmemesi gereken bir devlet yardımı sayılmasını gerektirmemelidir. Zira TGFK'lar için getirilen tek şart yetkili yerlere akredite olmaktır. Bu nedenle BK'da faaliyet gösteren her aracı kuruluş, belirlenmiş olan ve genel olarak düzenlenmiş şartları sağladıkları takdirde TGFK olarak hizmet vermeye başlayabileceklerdir. Söz konusu şartlar açık ve ayırım içermeyen şartlardır. Akredite olmuş olan TGFK'lar fon toplayabilmek için rekabet edebileceklerdir. Bu kurumların yatırımcılara sunacakları getiri oranlarının rekabetin

## **REKABET Dergisi**

---

temel unsuru olacağı düşünülmektedir. Sistemin açık olması nedeniyle herhangi bir sorun olmayacağı ifade edilmektedir.

Hedef teşebbüsler açısından bakıldığında da herhangi bir devlet yardımının bulunmadığı belirtilmektedir. Aracı kurumların, kredileri;

- Küçük ve orta ölçekli firmalara,
- Topluluk projelerine,
- Topluluk projelerindeki hisse senedi yatırımlarına

kullandırabilecekleri düzenlenmiştir.

Küçük ve orta ölçekli firmalara 100.000 £ ve daha az miktarlarda kredi kullanılabilmesi ve diğer bazı düzenlemelerin yapılacağı ifade edilerek bu noktada bir devlet yardımının söz konusu olmadığı ifade edilmektedir.

Piyasa içinde yer almayan ya da ticari olmayan, toplum faydasına yapılacak olan projeler, ya da ticari olmakla beraber yerel ve küçük çaptaki projeler için verilecek olan krediler ise Komisyon tarafından üye devletler arasındaki ticareti etkilemediğinden ve rekabeti bozmadığı ya da tehdit etmediği için devlet yardımı olarak değerlendirilmemiştir.

Son olarak hisse senedi yatırımları için de bir ayırım söz konusu olmadığı için devlet yardımının olmadığı belirtilmektedir.

Komisyon bu kapsamlı değerlendirme sonucunda sadece aracı kuruluşlar seviyesinde bir devlet yardımının söz konusu olduğuna ve diğer iki kısım için devlet yardımının bulunmadığına, aracı kuruluşlar için ise, uygulanmak istenen sistemin ortak pazarla bağdaşır bir proje olduğuna karar vermiştir.

### **6.4. Rekabeti ve Ticareti Bozucu Vergi Rejimi (IP/06/363, Malta)**

Komisyon'un diğer bir uygulamasında ise Malta'dan, tek pazardaki ticareti ve rekabeti olumsuz etkilediği düşünülen vergi rejiminin 2010 yılı sonuna kadar sonlandırılması talep edilmektedir. Öneriyi kabul için Malta'ya 1 aylık süre verilmekte ve önerinin reddi durumunda soruşturma açılacağı belirtilmektedir.

Malta'da uygulanan vergi rejimine göre, Yabancı Gelirli Malta Firmaları (YGMF) ve Uluslararası Ticaret Firmaları (UTF) yabancı kaynaklardan elde ettikleri gelir için asgari oranda vergilendirilmekte ya da hiç vergilendirilmemektedir. 1994 yılında getirilen söz konusu sistem ile Malta'da kurulu olan YGMF ve UTF'ler hissedarlarına bu ülkede kar dağıtırlarken %4,2 oranında vergilendirilmektedir.<sup>14</sup> Gelirlerini yurtdışında kazanan ve Malta vatandaşı olmayan kişilerin sahibi olduğu bu firmaların Malta ekonomisine

---

<sup>14</sup> Söz konusu oran normalde %35'tir.

katkısı bulunmadığını belirten Neelie Kroes<sup>15</sup>, uygulanmakta olan vergi rejiminin sonlandırılması gerektiğini belirtmektedir.

Komisyon tarafından belirtilen hususlara ilişkin olarak da Malta tarafından, uygulanan vergi sisteminin 2012 yılına kadar vergi iade sistemine çevrilmesi önerilmekte ve böylelikle seçici olmaktan çıkacak vergi rejiminin genel vergi uygulamasına dönüşeceği belirtilmektedir. Buna karşılık Komisyon da, 2010 yılı sonuna kadar yeni sistemin oluşturulmasını ve tüm firmaların bu sisteme uyumunun sağlanmasını talep etmektedir. Komisyon konuya ilişkin olarak Malta yetkililerinden;

1. YGMF ve UTF'lere uygulanmakta olan vergi kolaylığının 1.1.2007'ye kadar sonlandırılmasını ve aynı tarih itibariyle, yabancı şirketleri yerlilere nazaran avantajlı hale getirmeyecek yeni bir vergi sisteminin kurulmasını,
2. 31.12.2006 tarihinden sonra sisteme katılmak isteyen yeni UTF'lere vergi kolaylığının sağlanmamasını ve mevcut durumda sistemden fayda görenlerin 31.12.2010 tarihine kadar sistemden yararlanabilmesini,
3. 31.12.2006 tarihine kadar sisteme dahil olmaya çalışacak UTF'lerin sayısına sınır getirilmesini

istemektedir.

Görüldüğü üzere Komisyon, tek pazarda rekabeti bozucu etkileri olabilecek bir devlet yardımı şekline dönüştüğünü düşündüğü bir vergi uygulamasının sonlandırılmasını istemektedir.

## **7. SONUÇ**

Görüldüğü gibi, vergi aracı kullanılarak yapılan devlet yardımlarına ilişkin kurallar ve başta Komisyon olmak üzere, AB otoritelerinin konuya yaklaşımı gayet açık ve nettir. Antlaşma'da devlet yardımlarına ilişkin genel kurallar ortaya konulurken, ikincil mevzuat ve uygulama ile ilgili kavramlarda AB içerisinde bir netlik kazanılmıştır.

Komisyon'un 1998 yılında yayımlanmış olduğu Duyuru'da ve 2004 yılında hazırlanmış olduğu Rapor'da vergi aracı kullanılarak verilen yardımlara ilişkin yaklaşımda da bir açıklık bulunmaktadır.

Yukarıda bahsedilen kararlar ve uygulamalar incelendiğinde ise Komisyon'un devlet yardımı konusunda dosyaları incelerken öncelikle Roma Antlaşması'nda belirtilen tanıma uygun bir devlet yardımının olup olmadığını tespit ettiği, ardından da, eğer var ise, devlet yardımının ortak pazarla bağdaşır bir yardım olup olmadığının belirlendiği görülmektedir. Ayrıca, AB'nin çevre,

<sup>15</sup> Rekabet politikasında sorumlu Komisyon üyesi.

## **REKABET Dergisi**

---

genel sağlık ve savunma gibi Birliği etkileyen konularda yuruttuğu genel politikaya uygun olarak kararlar verilmektedir. Orneğin, devlet yardımı olarak nitelenen vergi indirimlerinin ya da muafiyetlerin, Birliğin cıvre politikasına uygun olmaması halinde uygulamaya konulması engellenebilmektedir.

AB ile uyelik muzakereleri aşamasında bulunan ulkemizde, vergi aracı kullanılarak yapılan devlet yardımlarının gelecekte karşımıza bir sorun olarak cikmaması iain, soz konusu yardımların bir de calışmada yer verilen kurallar cırcıvesinde değerlendirilmesinin uygun olacağı duşunılmaktadır. Bu cırcıvede, bu calışmanın biyoyakıta uygulanacak vergi rejimine yonelik guendemde olan tartışmalara devlet yardımı perspektifinden bir yol gostereceği duşunılmaktadır. Yine, AB'deki devlet yardımlarının kontrolune ilişkin kurallar ve yukarıda ornek olarak verilen kararlar incelendiğinde 5526 sayılı Kanun<sup>16</sup> ile Bilkent Unıversitesine tanınan ve 25 yıl surecek olan vergi avantajının bu calışmada belirtilen kıstaslar cırcıvesinde de bir değerlendirmesinin yapılması uygun olacaktır.

Son olarak, AB'ye uyelik muzakereleri aşamasında olan ulkemizin gelecekteki pozisyonunu tam olarak belirleyebilmek iain, soz konusu duzenlemeleri ve ornekleri yukarıdaki buolumlerde belirtilen uygulamaları oğrenmesi, değerlendirmesi ve ozumsemesi gerektiği aıktır. Elbette ki konunun ayrıntıları cok daha fazla ve tartışılacak noktalar cok daha geniştir. Bu ayrıntılar ve tartışmalar, ulkemizdeki araştırmacıların devlet yardımları konusunun bu yonu ile ilgilenmesini beklemektedir.

---

<sup>16</sup> 4.7.2006 tarih ve 26218 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

**KAYNAKLAR**

- BİLİCİ, N. (2005), *Türkiye Avrupa Birliği İlişkileri*, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Consolidated Version of the Treaty Establishing the European Union, OJ C 325, 24.12.2002 (“Antlaşma” şeklinde atıf yapılmıştır.)
- DELOITTE & TOUCHE (2004), *Study in relation to updating of the reference rates applied in State Aid control in the EU*
- DPT (2004), *Devlet Yardımları Değerlendirme Özel İhtisas Komisyonu Raporu*, Yayın No: 2681
- DTI (2005), *The State Aid Guide, Guidance for state aid practitioners, Department of Trade and Industry*, [www.dti.gov.uk](http://www.dti.gov.uk), (giriş tarihi: Aralık 2005)
- KOMİSYON (1998), Commission notice on the application of the State aid rules to measures relating to direct business taxation, OJ C 384, 10.12.1998.
- KOMİSYON (2001), N 711/2001 sayılı Karar, “Community investment tax credit”
- KOMİSYON (2004), Report on the implementation of the Commission notice on the application of the State aid rules to measures relating to direct business taxation, 9.2.2004, Brüksel.
- KOMİSYON (2004), N 407/2003 sayılı Karar, “Reduced rate of excise duty on bioethanol used for road transport”
- KOMİSYON (2006), N 631/05 sayılı Karar, “Climate change levy exemption for natural gas in Northern Ireland”
- KOMİSYON (2006), 23.3.2006 tarihli IP/06/363, “State aid: Commission requests phasing out of distrotive tax regime in Malta”
- KORKMAZ, D. (2004), *Avrupa Topluluğu’nda Devlet Yardımlarının Denetlenmesi*, Rekabet Kurumu, Yayımlanmamış Araştırma Uzmanlığına Yükseltme Tezi
- OECD (2004), “Competition Policy in Subsidies and State Aid”, *OECD Journal of Competition Law and Policy*, V: 6, No: 1-2, 109-173
- ÖZKARABÜBER, M. (2003), *Avrupa Birliği ve Türkiye’de Devlet Yardımlarının Kontrolü*, Rekabet Kurumu Uzmanlık Tezleri Serisi No: 47, Ankara.

## **REKABET Dergisi**

---

- PLENDER, R. (2004), "Definition of Aid", Andrea Biondi, Piet Eeckhout ve James Flynn (der) *The Law of State Aid in the European Union* içinde, Oxford University Press
- QUIGLEY, C. (2004), "General Taxation and State Aid", Andrea Biondi, Piet Eeckhout ve James Flynn (der) *The Law of State Aid in the European Union* içinde, Oxford University Press
- QUIGLEY, C. ve COLLINS M. (2003), *EC State Aid Law and Policy*, Hart Publishing, Oxford.
- SCHÖN, W. (1999), "Taxation and State Aid Law in the European Union", *Common Market Law Review*, V: 36, 911-936.
- UYSAL, T. (2005), *Avrupa Birliği ve Türkiye'de Devlet Yardımları*, İktisadi Kalkınma Vakfı Yayınları No: 187, İstanbul.
- VICKERS, J. (2005), State aid and distortion of competition, Paper for the state aid conference, Office of Fair Trading, [www.oft.gov.uk](http://www.oft.gov.uk), (giriş tarihi: Aralık 2005)
- WHISHLADE, F. (1997), "When are tax advantages state aids and when are they general measures?", *Regional and Industrial Policy Research Paper*, No: 20, The University of Strarthelyde, Glasgow.

**ULUSLARARASI GELİŞMELER**

- ABD'DEN HABERLER
- AVRUPA BİRLİĞİ'NDEN HABERLER



**ABD'DEN HABERLER**

**İndianapolis'te Yerleşik Hazır Beton Üreticisi Fiyat Tespiti ile Suçlanıyor**

11 Nisan 2006, Washington

ABD Indianapolis Bölge Mahkemesinde bugün düzenlenen iddianamede, Beaver Materials Corp adıyla faaliyet gösteren MA-RI-AL Corp. ve onun iki üst düzey yöneticisi olan Chris Beaver ve Ricky Beaver ile üçüncü bir üst düzey yönetici John J. Blatzheim, İndianapolis büyük şehir bölgesindeki hazır beton satış pazarında rekabeti ortadan kaldırmak amacıyla, birbirleri ile ve diğer hazır beton şirketleri ile gizli anlaşma yapmakla suçlanıyor. Üç üst düzey yönetici aynı zamanda, yalan beyan vererek hukuku bilerek ve kasten yanıltmak suçuyla da itham ediliyor.

Antitröst Biriminin halen devam eden hazır beton soruşturması çerçevesinde, bugünkü suçlamalarla birlikte, toplam üç şirket ve sekiz kişi daha suçlu bulunmuş ve toplam 30 Milyon Dolardan fazla ceza verilmiş oldu. Üst düzey yöneticilerin her birine, fiyat tespit ederek Sherman Yasasını ihlal ettikleri için, azami üç yıl hapis ve 350.000 Dolar tutarında para cezası verilebilecekken, şirketlere de 10 Milyon Dolar tutarında azami para cezası verilebilecektir. Azami cezalar, hukuken verilebilecek en fazla cezadan daha fazla olmaları halinde suçtan elde edilen kazancın iki katına veya suçun mağdurlarının kayıplarının iki katına kadar çıkarılabilecektir.

**Daha detaylı bilgi için:**

[http://www.usdoj.gov/atr/public/press\\_releases/2006/215589.htm](http://www.usdoj.gov/atr/public/press_releases/2006/215589.htm)

**Adalet Bakanlığı Arcelor'un Mittal Steel Tarafından Devralınmasındaki Potansiyel Sorunlara Çözüm Getiriyor**

12 Mayıs 2006, Washington

Adalet Bakanlığı bugün yaptığı duyuruyla, Arcelor S.A.'yı satın alma talebinde bulunan Mittal Steel Company N.V. ile bu talep hususunda anlaşmaya vardığını, ayrıca Antitröst Biriminin Mittal ve Arcelor birleşmesinin rekabete aykırı kaygılar ortaya çıkardığı sonucuna varması halinde, olası antitröst sorunlarının bu anlaşma ile çözümlenebileceğini belirtti. Anlaşma uyarınca, Bakanlık dünyanın en büyük iki çelik üreticisi olan Mittal ve Acelor'un birleşmesinin rekabet bakımından sonuçlarını incelemeye devam edecek, şayet Mittal ve Arcelor birleşmesinin rekabeti büyük ölçüde azaltacağı sonucuna varılırsa, Mittal'ın şu anda Arcelor'a ait olan Defasco Inc.'yi devretmesi veya onu devretmesi mümkün değilse Bakanlığın kabul edeceği başka varlıklarını elden çıkarması gerekecek.

Hart-Scott-Rodino (HSR) Yasası, belirli eşiklerin üzerindeki işlemlerin taraflarına bildirim ve bekleme süreleri getirmektedir. Bakanlık HSR Yasasının verdiği bekleme süresini kullanarak rekabete aykırı gördüğü işlemleri tamamlanmadan değiştirebilir veya engelleyebilir. Koşullar elverirse, Bakanlık, ortaya çıkan sorunlara yeterli çözümün sağlanmasına ilişkin taraflarla anlaşmaya vararak, soruşturma tamamlanmadan bekleme süresini sonra erdirebilir.

**Daha detaylı bilgi için:**

[http://www.usdoj.gov/atr/public/press\\_releases/2006/216124.htm](http://www.usdoj.gov/atr/public/press_releases/2006/216124.htm)

**Adalet Bakanlığı Üreticilerin Fabrika Çalışma Koşulları Hakkında Bilgi Paylaşma Planını Gözden Geçirdi**

19 Haziran 2006, Washington

Adalet Bakanlığı bugün, Fair Factories Clearinghouse (FFC-Adil Fabrikalar için Bilgi Paylaşım Merkezi)'nin sunduğu, dünyanın çeşitli yerlerindeki üretim tesislerinin çalışma koşullarına ilişkin bilgi toplamak ve paylaşmak amacıyla üye şirketlerin gönüllülük çerçevesinde kullanabileceği bir veritabanı işletilmesi teklifine itiraz etmeyeceğini açıkladı.

FFC ve Worl Monitors Incorporated, Antitröst Biriminin söz konusu veri tabanının işletilmesine ilişkin bir gözden geçirme yazısı ile görüş bildirmesi talebinde bulunmuştu. Gözden geçirme talebinde, veritabanının, tüketim malları üretiminde geçerli kanunlar, evrensel çalışma standartları ve işçi haklarına daha iyi uyum sağlanması ve kötü şartlarda işçi çalıştırılan ortamların ortadan kaldırılmasının desteklenmesi bakımından şirketlere yardımcı olacağı, ayrıca çalışma şartları hakkındaki bilgilerin daha elverişli koşullarda toplanması ve paylaşılmasını sağlayarak, üretim tesislerine yönelik masraflı ve çok sayıdaki denetimleri azaltacağı belirtilmiştir. Talepte ayrıca, rekabete aykırı etkilerden kaçınmak üzere, tüm FFC üyelerinin antitröst politikasıyla ilgili bir beyannameye uymak zorunda olacağı, bu ve başka şeylerin yanında, üyelik toplantılarının dışarıdan bir danışmanın katımlıyla gerçekleşeceği ortaya konmuştur.

**Daha detaylı bilgi için:**

[http://www.usdoj.gov/atr/public/press\\_releases/2006/216719.htm](http://www.usdoj.gov/atr/public/press_releases/2006/216719.htm)

**Adalet Bakanlığı Exelon ve Public Service Enterprise Group'un Birleşmesine, Elden Çıkarma Şartı Getiriyor**

22 Haziran 2006, Washington

Adalet bakanlığı bugünkü açıklamasında, Exelon Corporation (Exelon) ve Public Service Enterprise Group Incorporated (PSEG)'nin 16 Milyar Dolarlık birleşmelerine devam edebilmeleri için, ikisi Pensilvanya'da, dördü New

## **REKABET Dergisi**

---

Jersey’de olmak üzere altı elektrik üretim tesisini elden çıkarmaları şartını ortaya koydu.

Antitröst Birimi söz konusu işlemi durdurmak için ABD Washington, D.C. Bölge Mahkemesinde bir hukuk davası açtı. Dava dilekçesinde, birleşmenin Birleşik Devletlerin en büyük elektrik şirketlerinden birini ortaya çıkaracağına ve bu şekilde şirketlerin toptan elektrik fiyatlarını yükseltme imkanına sahip olacağına yer verildi. Ayrıca Antitröst Biriminin mahkemenin onayına sunduğu mutabakat kararı teklifine göre de, birleşik firmanın altı elektrik üretim tesisini elden çıkarması, aynı zamanda gelecekte Orta Atlantik Bölgesinde mevcut herhangi bir elektrik tesisini veya bir tesisin kontrolünü devralmadan önce Bakanlığın onayını alması gerekiyor.

### **Daha detaylı bilgi için:**

[http://www.usdoj.gov/atr/public/press\\_releases/2006/216780.htm](http://www.usdoj.gov/atr/public/press_releases/2006/216780.htm)

### **Federal Ticaret Komisyonu Boston Scientific’in Guidant Corporation’ı Devralmasına İzin Vermeden Önce Bazı Aktiflerin Satılmasını Talep Etti**

20 Nisan 2006, Washington

Federal Ticaret Komisyonu Boston Scientific ile Guidant Corporation (Guidant) arasındaki 27 milyar Dolarlık devralma işlemine ilişkin bir muvafakat emri yayınladı. Komisyon işlemin, önerilen şekliyle, Amerika Birleşik Devletleri’nde yoğunlaşmanın yüksek olduğu medikal cihaz piyasalarında rekabeti azaltarak FTC Kanunu ve Clayton Kanunu 7. Kısmı ihlal edeceğini belirtti.

Muvafakat emrinde yer alan koşullardan bazıları şunlar: Guidant’ın ilaç kaplı stent (DES) geliştirme programı, Perkütan Transluminel Koroner Anjioplasti (PTCA) ve koroner kılavuz tel ürünlerini de içeren vasküler iş kolunun FTC’nin onayladığı bir üçüncü şahsa satılması; Boston Scientific ve Cameron Health Inc. (Cameron) arasındaki sözleşmeden doğan hakların, Boston Scientific’in Cameron’un eylemleri üzerindeki kontrolünü ve İmplantabl Kardiovertet Defibrilatör (ICD) ürünüyle ilgili gizli bilgilerin paylaşımını sınırlandıracak şekilde yenilenmesi. Devralma işleminin tamamlanması için tarafların muvafakat emrindeki koşullara tamamen uymaları gerekiyor.

### **Daha detaylı bilgi için:**

<http://www.ftc.gov/opa/2006/04/bostonscigui.shtm>

**Federal Ticaret Komisyonu Fiyat Manipülasyonu ve Fiyat Artışları ile İlgili bir Rapor Yayınladı**

22 Mayıs 2006, Washington

Federal Ticaret Komisyonu “Benzin Fiyatlarındaki Manipülasyonun ve Katrina Kasırgasının Ardından Benzin Fiyatlarındaki Artışın İncelenmesi” konulu raporunu yayınladı. Raporda, rafinerilerdeki kapasitenin azaltılması ya da diğer piyasa manipülasyonları yoluyla ülke çapındaki benzin fiyatlarının yapay olarak manipüle edilip edilmediği ve rafinerilerin, büyük toptancıların ve perakendecilerin Katrina Kasırgasından sonra uyguladıkları fiyatlandırma ile ilgili yapılan soruşturmanın detayları yer alıyor.

FTC, soruşturmasında, ilgili süre içerisinde fiyatların yükselmesine neden olan yasa dışı piyasa manipülasyonlarına dair herhangi bir kanıtı rastlamazken rafineri, toptan ve perakende satış düzeylerinde “fırsatçılık” olarak nitelendirilebilecek fiyatlandırma uygulamaları tespit etti. Ancak daha detaylı analizlerin ardından, yüksek fiyatların bölgesel ya da yerel eğilimler gibi diğer etkenlerden kaynaklandığı belirlendi. Raporun son bölümünde politikalarla çeşitli çıkarımlar ve tavsiyelere yer verildi. Raporun tamamına FTC’nin web sitesinden ulaşılabilir.

**Daha detaylı bilgi için:**

<http://www.ftc.gov/opa/2006/05/katrinagasprices.shtm>

**Federal Ticaret Komisyonu ve Adalet Bakanlığı Birleşme Öncesi Bildirimlerin Elektronik Ortamda Sunulmasına İzin Verdi**

20 Haziran 2006, Washington

Federal Ticaret Komisyonu ve Adalet Bakanlığı, birleşmeye taraf olan teşebbüslerin Hart-Scott-Rodino Kanunu uyarınca sunduğu birleşme öncesi bildirimlerin internet üzerinden gönderilebileceği bir dosyalama sisteminin uygulamaya konacağını açıkladı. Elektronik dosyalama, belgelerin çoğaltılması ve iletilmesini kolaylaştırarak bu işlemler için gereken zamana ve masrafları azaltacak. Yeni sisteme göre taraflar belgelerini ve eklerini basılı olarak ya da elektronik ortam üzerinden ulaştırabilecekler.

FTC ve Bakanlık yetkilileri, elektronik dosyalama sistemindeki her sürecin verilen bilgilerin gizliliğini ve güvenliğini koruyacak şekilde tasarlandığını belirtti. Sistemde bilgi paketi sunulmadan önce geçerli bir elektronik imza isteniyor, imzalanan paket şifrelenerek internet üzerinden güvenli bir FTC sunucusuna iletiliyor.

**Daha detaylı bilgi için:**

<http://www.ftc.gov/opa/2006/06/premerger.shtm>

## **AVRUPA BİRLİĞİ'NDEN HABERLER**

### **Komisyon MasterCard'a İtiraz Bildirimi Gönderdi**

30 Haziran 2006, Brüksel

Avrupa Komisyonu 23 Haziran 2006 tarihinde MasterCard'a, 24 Eylül 2003 tarihli daha önceki bir İtiraz Bildirimini tamamlayan ve MasterCard'ın "sınır aşırı değişim ücretleri" ile ilişkili olan bir İtiraz Bildirimi gönderdiğini doğruladı. Söz konusu ücretler, vezneden MasterCard ya da Maestro markalı kartlar ile yapılan ödemelerde ticaret bankaları tarafından kart sahibi bankalara ödenmektedir. Komisyon'un İtiraz Bildirimi'ndeki ön görüşü, MasterCard şirketinin perakendecilerin MasterCard ve Maestro markalı ödeme kartlarını kabul edebilmeleri için minimum bir fiyat belirleyerek rekabeti kısıtladığı yönündedir (81. Madde). Bu konu hakkında kesin bir karar alınmadan önce MasterCard'ın dosyaya erişimine ve sözlü savunma yapmasına fırsat verilecektir. Komisyon'un AT Antlaşması'nın MasterCard tarafından ihlal edildiğine karar vermesi halinde MasterCard'ın değişim ücretleri yasaklanabilir.

MasterCard soruşturmasında tanımlanan bu sorun, mali hizmetler sektörü rekabet araştırmasında saptanan problemlerden birini göz önüne sermektedir. Ancak MasterCard araştırması mali hizmetler sektörü araştırmasından önce yapılmıştır ve sektör araştırmasında toplanan bilgiler, ayrı yürütülen MasterCard araştırmasında kullanılmamıştır.

#### **Daha detaylı bilgi için:**

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/06/260&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>

### **Komisyon ATAD'ın SGL Carbon ve Showa Denko (Grafit Elektrot Karteli) Davalarındaki Kararlarını Memnuniyetle Karşladı**

29 Haziran 2006, Brüksel

18 Temmuz 2001'de Komisyon SGL Carbon AG (Almanya), Showa Denko (Japonya) ve altı diğer şirket hakkında grafit elektrotlara yönelik dünya çapında bir fiyat tespiti karteli kurdukları için para cezası kararı almıştı. Komisyon'un verdiği cezalar Bidayet Mahkemesi'nde temyiz edilmiş ve bu mahkeme para cezalarında indirim gitmişti. Bidayet Mahkemesi'nin bu hükmü Komisyon ve şirketler tarafından ATAD'da temyiz edilmişti.

ATAD, bugün aldığı kararda Komisyon'un itirazını kabul ederek SGL Carbon'a verilen para cezasını artırdı. ATAD, kararında, Komisyon soruşturmasına tabi bir şirketin kendi aleyhinde bile olsa istenen belgeleri saklayamayacağını, bu belgelerin ibrazının para cezalarında Pişmanlık Duyurusu kapsamında bir indirim nedeni olamayacağını vurguladı. Ayrıca ATAD, Komisyon'un para cezasını belirlerken SGL'in diğer yargı çevrelerinde (ABD ve

Kanada) ödediği cezaları dikkate almak zorunda olmadığını onaylayarak caydırıcılığın Komisyon'un para cezalarında önemli bir etken olduğunun, para cezasının miktarını belirlerken Komisyon'un ilgili Şirketin boyutlarını, ekonomik gücünü ve dünya çapındaki cirosunu dikkate alabileceğinin altını çizdi.

**Daha detaylı bilgi için:**

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/06/258&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>

**Komisyon Carmen'in Boeing Tarafından Alımını Onayladı**

6 Haziran 2006, Brüksel

Carmen İsveç merkezli, havayolları ile diğer benzeri endüstrilere (demiryolu, toplu taşıma, vb.) mürettebat ve yönetim hizmetleri, filo planlama ve takvimlendirme hizmetleri veren bir Őirkettir. Boeing ise ABD merkezli ticari hava araçları, savunma ve uzay endüstrileri ve ilgili hizmetler alanında etkindir. Yavru Şirketi Jeppesen Sanderson, A.Ő. aracılığıyla havayollarına mürettebat hizmetleri ve filo planlama ve takvimlendirme hizmetleri sunmaktadır.

Komisyon'un önerilen işleme ilişkin incelemeleri Carmen ve Boeing'in birleşik pozisyonlarının ilgili piyasaların hiçbirini kayda değer biçimde etkilemeyeceğini göstermiştir. Birleşik firmanın karşında da güçlü ve etkili, kayda değer pazar payına sahip ve havayollarına geniş bir yelpazede yazılım tabanlı işletme hizmetleri sunabilecek rakipler bulunacaktır. Ayrıca ilgili pazarlar yeni pazarlar konumundadır ve gelişmeye devam etmektedir.

**Daha detaylı bilgi için:**

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/738&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>

**Komisyon BOC'nin Linde Tarafından Devralınmasını Koşullu Olarak Onayladı**

6 Haziran 2006, Brüksel

Avrupa Komisyonu İngiltere merkezli BOC'nin Alman Şirketi Linde tarafından satın alınmasını onayladı. İki de endüstriyel ve özel gazlar alanında etkin olan Şirketlere ilişkin ilk pazar incelemesi, önerilen devralmanın ciddi rekabet sorunlarına yol açabileceğini göstermişti. Tarafların önerdiği ve Linde'nin İngiltere'deki sanayi gazlarına yönelik iş kolunu, BOC'nin de Polonya'daki endüstriyel ve özel gaz işini tasfiye etmesini; hem Linde hem de BOC Şirketlerinin birçok helyum toptan tedarik sözleşmesinden çekilmelerini; Linde'nin Air Liquid ile bir dizi Asya Ortak Girişimi'ndeki yapısal bağlarını kaldırmasını öngören hukuki çözüm paketi rekabete ilişkin bu endişeleri ortadan kaldırmıştır. Bu yükümlülükler ışığında Komisyon önerilen işlemin Avrupa

## **REKABET Dergisi**

---

Ekonomik Alan'ının (AEA) kayda değer bir kısmında etkili rekabeti ciddi biçimde etkilemeyeceği sonucuna varmıştır.

### **Daha detaylı bilgi için:**

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/737&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>

### **Komisyon Rulman Üreticisi SNFA'nın Rakibi SKF Tarafından Satın Alınmasına İzin Verdi**

2 Haziran 2006, Brüksel

Avrupa Komisyonu, AB Birleşme Tüzüğü çerçevesinde Fransız şirketi SNFA S.A.S'in ("SNFA") İsveç merkezli Aktiebolaget Svenska Kullagerfabriken ("SKF") tarafından satın alınmasını onayladı. Her iki şirket de sürtünmesiz rulmanlar pazarında önemli bir paya sahiptir. Sürtünmesiz rulmanlar yan yana bulunan parçalar arasındaki sürtünmeyi azaltmak ve dönen, kayan ya da salınan bir mil ya da tekeri desteklemekte kullanılmaktadır. Komisyon incelemesinde özellikle havacılık-uzay endüstrisinde ve makine araçları endüstrisinde kullanılan iki tip rulmanı dikkate almıştır.

Havacılık-uzay sektöründe birleşmeden sonraki şirket iki lider rulman tedarikçisinden biri olacaktır. Ancak bu sektördeki müşteriler fiyatlarda bir artış gerçekleşmesi halinde diğer birçok rakibin kullanılan temel rulmanları sağlayabileceğini onaylamıştır. Makine araçları sektöründe ise önerilen satın alma SKF/SNFA'nın şimdiki pazar lideri ile eşit şartlarda rekabet edebilmesini sağlayacaktır. Ancak bu alanda da geçerli alternatifler bulunmaktadır. Birleştikten sonra şirketin büyük rulman üreticilerinden güçlü bir rekabet ile karşı karşıya kalacak olması nedeniyle Komisyon işlemin Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) veya bunun kayda değer bir kısmındaki rekabeti ciddi biçimde etkilemeyeceğine karar vermiştir.

### **Daha detaylı bilgi için:**

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/727&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>

### **Komisyon Arcelor'un Mittal Tarafından Devralınmasını, Bazı Koşullara Tabi Olmak Kaydıyla Onayladı**

2 Haziran 2006, Brüksel

Avrupa Komisyonu Avrupa'daki en büyük çelik üreticisi olan Arcelor S.A. (Lüksemburg) şirketinin, dünyanın en büyük çelik üreticisi Mittal Çelik Şirketi N.V. (Hollanda) tarafından devralınmasına ilişkin teklifi, bazı koşullara tabi olmak kaydıyla onayladı. Komisyon, önerilen işlemin özel bir uzun karbon çelik ürünü olan ağır kesit kirişi dışındaki çoğu çelik ürünü için AEA pazarlarında rekabet ilişkin gözetimlere yol açmayacağı hükmüne vardı.

Mittal'ın Komisyon'un saptadığı gözetimleri ortadan kaldırmak için sunduğu hukuk yolları ışığında Komisyon işlemin Avrupa Ekonomik Alanı'ndaki (AEA) ya da bunun kayda değer bir kısmındaki rekabeti ciddi biçimde etkilemeyeceğine karar verdi.

Komisyon'un soruşturması, iki şirketin faaliyetlerinin hem coğrafi hem de ürün yelpazesi açısından birbirini tamamlar nitelikte olduğunu ortaya koydu. Komisyon soruşturması birleşmeden sonraki şirketin birçok karbon çelik ürünlerinde rekabet kaygılarına yol açmayacağı ve ilgili pazarlarda bir dizi büyük rakibin bulunduğu hükmüne vardı. Bunun tek istisnası, Mittal'ın tartışmasız piyasa lideri haline geleceği ağır kesit kırımları pazarıydı. Rekabete ilişkin gözetimleri ortadan kaldırmak için Mittal, Arcelor'un Almanya ve İtalya'daki orta kesit çelik fabrikaları ile Mittal'ın Polonya'daki bir kesit ve çubuk fabrikasını tasfiye etmeyi önerdi. Komisyon önerilen bu çözümlerin Komisyon'un ağır kesit kırımlarına ilişkin rekabet gözetimlerini tamamen ortadan kaldırdığı sonucuna vardı.

**Daha detaylı bilgi için:**

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/725&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>

**Komisyon, Fiyat Tespiti Nedeniyle Akrilik Cam Üreticilerine  
344.5 Milyon Euro Para Cezası Verdi**

31 Mayıs 2006, Brüksel

Avrupa Komisyonu Arkema, Degussa, ICI, Lucite ve Quinn Barlo'nun akrilik cam pazarında bir kartele iştirak ederek, AT Antlaşması 81. Maddesini ihlal ettiğine karar vermiştir. Bu firmalardan dördü toplam 344,562,500 Euro'luk para cezası alırken, Arkema ve ICI'nın para cezaları tekrar suç işledikleri için % 50 oranında artırılmış, aynı konumda olan Degussa kartel hakkında ilk bilgi veren olarak, Komisyon'un pişmanlık (hoşgörü) rejimi kapsamında para cezalarından bütünüyle dokunulmazlık almıştır. Beş şirket 1997-2002 yılları arasında Avrupa Ekonomik Alanı'nda akrilik cam (hedef) fiyatlarını kararlaştırmış, tespit ve takip etmiş, ayrıca ticari açıdan önemli ve gizli bilgi alışverişinde bulunmuştur.

Rekabetten Sorumlu Komisyon Üyesi Neelie Kroes konuyla ilgili şöyle demiştir: "Karteller ciddi bir derttir. Kartellerin izlerinin sonuna kadar sürülüp cezalandırılmalarını sağlayacağım. ICI ve Arkema gibi şirketlerin bir kez daha para cezasına çarptırılması karşısında şok oldum. Bu para cezaları, kartellerin tolere edilemeyeceği ve edilmeyeceğini anlaması gereken, tüm bu şirketlerin yönetimi ve hissedarları için soğuk duş etkisi yapacaktır."

Para cezalarını tespit ederken, Komisyon AEA pazarının büyüklüğünü, kartelin süresini ve dahil olan firmaların büyüklüğünü dikkate almıştır. Para



## **REKABET Dergisi**

---

cezalarından indirimler tanınması ise sadece verilen bilgilerin değerine değil, aynı zamanda bunların ne kadar erken ifşa edildiğine de bağlıdır. Bu vakada verilen para cezası toplamı, bu para cezasını belirli bir karteğe verilen en büyük dördüncü para cezası yapmaktadır. Ayrıca, bu vakadaki gibi rekabete aykırı davranışlardan etkilenen herhangi bir şahıs veya firma, davranışın gerçekleştirildiği ve kanuna aykırı olduğuna dair, yayımlanan Komisyon kararının unsurlarını kanıt olarak sunarak, Üye Devletler mahkemeleri huzurunda tazminat isteyebilecek olup, tazminata Komisyon para cezası sebebiyle indirim yapılmaksızın hükmedilebilecektir.

### **Daha detaylı bilgi için:**

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/698&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>

### **Rekabet: Komisyon Enerji Sektöründe Teftişler Olduğunu Teyit Etti**

30 Mayıs 2006, Brüksel

Avrupa Komisyonu, ilgili şirketlerin kısıtlayıcı iş uygulamalarını ve/veya pazarda hakim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan AT Antlaşmasının 81 ve 82. Maddelerini ihlal etmiş olabileceklerine inanma yönünde gerekçeye sahip olarak, 29-30 Mayıs 2006 tarihlerinde Almanya'daki enerji şirketlerinin binalarında, önceden ilan edilmeyen teftişler gerçekleştirildiğini teyit etmektedir. Komisyon yetkililerine ulusal rekabet otoritesinden meslektaşları da eşlik etmiş olup, gerçekleştirilen teftişler, hakkında bir ön rapor sunulan enerji sektöründe rekabet araştırmasının bir parçası değildir.

Avrupa Komisyonu'nun sürpriz teftişler yapması, ne şirketlerin rekabete aykırı davranışlar dolayısıyla suçlu oldukları anlamındadır ne de bizzat soruşturmanın sonucu konusunda önceden yargıya varır. Avrupa Komisyonu, özellikle Komisyon'un aleyhlerindeki işlemlerinde şirketleri dinleme hakkı olmak üzere, savunma haklarına saygı göstermektedir. Rekabete aykırı davranış tarzlarına ilişkin araştırmaların süresi her vakanın karmaşıklığı, ilgili teşebbüslerin Komisyon'la ne ölçüde işbirliği yaptığı ve savunma haklarının uygulama koyulması dahil, bir dizi faktöre bağlıdır.

### **Daha detaylı bilgi için:**

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/06/220&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>

**Komisyon, Koşullara Tabi Olarak Orica / Dyno Nobel Birleşmesine Resmen İzin Verdi**

23 Mayıs 2006, Brüksel

Avrupa Komisyonu, AB Birleşme Tüzüğü çerçevesinde, Avustralya menşeli Orica'nın Norveç Şirketi Dyno'nun Kuzey Amerika ve Avustralya dışındaki işlerinden çoğunu devralması teklifine onay vermiştir. Her iki şirket de patlayıcılar ve detonatörler (fünye) sanayiinde faal durumdadır. Komisyon, Orica'nın, birleşen tarafların açık farkla en büyük tedarikçiler olduğu Norveç ve İsveç'teki patlayıcılar işini elden çıkarma taahhüdü ışığında, işlemin Avrupa Ekonomik Alanı'nda veya onun önemli bir bölümünde etkili rekabeti anlamlı ölçüde etkilemeyeceği sonucuna varmıştır.

Rekabetten Sorumlu Komisyon Üyesi Neelie Kroes'un görüşleri şöyledir: *“Taraflar Norveç ve İsveç'te patlayıcılar alanındaki faaliyetleri arasında örtüşmeyi tamamen ortadan kaldıran net bir hukuki çözüm önermeye hazır olduklarından, yeni varlığın oluşturulmasının, madencilik ve inşaat sanayii ile nihayetinde tüketicilerin zararına olacak şekilde patlayıcılar ve detonatörlerde daha yüksek fiyatlarla sonuçlanmayacağı konusunda artık tatmin olmuş durumdayız.”*

İşlem birleşmiş olan varlığa Avrupa'da başlatma sistemlerine ilişkin toptan satış piyasasında lider bir konum verecekti. Ancak, Komisyon'un tahkikatı, onun her biri hem daha geleneksel elektrikli detonatörler hem de teknolojik olarak daha ileri düzeyde, elektrikli olmayan detonatörler tedarik eden bir dizi güçlü rakibin rekabetiyle karşılaşacağını göstermiştir. Bu rakipler önemli ölçüde fazla kapasite sahibidirler, bu da birleşmiş olan varlık fiyatları yükseltmek amacıyla üretimi azaltma yoluna giderse, satışlarını artırmalarına imkan verecektir.

**Daha detaylı bilgi için:**

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/670&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>

**Birleşmeler: Komisyon, Koşullara Tabi Olarak Avusturya'daki Mobil Telefon Operatörü Tele.ring'in T-Mobile Tarafından Devralınmasına Resmen İzin Verdi**

26 Nisan 2006, Brüksel

Avrupa Komisyonu, AB Birleşme Tüzüğü çerçevesinde, koşullar ve yükümlülüklerle tabi olarak, Avusturya'daki mobil telefon operatörü tele.ring'in T-Mobile Avusturya tarafından devralınması teklifine resmen izin vermiştir. Komisyon'un derinlemesine tahkikatı, ilk başta bildirilen şekliyle yoğunlaşmanın, nihai tüketicilere mobil telefonla iletim hizmetleri temini için

## **REKABET Dergisi**

---

Avusturya pazarında etkili rekabetin ciddi ölçüde engellenmesine yol açacağını göstermiştir. Ancak, birleşen tarafların, tele.ring'in UMTS frekanslarını ve mobil telefonla iletim sitelerini elden çıkarıp T-Mobile Avusturya'dan daha düşük pazar paylarına sahip operatörlere verme taahhüdü ışığında, Komisyon artık teklif edilen işlemin Avrupa Ekonomik Alanı'nda veya onun önemli bir bölümünde etkili rekabeti anlamlı ölçüde engellemeyeceği sonucuna varmıştır.

Rekabetten Sorumlu Komisyon Üyesi Neelie Kroes şunları belirtmiştir: *“Komisyon, mobil telefonla iletim sanayiinde süregelen konsolidasyonun tüketicilerin menfaatlerine zarar vermemesini sağlamakta kararlıdır. Bu özel vakada elde etmiş olduğumuz hukuki çözümlerin, Avusturyalı tüketicilerin mobil telefonla iletimde olumlu arzılardan yararlanmayı sürdürmesine imkan vereceği konusunda tatmin olmuş durumdayım.”*

Avusturya'daki telekomünikasyon regülatörünün ve Komisyon'un onayına tabi olarak, özellikle T-Mobile şu an tele.ring'e lisanslı olan iki 5 MHz 3N/UMTS (Evrensel Mobil Telekomünikasyon Sistemi) frekans bloğunu daha küçük pazar paylarına sahip rakiplere satacaktır. En az bir frekans paketi de Hutchison 3G'ye gidecektir. T-Mobile Avusturya Deutsche Telekom grubunun bir parçası iken, tele.ring ABD'den Western Wireless Corporation (Western Wireless Şirketi) tarafından kontrol edilmektedir. Avusturya'daki diğer mobil şebeke operatörleri Mobilkom, ONE ve Hutchison 3G'dir.

### **Daha detaylı bilgi için:**

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/535&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>

### **Komisyon, Koşullara Tabi Olarak Guidant'ın Boston Scientific ve Guidant'ın Vasküler Alandaki İşlerinin Abbott Laboratuvarları Tarafından Kendi Üzerlerine Alınmalarına Resmen İzin Verdi**

11 Nisan 2006, Brüksel

Avrupa Komisyonu, AB Birleşme Tüzüğü çerçevesinde, koşullara tabi olarak, ABD'de sağlık bakım grubu Boston Scientific Corporation'ın (Boston Scientific Şirketi), kardiyovasküler tıp ürünlerinde uzmanlaşmış bir ABD şirketi olan rakibi Guidant Corporation'ı (Guidant Şirketi) planlanan şekilde devralmasına onay vermiştir. Paralel olarak, Komisyon, yine taahhütlere tabi şekilde, Guidant'ın girişimsel kardiyoloji ve endovasküler cihazlar alanındaki işlerinin Abbott Laboratuvarları tarafından devralınmasına resmen izin vermiştir. Hem Boston Scientific hem de Abbott'ın sunduğu taahhütler ışığında, Komisyon iki işlemin Avrupa Ekonomik Alanı'nda veya onun önemli bir bölümünde etkili rekabeti anlamlı ölçüde etkilemeyeceği sonucuna varmıştır.

Komisyon'un pazar incelemesi Boston Scientific ve Abbott arasındaki anlaşmanın hayata geçirilmesiyle yakından ilgili bazı rekabet kaygıları ortaya

koymuştur. Bu kaygıları ortadan kaldırmak için, Boston Scientific ve Abbott, özellikle Guidant'ın DES (İlaç Kaplı Stent) fikri mülkiyetinin paylaşılması, Abbott'dan Boston Scientific'e DES tedarik anlaşmasının süresinin sınırlanması ve bu tedarik anlaşmasının ödeme mekanizmasıyla ilgili olmak üzere, anlaşmada bazı modifikasyonlar teklif etmiştir. İki şirket Abbott'ın Boston Scientific'teki azınlık payı konusunda da bazı taahhütlerde bulunmuşlardır. Bu taahhütler sonucunda, Komisyon tarafların vasküler cihazlar piyasalarında rekabet etme güdülerinin azalmadığı sonucuna varmıştır.

**Daha detaylı bilgi için:**

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/491&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>

**Rekabet: Komisyon Macaristan'dan Kablo TV Hizmetlerindeki Kısıtlamaları Yürürlükten Kaldırmasını Talep Etti**

11 Nisan 2006, Brüksel

Avrupa Komisyonu, Macaristan'dan, AB rekabet kurallarını ihlal eder şekilde, Macaristan Medya Kanunu'nun kablo TV hizmetleri teminine yüklediği kısıtlamayı yürürlükten kaldırmasını resmen talep etmiştir. Komisyon'un talebi 'gerekçeli görüş' şeklini almakta olup, bu, AT Antlaşması'nın 226. Maddesi kapsamında ihlal prosedürünün ikinci aşamasıdır. Macaristan görüş kendisine ulaştıktan sonraki iki ay içerisinde buna uyum göstermediği takdirde, Komisyon vakayı Avrupa Adalet Divanı'na sevk edebilecektir.

Rekabetten Sorumlu Komisyon Üyesi Neelie Kroes konuyla ilgili şöyle demiştir: *"Macaristan kablo operatörlerinin uygun gördükleri her yerde yayın iletim hizmetleri verme haklarını ellerinden almaktadır. Bu, tüketici tercihinin zararına olacak şekilde hem kablo operatörlerinin aralarındaki hem de alt yapılar arasındaki rekabeti kısıtlamaktadır"*.

2002/77/AT sayılı, 16 Eylül 2002 tarihli, elektronik haberleşme şebekeleri ve hizmetleri piyasalarında rekabet konusundaki Komisyon Yönergesi uyarınca, Üye Devletler, yayın iletim hizmetleri dahil, elektronik haberleşme hizmetleri temininde hiçbir kısıtlama yüklenmemesi veya idame ettirilmemesini sağlar. Ancak, Macar Medya Kanunu, Yönerge'ye aykırı davranır şekilde, kablo operatörlerinin nüfusun üçte birinden fazlasını kapsamayan bir bölgeye Macaristan'da yayın iletim hizmetleri verme haklarını sınırlamaktadır.

**Daha detaylı bilgi için:**

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/487&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>

**REKABET KURULU NİHAİ KARAR ÖZETLERİ**

**(01.04.2006 - 30.06.2006)**

**REKABET KURULU NİHAİ KARAR ÖZETLERİ****REKABET İHLALLERİ**

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
1	06-24/304-71	Rekabet Kurulu'nun 4.5.2004 tarih, 04-32/377-95 sayılı kararının iptaline ilişkin Danıştay 13. Dairesi'nin 1.11.2005 tarih, 2005/4525 E. 2005/5348 K. sayılı kararı üzerine; Frito Lay Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ilgili ürün pazarında hakim durumda olup olmadığının ve şikayetçi Kar Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. (yeni ünvanı Kraft Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.)'nin dağıtıcılarına yönelik olarak sistematik caydırıcı, yıldırıcı eylemlerde bulunmak suretiyle hakim durumunu kötüye kullanarak 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik yürütülen soruşturmanın yeniden değerlendirilmesi sonucunda; ilgili ürün pazarı olan "paketlenmiş cips pazarı"nda Frito Lay Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin hakim durumda bulunduğu, Frito Lay Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin eylemlerinin pazardaki diğer teşebbüsler aleyhine kötüye kullanma olarak değerlendirilemeyeceğine, dolayısıyla hakim durumunu kötüye kullanmadığına karar verilmiştir.	06.04.2006
2	06-27/325-77	Danıştay 13. Dairesi'nin 10.10.2005 tarih, 2005/1565 E. 2005/4938 K. sayılı kararı üzerine; Armatörler Liman İşletmeciliği Ticaret ve San. A.Ş.'nin başvurusunun yeniden değerlendirilmesi sonucunda; şikayet konusunun kapsam dışı olduğuna karar verilmiştir.	14.04.2006
3	06-27/327-78	ASKİ'nin su abonelerinden tahsil ettiği su ve kanalizasyon harcamalarına katılım paylarının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal edip etmediği ile ilgili olarak dosya konusu şikayete ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	14.04.2006
4	06-27/328-79	ASKİ'nin su sayacı uygulamaları ile hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddine karar verilmiştir.	14.04.2006
5	06-27/331-81	Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin Tellcom İletişim Hizmetleri A.Ş. ile B tipi Uzak Mesafe Telefon Hizmetine İlişkin Arabağlantı Sözleşmesi imzalanması sürecini geciktirerek şirketin piyasaya girişini zorlaştırması suretiyle piyasadaki hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasına ilişkin olarak önaraştırma yapılması veya soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	14.04.2006
6	06-28/347-82	Hükümlü ve tutukluların ilaçlarını temin eden Cezaevi Müdürlüklerinin eczanelerden indirim teklifleri alması aşamasında eczacı meslek örgütlerinin karar ve uygulamaları sonucunda eczanelerin birlikte hareket ettiği iddiasına ilişkin ola-	17.04.2006

## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		<p>rak; Kurum raportörlerince sırasıyla 8.3.2006, 9.3.2006, 10.3.2006 ve 17.3.2006 tarihlerinde 4054 sayılı Kanun'un 15. maddesi çerçevesinde yapılan yerinde incelemeler esnasında sözlü bilgi istenmesine karşın sözlü bilgi vermeyi reddeden TEB, Adana Eczacı Odası, Deva Eczanesi (Ceyhan-Adana) ve Çorum Eczacı Odası'nın aynı Kanun'un 16(b) maddesi ve 2006/1 sayılı Tebliğ uyarınca 3.184 YTL (üçbinyüzseksendört Yeni Türk Lirası) para cezası verilmesine, ayrıca sözlü bilgi verilmesinin reddedildiği tarihler itibarıyla, TEB Merkez Heyeti üyeleri ile Adana ve Çorum Eczacı Odaları Yönetim Kurulu üyelerinin herbirine ayrı ayrı 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca takdiren %5'i oranında olmak üzere 159,2 YTL (yüzedidokuz Yeni Türk Lirası yirmi Yeni Kuruş) para cezası verilmesine, 24.3.2006 tarih ve 850 sayılı yazıyla 4054 sayılı Kanun'un 14. maddesi çerçevesinde bilgi ve belge istenmesine rağmen eksik bilgi gönderen Gaziantep Eczacı Odası'na aynı Kanun'un 16(b) maddesi ve 2006/1 sayılı Tebliğ uyarınca 3.184 YTL (üçbinyüzseksendört Yeni Türk Lirası) para cezası verilmesine ve ayrıca eksik bilginin gönderildiği tarih itibarıyla Oda'nın Yönetim Kurulu üyelerinin herbirine ayrı ayrı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca takdiren %5'i oranında olmak üzere 159,2 YTL (yüzedidokuz Yeni Türk Lirası yirmi Yeni Kuruş) para cezası verilmesine karar verilmiştir.</p>	
7	06-29/354-86	<p>İç Anadolu, Akdeniz ve Marmara bölgelerinde faaliyet gösteren soruşturmaya konu teşebbüslerin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal eder nitelikteki eylemlerinin yeniden değerlendirilmesi sonucunda; BAŞTAŞ Başkent Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş., Bolu Çimento Sanayii A.Ş., Set Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Yibitaş Lafarge Orta Anadolu Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Ankara PKÇ 32,5 torbalı çimento pazarında 16.12.1999 tarihinden itibaren fiyat tespiti konusunda anlaşma içinde olduklarına, BAŞTAŞ Başkent Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerinin bölgeler arası ticaretini engelleyici anlaşma niteliğindeki uygulamalarda bulunduğu, BAŞTAŞ Başkent Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş.'ye, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 2. fıkrası uyarınca, Bolu Çimento Sanayii A.Ş., Set Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Yibitaş Lafarge Orta Anadolu Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile 16.12.1999'dan itibaren fiyat tespiti konusunda anlaşma içinde olmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %3'ü oranında, 466.579,64 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 155.526,54 YTL para cezası verilmesine, 4054 sayılı Ka-</p>	24.04.2006

**REKABET Dergisi**

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		<p>nun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerinin bölgeler arası ticaretini engelleyici anlaşma niteliğindeki uygulamalarda bulunmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %1'i oranında, 155.526,55 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 31.105,30 YTL para cezası verilmesine, 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan anlaşmaların bildirilmesi yükümlülüğü kaldırıldığından, anlaşmaların bildirilmemesinden dolayı, BAŞTAŞ Başkent Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş. hakkında karar verilmesine gerek olmadığına, Bolu Çimento Sanayii A.Ş., BAŞTAŞ Başkent Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş., Set Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Yibitaş Lafarge Orta Anadolu Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Ankara PKÇ 32,5 torbalı çimento pazarında 16.12.1999 tarihinden itibaren fiyat tespiti konusunda anlaşma içinde olduklarına, Bolu Çimento Sanayii A.Ş.'nin bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olduğuna, Bolu Çimento Sanayii A.Ş.'ye, 4054 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesinin 2. fıkrası uyarınca, BAŞTAŞ Başkent Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş., Set Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Yibitaş Lafarge Orta Anadolu Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile 16.12.1999'dan itibaren fiyat tespiti konusunda anlaşma içinde olmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %3'ü oranında, 1.026.279,17-YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 342.093,06-YTL para cezası verilmesine, bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %1'i oranında, 342.093,06 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 68.418,61 YTL para cezası verilmesine, 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan anlaşmaların bildirilmesi yükümlülü-</p>	



## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		<p>ğü kaldırıldığından, anlaşmaların bildirilmemesinden dolayı, Bolu Çimento Sanayii A.Ş. hakkında karar verilmesine gerek olmadığına, OYSA Niğde Çimento Sanayi. ve Tic. A.Ş. ve OYSA İskenderun Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin gerek kurucu taraflar olan Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Adana Çimento Sanayii T.A.Ş. arasında gerekse de bu kurucu taraflarla kendileri arasında rekabetçi davranışların koordinasyonu şeklinde bir ihlal oluşturduğuna, OYSA Niğde Çimento Sanayii ve Tic. A.Ş.'nin bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olduğuna, OYSA Niğde Çimento Sanayii ve Tic. A.Ş.'ye, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 2. fıkrası uyarınca, OYSA Niğde Çimento Sanayii ve Tic. A.Ş. ve OYSA İskenderun Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin gerek kurucu taraflar olan Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Adana Çimento Sanayii T.A.Ş. arasında gerekse de bu kurucu taraflarla kendileri arasında rekabetçi davranışların koordinasyonu şeklinde bir ihlal oluşturmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %3'ü oranında, 284.506,95 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak, 94.835,65 YTL para cezası verilmesine, bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %1'i oranında, 94.835,65 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 18.967,13-YTL para cezası verilmesine, 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan anlaşmaların bildirilmesi yükümlülüğü kaldırıldığından, anlaşmaların bildirilmemesinden dolayı, OYSA Niğde Çimento Sanayii ve Tic. A.Ş. hakkında karar verilmesine gerek olmadığına, Afyon Çimento Sanayii T.A.Ş.'nin bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olduğuna, Afyon Çimento Sanayii T.A.Ş.'ye, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 2. fıkrası uyarınca, bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının, aynı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olmasından dolayı, 1999 yılı-</p>	

**REKABET Dergisi**

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		<p>lı net satışlarının takdiren %1'i oranında, 74.332,03 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 14.866,41 YTL para cezası verilmesine, 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan anlaşmaların bildirilmesi yükümlülüğü kaldırıldığından, anlaşmaların bildirilmemesinden dolayı, Afyon Çimento Sanayii T.A.Ş. hakkında karar verilmesine gerek olmadığına, Set Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş., BAŞTAŞ Başkent Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş., Bolu Çimento Sanayii A.Ş. ve Yibitaş Lafarge Orta Anadolu Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Ankara PKÇ 32,5 torbalı çimento pazarında 16.12.1999 tarihinden itibaren fiyat tespiti konusunda anlaşma içinde olduklarına, Set Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. Ankara Fabrikası'nın bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olduğuna, Set Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş., Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Bursa Çimento Fabrikası A.Ş.'nin güney Marmara pazarının paylaşımı konusunda anlaşma içinde olduklarına, Set Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. Balıkesir Fabrikası'nın bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olduğuna, Set Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, BAŞTAŞ Başkent Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş., Bolu Çimento Sanayii A.Ş. ve Yibitaş Lafarge Orta Anadolu Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile 16.12.1999'dan itibaren fiyat tespiti konusunda anlaşma içinde olmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %3'ü oranında, 1.020.590,37 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 340.196,79 YTL para cezası verilmesine, Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Bursa Çimento Fabrikası A.Ş. ile Güney Marmara pazarının paylaşımı konusunda anlaşma içinde olmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %3'ü oranında, 1.020.590,37 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı</p>	

## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		<p>net satışları dikkate alınarak 340.196,79 YTL para cezası verilmesine, Ankara Fabrikası'nın bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %1'i oranında, 340.196,79 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 68.039,36 YTL para cezası verilmesine, Balıkesir Fabrikası'nın bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %1'i oranında, 340.196,79 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 68.039,36 YTL para cezası verilmesine, 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan anlaşmaların bildirilmesi yükümlülüğü kaldırıldığından, anlaşmaların bildirilmemesinden dolayı, Set Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. hakkında karar verilmesine gerek olmadığına, Yibitaş Lafarge Orta Anadolu Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş., BAŞTAŞ Başkent Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş., Bolu Çimento Sanayii A.Ş. ve Set Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Ankara PKÇ 32,5 torbalı çimento pazarında 16.12.1999 tarihinden itibaren fiyat tespiti konusunda anlaşma içinde olduklarına, Yibitaş Lafarge Orta Anadolu Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olduğuna, Yibitaş Lafarge Orta Anadolu Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, BAŞTAŞ Başkent Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş., Bolu Çimento Sanayii A.Ş. ve Set Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile 16.12.1999'dan itibaren fiyat tespiti konusunda anlaşma içinde olmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %3'ü oranında, 1.130.952,21 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 376.984,07 YTL para cezası verilmesine, Bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının,</p>	

**REKABET Dergisi**

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		<p>4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %1'i oranında, 376,984.07 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 75.396,81 YTL para cezası verilmesine, 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan anlaşmaların bildirilmesi yükümlülüğü kaldırıldığından, anlaşmaların bildirilmemesinden dolayı, Yibitaş Lafarge Orta Anadolu Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. hakkında karar verilmesine gerek olmadığına, Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. OYSA Niğde Çimento Sanayii ve Tic. A.Ş. ve OYSA İskenderun Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin gerek kurucu taraflar olan Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Adana Çimento Sanayii T.A.Ş. arasında gerekse de bu kurucu taraflarla kendileri arasında rekabetçi davranışların koordinasyonu şeklinde bir ihlal oluşturduğuna, Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerinin bölgeler arası ticaretini engelleyici anlaşma niteliğindeki uygulamalarda bulunduğuna, Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca; OYSA Niğde Çimento Sanayii ve Tic. A.Ş. ve OYSA İskenderun Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin gerek kurucu taraflar olan Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Adana Çimento Sanayii T.A.Ş. arasında gerekse de bu kurucu taraflarla kendileri arasında rekabetçi davranışların koordinasyonu şeklinde bir ihlal oluşturmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %3'ü oranında, 1.462.696,98 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 487.565,66 YTL para cezası verilmesine, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerinin bölgeler arası ticaretini engelleyici anlaşma niteliğindeki uygulamalarda bulunmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %1'i oranında, 487.565,66 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 97.513,13 YTL para cezası verilmesine, 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan</p>	

## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		<p>anlaşmaların bildirilmesi yükümlülüğü kaldırıldığından, anlaşmaların bildirilmemesinden dolayı, Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. hakkında karar verilmesine gerek olmadığına, Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayi A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici anlaşma niteliğindeki uygulamalarda bulunduğuna, Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayi A.Ş.'ye, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerinin bölgeler arası ticaretini engelleyici anlaşma niteliğindeki uygulamalarda bulunmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %1'i oranında, 425.242,87 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 85.048,57 YTL para cezası verilmesine, 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan anlaşmaların bildirilmesi yükümlülüğü kaldırıldığından, anlaşmaların bildirilmemesinden dolayı, Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayi A.Ş. hakkında karar verilmesine gerek olmadığına, OYSA Niğde Çimento Sanayii ve Tic. A.Ş. ve OYSA İskenderun Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin gerek kurucu taraflar olan Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Adana Çimento Sanayii T.A.Ş. arasında gerekse de bu kurucu taraflarla kendileri arasında rekabetçi davranışların koordinasyonu şeklinde bir ihlal oluşturduğuna, Adana Çimento Sanayii T.A.Ş.'nin bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olduğuna, Adana Çimento Sanayii T.A.Ş.'ye, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 2. fıkrası uyarınca, OYSA Niğde Çimento Sanayii ve Tic. A.Ş. ve OYSA İskenderun Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin gerek kurucu taraflar olan Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Adana Çimento Sana yii T.A.Ş. arasında gerekse de bu kurucu taraflarla kendileri arasında rekabetçi davranışların koordinasyonu şeklinde bir ihlal oluşturmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %3'ü oranında, 1.485.537,98 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 495.179,33 YTL para cezası verilmesine, Bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %1'i oranında,</p>	

**REKABET Dergisi**

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		<p>495.179,33 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 99.035,87 YTL para cezası verilmesine, 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan anlaşmaların bildirilmesi yükümlülüğü kaldırıldığından, anlaşmaların bildirilmemesinden dolayı, Adana Çimento Sanayii T.A.Ş. hakkında karar verilmesine gerek olmadığına, OYSA Niğde Çimento Sanayii ve Tic. A.Ş. ve OYSA İskenderun Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin gerek kurucu taraflar olan Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Adana Çimento Sanayii T.A.Ş. arasında gerekse de bu kurucu taraflarla kendileri arasında rekabetçi davranışların koordinasyonu şeklinde bir ihlal oluşturduğuna, OYSA İskenderun Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş.'ye, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, OYSA Niğde Çimento Sanayii ve Tic. A.Ş. ve OYSA İskenderun Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin gerek kurucu taraflar olan Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Adana Çimento Sanayii T.A.Ş. arasında gerekse de bu kurucu taraflarla kendileri arasında rekabetçi davranışların koordinasyonu şeklinde bir ihlal oluşturmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %3'ü oranında, 305.343,76 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 101.781,25 YTL para cezası verilmesine, Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş., Set Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Bursa Çimento Fabrikası A.Ş.'nin Güney Marmara pazarının paylaşımı konusunda anlaşma içinde olduklarına, Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerinin bölgeler arası ticaretini engelleyici anlaşma niteliğindeki uygulamalarda bulunduğuna, Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, Set Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Bursa Çimento Fabrikası A.Ş. ile Güney Marmara pazarının paylaşımı konusunda anlaşma içinde olmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %3'ü oranında, 2.663.552,40 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 887.850,80 YTL para cezası verilmesine, 4054 sayılı Ka-</p>	

## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		<p>nun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerinin bölgeler arası ticaretini engelleyici anlaşma niteliğindeki uygulamalarda bulunmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %1'i oranında, 887.850,80 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 177.570,16 YTL para cezası verilmesine, 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan anlaşmaların bildirilmesi yükümlülüğü kaldırıldığından, anlaşmaların bildirilmemesinden dolayı, Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. hakkında karar verilmesine gerek olmadığına, Anadolu Çimentoları T.A.Ş.'nin, bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olduğuna, Anadolu Çimentoları T.A.Ş.'ye, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bayilik anlaşmalarının ve uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan bayilerin bölgeler arası ticaretini engelleyici rekabet ihlalleri olmasından dolayı, 1999 yılı net satışlarının takdiren %1'i oranında, 121.047,01 YTL idari para cezası verilmesi gerektiğine, ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 1.2.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden, teşebbüse 1999 yılı net satışları dikkate alınarak 24.209,40 YTL para cezası verilmesine, 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan anlaşmaların bildirilmesi yükümlülüğü kaldırıldığından, anlaşmaların bildirilmemesinden dolayı, Anadolu Çimentoları T.A.Ş. hakkında karar verilmesine gerek olmadığına, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, yukarıda belirtilen ihlal eylemlerine son verilmesi ve ihlalden önceki rekabet ortamının sağlanması gereğinin, ilgili teşebbüslere bildirilmesine karar verilmiştir.</p>	
8	06-29/355-87	<p>Seramik kaplama malzemeleri ve/veya seramik sağlık gereçleri pazarlarında faaliyet gösteren teşebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal eder nitelikteki eylemlerinin yeniden değerlendirilmesi sonucunda; Graniser Granit Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Kütahya Porselen Sanayi A.Ş., Seranit Granit Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Söğütsen Seramik Sanayi İnşaat Madencilik İth. İhr. A.Ş., Yıldız Yapı Malzemeleri Depolama Dağıtım Sanayi San. Tic. Ltd. Şti.'nin, seramik kaplama malzemeleri pazarında 14.12.1994'den başlayıp devam eden ve unsurları, "satım fiyatı ve şartlarının tespit edilmesi, arz miktarının kontrolü-pazar paylaşımı ve rekabete duyarlı bilgi değişimi" olan yatay anlaşma ve uyumlu eylemler yoluyla 4054</p>	24.04.2006

## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		<p>sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettiğine, Ege Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Toprak Seramik ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.'nin, seramik kaplama malzemeleri pazarında 14.12.1994'den başlayıp devam eden ve unsurları, "satım fiyatı ve şartlarının tespit edilmesi, arz miktarının kontrolü-pazar paylaşımı ve rekabete duyarlı bilgi değişimi" olan yatay anlaşma ve uyumlu eylemler yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettiğine, bu nedenle; 2001 yılı net satışlarının takdiren %2'si oranında olmak üzere, Ege Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye 1.678.499,20-YTL, Toprak Seramik ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.'ye 1.173.401,26-YTL, 2001 yılı net satışlarının takdiren %1,5'i oranında olmak üzere, Kütahya Porselen Sanayi A.Ş.'ye 788.200,90-YTL, 2001 yılı net satışlarının takdiren %1'i oranında olmak üzere, Graniser Granit Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye 129.408,42-YTL, Seranit Granit Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye 67.516,32-YTL, Söğütsen Seramik Sanayi İnşaat Madencilik İth.İhr.A.Ş.'ye 222.924,53-YTL, Yıldız Yapı Malzemeleri Depolama Dağıtım San.Tic. Ltd.Şti.'ye 22.144,64-YTL, para cezası verilmesine, Ege Vitrifiye Sağlık Gereçleri San. ve Tic. A.Ş. ile Toprak Seramik ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.'nin seramik sağlık gereçleri pazarında 14.12.1994'den başlayıp devam eden ve unsurları, "satım fiyatı ve şartlarının tespit edilmesi ile rekabete duyarlı bilgi değişimi" olan yatay anlaşma ve uyumlu eylemler yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettiğine, bu nedenle; 2001 yılı net satışlarının takdiren binde 3'ü oranında olmak üzere, Ege Vitrifiye Sağlık Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.'ye 33.566,07-YTL, Toprak Seramik ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.'ye 176.010,19-YTL, para cezası verilmesine, Ege Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Ege Vitrifiye Sağlık Gereçleri San. ve Tic. A.Ş., Kütahya Porselen Sanayi A.Ş., Toprak Seramik ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinde yasaklanan alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engellediğine, Ege Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Ege Vitrifiye Sağlık Gereçleri San. ve Tic. A.Ş., Kütahya Porselen Sanayi A.Ş., Toprak Seramik ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.'ye, alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesi, yatay anlaşma ve uyumlu eylemler yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin ihlal edilmesi kapsamında değerlendirilmediğinden, ayrı bir para cezası verilmesi gerekmediğine, 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan anlaşmaların bildirilmesi yükümlülüğü kaldırıldığından, anlaşmaların bildirilmemesinden dolayı, soruşturma kapsamındaki teşebbüsler hakkında karar verilmesine gerek olmadığına, 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal eden eylemlerinden dolayı, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunmasını teminen yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışların ve ihlale son verilmesi gereğinin, aynı Kanun'un 9 uncu maddesi uyarınca, soruşturma kapsamındaki teşebbüslere bildirilmesine karar verilmiştir.</p>	



## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
9	06-29/357-88	Karadeniz Ro-Ro ve Konteyner Taşımacılığı A.Ş. ve Marmara Denizcilik A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olarak ilgili pazarda birlikte hareket etmek suretiyle navlun fiyatlarında artırıma giderek rekabeti bozucu anlaşma/uyumlu eylem içine girdikleri iddiasına ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddine karar verilmiştir.	24.04.2006
10	06-29/361-91	Garanti Sigorta A.Ş. ile Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği'nin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal eder nitelikteki eylemlerinin yeniden değerlendirilmesi sonucunda; Garanti Sigorta A.Ş.'nin; Aksigorta A.Ş., Anadolu Anonim Türk Sigorta A.Ş., Axa Oyak Sigorta A.Ş., Başak Sigorta A.Ş., Güneş Sigorta A.Ş., İsviçre Sigorta A.Ş., Ray Sigorta A.Ş., TEB Sigorta A.Ş., T. Genel Sigorta A.Ş., T. Genel Sigorta A.Ş., Yapı Kredi Sigorta A.Ş. ve Milli Reasürans T.A.Ş. ile birlikte 11.10.2001 tarihinde imzalamış oldukları protokol ile reasüransa devredilecek poliçeler bakımından yangın sigortaları ve ek teminatlarına yönelik olarak uygulanacak asgari fiyatların belirlenmesi suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, yukarıda belirtilen ihlali gerçekleştiren Garanti Sigorta A.Ş.'nin 2001 yılı yangın sigortası cirosu üzerinden takdiren net satışlarının %0.5'i (binde beşi) oranında olmak üzere 135.397,83.-YTL para cezası verilmesine, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği tarafından 1992 yılından bu yana hazırlanarak üyelere gönderilen Grev, Lokavt, Kargaşalık, Halk Hareketleri, Kötü Niyetli Hareketler ve Terör Tarifesi ile yangın sigortasına ek olarak verilen bazı teminatlar bakımından uygulanacak tarifelerin ve koşulların belirlendiği ve böylece 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğine, bu ihlali nedeniyle Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği'nin 4054 sayılı Kanun'un 2006/1 sayılı Rekabet Kurulu Tebliği ile değişik 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca takdiren 6.368.-YTL para cezası ile cezalandırılmasına, 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan anlaşmaların bildirilmesi yükümlülüğü kaldırıldığından, bu konuda karar verilmesine gerek olmadığına karar verilmiştir.	24.04.2006
11	06-29/363-92	Nihai satış noktalarında TEKEL sigaraları için standlarda yeteri kadar yer ayrıldığı iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	24.04.2006
12	06-29/364-93	Yonga ve lif levha üreticisi teşebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal eder nitelikteki eylemlerinin yeniden değerlendirilmesi sonucunda; Yonga levha ve/veya lif levha (MDF) piyasasında faaliyet gösteren; Çamsan Ağaç San. ve Tic. A.Ş., Dekor Orman Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti., Devrektaş Devrek Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş., Düzsan Düzce Birlik Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş., Mastaş Mudurnu Abant Sunta San. ve Tic. A.Ş.'nin Divapan Entegre Ağaç Panel San. ve Tic. A.Ş. Orma Orman Mahsulleri İntegre San. ve Tic. A.Ş., SFC En-	24.04.2006

**REKABET Dergisi**

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		<p>tegre Orman Ürünleri San. Tesisl. ve Tic. A.Ş., Yıldız Sunta MDF Orman Ürünleri San. Tesisl. ve Tic. A.Ş., Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş., Yontaş Yonga Levha San. ve Tic. A.Ş. ile birlikte sektör sorunlarını görüşmek üzere organize ettikleri aylık toplantılarda ve/veya bu toplantıların dışında zaman zaman bir araya gelmek ve bu toplantılarda yonga levha ve/veya MDF'nin satış ve vade koşullarını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, Dekor Orman Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. Devrektaş Devrek Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş., Düzsın Düzce Birlik Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş., Masstaş Mudurnu Abant Sunta San. ve Tic. A.Ş.'ye 2000 yılı net satışlarının takdiren %1'i (yüzde biri) oranında ve ayrı ayrı olmak üzere; Dekor Orman Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne 48.518,12.- YTL (kırksekizbinbeşyüzonsekiz YTL, oniki Ykr), Devrektaş Devrek Orman Ürünleri San. Ve Tic. A.Ş.'ye 61.379,12.- YTL (altmışbirbinüçyüzetmişdokuz YTL, oniki Ykr), Düzsın Düzce Birlik Orman Ürünleri San. Ve Tic. A.Ş.'ye 68.066,36.- YTL (altmışsekizbinaltmışaltı YTL, otuzaltı Ykr), Masstaş Mudurnu Abant Sunta San. ve Tic. A.Ş.'ye 28.239,53.- YTL (yirmisekizbinikiyüzotuzdokuz YTL, ellioç Ykr), para cezası verilmesine, Çamsın Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye; soruşturma raporunda yer verilen hususlar ağırlaştırıcı neden olarak dikkate alınmak suretiyle, 2000 yılı net satışlarının takdiren %1,2'si (binde onikisi) oranında 387.928,43.- YTL (üçyüzseksenyedibindokuzyüzyirmisekiz YTL, kırküç Ykr) para cezası verilmesine, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, yukarıda belirtilen ihlal eylemlerine son verilmesi ve ihlalden önceki rekabet ortamının sağlanması gereğinin, ilgili teşebbüslere bildirilmesine karar verilmiştir.</p>	
13	06-29/365-94	<p>Yonga ve lif levha üreticisi teşebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal eder nitelikteki eylemlerinin yeniden değerlendirilmesi sonucunda; Yonga levha ve/veya lif levha (MDF) piyasasında faaliyet gösteren; Foça Sunta San. ve Tic. A.Ş., Köseoğlu Orman Ür. Elek. İnş. Taah. San. ve Tic. A.Ş., Samedoğlu Orman Ürünlerini Değerl. San. ve Tic. A.Ş., Tever Ağaç San. ve Tic. İşletmeleri A.Ş., Teverpan Ağaç San. A.Ş., Veziragaç Vezirköprü Orman Ürünleri ve Gıda Tic. A.Ş.'nin Setaş Simav Orman Mahsülleri Endüstri ve Ticaret A.Ş., Sumaş Suni Tahta ve Mobilya Sanayi A.Ş., Yonsın Ege Yonga Levha Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile birlikte sektör sorunlarını görüşmek üzere organize ettikleri aylık toplantılarda ve/veya bu toplantıların dışında zaman zaman bir araya gelmek ve bu toplantılarda yonga levha ve/veya MDF'nin satış ve vade koşullarını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca takdiren 2000 yılı net satışlarının %1'i oranında ve ayrı ayrı olmak üzere; Foça Sunta San. ve Tic. A.Ş.'ye 46.365,06.- YTL (kırkaltıbinüçyüzaltmışbeş</p>	24.04.2006

## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		YTL, altı Ykr), Köseoğlu Orman Ür. Elek. İnş. Taah. San. ve Tic. A.Ş.'ye 61.989,09.- YTL(altmışbirbindokuzyüzsensendokuz YTL, dokuz Ykr), Samedoğlu Orman Ürünlerini Değerl. San. ve Tic. A.Ş.'ye 80.795,37.- YTL (seksenbinyediyüzdoksanbeş YTL, otuzyedı Ykr), Tever Ağaç San. ve Tic. İşletmeleri A.Ş.'ye 127.551,81.- YTL (yüzyirmiyedıbinbeşyüzellıbir YTL, seksenbir Ykr), Teverpan Ağaç Sanayı A.Ş.'ye 85.313,11.- YTL (seksenbeşbinüçyüzonüç YTL, onbir Ykr), Vezırağaç Vezirköprü Orman Ürünleri ve Gıda Ticaret A.Ş.'ye 70.384,19.- YTL (yetmişbinüçyüzsensendört YTL, ondokuz Ykr), para cezası verilmesine, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, yukarıda belirtilen ihlal eylemlerine son verilmesi ve ihlalden önceki rekabet ortamının sağlanması gereğinin, ilgili teşebbüslere bildirilmesine karar verilmiştir.	
14	06-31/376-99	Görevli raportörler tarafından yerinde inceleme yapılmasını engellenmesi sebebiyle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 15. maddesinin (a) bendi delaletiyle, 16. maddenin (b) bendi ve 31.12.2005 tarih, 26040 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/1 sayılı Tebliğ uyarınca Sodexo Restoran Servisleri A.Ş.'nin, İstanbul'da bulunan genel merkezinde yerinde inceleme yapılmasını engellemesi dolayısıyla 3.184 (Üçbinyüzsensendört) YTL idari para cezası ile, Ankara'da bulunan bölge müdürlüğünde yerinde inceleme yapılmasını engellemesi dolayısıyla 3.184 (Üçbinyüzsensendört) YTL idari para cezası ile, İzmir'de bulunan bölge müdürlüğünde yerinde inceleme yapılmasını engellemesi dolayısıyla 3.184 (Üçbinyüzsensendört) YTL idari para cezası ile cezalandırılmasına, 16. maddenin (b) bendi ve 31.12.2005 tarih, 26040 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/1 sayılı Tebliğ uyarınca, Accor Servisleri International A.Ş.'nin İstanbul'da bulunan genel merkezinde yerinde inceleme yapılmasını engellemesi dolayısıyla 3.184 (Üçbinyüzsensendört) YTL idari para cezası ile, Ankara'da bulunan bölge müdürlüğünde yerinde inceleme yapılmasını engellemesi dolayısıyla 3.184 (Üçbinyüzsensendört) YTL idari para cezası ile, İzmir'de bulunan bölge müdürlüğünde yerinde inceleme yapılmasını engellemesi dolayısıyla 3.184 (Üçbinyüzsensendört) YTL idari para cezası ile, cezalandırılmasına, 16. maddenin (b) bendi ve 31.12.2005 tarih, 26040 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/1 sayılı Tebliğ uyarınca, İstanbul'da bulunan Genel Merkezinde yerinde inceleme yapılmasını engellemesi dolayısıyla Network Servisleri A.Ş.'nin 3.184 (Üçbinyüzsensendört) YTL idari para cezası ile cezalandırılmasına, anılan teşebbüslerden Sodexo Restoran Servisleri A.Ş.'nin Yönetim Kurulu'nda görev yapan Pierre Henry, Didier Sandoz, Nadir Levent, Marc Guy Louis Rolland'a Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, teşebbüse 1. maddede verilen toplam cezanın % 10'u oranında olmak üzere 955,20'şer YTL (Dokuzyüzellıbeş Yeni Türk Lirası yirmi Yeni Kuruş) ayrı ayrı idari para cezası verilmesine, anılan teşebbüsler-	28.04.2006

**REKABET Dergisi**

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		den Accor Servisleri International A.Ş.'nin Yönetim Kurulu'nda görev yapan John Maurice Gabriel du Monceau de Bergandal, Koray Özbay, Olivier Marie Maurice Louise De Surville, Laurent Yves Bernard Therizen'e Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, teşebbüse 2. maddede verilen toplam cezanın % 10'u oranında olmak üzere 955,20'şer YTL (Dokuzyüzellibeş Yeni Türk Lirası yirmi Yeni Kuruş) ayrı ayrı idari para cezası verilmesine, anılan teşebbüslerden Network Servisleri A.Ş.'nin Yönetim Kurulunda görev yapan Nadir Levent, Koray Özbay, Mustafa Emre Üge, Mert Yücesir'e Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, teşebbüse 3. maddede verilen cezanın % 10'u oranında olmak üzere 318,40'ar YTL (Üçyüzonsekiz Yeni Türk Lirası kırk Yeni Kuruş) ayrı ayrı idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.	
15	06-32/391-101	Yeşil Kart Sigortası hizmeti sunumuna ilişkin olarak; Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu, Türkiye Yeşil Kart Reasürans Havuzu ve üye 11 sigorta şirketinin fiyat tarifeleri belirlemek ve hasarsızlık indirimi vermemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal edip etmediklerine ilişkin olarak Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu, Türkiye Yeşil Kart Reasürans Havuzu ve 11 sigorta şirketinin Yeşil Kart Sigortası pazarındaki önaraştırmaya konu faaliyetlerine yönelik olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı, bununla birlikte, 4054 sayılı Kanun'un 27. maddesi (g) bendinde belirtilen "Rekabet hukuku ile ilgili mevzuatta yapılması gerekli değişiklikler konusunda doğrudan ... görüş bildirmek" ile ilgili sürecin işletilerek, Yeşil Kart Sigortası pazarında rekabetin tesis edilmesine yönelik "Motorlu Taşıtlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi"ndeki esaslara uygun olarak bir garanti fonu oluşturulması ve hasarsızlık indirimi verilebilmesini teminen gerekli düzenlemelerin yapılması konusunda T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na görüş bildirilmesine karar verilmiştir.	04.05.2006
16	06-32/394-104	Philip Morris Sabancı Pazarlama ve Satış A.Ş. (PMSA), Japan Tobacco International Tütün Ürünleri Pazarlama A.Ş. (JTI), British American Tobacco Exports B.V. (BAT) teşebbüslerinin satış noktalarına verdikleri promosyon ve bedelsiz ürünler ile düzenledikleri kampanyalar yoluyla hakim durumlarını kötüye kullandıkları ve PMSA'nın satış noktalarına verdiği standartlarda diğer üreticilerin ürünlerinin bulunmasına izin vermediği iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı, şikayetin reddine karar verilmiştir.	04.05.2006
17	06-32/396-M	Roche Müstahzarları A.Ş. hakkında; Roferon-A, Neupogen ve Neorecormon adlı biyotek ürünlere ilişkin urumumuza intikal eden muhtelif dilekçelerde yer verilen iddiaların, Rekabet Kurulu'nun 20.9.2004 tarih ve 04-60/866-205 sayılı (İlk İnceleme) ve 19.11.2004 tarih ve 04-72/1042-257 sayılı (Onaraş-	04.05.2006

## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		tırma) kararları ile aynı kapsam ve nitelikte olması ve adı geçen kararlarda, şikayet dilekçelerinde yer verilen iddialar dikkate alınmış olduğundan söz konusu dilekçeler ile ilgili olarak herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı, şikayetlerin reddi, Kytril ve Setron adlı ürünlere ilişkin dilekçelerde yer alan iddiaların ise 21.4.2005 tarih ve 05-26/298-M sayılı Kurul kararı ile yürütülmekte olan soruşturma kapsamında değerlendirilmesine karar verilmiştir.	
18	06-35/439-111	İstanbul Profesyonel Fotoğraf Sanatkarları Odası tarafından yayınlanan ücret tarifesi ile İstanbul ili dahilinde semt ayrımı yapılmaksızın tüm fotoğrafçıların aynı fiyattan fotoğraf çekmeye mecbur bırakıldıkları; bu durumun küçük fotoğraf stüdyolarının merkezlerde bulunan büyük çaplı fotoğraf laboratuvarları karşısında rekabet güçlerini ortadan kaldırmak suretiyle rekabet ihlali oluşturduğu iddiasına ilişkin olarak ücret tarifesinin 1.4.2006 tarihinde yayınlanmış olması, dolayısıyla ilgili pazardaki rekabetçi yapıda ancak kısıtlı bir zararın ortaya çıkmasının muhtemel olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında önaraştırma açılmasına gerek bulunmadığına, bununla birlikte, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nda anılan tarifelerin azami hadlere ilişkin olması ve azami fiyatların asgari fiyat olarak uygulanmasının ve bu yönde Oda tarafından üyelere uyulması zorunlu bir tarife yayınlanmasının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil etmesi nedeniyle, anılan uygulamanın Kanun'un 9. maddesinin 3. bendi uyarınca sonlandırılması gerektiğine, şikayete konu ücret tarifesinin, 5362 sayılı Kanun ile de uyumlu olarak azami hadleri gösterecek şekilde yeniden düzenlenerek tüm üyelere duyurulması ve bu konuda yapılacak düzenlemelerin 30 gün içerisinde Kurumumuza tevsih edilmesine karar verilmiştir.	22.05.2006
19	06-35/441-113	Yonga ve lif levha üreticisi teşebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal eder nitelikteki eylemlerinin yeniden değerlendirilmesi sonucunda; Yonga levha ve/veya lif levha (MDF) piyasasında faaliyet gösteren; Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş., Yontaş Yonga Levha San. ve Tic. A.Ş.'nin Çamsan Ağaç San. ve Tic. A.Ş., Dekor Orman Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti., Devrektaş Devrek Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş., Divapan Entegre Ağaç Panel San. ve Tic. A.Ş., Düzsan Düzce Birlik Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş., Mastaş Mudurnu Abant Sunta San. ve Tic. A.Ş.'nin Orma Orman Mahsulleri İntegre San. ve Tic. A.Ş., SFC Entegre Orman Ürünleri San. Tesisl. ve Tic. A.Ş., Yıldız Sunta MDF Orman Ürünleri San. Tesisl. ve Tic. A.Ş. ile birlikte, sektör sorunlarını görüşmek üzere organize ettikleri aylık toplantılarda ve/veya bu toplantıların dışında zaman zaman bir araya gelmek ve bu toplantılarda yonga levha ve/veya MDF'nin satış ve vade koşullarını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine, bu nedenle 4054 sayılı	22.05.2006

**REKABET Dergisi**

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş., Yontaş Yonga Levha San. ve Tic. A.Ş., 2000 yılı net satışlarının takdiren %1'i (yüzde biri) oranında ve ayrı ayrı olmak üzere; Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.'ye 426.082,90- YTL (dörtüzyirmialtıbinsekseki YTL, doksan Ykr), Yontaş Yonga Levha San. ve Tic. A.Ş.'ye 26.045,55- YTL (yirmialtıbin kırkbeş YTL, ellibeş Ykr), para cezası verilmesine, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, yukarıda belirtilen ihlal eylemlerine son verilmesi ve ihlalden önceki rekabet ortamının sağlanması gereğinin, ilgili teşebbüslere bildirilmesine karar verilmiştir.	
20	06-35/443-115	Bilsa Yazılım A.Ş. ile Bilsa Grup bünyesindeki yazılım şirketleri, Gonca Grubu Yazılım ve Bilgisayar Sistemleri San. Tic. Ltd. Şti. ve Seçkin Yazılım Sistemleri San. Tic. Ltd. Şti.'nin okullarda kullanılan paket yazılım programları pazarında 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri yönünde herhangi bir bulguya ulaşılamadığından dolayı adı geçen şirketlere Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına karar verilmiştir.	22.05.2006
21	06-35/444-116	Trafik sinyalizasyon pazarında faaliyet gösteren İSBAK A.Ş.'nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal edip etmediğine ilişkin olarak İSBAK İstanbul Belediyeler Bakım Ulaşım Telekomünikasyon San. ve Tic. A.Ş.'nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkından Kanun'un 4. ve 6. maddeleri çerçevesinde ilgili pazarda rekabeti bozucu anlaşma, eylem ve davranışlarda bulunmadığı, dolayısıyla adı geçen teşebbüs hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.	22.05.2006
22	06-35/445-117	Milangaz LPG Dağıtım Ticaret ve Sanayi A.Ş. Bayilik Anlaşması'nın Rekabet Kurulu kararına uygun olarak değiştirilip değiştirilmediğinin tespitine ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.	22.05.2006
23	06-36/461-123	Gaziantep Fırıncılar Odası tarafından taahhütnameler düzenlemek yoluyla ekmek piyasasında rekabetin engellendiği ve TESK ile Türkiye Fırıncılar Federasyonu tarafından ekmekte taban fiyatın belirlendiği iddiasının yeniden değerlendirilmesi sonucunda; Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu'nun ekmekte tavan fiyatla birlikte taban (maliyet) fiyatının da belirlenmesine yönelik kararı yoluyla, 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiğine, bu nedenle, hakkında soruşturma yürütülen Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu'nun 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 2. fıkrası ve 2006/1 sayılı Tebliğ uyarınca, takdiren asgari ceza miktarı olan 6.368- (altıbinüçyüzaltmışsekiz) YTL. idari para cezası ile cezalandırılmasına, 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarının bildirilmesi yükümlülüğü kaldırıldığından, kararın bildirilmemesinden dolayı bu konuda karar verilmesine gerek olmadığına karar verilmiştir.	26.05.2006

## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
24	06-36/462-124	MTS Isıtma ve Soğ. Sist. İth. Dağ. Ltd. Şti.'nin yedek parça teminini geciktirme ve aşırı fiyatlandırma yapmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal edip etmediğine ilişkin olarak gerek nihai ürün olan kombi pazarında tüketici açısından çeşitli alternatiflerin olması, gerekse benzer ürünlerdeki fiyatların Baymak'ın alım fiyatına göre çok yüksek olmaması sebebiyle şikayete konu eylemin aşırı fiyatlandırma olarak değerlendirilemeyeceğine, ayrıca eşit konumdaki alıcıların bulunmaması nedeniyle fiyat ayrımcılığının olmadığına, dolayısıyla dosya konusu iddialara yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	26.05.2006
25	06-36/463-125	Turgutlu Sarraf ve Kuyumcular Derneği'nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal eder nitelikteki eylemlerinin yeniden değerlendirilmesi sonucunda; Turgutlu Sarraf ve Kuyumcular Derneği'nin, altın fiyatının belirli bir seviyenin altına düşmesini önlemeye yönelik eylem ve işlemlerinin rekabeti sınırlama amacı taşıdığına ve 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bulunduğuna, ceza miktarının takdirinde, alınan kararların piyasa üzerinde önemli bir etki yaratmaması ve ilgili piyasanın coğrafi bakımdan küçüklüğü göz önünde bulundurularak, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eden eylem ve işlemleri gerçekleştiren Turgutlu Sarraf ve Kuyumcular Derneği'ne, aynı Kanun'un "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrası ve Rekabet Kurulu'nun 2006/1 sayılı Tebliğine göre asgari ceza tutarı 6.368 YTL para cezası verilmesi gerektiğine; ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 26.3.2002 tarih ve 02-16/176-70 sayılı Karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs birliği lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden 5.816,11 YTL para cezası verilmesine, 24.10.2000 ve 17.4.2001 tarihlerinde yapılan yerinde incelemelerde ve önaraştırma döneminde 31.10.2000 tarih ve 2655 sayılı yazıyla istenen "Ana Sözleşme (Protokol Şartnamesi)" metninin gönderilmeyip en son yazılan 30.4.2001 tarih ve 982 sayılı yazıya cevaben bir metin gönderilmesi, ancak gönderilen metnin raporda açıklanan nedenlerle gerçek metin olmadığına anlaşılması nedeniyle Turgutlu Sarraf ve Kuyumcular Derneği'ne, 4054 sayılı Kanun'un bilgi isteme veya yerinde inceleme hallerinde eksik, yanlış veya yanıltıcı bilgi verilmesi veya hiç bilgi verilmemesi halini düzenleyen 16. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve Rekabet Kurulu'nun 2006/1 sayılı Tebliği uyarınca 3.184 YTL para cezası verilmesi gerektiğine; ancak Rekabet Kurulu'nun vermiş olduğu 26.3.2002 tarih ve 02-16/176-70 sayılı Karar, Danıştay tarafından hakkında karar tesis edilen teşebbüs birliği lehine bozulduğundan ve önceki kararda verilen para cezasından daha fazla miktarda para cezası verilemeyeceğinden 2.908,05 YTL para cezası verilmesine, aynı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası gereğince eksik, yanlış veya yanıltıcı bilgi verme eylemlerinin gerçekleştiği tarihte, Der-	26.05.2006

**REKABET Dergisi**

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		neğin yönetim kurulu üyelerine %5 oranında olmak üzere toplam 727 YTL idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.	
26	06-36/464-126	Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu tarafından ilköğretim okullarına süt temini ve dağıtımına yönelik olarak açılan ihaleye katılan teşebbüsler tarafından 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eder nitelikteki eylemlerinin yeniden değerlendirilmesi sonucunda; Haklarında soruşturma yürütülen teşebbüslerin, Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu tarafından düzenlenen ilköğretim okullarına süt temini ve dağıtımına yönelik ihaleye katılımda danişıklı fiyat teklifinde bulunmak suretiyle toplam ihale miktarı ve bedelini aralarında eşit şekilde paylaşarak bir anlaşma yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine, bu ihlalden dolayı soruşturma kapsamındaki teşebbüslere 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 2. fıkrası uyarınca para cezası verilmesi gerektiğine, Ak Gıda San. ve Tic. A.Ş., Mamsan Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş., Pınar Süt Mamulleri San. A.Ş.'nin her birine ayrı ayrı olmak üzere, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 2. fıkrası ve 2006/1 sayılı Tebliğ uyarınca, takdiren asgari ceza miktarı olan 6.368 (altıbinüçyüzaltmışsekiz) YTL idari para cezası ile cezalandırılmasına 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarının bildirilmesi yükümlülüğü kaldırıldığından, kararın bildirilmemesinden dolayı bu konuda karar verilmesine gerek olmadığına karar verilmiştir.	26.05.2006
27	06-36/465-127	Yemek çeki piyasasında faaliyet göstermekte olan Sodexho Restoran Servisleri A.Ş., Accor Servisleri International A.Ş. ve Multinet Kurumsal Hizmetler A.Ş.'nin aralarında kartel kurmak suretiyle müşteri paylaştıkları iddiasına ilişkin olarak, önaraştırmaya konu teşebbüsler arasındaki rekabetçi davranışların koordine edildiğine veya bu teşebbüslerin aralarında müşteri paylaşmak üzere anlaşmalarına işaret eden herhangi bir bilgi ve belgeye ulaşılamamış olması nedeniyle soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	26.05.2006
28	06-36/474-128	Rekabet Kurulu'nun 28.06.2005 tarih ve 05-41/585-M sayılı kararı ile hakkında soruşturma açılan teşebbüslerden Batıçim Batı Anadolu Çimento San. A.Ş. ve Batisöke Söke Çimento San. Tic. A.Ş.'nin yerinde incelemeyi engellemeleri nedeniyle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 17. maddesinin (d) bendi ve 2006/1 sayılı Tebliğ uyarınca Batıçim Batı Anadolu Çimento San. A.Ş. ve Batisöke Söke Çimento San. Tic. A.Ş.'ye ayrı ayrı olmak üzere 636 YTL idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.	26.05.2006
29	06-37/477-129	Türk Ytong, Gaziantep Ytong, Antalya Ytong, AKG, Nuh Yapı ve Nuh Beton hakkında 3.2.2005 tarih ve 05-07/76-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturma ile ilgili olarak; AKG, Türk Ytong, Antalya Ytong ve Gaziantep Ytong'un Kanun'un 4. maddesinin (a), (b) ve (c) bendleri kapsamına giren anlaşma ve eylemler içinde olduklarına, ihlalin yaklaşık beş yıllık	30.05.2006



## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		<p>bir süreyi kapsamına rağmen, AKG'nin bu ihlalden sorumlu tutulabileceği sürenin 15.4.2002'den itibaren başlamasına, Antalya Ytong'un kontrolünün Türk Ytong'ta olması ve ekonomik birlik içinde bulunmaları nedeniyle, bu iki şirketin tek bir teşebbüs olarak kabul edilmesine, İdari para cezasının takdirinde, AKG'nin ve Türk Ytong'un ihlalde aktif ve belirleyici bir rol oynamasının ağırlaştırıcı bir neden olduğu; Gaziantep Ytong'un ise, anlaşmanın varlığını inkar etmeyerek ve ihlalin sona erdirebilmesine yönelik olarak Gazbeton Üreticileri Birliği ve Türk Ytong ile arasındaki yapısal bağlarla ilişkin somut adımlar atmasının hafifletici bir neden olduğu dikkate alınarak; AKG'ye 2004 yılı net satışları üzerinden takdiren %3 oranında olmak üzere 816.718 YTL. idari para cezası verilmesine, Türk Ytong'a Türk Ytong ve Antalya Ytong'un 2004 yılı net satışları toplamı üzerinden takdiren %3 olmak üzere 1.127.051 YTL idari para cezası verilmesine, Gaziantep Ytong'a Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2004 yılı net satışları üzerinden takdiren %2 olmak üzere 224.185 YTL idari para cezası verilmesine, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi birinci fıkrası uyarınca, Gaziantep Ytong'un Esas Sözleşmesi'nin ve Gaziantep Ytong ile Ytong International Gmbh arasındaki Lisans Sözleşmesi'nin, bu sözleşmelerde yer alan ve Türk Ytong ile Gaziantep Ytong arasında fiyat tespiti, pazar paylaşımı ve ticari bilgi değişimine hizmet edebilecek nitelikteki hükümlerin yürürlükten kaldırılmasını sağlayacak şekilde tadili gerektiğinin taraflara bildirilmesine, Nuh Yapı ve Nuh Beton'un diğer teşebbüsler ile rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma veya eylem içinde olduğuna dair açık kanıtların bulunmaması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlalin bulunmadığına karar verilmiştir.</p>	
30	06-38/478-130	<p>Nevşehirliiler Turizm Seyahat İşletme ve Ticaret Limited Şirketi'nin ve Metro Seyahat Taşımacılık Ticaret A.Ş.'nin birlikte hakim durumda buldukları Nevşehir İli merkezli otobüs ile şehirlerarası yolcu taşımacılığı hizmet pazarında pazara yeni girecek teşebbüslerin faaliyetlerini zorlaştırmak amacıyla ve bu sonucu doğuran bir şekilde birlikte davranış yoluyla hakim durumlarını kötüye kullanmakla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiklerine, Nevşehirliiler Turizm Seyahat İşletme ve Ticaret Ltd. Şti.'nin aynı zamanda, komşu coğrafi pazardaki teşebbüsler ile coğrafi pazar paylaşımı ve rekabet koordinasyonunu amaçlayan ve bu sonucu doğuran bir anlaşma yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine, Nevşehirliiler Turizm Seyahat İşletme ve Ticaret Limited Şirketi'nin, 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle 2004 yılında oluşan yıllık gayri safi gelirinin takdiren %2'si oranında 13.453,72 YTL para cezası ile cezalandırılmasına, Metro Seyahat Taşımacılık Ticaret A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle 2004 yılında oluşan yıllık gayri safi gelirinin takdiren %2'si oranında</p>	31.05.2006

**REKABET Dergisi**

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		<p>2.962.529,88 YTL para cezası ile cezalandırılmasına, Kapadokya Turizm Taşımacılık Limited Şirketi, Es Nevtur Adi Komandit Şirketi ve Lüks Göreme Turizmin, Nevşehir ili merkezli şehirlerarası yolcu taşımacılığı hizmet pazarında rekabeti bozma amacı taşıyan birden fazla anlaşmaya taraf olmak suretiyle 14.1.2005 tarihine kadar 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine, bu nedenle; adigeçen teşebbüslerin her birinin 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası ve 2006/1 sayılı Tebliğ uyarınca 2004 yılında oluşan yıllık gayrı safi gelirinin takdiren %2'si oranında Kapadokya Turizm Taşımacılık Ltd. Şti.'nin 17.337,10 YTL, Es Nevtur Adi Komandit Şti.'nin 30.062,88 YTL, Lüks Göreme Turizm'in 46.973,82 YTL para cezası ile cezalandırılmalarına, Aksaray İli merkezli otobüs ile şehirlerarası yolcu taşımacılığı hizmet pazarında faal Yeni Aksaray Seyahat Turizm ve Ticaret Ltd. Şti., Yeşil Aksaray Turizm Nakliyat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ve Aksaray Birlik Turizm ve Nakliye Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin 2001 yılından bu yana rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmaya taraf olmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine, Yeni Aksaray Seyahat Turizm ve Ticaret Ltd. Şti. ve Yeşil Aksaray Turizm Nakliyat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin ayrıca, komşu coğrafi pazardaki teşebbüs ile coğrafi pazar paylaşımı ve rekabet koordinasyonunu amaçlayan ve bu sonucu doğuran bir anlaşma yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine, Yeni Aksaray Seyahat Turizm ve Ticaret Ltd. Şti. ile Yeşil Aksaray Turizm Nakliyat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin bahse konu rekabet ihlaline öncülük etmiş olduklarının ve ihlale katılmayarak 4054 sayılı Kanun hükümlerine uymaya kararlı olan rakip teşebbüsün faaliyetlerini zorlaştırmak üzere komşu coğrafi pazarda hakim durumda bulunan Nevşehirli Turizm Seyahat İşletme ve Ticaret Ltd. Şti. ile yine 4054 sayılı Kanun'a aykırı bir anlaşma imzalamalarının anılan teşebbüslerin ihlaldeki kusurlarını artırdığı gözönüne alınarak: Yeni Aksaray Seyahat Turizm ve Ticaret Ltd. Şti. ile Yeşil Aksaray Turizm Nakliyat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin 2001 yılından bu yana rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmaya taraf olarak ve ayrıca komşu coğrafi pazardaki teşebbüs ile coğrafi pazar paylaşımı ve rekabet koordinasyonu amaçlayan ve bu sonucu doğuran bir anlaşma yaparak, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri gerekçesiyle, her birinin 6.368 YTL'den az olmamak üzere 2004 yılında oluşan yıllık gayrı safi gelirinin takdiren %2'si oranında, Yeni Aksaray Seyahat Turizm ve Ticaret Ltd. Şti.'nin 6.368 YTL., Yeşil Aksaray Turizm Nakliyat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin 44.838 YTL para cezası ile cezalandırılmalarına, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi hükümlerine aykırılık oluşturan anlaşmaya son verme çabası gösteren Aksaray Birlik Turizm ve Nakliye Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin aynı zamanda söz konusu anlaşmayı ilgili coğrafi pazardaki diğer iki teşebbüse oranla daha kısa süre uygulamış olmasının bu teşebbüsün ihlaldeki kusurunu</p>	

## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		azalttığı gözönüne alınarak: Aksaray İli merkezli otobüs ile şehirlerarası yolcu taşımacılığı hizmet pazarında faal Aksaray Birlik Turizm ve Nakliye Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin 2001 yılından bu yana rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmaya taraf olarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle 6.368 YTL'den az olmamak 2004 yılında oluşan yıllık gayri safi gelirinin takdiren %1.5'i oranında 27.039,27 YTL para cezası ile cezalandırılmasına, Lüks Kent Turizm Uluslararası Taşımacılık Ticaret Ltd. Şti.'nin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmediğine, 4054 sayılı Kanun kapsamında teşebbüs niteliğinin bulunmadığının tespit edilmesi nedeniyle Halil İbrahim MIZRAK hakkında herhangi bir yasal işlem yapılmasına gerek bulunmadığına karar verilmiştir.	
31	06-40/504-131	Şanlıurfa İli Şehirlerarası Otobüs İşletmecileri Derneği'nin yayımlanmış olduğu fiyat listesinin teşebbüs birliği kararı niteliğinde olduğu ve bu kararı ile 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği, Şanlıurfa İli Şehirlerarası Otobüs İşletmecileri Derneği'nin 6.368 YTL asgari para cezası ile cezalandırılmasına, Enver KOYUNCU, Bakır TUMBUL, Kenan SÖNMEZ, Hatice EMEKTAR, İbrahim Halil BAYAR, Ali SAĞIR, Bakır BAYAR, Süleyman ELMA, Ceylan KARAGÖZ şahıs işletmelerinin 4054 sayılı Kanun kapsamında ihlal teşkil edecek faaliyetlerinin tespit edilememesi ve Urfa Eser Tic. Ltd. Şti.'nin 01.01.2004 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuş olması nedeniyle haklarında idari para cezası verilmesine yer olmadığına, Kenan SÖNMEZ, İbrahim Halil BAYAR, Bakır BAYAR, Hatice EMEKTAR ve Ali SAĞIR şahıs işletmeleri yetkili ve görevlilerinin, önaraştırma aşamasında görevli Kurum raporörlerine verdikleri bilgilerin savunma sınırları içinde kalması nedeniyle yanlış veya yanıltıcı bilgi olarak değerlendirilmesine yer olmadığına karar verilmiştir.	06.06.2006
32	06-41/507-132	Dalış turizmi alanında faaliyet gösteren Kaş yöresindeki ticari işletmelerin ortak fiyat belirlemek suretiyle rekabeti bozdukları iddiasına ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına gerek olmadığına, şikayet konusu uygulamalara ne şekilde son vereceklerine yönelik olarak ilgili kuruluş ve teşebbüslere yazı yazılması konusunda Başkanlığa yetki verilmesine karar verilmiştir.	07.06.2006
33	06-41/512-134	42. Bölge Giresun Eczacı Odası'nın; Bütçe Uygulama Talimatı'na uygun ödeme yapan Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Emekli Sandığı, S.S.K. ve Yeşil Kart tarafından ilaç masrafları karşılanan hemodiyaliz hastalarının reçetelerinin Giresun İli kent merkezindeki eczaneler arasında belirli bir limit ve sıra gözetilerek karşılanması amacına yönelik olarak düzenlediği "Eczaneler ile 42. Bölge Giresun Eczacı Odası Arasında Uygulanacak Protokol" ün 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine ve bu protokole muafiyet verilemeyeceğine; Özel Kaptan Sağlık Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.'nin ve 42. Bölge Giresun Eczacı Odası'nın imzaladıkları "Tarafların Yükümlülükleri ve	07.06.2006

**REKABET Dergisi**

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		Protokol Konusu Sistemin Çalışma Usul ve Esasları” isimli protokol sebebiyle Kanun’un 4. maddesini ihlal ettikleri ve protokole muafiyet verilemeyeceğine; bununla birlikte söz konusu protokollerin, 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesine aykırılık teşkil etmesi nedeniyle, anılan protokollerin Kanun’un 9. maddesinin 3. bendi uyarınca sonlandırılması gerektiğine; bunların sonlandırıldığına ilişkin durumun 60 gün içerisinde Kurumumuza tevsik edilmesine, aksi halde ilgili protokollerin 4054 sayılı Kanun çerçevesinde rekabet ihlali olarak değerlendirilerek 4054 sayılı Kanun’un 41. maddesi uyarınca haklarında soruşturma açılacağı hususunun ilgili taraflara bildirilmesine, Türk Eczacıları Birliği’nin, bölge eczacı odalarını, Bütçe Uygulama Talimatı ve sosyal güvenlik kuruluşlarıyla yapılan protokol ve sözleşmeler ile uyumlu olmayan reçete dağıtım sistemlerinin 4054 sayılı Kanun kapsamında bir ihlal teşkil edeceği hususunda uyarması için Başkanlıkça anılan Birliğe yazı yazılmasına karar verilmiştir.	
34	06-41/519-139	Meyve suyu konsantresi sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin elma, vişne, kayısı ve şeftali alım fiyatlarını birlikte tespit ederek 4054 sayılı Kanun’u ihlal ettikleri iddiasının yeniden değerlendirilmesi sonucunda; Ersu A.Ş. ve Golden A.Ş.’nin, Elma-Su A.Ş., Aroma A.Ş., Konfrut A.Ş., Meykon A.Ş., Asya A.Ş. teşebbüsleri ile birlikte, 11 Eylül 1997 tarihli toplantıda elma alım fiyatını ve bu fiyatı oluşturan unsurları aralarında anlaşma yapmak suretiyle tespit ettiklerine; Ersu A.Ş. ve Golden A.Ş.’nin, Elma-Su A.Ş., Aroma A.Ş., Asya A.Ş., Meykon A.Ş., Etap A.Ş., Dimes A.Ş. ve Targıd Ltd. Şti. teşebbüsleri ile birlikte, 5 Temmuz 1997 tarihli toplantıda vişne, kayısı ve şeftali alım fiyatlarını aralarında anlaşma yapmak suretiyle tespit ettiklerine; bu anlaşmalar 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 4. maddesi açısından ihlal oluşturmakla birlikte, Danıştay 13. Dairesi’nin 1.11.2005 tarih, 2005/1764 E. 2005/5358 K.; 2005/1760 E. 2005/5357 K. sayılı kararları ile iptal edilen 4.12.2001 tarih, 01-58/599-155 sayılı Rekabet Kurulu kararında ceza öngörülmemesi nedeniyle, bu kararın aşılması ceza tayini yapılamayacağından, Ersu A.Ş. ve Golden A.Ş.’ye ceza verilmesine gerek olmadığına karar verilmiştir.	07.06.2006
35	06-41/521-141	TTNet’in ayrıştırılmasına ilişkin olarak TELKODER Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği’nin 26.5.2006 tarihli ve TİD Tüm İnternet Derneği’nin 1.6.2006 tarihli dilekçelerine ilişkin olarak herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına, şikayetlerin reddine karar verilmiştir.	07.06.2006
36	06-44/540-142	Cevahir İstanbul Alışveriş Merkezi tarafından mağazaların kiralanmasında yerli firmalara yabancı firmalar karşısında ayrımcılık yapıldığı iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	15.06.2006

## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
37	06-44/541-143	Sodexho Restoran Servisleri A.Ş. ve Accor Servisleri International A.Ş. (Ticket Restaurant) firmalarının, üye market olma talebini reddettikleri iddiasına ilişkin olarak eylemin 4054 sayılı Kanun kapsamında ihlal oluşturulmaması nedeniyle herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	15.06.2006
38	06-44/542-144	Johnson Diversey Kimya San. ve Tic. A.Ş.'nin Akman Dış Ticaret A.Ş. ile yapmış olduğu sözleşmeye uymayarak hakim durumunu kötüye kullandığı ve rekabeti sınırlayıcı eylemlerde bulunduğu iddiasına ilişkin olarak Johnson Diversey Kimya San. ve Tic. A.Ş. hakkında önaraştırma yapılmasını veya soruşturma açılmasını gerektirecek herhangi bir ihlal tespit edilmediğinden şikayetin reddine; ancak süresi beş yılı aşabilecek nitelikte rekabet etmeme yükümlülüğü içeren sözleşmelerin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nden yararlanabilmesi için gerekli tadilatı yapması gerektiğinin Johnson Diversey Kimya San. ve Tic. A.Ş.'ye bildirilmesine karar verilmiştir.	15.06.2006
39	06-44/563-151	Türkiye Kupası maçlarının halihazırda yayın haklarını elinde bulunduran Dijital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin bazı takımların maçlarının izlenmesi için üyesi olan izleyicilerden yüksek ücret talep ederek yayın hakları konusundaki tekel konumunu kötüye kullandığı iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	15.06.2006
40	06-44/566-152	Ses-Bir'in birlik üyesi olmayan seslendirme sanatçılara yönelik olarak almış olduğu "15 Ocak 2005'ten itibaren Ses-Bir üyelerinin aldığı karar doğrultusunda Ses-Bir üyesi olmayan kişilerle aynı stüdyoya girilmeyecek, aynı film ve dizide konuşulmayacaktır" şeklindeki birlik kararının ve buna bağlı eylemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (d) bendini ihlal ettiğine, asgari ceza miktarı olan 6.368 YTL idari para cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.	15.06.2006
41	06-45/570-154	Günü birlik yat turu işi ile işğal eden tekne sahiplerinin kurdukları Alanya Yatçıları Gezi Tekneleri ve Su Sporları Mot. Taş. Kooperatifi'nin tekneleri özelliklerine göre sınıflandırmak ve bu sınıflamaya uygun fiyat belirlemek suretiyle rekabeti bozdukları iddiasına ilişkin olarak, 328 no'lu S.S. Alanya Yatçıları Gezi Tekneleri ve Su Sporları Mot. Taş. Kooperatifi'nin kurulmasında Antalya Valiliği, Alanya Kaymakamlığı ve Alanya Belediye Başkanlığı'nın organize ve teşvik edici katkılarının bulunduğu ve ayrıca 328 no'lu S.S. Alanya Yatçıları Gezi Tekneleri ve Su Sporları Mot. Taş. Kooperatifi'nin almış olduğu kararlardan hiçbirisinin fiili olarak uygulanmadığı ve bu nedenle yapılan fiyat tespiti ile pazarın paylaşılması amaçlı teşebbüs birliği kararlarının piyasada etkisinin oluşmadığı göz önünde bulundurularak soruşturma açılmasına gerek olmadığı, ilgili pazarda, rekabeti önlemeye yönelik teşebbüs birliği kararı alınması şeklindeki eylemlerin tekrerrütmesinin önlenmesi ba-	22.06.2006

**REKABET Dergisi**

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		kımından; 4054 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesinin 3 üncü fıkrası uyarınca, ortak fiyat tespiti ve pazarın paylaşılması kararını alan teşebbüs birliğine, ihlale ne şekilde son vereceklerine yönelik olarak yazı yazılmasına ve aynı yazının bir örneğinin de teşebbüs birliğinin kurulması kararındaki rolleri dikkate alınarak, bilgilendirme amacıyla Alanya Kaymakamlığı'na ve Alanya Belediye Başkanlığı'na da gönderilmesine, bu durumun sonlandırıldığına 30 gün içerisinde Kurumumuza tevsik edilmesine, aksi halde 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca haklarında soruşturma açılacağı hususunun 328 no'lu S.S. Alanya Yatçıları Gezi Tekneleri ve Su Sporları Mot. Taş. Kooperatifi'ne bildirilmesine karar verilmiştir.	
42	06-45/571-155	Otokar Otobüs Karoser San. A.Ş. (Otokar)'nin ticari davranışlarıyla hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasına ilişkin olarak şikayetin reddine, Filo satışlarına ilişkin sirküler hakkında Otokar Otobüs Karoser San. A.Ş.'ye yazı yazılması konusunda Başkanlığa yetki verilmesine karar verilmiştir.	22.06.2006
43	06-45/572-156	Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) tarafından, Kasım 2001 tarihinde alınan Genel Kurul kararı ile yüksek giriş aidatı uygulanarak piyasaya girişlerin engellenmesi suretiyle 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilip edilmediğinin yeniden değerlendirilmesi sonucunda; 4054 sayılı Kanun'un uygulanması bakımından: "Seyahat Acenteliği Hizmetleri" pazarında faaliyet gösteren seyahat acentelerinin birer "teşebbüs" olduğuna, seyahat acentelerinin ilgili mevzuat gereği üye olmak zorunda buldukları Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB)'nin bir "teşebbüs birliği" olduğuna, TÜRSAB Genel Kurulu'nda alınan soruşturma konusu kararın bir "teşebbüs birliği kararı" niteliğinde olduğuna, TÜRSAB'ın Kasım 2001 tarihinde yapılan 15. genel kurulunda alınan karar ile piyasaya yeni girişleri engelleyici nitelikte yüksek giriş ücreti belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğine, bu ihlalden dolayı TÜRSAB'a, 2002 yılı sonunda oluşan gelirlerinin takdiren %3'ü oranında olmak üzere 193.764,29 YTL (Yüzdoksanüçbinyediyüzaltmışdört Yeni Türk Lirası, yirmidokuz Yeni Kuruş) para cezası verilmesine, 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan anlaşmaların bildirilmesi yükümlülüğü kaldırıldığından, bu konuda karar verilmesine gerek olmadığına, Rekabet Kurulu tarafından tespit edilen bu ihlale nasıl son verileceğine ilişkin olarak, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi birinci fıkrası doğrultusunda; TÜRSAB 15. Genel Kurulu'nda alınan ve piyasaya giriş engeli teşkil ettiği tespit edilen giriş ücreti ile ilgili kararın uygulamasının durdurulması ve bu yönde işlem yapıldığı konusunda Rekabet Kurumu'na bilgi verilmesi gerektiğinin TÜRSAB'a bildirilmesine, Soruşturmaya konu genel kurul kararının uygulamasının durdurulması ve bununla ilgili işlemlerin tekemmül ettirilmesi için adı geçen teşebbüs birliğine 45 gün süre verilmesine, aksi takdirde 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesinin	22.06.2006

## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca hergün için süreli para cezası ile cezalandırılacaklarının hatırlatılmasına karar verilmiştir.	
44	06-46/588-160	Kütahya il merkezinde faaliyet gösteren 16 fırıncının birlikte kurdukları Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Limited Şirketi yoluyla pazarda rekabeti kısıtlayarak 4054 sayılı Kanun'u ihlal eder nitelikteki eylemlerinin yeniden değerlendirilmesi sonucunda; Hizmet Ekmek Dağıtım Pazarlama Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi üzerinden aralarında rekabetçi davranışlarını koordine eden; Altın Başak Un ve Unlu Mamulleri İmalat Sanayi Ticaret Pazarlama Limited Şirketi, Öz Bereket Un ve Unlu Mamulleri İmalat San. ve Tic. Ltd. Şti., Çağdaş Un ve Unlu Mamulleri Gıda İhtiyaç Mad. San. ve Tic. Ltd., Öz Orhan Gıda-Petrol-Tarım-Otomotiv-Nak.-Turz.-İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti., Fimpaş Fırıncılık İnş. Maden Kırtasiye Temizlik Turizm Gıda A.Ş., Yavuz Gıda Mad. Çinicilik İthalat İhracat Ltd. Şti., Yılmaz Un ve Hizmet İşl. İml. San. Tic. Paz. Ltd. Şti., Derya Ekmek ve Unlu Mamulleri, Ekmekçiöglü Unlu Mamulleri, Fazilet Unlu Mamulleri, Asma Fırını, Benli Ekmek Fırını, Örnek Ekmek Fırını, Özay Un ve Unlu Mamulleri, Şirinkent Ekmek Fabrikası'nın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine; bu ihlalleri nedeniyle, ilgili teşebbüslere ayrı ayrı asgari ceza miktarı olan 6.368-(altıbinüçyüzaltmışsekiz) YTL. idari para cezası verilmesine, 5388 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarının bildirilmemesi yükümlülüğü kaldırıldığından, kararın bildirilmemesinden dolayı bu konuda karar verilmesine gerek olmadığına, yapılan inceleme sonucunda söz konusu anlaşmaya 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesinin ve 5. maddesi uyarınca bireysel muafiyet tanınmasının mümkün olmadığına karar verilmiştir.	29.06.2006
45	06-46/590-162	Tuz Gölü çevresindeki tuzlaları işleten teşebbüslerin anlaşarak fiyat artışı yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiklerine ilişkin olarak, teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına; piyasanın özellikleri dolayısıyla, önümüzdeki dönemde ham tuz pazarında rekabet koşullarının takip edilmesi için ilgili teşebbüslerden ham tuz üretimi, ham tuz satışı, ham tuz fiyatları, stok durumu, vb. gerekli bilgilerin Daire tarafından gerekli görülecek dönemlerde istenmesine, Kanun'un 14. maddesi çerçevesinde Başkanlığa yetki verilmesine karar verilmiştir.	29.06.2006
46	06-46/601-172	Trakya Bölgesi Doğal Gaz Dağıtım A.Ş. ile Amity Oil International'ın birleşme/devralma yoluyla hakim durumlarını güçlendirdikleri ve bu hakim durumu kötüye kullandıkları iddiasına ilişkin olarak Dağıtım şirketlerinin serbest tüketicilere uyguladıkları fiyatların Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun düzenlemesine tabi olduğu, bu bakımdan Amity Oil International ve Trakya Bölgesi Doğalgaz Dağıtım A.Ş.'nin hakim durumunu kötüye kullandığı yönündeki şikayet hakkında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	29.06.2006

**REKABET Dergisi**

<b>SIRA NO</b>	<b>KARAR SAYISI</b>	<b>KARAR KONUSU</b>	<b>KARAR TARİHİ</b>
47	06-46/604-174	Rekabet Kurulu'nun 21.10.2002 tarih, 02-64/803-325 sayılı Kararı'nın Bimaş Birleşik Medya Pazarlama A.Ş. yönetim kurulu üyesi Kenan Sönmez ile ilgili kısmının iptaline ilişkin Danıştay 13. Dairesi'nin 28.3.2006 tarih, 2005/5067 E. 2006/1557 K. sayılı kararı üzerine Kenan Sönmez'in durumunun yeniden değerlendirilmesi sonucunda; söz konusu tarihte anılan kişinin yönetim kurulu üyesi olmadığı anlaşıldığından, konuya ilişkin olarak herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.	29.06.2006



## REKABET Dergisi

### MENFİ TESPİT/MUAFİYET

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
1	06-24/301-69	Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile beş teşebbüs arasında kurulan bayilik ilişkisine Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Trasin Elektronik İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti., Sintek Elektronik Trafik Sistemleri San. ve Ltd. Şti., SFA Otomotiv Mak. İnş. Pet Elektrik Kırtasiye Gıda Tem. Mat. Mad. İthalat İhracat İç ve Dış Ticaret A.Ş. ve TKS Trafik Kontrol Sistemleri İnşaat Elektrik Elektronik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. arasında imzalan bayilik sözleşmesinin ve TANKES Trafik Sistemleri Elekt. Oto. İnş. Tur. Gıda Med. San. ve Tic. Ltd. Şti. ile aynı şartlar çerçevesinde kurulan bayilik ilişkisinin; 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nden yararlanamayacağına, Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde, rekabeti bozucu nitelikte danışıklı teklifler verilmesine imkan vermeyecek şekilde bayilerin sözleşme ekinde kendilerine tahsis edilen bölgelerin dışında açılan ihalelere katılmamaları, sözleşmenin, kaldırılmış olan sözleşme sonrası rekabet yasağına ilişkin 11.2. maddesinin, yenilenme aşamasında sözleşmelerden çıkarılması, prim uygulamasının 4054 sayılı Kanun'u ihlal eder nitelikte, ihalelerden elde edilen gelirleri ve karları paylaşma amacıyla kullanılmaması, geçmiş dönemde gerçekleştirilmiş olan rekabet ihlalleri de göz önüne alındığında, tanınan muafiyet süresi içerisinde, her yıl sonunda, Siemens tarafından, Siemens ve bayilerinin o yıl içinde katılmış oldukları ihalelerin, "ihaleyi açan birim, ihaleye katılan teşebbüsler, teşebbüslerin teklifleri, kazanan teklif sahibi" hakkındaki bilgileri de içerecek şekilde Rekabet Kurumu'na bildirilmesi, verilen bireysel muafiyetin yalnızca Siemens'in mevcut bayileriyle olan sözleşmeleri ile sınırlı kalması şartlarıyla, 31.12.2011 tarihine kadar 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulabileceğine karar verilmiştir.	06.04.2006
2	06-24/305-72	Karaman il merkezinde faaliyet gösteren fırıncı esnafının aralarında bir anlaşma akdetmek suretiyle rekabeti kısıtladıkları iddiası ve Ek-Dağ Ekmek Pazarlama Ltd. Şti.'nin kuruluşuna ilişkin yapılan başvurunun söz konusu iddia çerçevesinde değerlendirilmesi sonucunda; Tünelsan Gıda Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin Karaman il merkezindeki bazı fırıncılar ile anlaşarak Karaman il merkezindeki ekmek piyasasında rekabeti bozduğu yönündeki şikayetçi iddialarına yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine, Ek-Dağ Ekmek Pazarlama Ltd. Şti.'nin (Ek-Dağ) bir ortak girişim şirketi olarak faaliyette bulunması için yapılan başvurunun, Ek-Dağ'ın taraflar arasındaki rekabeti sınırlaması nedeniyle ortak girişim olarak kabul edilemeyeceğine, bu nedenle Ek-Dağ'ın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir anlaşma niteliğinde olduğuna, bir anlaşma olarak kabul edilen Ek-Dağ'ın varlığının ve faaliyetlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde bir ihlal niteliğini haiz olabileceği nedeniyle bu anlaşmaya menfi	06.04.2006

## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		tespit verilemeyeceğine, bir anlaşma olarak kabul edilen Ek-Dağ'ın Kanun'un 5. maddesinde yer alan şartları sağlamadığı ve bu nedenle söz konusu anlaşmaya muafiyet tanınamayacağına, bununla birlikte Ek-Dağ'ın sağladığı maliyet etkinliği ve ilgili piyasadaki rekabet üzerinde ağır ölçüde etkilerinin bulunmadığı göz önüne alınarak, ekmekleri Ek-Dağ tarafından pazarlanan fırıncılar hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına, ancak, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin 3. bendi uyarınca, Ek-Dağ tarafından ekmek üreticileri arasında rekabetçi davranışların koordinasyonu sonucunu doğurabilecek faaliyetlerin sonlandırılmasının gerektiğine, Ek-Dağ'ın Rekabet Kurulu kararının gereği doğrultusunda değişiklik yapabilmesi ve yeni düzenlemenin yapıldığına dair bilgileri Rekabet Kurumu'na bildirmesi için, gerekçeli kararın Ek-Dağ şirketine tebliğinden itibaren 60 gün süre tanınmasına, aksi takdirde, Ek-Dağ'ın mevcut yapısı ile faaliyetine devam etmesi halinde, Ek-Dağ ve Ek-Dağ aracılığı ile ekmek ürünlerinin dağıtımını yapılan teşebbüsler hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılacağına ve Kanun'un 16. ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağına taraflara bildirilmesine karar verilmiştir.	
3	06-27/330-80	Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Boysan Mühendislik arasında imzalanan bayilik sözleşmesinin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar verilmiştir.	14.04.2006
4	06-29/358-89	Kent Kart İşletme San. ve Tic. Ltd. Şti. ile Oyakbank A.Ş. arasında Adana ilinde kurulan "Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sistemi" işinin işletimi konusunda operasyonel ve finansal işlemlerde işbirliği yapılmasına ilişkin olarak akdedilen "Protokol"e menfi tespit/muafiyet tanınması talebi İlgili Protokollerin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında muafiyetten yararlanabilmesi için ilgili maddelerdeki rekabet etmeme yükümlülüğünün 5 yıla kadar olan bir süre ile sınırlandırılması gerektiğine, dolayısıyla ilgili Protokollerde 60 gün içinde gerekli değişikliğin yapıldığının Kuruma tevsik edilmesine karar verilmiştir.	24.04.2006
5	06-31/380-97	Aygaz A.Ş., İpragaz A.Ş. ve Pegagaz A.Ş. arasında deniz yoluyla getirilen LPG'nin karaya pompalanması amacıyla ortak inşa edilmesi planlanan tesisleri işletmek üzere oluşturulan ortak girişimin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir işlem olmadığına, ancak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bulunduğu, dolayısıyla menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, bununla birlikte söz konusu ortak girişimin Kanun'un 5. maddesinde yer alan hususları taşıması nedeniyle bireysel muafiyetten yararlandığına karar verilmiştir.	28.04.2006
6	06-32/390-100	Kasko sigortası yapan sigorta şirketlerinin birbirinden bağımsız olarak ve salt parça bedellerinin gerçekçi ve rekabetçi düzeylere çekilmesini sağlama amacıyla "parça tedariki" uygulaması yürütmelerinin kümülatif etkiler yönüyle yedek parça yeniden	04.05.2006

## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		satıcılığı pazarındaki rekabet koşullarını bir ölçüde kısıtladığına; ancak bu nitelikteki anlaşmaların kasko sigortası yapan sigorta şirketlerinin hasar tazmin bedellerini “gerçekçi” seviyelere indirmekle prim bedellerinin görece düşük kalmasını temin ederek sigortacılık hizmetinin sunulmasında ekonomik gelişmeye katkı sağlayacağı; sonuçları etkilenen pazardaki rekabet koşullarını orantısız ölçüde kısıtlamadığı ve kasko sigortacılığı hizmeti pazarındaki mevcut yoğun rekabet devam ettiği sürece söz konusu uygulamanın Kanun’un 5. maddesi ile belirlenen muafiyet koşullarını sağlamış olacağına; 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesi ile belirlenen bireysel muafiyet koşullarının sürdürülmesini teminen, sigorta şirketlerinin hasarlı araçta kullanılacak yedek parça kalemlerinde anlaşmalı olduğu parça tedarikçisinden sağladığı azami iskonto oranları hakkında tamirat başlamadan evvel aracı onaracak servisi bilgilendirmesi, parça tedarikçisinden temin zorunluluğunun ise ilgili servisin bu indirim oranlarını temin edemediği hallerde ve yalnızca söz konusu iskontonun uygulanmadığı kalemler için geçerli olmak üzere yürütülmesinin gerektiğine; yukarıda belirlenen şart ve yükümlülükler ile uyumlu parça tedariki anlaşma ve uygulamalarına 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesi çerçevesinde iki yıllık bireysel muafiyet tanınmasının ve muafiyet koşullarının kasko sigortacılığı pazarındaki tüm teşebbüslere tebliğ edilmesinin yerinde olacağına; yukarıda belirlenen koşulların uygulanmaması ya da uygulanmasının fiili olarak imkansızlaştırılması durumlarında yedek parça tedariki pazarındaki rekabetin kısıtlanabileceğinden hareketle ilgili sigortalayan teşebbüsün parça tedariki uygulaması hakkında 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi çerçevesinde işlem yapılacağına karar verilmiştir.	
7	06-35/442-114	Birmaş Tüketim Malları Ticaret A.Ş. ile Yavuzlar Meşrubat ve Gıda Paz. Tur. İnş. San. Tic. Ltd. Şti. ve Bahadır Su – Serkan Ahmetler arasında imzalanan dağıtım anlaşmasının, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar verilmiştir.	22.05.2006
8	06-45/568-153	Bireysel emeklilik pazarında faaliyet gösteren taraflar arasında imzalanacak olan “Mutabakat Belgesi”nin Kanun’un 4. maddesi kapsamında, rekabeti önleyici etkiler doğurabilecek nitelikte bir işbirliği anlaşması olması sebebiyle menfi tespit belgesi verilmeyeceğine, Mutabakat Belgesi’nin 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde düzenlenen ve bir anlaşmaya bireysel muafiyet tanınması için gerekli olan şartları karşıladığı anlaşıldığından, anılan madde çerçevesinde söz konusu anlaşmaya bireysel muafiyet tanınmasına, bireysel muafiyetin süresinin 3 yıl olmasına karar verilmiştir.	22.06.2006
9	06-46/589-161	Vateks Tekstil Sanayi ve Tic A.Ş. ile Freudenberg Vilene Tela San. ve Tic A.Ş.’nin belirli ürünlerinin satışı, pazarlaması ve distribütörlüğü alanında ortak girişim kurmaları işleminin bir ortak girişim işlemi olmadığına; mezkur ortak girişim	29.06.2006

**REKABET Dergisi**

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		anlaşmasının Kanun'un 4. maddesini ihlal edecek olmasından dolayı menfi tespit belgesi verilemeyeceğine; söz konusu ortak girişim anlaşmasının muafiyet alabilmek için gerekli koşulları taşımaması nedeniyle Kanun'un 5. maddesi kapsamında muafiyetten yararlanamayacağına karar verilmiştir.	
10	06-46/591-163	Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu tarafından, bazı tabanca modellerinde stoklar eritilinceye kadar yapılacak kampanyaya Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesine karar verilmiştir.	29.06.2006
11	06-46/592-164	Garanti Turizm, Oto Kiralama ve Taşımacılık Hizmetleri Limited Şirketi ile Thrifty Rent-A-Car System, Inc arasında imzalanan Uluslararası Ana Lisans Anlaşması'nın, rekabet yasağı ve bölge münhasırlığı içeren hükümlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil ettiğine, bu nedenle sözleşmeye Menfi Tespit Belgesi verilemeyeceğine, ancak söz konusu Anlaşma'nın 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar verilmiştir.	29.06.2006
12	06-46/598-169	Kaya Turgut, Sevgi Turgut, Turgut Holding, Bio-Sen ve Kozmosan'ın Fako İlaçları A.Ş. sermayesindeki toplam %9.983 oranındaki hisselerinin Actavis Group H.F.'ye devrini öngören Hisse Satış Sözleşmesi'nde yer alan rekabet yasaklarına menfi tespit belgesi verilemeyeceğine; 3.12.2003 tarihli devir sözleşmesindeki rekabet yasaklarının faydalarını ve etkilerini tam olarak doğurmuş olduğuna, dolayısıyla rakip konumundaki teşebbüse getirilecek yeni rekabet yasaklarının gerekli olmadığına ve rekabeti zorunlu olandan fazla sınırlayacağına, bu yönüyle düzenlemeye bireysel muafiyet verilemeyeceğine; Danışmanlık Anlaşması'nın 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmayan bir hizmet sözleşmesi olduğuna karar verilmiştir.	29.06.2006

## REKABET Dergisi

### BİRLEŞME VE DEVRALMALAR

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
1	06-24/303-70	Cadbury Schweppes Overseas Limited'in, Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.'nin çıkarılmış sermayesinin, toplam %30'unu temsil eden hisseyi, bu hisselerin sahibi olan Tahincioğlu Holding A.Ş.'nden satış yolu ile devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	06.04.2006
2	06-27/318-73	Satış usulüyle özelleştirilmesi öngörülen Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'ne ait Büyük Tarabya Otelinin satış ihalesinde sırasıyla en yüksek teklifleri veren Bayraktarlar Holding A.Ş. ve Eren Talu Mimarlık Turizm Taşımacılık ve Ticaret A.Ş.'nin ilgili pazarda faaliyet göstermemeleri ve ilgili pazarda bulunan herhangi bir işletme veya tesis ile ortaklık, idare ve denetim ilişkilerinin olmaması sebebiyle, devrin anılan iki teşebbüsten herhangi birine yapılması durumunda ilgili işlemin izne tabi olmadığına karar verilmiştir.	14.04.2006
3	06-27/319-74	Jacobs Holding AG ile Jacobs ailesinin çeşitli üyelerinin Adecco SA'daki birleşik doğrudan ve dolaylı hisselerini %29,3 oranına ulaşacak şekilde artırması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	14.04.2006
4	06-27/320-75	ThyssenKrupp Technologies AG ile EADS Deutschland GmbH tarafından Atlas Elektronik GmbH'nin hisselerinin tamamının BAE Systems Deutschland GmbH şirketinden devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	14.04.2006
5	06-27/321-76	Wagon Plc.'nin, Oxford Automotive Europe ApS ve bağlı kuruluşlarının kontrolünü devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	14.04.2006
6	06-29/349-83	Lord Corporation'ın iştiraki olan pAr Oberflaechenchemie GmbH vasıtasıyla, Henkel KgaA'nın lastiğin substratlara iştirilmesi ve lastik yüzeylerin işlenmesine yönelik bazı kimyasalların üretimine ilişkin iş segmentini devralması işlemine, satıcıya getirilen 3 yıllık rekabet yasağının makul bir yan sınırlama sayılarak izin verilmesine karar verilmiştir.	24.04.2006
7	06-29/350-84	Degussa AG'nin, The Dow Chemical Company şirketinin Avrupa Birliği'nde bulunan süper emici polimerler üretim tesisi ile diğer ek varlıkları devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	24.04.2006
8	06-29/351-85	Petrol Ofisi A.Ş.'nin sermayesinin %34'ünü temsil eden hisselerin ve ortak kontrolünün OMV Aktiengesellschaft tarafından Doğan Şirketler Grubu A.Ş.'den devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	24.04.2006
9	06-29/359-90	Aşya Katılım Bankası A.Ş.'nin, Işık Sigorta A.Ş.'nin %42,53 oranındaki hisselerini devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	24.04.2006
10	06-31/373-95	İş Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.'nin sahip olduğu Mars Sinema, Turizm ve Sportif Tesisler İşletmeciliği A.Ş. hisselerinin diğer ortaklara devredilmesi işlemine, pay satış sözleşmesinde yer alacak olan rekabet etmeme yükümlülüğünün devrin konu edildiği coğrafi alan ile sınırlandırılması koşuluyla izin verilmesine karar verilmiştir.	28.04.2006

**REKABET Dergisi**

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
11	06-31/379-96	Rumeli Çimento Grubu şirketlerinden Gaziantep Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün TMSF tarafından satışı ihalesinde en yüksek iki teklifi veren Limak Kurtalan Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Oci Güney Çimento A.Ş.'den herhangi birine devredilmesi işlemi ile ilgili olarak, Gaziantep Çimento Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün 11.4.2006 tarihinde yapılan ihalede; en yüksek iki teklifi veren Limak Kurtalan Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Oci Güney Çimento A.Ş. teşebbüslerinden herhangi birine devredilmesi halinde, işleme izin verilmesine karar verilmiştir.	28.04.2006
12	06-31/381-98	Agretaş Agregta İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Lafarge Beton A.Ş.'nin Entegre Harç Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de sahip oldukları payların ATA Holding A.Ş. ve ATP Ticari Bilgisayar Ağı ve Elektrik Güç Kaynakları Üretim Pazarlama ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	28.04.2006
13	06-32/392-102	Perakende sektöründe faaliyet gösteren Canerler Gıda San. Tic. A.Ş.'nin %50 hissesinin Kiler Alışveriş Hizmetleri Gıda San. Tic. A.Ş. ve ortaklarına devredilmesi işlemine izin verilmesine, bununla birlikte, izne tabi olduğu anlaşılın devralma işlemi, Rekabet Kurulu izni olmaksızın gerçekleştiren Kiler Alışveriş Hizmetleri Gıda San. ve Tic. A.Ş. ve Canerler Gıda San. ve Tic. A.Ş. (yeni ünvanı Kiler Ankara Mağazacılık San. ve Tic. A.Ş.)'nin her birine ayrı ayrı olmak üzere Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ve 2006/1 sayılı Tebliğ uyarınca, 1.592'şer YTL idari para cezası verilmesine, aynı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, bildirim yükümlülüğünün bulunduğu dönemde Kiler Alışveriş Hizmetleri Gıda San. ve Tic. A.Ş. ve Canerler Gıda San. ve Tic. A.Ş. yönetim kurulu üyelerine toplam 955,20 YTL idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.	04.05.2006
14	06-32/393-103	Martini Pazarlama ve Tic. A.Ş.'nin Mey İçki San. ve Tic. A.Ş. hisselerini, Nurol Holding A.Ş., Limak İnşaat ve Ticaret San. A.Ş., Özalın İnşaat ve Ticaret San. A.Ş. ve Tekel Ürünleri Toptan Satıcılar Birliği Ticaret A.Ş.'den devralması işleminin "bira" ve "ispirto-alkol" pazarları bakımından izne tabi olmadığına, diğer yandan, söz konusu işlemin "rakı", "şarap ve vermut" ve "diğer yüksek oranlı alkollü içkiler" pazarları açısından izne tabi olduğuna, işleme izin verilmesine karar verilmiştir.	04.05.2006
15	06-33/408-105	Gemplus International S.A.'nın kontrolünün Axalto Holding N.V. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	11.05.2006
16	06-33/409-106	Yorum Tanıtım Basım ve Yayın Hizmetleri A.Ş., Mps Medya Planlama Satınalma Danışmanlık ve Pazarlama A.Ş., Bold İletişim Tasarımları Pazarlama ve Danışmanlık Hizmetleri A.Ş., Zone İletişim Hizmetleri A.Ş. adlı teşebbüslerin bir kısım hisselerinin Publicis Groupe Holding B.V. tarafından devralınması işlemine, Hisse Satın Alma Anlaşmalarında yer alan	11.05.2006

## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		rekabet yasalarına ilişkin hükümlerin makul ve objektif bir yan sınırlama sayılarak izin verilmesine karar verilmiştir.	
17	06-33/410-107	Gemplus International S.A.'nın kontrolünün Axalto Holding N.V. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	11.05.2006
18	06-33/411-108	Star Gazetesi Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün TMSF tarafından satışı ihalesinde en yüksek teklifi veren Ali Özmen SAFA'ya devredilmesi işleminin izne tabi bir devralma olmadığına karar verilmiştir.	11.05.2006
19	06-33/412-109	Maxtor Corporation firmasının Seagate Technology tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	11.05.2006
20	06-33/413-110	Luxottica Gözlük Tic. A.Ş.'nin Avram Berti Alaluf, İzak Alaluf, Jak Alaluf ve Eksen Optik San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne ait tüm hisselerinin şirketin diğer ortağı olan Luxottica Group S.p.A. tarafından devralınması işleminin kapsam dışı olduğuna karar verilmiştir.	11.05.2006
21	06-35/440-112	Bakım hizmetleri pazarında faaliyet gösteren ISS grubu tarafından, Service Group Hizmet ve İşletmecilik A.Ş. hisselerinin %100'ünün devralınması işlemine, Hisse Satış Sözleşmesi'nde yer alan rekabet etmeme taahhüdünün makul ve objektif bir yan sınırlama sayılarak izin verilmesine karar verilmiştir.	22.05.2006
22	06-36/455-118	Bayer Aktiengesellschaft'ın, hisselerinin tamamına sahip olduğu bir iştiraki olan Dritte BV GmbH aracılığıyla Schering Aktiengesellschaft'ın ABD'de İhraç Edilmiş Depo Sertifikaları da dahil olmak üzere itibari değeri olmayan tüm hamiline yazılı hisse senetlerini aleni bir alım teklifi yolu ile devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	26.05.2006
23	06-36/456-119	Degussa Aktiengesellschaft'a ait yapı kimyasalları (Degussa Construction Chemicals) iş kolunun BASF Aktiengesellschaft tarafından devralınması işleminin, izne tabi olmadığına; taraflarca imzalanmış bulunan "Satış ve Alım Anlaşması"nın 13.1 maddesinde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün yan sınırlama niteliğinde olduğuna, dolayısıyla, söz konusu işleme 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit verilmesine karar verilmiştir.	26.05.2006
24	06-36/458-120	Do-Car Operasyonel Taşıt Kiralama ve Turizm A.Ş. tarafından Desas Ticari Araçlar Kiralama Servis ve Ticaret A.Ş. hisselerinin devralınması işlemine, Devir Sözleşmesi'nde yer alan rekabet etme yasalarının makul ve objektif bir yan sınırlama sayılarak izin verilmesine karar verilmiştir.	26.05.2006
25	06-36/459-121	Van Et Entegre Et San. ve Tic. A.Ş.'nin kontrolünün Galip ÖZTÜRK tarafından devralınması işlemine izin verilmesine; öte yandan izne tabi olduğu anlaşılan devralma işleminin Rekabet Kurulu'nun izni olmaksızın gerçekleştiren Galip ÖZTÜRK'e 4054 sayılı Kanun'un 5388 sayılı Kanun'la değişik 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince 2006/1 sayılı Tebliğ'e göre 1.592 YTL idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.	26.05.2006

**REKABET Dergisi**

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
26	06-36/460-122	Metalfrio Solutions Ltda, Özlüder Plastik ve Metal Sanayi Ticaret Anonim Şirketi ve Serkan Güleç arasında imzalanmış olan "Ortak Girişim Sözleşmesi" uyarınca, bir ortak girişim şirketi kurulması işleminin; izne tabi olmadığına, "Ortak Girişim Sözleşmesi"nin; 12. maddesinde düzenlenen rekabet yasağının sadece Ortak Girişimin faaliyetleri ile sınırlandırılması, rekabet yasağı kapsamının sadece tarafları içermesi ve taraflara ortak kontrolün devam ettiği sürece rekabet yasağı yüklenmesi koşuluyla, 13. maddesinde düzenlenen ayartma yasağının ortak kontrolün devam ettiği süre ile sınırlı olması koşuluyla, 14. maddesinde yer alan süresiz nitelikteki gizlilik hükmünün yan sınırlama olarak kabul edilerek menfi tespit belgesinin verilebileceğine, "Ortak Girişim Sözleşmesi" ile getirilen rekabet yasağının ortak kontrol sona erdikten sonra da devam etmesi, üçüncü tarafları ve Metalfrio ürünlerini de kapsamaması gerekçesiyle, anılan hükme ve aynı biçimde ayartma yasağına, bu haliyle 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet tanınmayacağına, söz konusu değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Kurumumuza tevsik edilmesine, aksi halde ilgili sözleşme maddesinin 4054 sayılı Kanun çerçevesinde rekabet ihlali olarak değerlendirilerek haklarında işlem yapılacağına ilgili taraflara bildirilmesine karar verilmiştir.	26.05.2006
27	06-41/509-133	Andritz AG tarafından VA Technologie AG'nin hidroelektrik santralleri için ekipmanlar işinin Siemens AG'den devralınması işlemine, "SAT İşbirliği Sözleşmesi"nin 9. ve "Hisse ve Varlık Alım Sözleşmesi"nin 28.5. maddesinde yer alan kısıtlamaların makul birer yan sınırlama sayılarak izin verilmesine karar verilmiştir.	07.06.2006
28	06-41/514-135	Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu bünyesinde bulunan Metaş İzmir Metalürji Fabrikası T.A.Ş. ticari ve iktisadi bütünlüğünün Cer Çelik Endüstrisi A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebine ilişkin olarak Başkanlık Makamı tarafından 27.12.2005 tarih ve 5431 sayı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na yazılan yazı sonrasında, 1998/4 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi çerçevesinde Rekabet Kurulu'nun görüşünün alınması gerekmekte iken, her ne kadar bu safhada Rekabet Kurulu'nun söz konusu görüşü alınmamış ise de, alıcı adayı belli olduktan sonra dahi dosya kapsamına göre izne tabi olmadığına karar verilmiştir.	07.06.2006
29	06-41/515-136	The Body Shop International Plc.'nin L'Oréal SA tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	07.06.2006
30	06-41/516-137	Koç-Ata-Sancak Besi ve Tarım Ürünleri A.Ş.'de bulunan Ata İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş., Seri İnşaat ve Ticaret A.Ş., Enerji Su İnşaat A.Ş., Sedat Üründül ve Sancak İnşaat Turizm Nakliyat ve Ticaret A.Ş.'ye ait hisselerin Migros Türk T.A.Ş. ve Tat Konserve Sanayi A.Ş. tarafından devralınması işleminin izne tabi olmadığına karar verilmiştir.	07.06.2006



## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
31	06-41/517-138	Amcor Limited'in dünya çapındaki kapak işinin devri kapsamında Türkiye'de yerleşik Amcor Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Silgan Holdings Inc.'e devredilmesi işleminin izne tabi bir devralma olmadığına, talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesine karar verilmiştir.	07.06.2006
32	06-41/520-140	Koç.net Haberleşme Teknolojileri ve İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin Sabancı Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş.'yi devralması işleminin, Karasal Hatlar Üzerinde Veri İşletmeciliği Hizmetleri Pazarı açısından, izne tabi olmadığına, İnternet Servis Sağlayıcılığı Hizmetleri Pazarı ve Uzak Mesafe Telefon Hizmetleri Pazarı açısından, izne tabi olduğuna, Devir Sözleşmesi'nde yer alan rekabet etme yasaklarının makul ve objektif bir yan sınırlama sayılarak bildirimine konu işleme izin verilmesine karar verilmiştir.	07.06.2006
33	06-44/545-145	Tasaruff Mevduatı Sigorta Fonu bünyesinde bulunan Limaş Liman İşletmeleri A.Ş. ticari ve iktisadi bütünlüğünün Cer Çelik Endüstrisi A.Ş. veya Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayi Anonim Şirketi tarafından devralınması işleminin izne tabi olmadığına karar verilmiştir.	15.06.2006
34	06-44/546-146	Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.'nin Tufanbeyli Elektrik Üretim Sanayii ve Ticaret A.Ş.'yi maden ruhsatları, elektrik üretim lisansı, ÇED (Çevresel Etki Değerlendirmesi) raporu ve diğer tüm haklarıyla birlikte devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	15.06.2006
35	06-44/549-147	Akzo Nobel Coatings International B.V.'nin Sefra Farben Handel GmbH'dan Balakom as'nin %99.5 oranındaki hissesini devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	15.06.2006
36	06-44/550-148	Hisselerinin tamamı Terence R. Witt'e ait olan Witt Biomedical Corporation'ın tüm hisselerinin Philips Holding USA Inc. tarafından devralınması işleminin izne tabi olmadığına karar verilmiştir.	15.06.2006
37	06-44/551-149	Alstom S.A. hisselerinin Fransa Devleti'nin elinde bulunan %21,03'lük kısmının Bouygues S.A. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	15.06.2006
38	06-44/553-150	Vincent and Bruyn Acquisition C.V.nin %99,9'una sahip olduğu Sarah Otomotiv San. ve Tic. A.Ş. tarafından Standard Profil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.nin tamamının devralınması işlemine, Devir Sözleşmesi'nde yer alan rekabet kısıtlamalarının makul birer yan sınırlama sayılarak izin verilmesine karar verilmiştir.	15.06.2006
39	06-45/577-157	Evrax Group S.A. tarafından kontrol edilen Coke Oven Overseas Contribution Limited hisselerinin %30'unun Mitsui Co. Ltd. tarafından devralınması işleminin kapsam dışı olduğuna karar verilmiştir.	22.06.2006
40	06-45/578-158	Eksen Makine Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin %85'inin devredilmesi işlemi ile ilgili olarak, Ön Anlaşma'nın 8. maddesi ile getirilen 3 yıllık rekabet yasağının devir işleminin gerçekleşmesi için zorunlu ve makul bir yan sınırlaması olduğuna, Ön Anlaşma'nın 6. maddesi ile getirilen ve süresiz olan teknik know-how'a dair	22.06.2006

**REKABET Dergisi**

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		bilgiler dışındaki bilgilere ilişkin gizlilik yükümlülüğünün rekabet yasaklarına ilişkin düzenlemeye paralel olarak 3 yıl ile sınırlanması halinde bildirim konu işleme izin verilmesine karar verilmiştir.	
41	06-46/586-159	Mauna grubunun Randy Hangers , LLC'yi devralması işlemine, Sözleşme ile Randy Hangers, LLC şirketine getirilen beş senelik rekabet yasağının makul bir yan sınırlama sayılarak izin verilmesine, bununla birlikte, izne tabi olduğu anlaşılan devralma işlemine, Rekabet Kurulu izni olmaksızın gerçekleştiren RH Acquisition I ,LLC ve Randy Hangers,LLC şirketlerinin her birine ayrı ayrı olmak üzere 1592'şer YTL idari para cezası verilmesine, devralmaya taraf teşebbüslerin yönetim kurulu üyelerine de toplam 955,20 YTL idari para cezası verilmesine; Mauna grubunun A&E Grubu'nun iştirakleri ve bir kısım varlıklarının devralınması işlemine, Sözleşme ile A&E Grubuna getirilen üç senelik rekabet yasağının makul bir yan sınırlama sayılarak izin verilmesine, söz konusu devralma işlemine ilişkin bildirim formunda, daha önce devralınan Randy Hangers ,LLC'yi rakip teşebbüs olarak göstermek suretiyle yanlış veya yanıltıcı bilgi verilmesi nedeniyle Mauna N.V.'ye 3.184 YTL idari para cezası verilmesine, ayrıca, Mauna N.V.'nin yönetim kurulu üyelerine de toplam 636,80 YTL idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.	29.06.2006
42	06-46/593-165	Fresenius Diyaliz Hizmetleri A.Ş. tarafından Erzurum Diyaliz Hizmetleri A.Ş. hisselerinin %59,992'sini devralması işlemine, devir sözleşmesinde yer alan iki yıl süreli rekabet kısıtlamalarının makul birer yan sınırlama sayılarak izin verilmesine karar verilmiştir.	29.06.2006
43	06-46/594-166	HDI International Holding A.G., Matthias Maak, Jens Wohlthat ve Uwe R. Deumann tarafından İhlas Sigorta A.Ş.'nin %99,99 oranındaki hisselerinin devralınması işlemine, Hisse Alım Anlaşması'nın 12. maddesinde satıcılara getirilen rekabet yasaklarının makul birer yan sınırlama sayılarak izin verilmesine karar verilmiştir.	29.06.2006
44	06-46/595-167	Johnson Polymer LLC'nin Çin, Hong Kong, Tayland ve Japonya'da bulunan iştiraklerinin, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki performans polimer faaliyetlerinin ve Johnson Diversey Holdings II B.V.'nin elinde bulunan Johnson Polymer B.V., Hollanda'nın hisselerinin BASF Aktiengesellschaft tarafından devralınması işlemine, Aktif ve Öz Sermaye Hisse Satın Alma Anlaşması'nın 13.04 maddesinde öngörülen rekabet yasağı ile 13.05 maddesinde yer alan gizlilik yükümlülüğünün devralma işlemine izleyen üç yıl ile sınırlanması koşuluyla yan sınırlama olarak değerlendirilerek izin verilmesine karar verilmiştir.	29.06.2006
45	06-46/596-168	Lanxess AG'nin SAN faaliyetinin BASF Aktiengesellschaft tarafından devralınması işlemi ile ilgili olarak, BASF ve Lanxess arasında imzalanmış bulunan "Satın Alma Anlaşması"nın 24. maddesinde öngörülen 3 yıllık rekabet yasağının makul bir yan	29.06.2006

## REKABET Dergisi

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		sınırlama olduğuna, anılan devir işlemine, Lanxess'e getirilen gizlilik yükümlülüklerinin süresinin 3 yıla indirilmesi şartıyla izin verilmesine karar verilmiştir.	
46	06-46/599-170	Ciba Specialty Chemicals Inc.'in Tekstil Efektleri iş kolunun Huntsman International LLC tarafından devralınması işleminin "Reaktif boyalar", "dağınık boyalar", "vat boyalar", "tektstil pigmentleri", "direkt boyalar", "krom boyalar", "boyama ve baskı araçları", "donanım ve işletim maddeleri", "ölçme maddeleri", "yumuşatıcı maddeler", "beyazlatıcı araçlar", "kaplama maddeleri", "kumaş hazırlama ürünleri", "diğer tektstil kimyasalları", "amfoterik surfaktantlar", "katyonik surfaktantlar", "iyonik olmayan surfaktantlar" ve "anyonik surfaktantlar" ilgili ürün pazarlarında, izne tabi olmadığına; "Metal kompleks boya", "katyonik boya" ve "asit boya" ilgili ürün pazarlarında, bildirim konusu işlemin izne tabi olduğuna, Hisse ve Varlık Alım Sözleşmesinin 10.11. maddesinde düzenlenmiş olan rekabet etmeme yükümlülüklerinin makul birer yan sınırlama sayılarak, bildirime konu işleme izin verilmesine karar verilmiştir.	29.06.2006
47	06-46/600-171	Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş.'nin Murgul İşletmesi'nin, maden sahalarının işletme hakkını ifade eden ruhsatlarının ve Samsun'da yer alan arsalarının satış, Murgul İşletmesi bünyesinde yer alan hidroelektrik santralının işletme hakkı devri yöntemiyle özelleştirilmesi işlemleri ile ilgili olarak, Metod Madencilik İnşaat ve Tic. Ltd. Şti. veya Limak İnşaat ve Tic. A.Ş. tarafından devralınmasının izne tabi olmadığına, Eti Bakır A.Ş. veya Park Holding A.Ş. ile Park Teknik Elektrik Madencilik Turizm San. Tic. A.Ş. ortak girişim grubu tarafından devralınmasının ise 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında hakim durum yaratılmasına veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesine ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına yol açmayacağı, bu nedenle söz konusu işleme izin verilmesine karar verilmiştir.	29.06.2006
48	06-46/602-173	Lubricants UK'nin POE, AB ve/veya karışımı ya da POE ve/veya AB'yi içeren soğutma yağları tasarlama, üretme, geliştirme, pazarlama ve satım işinin Unichema Chemie B.V. tarafından devralınması işlemine, taraflar arasında imzalanan ve 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olan, Alım - Satım Sözleşmesi'nin 13. maddesindeki 5 yıllık rekabet yasağı hükmünün 3 yıla sınırlanması, öte yandan anılan sözleşmenin 13. maddesindeki süresiz gizlilik hükmünün de rekabet etmeme yükümlülüğü ile aynı süre geçerli olacak şekilde belirlenmesi halinde söz konusu hükümlerin makul birer yan sınırlama sayılarak izin verilmesine karar verilmiştir.	29.06.2006

**SEÇİLMİŞ KURUL KARARLARI**

	<u>Karar Tarihi</u>	<u>Karar No</u>
• GAZ BETON	30.05.2006	06-37/477-129
• SES-BİR	15.06.2006	06-44/566-152
• YEŞİL KART SİGORTA	04.05.2006	06-32/391-101

**Dosya Konusu: Türk Ytong Sanayi A.Ş. (Türk Ytong), Gaziantep (Güneydoğu) Ytong Sanayi A.Ş. (Gaziantep Ytong), Antalya Ytong Sanayi A.Ş. (Antalya Ytong), AKG Yalıtım ve İnşaat Malzemeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. (AKG), Nuh Yapı Ürünleri ve Makina Sanayi A.Ş. (Nuh Yapı) ve Nuh Beton A.Ş. (Nuh Beton)'un 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti.**

**Dosya Sayısı :** 2003-1-122

**(Soruşturma)**

**Karar Sayısı :** 06-37/477-129

**Karar Tarihi :** 30.5.2006

**A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

**Başkan :** Mustafa PARLAK

**Üyeler :** Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,  
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN,  
Mehmet Akif ERSİN

**B. RAPORTÖRLER:** M. Ömür PAŞAOĞLU, M. Akif KAYAR  
Müge ÖZERCAN PAŞAOĞLU, M. Selim ÜNAL

**C. ŞİKAYET EDEN:** (isminin gizli tutulması talep edilmiştir.)

**D. HAKKINDA SORUŞTURMA YAPILANLAR:**

- AKG Yalıtım ve İnş. Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.  
Kemalpaşa Cad. No: 23 Işıkkent - İzmir  
Vekili Av. T. Nurkut İNAN  
Çobanyıldızı Sok. 8/12 Çankaya - Ankara
- Türk Ytong Sanayi A.Ş.  
Fevzi Çakmak Mah. Cemal Gürsel Cad. No: 102 34899 Pendik - İstanbul
- Antalya Ytong Sanayi ve Ticaret A.Ş.  
Organize Sanayi Bölgesi - Antalya

- Gaziantep Ytong Sanayi A.Ş.  
(Güneydoğu Ytong Sanayi A.Ş.)  
3. Organize Sanayi Bölgesi P.K. 43 Başpınar -Gaziantep  
Vekili Av. Gönenç GÜRKAYNAK ve Av. Şadi ÖZ  
Çitlenbik Sok. No: 12 Yıldız Mah. 34349 Beşiktaş - İstanbul
- Nuh Yapı Ürünleri ve Mak. San. A.Ş.,  
Akyar Mevkii P.K. 7 41800 Hereke - Kocaeli  
Vekilleri Av. Noyan Turunç, Av. Sinem Savaşçın,  
Av. Selin Egeli, Av. Esin Taylan  
Maçka Cad. Narmanlı Apt. No: 32 K: 1 D: 2 Teşvikiye - İstanbul
- Nuh Beton A.Ş. ,  
B.Bakkalköy Mah. Samandıra Cad. No: 35 34858 Maltepe - İstanbul  
Vekilleri Av. Noyan Turunç, Av. Sinem Savaşçın,  
Av. Selin Egeli, Av. Esin Taylan  
Maçka Cad. Narmanlı Apt. No: 32 K: 1 D: 2 Teşvikiye - İstanbul

**E. DOSYA KONUSU: Türk Ytong Sanayi A.Ş. (Türk Ytong), Gaziantep (Güneydoğu) Ytong Sanayi A.Ş. (Gaziantep Ytong), Antalya Ytong Sanayi A.Ş. (Antalya Ytong), AKG Yalıtım ve İnşaat Malzemeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. (AKG), Nuh Yapı Ürünleri ve Makina Sanayi A.Ş. (Nuh Yapı) ve Nuh Beton A.Ş. (Nuh Beton)'un 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti.**

**F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Hafif duvar blokları üreticilerinin satış fiyatlarında Nisan 2003 – Eylül 2003 tarihleri arasında %16'ya varan oranlarda artış olduğu, olağandışı olan bu fiyat artışlarının liste fiyatlarının anlaşmalı olarak belirlenmesinden kaynaklanabileceği iddiası.

**G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 11.9.2003 tarih ve 4413 sayı ile giren elektronik posta şeklindeki başvuru üzerine hazırlanan 27.2.2004 tarih ve 2003-1-122/BN-03-MK sayılı bilgi notu Rekabet Kurulu'nun 11.3.2004 tarihli toplantısında görüşülmüş ve şikayette adı geçen teşebbüslerin anlaşmalı olarak bayilerine verdikleri iskonto oranlarını düşürmesi hususunun 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi uyarınca bir ihlal teşkil edip etmediğinin ve dolayısıyla soruşturma açılıp açılmayacağına saptanması amacıyla iddialara yönelik önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

Önaraştırma sonunda hazırlanan 28.1.2005 tarih ve 2003-1-122/ÖA-05-MÖP sayılı Önaraştırma Raporu Rekabet Kurulu'nun 3.2.2005 tarihli toplantısında görüşülerek yukarıda adı geçen teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına karar verilmiştir.

## **REKABET Dergisi**

---

Soruşturma kararı 15.2.2005 tarih ve 444, 445, 446, 447, 448, 449 sayılı yazılarla hakkında soruşturma açılan teşebbüslere tebliğ edilmiş ve bu teşebbüslerden ilk yazılı savunmalarını göndermeleri talep edilmiştir.

Türk Ytong'un Kurum kayıtlarına 25.2.2005 ve 1289 sayı ile giren yazısında, Kurumda kendileri ile ilgili düzenlenmiş evrak ve elde edilmiş delillerin bir nüshası talep edilmiştir. Bu yazıya cevaben gönderilen 25.2.2005 tarih ve 567 sayılı yazıda teşebbüsün kendisi hakkında düzenlenmiş evrak ve delilleri Kurum merkezinde inceleme ve birer nüshasını talep etme hakkı olduğu ifade edilmiştir. Bu yazıya istinaden soruşturma açılmasına dayanak teşkil eden bazı belgelerin birer nüshası Kurum merkezinde Türk Ytong yetkilisine bir tutanakla teslim edilmiştir.

Türk Ytong'un Kurum kayıtlarına 28.2.2005 tarih ve 1323 sayı ile giren yazısında, savunma süresinin, teşebbüsce teslim alınan evrakların teslim tarihi olan 28.2.2005 tarihinden itibaren başlatılması talep edilmiş; bu talep Rekabet Kurulu'nun 3.3.2005 tarihli toplantısında görüşülerek 05-12/152-M sayılı kararla reddedilmiş; söz konusu karar bir yazı ile ilgili tarafa bildirilmiştir.

Türk Ytong'un Kurum kayıtlarına 7.3.2005 tarih ve 1463 sayı ile giren yazısında savunma süresine ilişkin talep yinelenmiş ve önaraştırma raporunun teşebbüse verilmesi talep edilmiştir. Kurum merkezinde düzenlenen 9.3.2005 tarihli tutanakla teşebbüs yetkilisine Kurul'un savunma süresine ilişkin kararı hatırlatılmış ve önaraştırma raporunun bu aşamada verilemeyeceği bildirilmiştir.

Nuh Yapı ve Nuh Beton'un Kurum kayıtlarına 3.3.2005 tarih, 1384 ve 1385 sayı ile giren yazılarında, Kurum bünyesinde teşebbüsler hakkında düzenlenmiş evrakın birer nüshası talep edilmiştir. Bu yazıya cevaben gönderilen 7.3.2005 tarih ve 662 sayılı yazıda teşebbüsün kendisi hakkında düzenlenmiş evrak ve delilleri Kurum merkezinde inceleme ve birer nüshasını talep etme hakkı olduğu ifade edilmiştir. Nuh Yapı ve Nuh Beton'un Kurum kayıtlarına 14.3.2005 tarih, 1627 ve 1628 sayı ile giren yazılarında, teşebbüslerin, somut iddia ve bulgular iletilmediğinden bahisle, savunma yapma haklarının saklı olduğu ifade edilmiştir .

Antalya Ytong'un Kurum kayıtlarına 3.3.2005 tarih, 1379 ve 1380 sayı ile giren yazılarında, Kurum bünyesinde teşebbüs hakkında düzenlenmiş evrak ile önaraştırma raporunun teşebbüs temsilcisine verilmesi talep edilmiş; bu yazılara istinaden soruşturma açılmasına dayanak teşkil eden bazı belgelerin birer nüshası Kurum merkezinde Antalya Ytong yetkilisine bir tutanakla teslim edilmiş ve önaraştırma raporunun teşebbüse verilemeyeceği bildirilmiştir.

Güneydoğu Ytong'un Kurum kayıtlarına 3.3.2005 tarih ve 1387 sayı ile giren yazısında, Rekabet Kurumu'nun elinde bulunan tüm bilgi ve belgelerin birer kopyası istenmiş ve savunma süresinin bu belgelerin teslimi tarihinden

itibaren başlatılması talep edilmiş; bu talebe istinaden soruşturma açılmasına dayanak teşkil eden bazı belgelerin birer nüshası Kurum merkezinde Güneydoğu Ytong yetkilisine bir tutanakla teslim edilmiş, savunma süresine ilişkin talep ise Kurul'un 11.3.2005 tarihli toplantısında görüşülerek, 05-14/157-M sayılı kararla reddedilmiştir. Güneydoğu Ytong'un Kurum kayıtlarına 8.3.2005 tarih ve 1509 sayı ile giren yazısında, Kanun'un 44/2 maddesi uyarınca dosya kapsamındaki tüm evrak ve delilin teşebbüs vekilince görülmesi talep edilmiş; bu talebe cevaben Kurum kayıtlarından 14.3.2005 tarih ve 806 sayı ile çıkan yazıda teşebbüse daha evvel yeterli bilgi ve belgenin verildiği bildirilmiştir. Bu yazıya teşebbüsün Kurum kayıtlarına 27.4.2005 tarih ve 2666 sayı ile giren yazısı ile itiraz edilmiş, söz konusu itiraz Kurul'un 4.5.2005 tarihli toplantısında görüşülmüş; başvuru "Teşebbüse daha evvel yeterli bilgi ve belgenin verildiği, dosya kapsamında karartılması muhtemel delillerin varlığı ve soruşturmanın güvenliği, hakkında soruşturma yürütülen taraflara ilişkin ileri sürülen iddiaların ancak soruşturma raporunun tamamlanması ile net bir şekilde ortaya konulabileceği, mevcut uygulamada dosya kapsamındaki tüm belgelerin ticari sırlar çıkarıldıktan sonra soruşturma raporu ile birlikte ilgili taraflara gönderildiği, dolayısıyla teşebbüsün savunma hakkının herhangi bir şekilde kısıtlanmadığı, mevcut uygulamanın 4054 sayılı Kanun'un mehzazı AB mevzuatı ile de uyum içinde olduğu dikkate alınarak" yerinde görülmemiştir. Söz konusu karar teşebbüse 9.5.2005 tarih ve 1514 sayılı bir yazı ile bildirilmiştir.

Soruşturma kapsamındaki teşebbüslerin ilk yazılı savunmaları 17.3.2005 tarih,1762 sayı; 11.3.2005 tarih,1578 sayı; 17.3.2005 tarih,1750 sayı; 22.3.2005 tarih, 1843 sayı; 4.4.2005 tarih, 2114 sayı; 4.4.2005 tarih, 2115 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

Soruşturma Heyeti'nin talebi üzerine, Rekabet Kurulu'nun 14.7.2005 tarih ve 05-45/670-M sayılı kararı ile soruşturma süresinin üç ay uzatılmasına karar verilmiştir.

Soruşturma heyetince hazırlanan 2.11.2005 tarih, 2003-1-122/SR-05-MÖP sayılı Soruşturma Raporu, Kanun'un 45/1. maddesi uyarınca, Kurul üyeleri ile ilgili teşebbüslere tebliğ olunmuş ve aynı maddenin ikinci fıkrası gereğince teşebbüslerden 30 gün içinde yazılı savunmalarını göndermeleri istenilmiştir. Teşebbüslerin talepleri üzerine, Rekabet Kurulu'nun 1.12.2005 tarihli toplantısında Türk Ytong, Antalya Ytong ve AKG'nin, 8.12.2005 tarihli toplantısında ise Gaziantep Ytong'un yazılı savunma sürelerinin 30 gün uzatılmasına karar verilmiştir.

Nuh Beton ve Nuh Yapı dışında, haklarında soruşturma yürütülen teşebbüslerin ikinci yazılı savunmaları yasal süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.



## **REKABET Dergisi**

---

Soruşturma heyetinin hazırladığı ek yazılı görüş, Kanun'un 45/2. maddesi uyarınca, yasal süresi içinde Kurul üyeleri ile ilgili teşebbüslere tebliğ edilmiştir.

AKG'nin talebi üzerine ek yazılı görüşe ilişkin yazılı savunma süresi 30 gün uzatılmış, bu teşebbüsle birlikte haklarında soruşturma yürütülen teşebbüslerden Türk Ytong, Antalya Ytong ve Gaziantep Ytong'un ek yazılı görüşe karşı cevapları yasal süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

Tarafların talebi üzerine, Kurul'un 14.4.2006 tarihli toplantısında, yürütülen soruşturma ile ilgili olarak 23.5.2006 tarihinde sözlü savunma toplantısı yapılmasına karar verilmiş ve sözlü savunma toplantısı davetiyeleri, Kanun'un 46/2. maddesi uyarınca ilgililere gönderilmiştir.

23.5.2006 tarihlerinde yapılan sözlü savunma toplantısında ilgililer son savunmalarını yapmıştır.

13.7.2005 tarih, 25874 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5388 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun"un 5. maddesinde yer alan "...Soruşturma yapılmasına karar verildiği takdirde Kurul ilgili daire başkanının gözetiminde soruşturmayı yürütecek raportör veya raportörleri belirler." hükmü uyarınca alınan 13.7.2005 tarih, 05-46/667 sayılı Kurul kararı doğrultusunda, mevcut soruşturmanın Heyet Başkanlığını yürüten Kurul Üyesi Prof. Dr. Zühtü AYTAC nihai karar toplantısına katılmamıştır.

Kurul, 30.5.2006 tarihinde, 06-37/477-129 sayı ile nihai kararını vermiş ve karar ilgililere teahhüt edilmiştir.

### **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Soruşturma Raporu'nda;**

1. AKG, Türk Ytong, Antalya Ytong ve Gaziantep Ytong'un fiyat ve fiyatı oluşturan unsurları birlikte tespit etmeyi amaçladıkları; bölge, il ve müşteri paylaşımına gittikleri; üretim, satış miktarı, pazar payı gibi temel ticari parametreler üzerinde mutabakata vardıkları; rekabeti sınırlayıcı bir iletişim ve koordinasyonun içinde oldukları, üzerinde uzlaşmaya varılan ticari unsurlardan sapmayı tespit etmek ve önlemek amacıyla rakip ticari faaliyetleri yakından takip ettikleri ve mutabakat hususlarına ilişkin zaman zaman aralarında çıkan ihtilafları çeşitli yollarla çözmeye çalıştıkları; bu anlamda teşebbüsler arasında rekabeti sınırlayıcı ve birçok ticari parametreyi kapsayan bir anlaşmanın mevcut olduğu ve uygulama alanı bulduğu,

2. Bahsi geçen teşebbüslerin, Kanun'un 4. maddesinin,

(a) *Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,*

- (b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,  
(c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

şeklindeki bendleri kapsamına giren anlaşma ve eylemler içinde oldukları,

**3.** Bu nedenle AKG, Türk Ytong, Antalya Ytong ve Gaziantep Ytong'un Kanun'un 16. maddesi uyarınca idari para cezası ile cezalandırılmaları gerektiği, bu para cezasına karar verilirken ihlalin 2000 yılından itibaren başladığı ve beş yıl boyunca sürdüğü; tarafların Rekabet Kurulu'nun diğer kararlarından ve yaptırımlarından haberdar oldukları ve anlaşmanın ortaya çıkmasına yönelik tedbirleri görüşüklerinden hareketle bir kastın bulunduğu, soruşturma kapsamındaki ihlalin Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan belli başlı eylemlerin hemen tümünü kapsadığı ve bu nedenle ağır bir kusurun bulunduğu hususlarının dikkate alınması gerektiği, öte yandan Gaziantep Ytong'un Türk Ytong ile arasındaki yapısal bağlara yönelik olarak attığı somut adımlar ve savunmasında anlaşmanın varlığını inkar etmeyerek soruşturma yönünden açık kaldığına kanaat getirdiği noktalarda ayrıntılı açıklamalara yer vermesi gibi hususların bir iyi niyet göstergesi olarak algılanabileceği, bu unsurların teşebbüs lehine hafifletici sebepler olarak değerlendirilmesi gerektiği,

**4.** Nuh Yapı ve Nuh Beton'un diğer gazbeton üreticileri ile rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma veya eylem içinde olduğuna dair açık kanıtların bulunmaması nedeniyle, idari para cezası ile cezalandırılmasına ya da hakkında başkaca bir işlem yapılmasına gerek olmadığı

ifade edilmektedir.

## **I. TARAFLAR**

### **I.1. AKG Yalıtım ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş. (AKG)**

AKG, üretimini İzmir ve Kırıkkale tesislerinde gerçekleştirmektedir. 1990 yılından bu yana Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş. çatısı altında faaliyetlerini sürdüren İzmir Gazbeton Tesisleri ile 1996'da üretime geçen Kırıkkale Gazbeton Tesislerinin kontrolü 15.4.2002 tarihi itibarıyla Çimentaş topluluğundan Akgerman ailesine geçmiş ve söz konusu tesislerin faaliyetleri o tarihten bu yana AKG Yalıtım ve İnşaat Malzemeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. tüzel kişiliği adı altında sürdürülmüştür. (.....) metrekare açık, (.....) metrekare kapalı üretim alanına sahip İzmir Tesisleri'nde yılda (.....)metreküp, (.....) metrekare açık, (.....) metrekare kapalı üretim alanına sahip Kırıkkale Tesisleri'nde yılda (.....) metreküp gazbeton üretilmektedir.

Şirketin ortaklık ve yönetim kurulu yapıları aşağıdaki şekildedir:

## REKABET Dergisi

Tablo1 - AKG Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Öner Akgerman	30,97
Neşe Akgerman	30,97
Bülent Akgerman	19,00
Levent Akgerman	19,00
Çittur	0,06
Toplam	100,00

Tablo 2 - AKG Yönetim Kurulu Yapısı

Öner Akgerman	Yönetim Kurulu Başkanı
Bülent Akgerman	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Levent Akgerman	Yönetim Kurulu Görevli Üyesi Genel Müdür Vekili
Neşe Akgerman	Yönetim Kurulu Üyesi
Muhittin Bilget	Yönetim Kurulu Üyesi – Danışman

### I.2. Türk Ytong Sanayi A.Ş. (Türk Ytong)

Alman Ytong International lisansı ile 4.11.1963 tarihinde kurulan ve esas itibarıyla gazbeton sektöründe faaliyet gösteren Türk Ytong, gazbeton üretimini Pendik, Gebze ve Trakya'daki tesislerinde gerçekleştirmektedir. Şirketin Antalya Ytong'da %70 ve Gaziantep Ytong'da %11,25 oranında ortaklığı bulunmaktadır. Türk Ytong'un hissedarlık yapısı ile yönetim kurulu üyelerine aşağıdaki tablolarda yer verilmektedir:

Tablo 3- Türk Ytong Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Taylan Holding A.Ş.	30,44
Halil Sedat Üründül	29,64
Xella Porenbeton Holding Gmbh	25,17
Meryem Perihan Demiren	3,02
Rukiye Sevin Emiroğlu	1,88
Diğer	9,85
Toplam	100,00

Tablo 4 - Türk Ytong Yönetim Kurulu Yapısı

Bülent Demiren	Yönetim Kurulu Başkanı
Halil Sedat Üründül	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Stephan Günther Seyfarth	Yönetim Kurulu Üyesi
Günter Kaspar Schimscha	Yönetim Kurulu Üyesi
Mehmet Hikmet Günay	Yönetim Kurulu Üyesi
Mehmet Haluk Emiroğlu	Yönetim Kurulu Üyesi
Ahmet Selim Demiren	Yönetim Kurulu Üyesi
Adnan Ruhi Görkem	Yönetim Kurulu Üyesi

## REKABET Dergisi

Ömer Ali Üründül	Yönetim Kurulu Üyesi
Fethullah Fethi Hinginar	Yönetim Kurulu Murahhas Üyesi

### I.3. Antalya Ytong Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Antalya Ytong)

1996 yılında kurulan ve 1998’de üretime başlayan Antalya Ytong, yıllık (.....) m<sup>3</sup>’lük üretim kapasitesine sahiptir. %70 oranında Türk Ytong iştiraki olan şirketin ortaklık ve yönetim kurulu yapıları aşağıdaki tablolarda gösterilmektedir:

Tablo 5- Antalya Ytong Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Türk Ytong San. A.Ş.	70,00
Kıvrak Yapı Malzemeleri A.Ş.	24,98
Mustafa Kıvrak	4,03
Süleyman Kıvrak	0,33
Ali Kıvrak	0,33
Hakan Kıvrak	0,33
Toplam	100,00

Tablo 6 - Antalya Ytong Yönetim Kurulu Yapısı

F. Fethi Hinginar	Yönetim Kurulu Başkanı
Mustafa Kıvrak	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
M. Haluk Emiroğlu	Yönetim Kurulu Üyesi
A. Selim Demiren	Yönetim Kurulu Üyesi
Günter Schimscha	Yönetim Kurulu Üyesi

### I.4. Gaziantep Ytong Sanayi A.Ş. (Gaziantep Ytong)

Soruşturmanın taraflarından olan Güneydoğu Ytong Sanayi A.Ş.’nin ticari unvanı, soruşturma açıldıktan sonra Gaziantep Ytong Sanayi A.Ş. olarak değiştirilmiş ve bu durum 14.6.2005 tarih ve 6327 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi’nde tescil edilmiştir

1997 yılında Türk Ytong, Alman Ytong International ve Sanko Holding’in ortaklığıyla kurulan Gaziantep Ytong, 1998 yılında Gaziantep’te üretime başlamıştır. (.....) m<sup>2</sup>’si kapalı olmak üzere toplam (.....) m<sup>2</sup>’lik alan üzerinde kurulu olan tesislerde yıllık üretim kapasitesi (.....) m<sup>3</sup>’tür. Şirketin halihazırda ana hissedarları; Sanko Grubu olarak bilinen ve tekstil, finans, otomotiv, ambalaj, gıda, enerji, inşaat gibi sektörlerde faaliyet gösteren grubun hissedarlarından oluşmaktadır. Türk Ytong’un şirketteki hisse oranı ise aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere %11.25’tir.

## REKABET Dergisi

Tablo 7 - Gaziantep Ytong Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Abdulkadir Konukoğlu	13,21
Zekeriye Konukoğlu	13,21
Adil Sani Konukoğlu	13,21
Fatih Konukoğlu	13,21
Hakan Konukoğlu	13,21
Mahmut Tansu Tuğlu	0,19
Çimko Çimento San. ve Tic. A.Ş.	9,57
Sanko Holding A.Ş.	12,94
Türk Ytong San. A.Ş.	11,25
Toplam	100,00

Raportörlerce yapılan yerinde inceleme sırasında teşebbüs yetkilileri, Gaziantep Ytong'un kuruluşundan bu yana Türk Ytong'un hisse oranının en fazla %25 olarak gerçekleştiğini ifade etmişlerdir. Bununla birlikte, 5 kişilik yönetim kurulunun 2 üyesinin Türk Ytong ve Antalya Ytong yönetim kurullarında da görev yaptığı görülmektedir.

Tablo 8- Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Yapısı

Mahmut Tansu Tuğlu	Yönetim Kurulu Başkanı
Ahmet Selim Demiren	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Fethullah Fethi Hinginar	Yönetim Kurulu Üyesi
Osman Asiltürk	Yönetim Kurulu Üyesi
Mehmet Fikri Hamut	Yönetim Kurulu Üyesi

### I.5. Nuh Yapı Ürünleri ve Mak. San. A.Ş. (Nuh Yapı)

Nuh Grubu bünyesinde yer alan Nuh Yapı, 1995'te kurulmuştur. 1998 yılında Nuh Çimento A.Ş.'den üretim tesislerini devralan şirket; agrega, kireç, gazbeton, gazbeton tutkalı ve makina fabrikası gibi alanlarda faaliyet göstermektedir. Şirketin halihazırdaki gazbeton üretimi Hereke Gazbeton Tesisi'nde gerçekleşmekte olup tesisin yıllık üretim kapasitesi (.....) m<sup>3</sup>'tür. 2000 yılına kadar üretime devam eden ve her birinin kapasitesi (.....) m<sup>3</sup> olan Çorlu ve Isparta tesisleri ise faaliyetleri yetersiz bulunarak kapatılmış ve elden çıkarılmıştır. Nuh Yapı'nın ortaklık ve yönetim kurulu yapılarına aşağıdaki tablolarda yer verilmektedir:

Tablo 9- Nuh Yapı Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Nuh Çimento A.Ş.	99,94
Nuh Beton A.Ş.	0,015
Nuh Gayrimenkul İnşaat A.Ş.	0,015
Çim-Nak Taşımacılık Ltd. Şti.	0,015
Çimpaş Çimento ve İnşaat Malz. Paz. A.Ş.	0,015
Toplam	100,00

Tablo 10- Nuh Yapı Yönetim Kurulu Yapısı

Atalay Şahinoğlu	Yönetim Kurulu Başkanı
Sinan Yurtbilir	Yönetim Kurulu Üyesi
Özer Yurtbilir	Yönetim Kurulu Üyesi
Ahmet İlhan Göbülük	Yönetim Kurulu Üyesi
Mehmet Eskiyapan	Yönetim Kurulu Üyesi
Afşin Gözübüyük	Yönetim Kurulu Üyesi
Murat Eskiyapan	Yönetim Kurulu Üyesi
Mustafa Arkan	Yönetim Kurulu Üyesi
Ekrem Özkan	Yönetim Kurulu Üyesi

**I.6. Nuh Beton A.Ş. (Nuh Beton)**

Nuh Grubu bünyesindeki Nuh Çimento Sanayi A.Ş.'nin ayrı bir faaliyet kolu olarak 1987 yılında üretime başlayan Nuh Beton, 1995 yılında tüzel kişiliğe kavuşmuştur. Hazır beton sektöründe faaliyet gösteren şirket 19 beton santraline ve yıllık (.....) m<sup>3</sup> üretim kapasitesine sahiptir. Şirket, %99,9 oranında Nuh Çimento Sanayi A.Ş. iştirakidir.

Dosya mevcudundan, şirketin sınırlı bir süre bu sektörde faal olduğu, ancak 1999-2000 yıllarından sonra gazbeton pazarından çıktığı ve halihazırda söz konusu alanda faaliyeti bulunmadığı anlaşılmaktadır.

**J. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME****J.1. İlgili Pazar**

Soruşturma kapsamındaki teşebbüsler literatürde “gazbeton” olarak bilinen duvar ve yapı malzemeleri üretimi ve satışı ile iştigal etmektedir. Söz konusu teşebbüsler yapı malzemeleri ve elemanlarının yanı sıra, bu malzemelerin tesisatında kullanılan tutkal ve harçların, montaj aparatları ve el aletlerinin de üretim ve satışını gerçekleştirmektedir.

Gazbeton, bünyesindeki milyonlarca gözenek nedeniyle ısı yalıtımı değeri çok yüksek, hafif, esnek, depreme ve yangına karşı dayanıklı bir yapı malzemesidir. Her türlü betonarme, çelik, ahşap, prefabrikte ve yığma yapının iç

## **REKABET Dergisi**

---

ve dış duvarlarında kullanılabilen söz konusu yapı malzemesi, tek katlı ve çok katlı konutlarda, sosyal ve turistik tesislerde, ticari ve sanayi yapılarında yaygın bir kullanıma sahiptir.

Gazbetonun üretiminde kullanılan temel hammadeler kuvarsit, çimento, kireç ve alçıtaşıdır. Değirmende öğütülen kuvarsit; çimento kireç, alüminyum tozu ve su ile karıştırıldıktan sonra elde edilen gazbeton harcı formelere dökülür. Gazbeton harcı, içinde bulunan kirecin su ile reaksiyona girmesi sonucu yüksek ısı açığa çıkar. Açığa çıkan bu ısı alüminyum tozunun kabartıcı etkisiyle gazbeton hamurunun kabarmasını ve gözenekli bir yapı kazanmasını sağlar. Kabaran ve gözenekli bir yapıya sahip olan bu kütle belli bir sertlik kazandıktan sonra otomatik kesme makinasında çelik teller yardımıyla TSE normlarına uygun ölçülerde kesilir. Önyapımlı donatılı elemanların çelik hasırları, otomatik punto kaynak makinalarında hazırlanır. Hazırlanan çelik hasırlar bitümle kaplanır ve döküm kalıplarına önceden monte edildikten sonra üzerlerine gazbeton harcı dökülür. Kesim işlemi tamamlanan gazbeton kütesinin düşük yoğunluk ve yüksek basınç mukavemetine erişmesi için otoklavlarda 12 atmosfer basınç ve 190 °C sıcaklıktaki doymuş buharla 11-12 saat süre ile sertleştirilir. Malzeme otoklavlardan çıktıktan sonra TSE normlarına uygun mukavemet ve hacim sertliğine ulaşmış olur. Bundan sonra otomatik boşaltma makinalarında boşaltılır ve stok sahasına alınarak piyasaya sunum için hazır hale getirilir.

Gazbeton yapı malzemelerinin son kullanıcıya özellikle büyük tüketicilere satışı doğrudan üretici firmalar tarafından yapılabilmekte, ancak satışlar daha yaygın olarak ana ve tali bayiler aracılığı ile gerçekleştirilmektedir. İnşaat sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler ve müteahhitler ürünün son kullanıcısı durumundadır.

Öte yandan, dosya konusunun 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olması nedeniyle açık ve net bir ürün pazarı tanımı yapmaya ihtiyaç bulunmamaktadır. Rekabet hukukunun temel kavramlarından olan ilgili pazarın tanımlanması, bir işlemin taraflarının hakim durumda olup olmadığının belirlenmesine hizmet etmektedir. Bunun rekabet hukuku uygulamasında özellikle anlamlı olduğu iki başlık "birleşme-devralmalar" ile "hakim durumun kötüye kullanılması"dır. İlgili pazar tanımı, yoğunlaşmalar özelinde, tarafların işlem sonrasında hakim duruma geçip geçmeyeceğinin veya taraflardan birinin halihazırda hakim durumda olup olmadığının ve taraflardan biri hakim durumdaysa işlemin bunu pazardaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde güçlendirip güçlendirmeyeceğinin belirlenebilmesi için kullanılan bir yöntemdir. Kanun'un 6. maddesi altındaki bir incelemeye de çoğu kez pazar tanımının yapılmasıyla başlanmaktadır.

Diğer yandan, Kanun'un 4. madde kapsamında ihlali pazar tanımı yapılmadan tespit edilebilecektir. Pazarda bilinçli koşutluğun ve rekabetin kısıtlanması amacının ortaya konulması bu anlamda yeterlidir. 4. madde anlamında bir anlaşma, uyumlu eylem ya da teşebbüs birliği kararı söz konusu olduğunda pazar tanımını gerekli kılan belirli hallerden bahsetmek mümkündür. Mevzuat olan AB rekabet hukuku altındaki "İlgili Pazar Tanımı Üzerine Komisyon Duyurusu"ndaki açıklamalar da yukarıdaki tespiti destekler niteliktedir.<sup>17</sup> Söz konusu Duyuru'da ağırlıklı olarak pazar tanımının Roma Antlaşması'nın 86. maddesi<sup>18</sup> ve Konsey'in 4064/89 sayılı Yoğunlaşma Tüzüğü'nün<sup>19</sup> uygulanmasındaki yeri üzerinde durulmuştur. Bu da, pazar tanımının daha ziyade "hakim durumun kötüye kullanılması" ve "birleşme-devralma" incelemelerinin bir unsuru olduğuna işaret etmektedir. Komisyon'un, rekabeti sınırlayıcı anlaşma, karar ve eylemlerle ilgili incelemelerde pazar tanımının yerine ilişkin yaklaşımını ise, Duyuru'nun "İlgili Pazar Kavramı ve Topluluk Rekabet Hukuku'nun Hedefleri" başlığı altındaki açıklamalardan anlamak mümkündür. Burada; pazar tanımının kötüye kullanma ve birleşme-devralmalar bakımından önemi açıklandıktan sonra, 85. maddenin<sup>20</sup> uygulanmasında pazar tanımlanmasına özellikle şu iki hususun belirlenmesinde ihtiyaç duyulabileceği belirtilmiştir: Rekabetin hissedilir ölçüde kısıtlanıp kısıtlanmadığı ve 85(3). madde<sup>21</sup> kapsamında muafiyet koşullarının karşılanıp karşılanmadığı.

Yukarıdaki iki husustan ilki, "de minimis" kuralının bir yansımasıdır. Buna göre, pazar payı itibarıyla "büyük olmayan" teşebbüsler arasındaki işlemlerin rekabeti hissedilir ölçüde sınırlandırmayacağı varsayılmakta ve bu tür işlemler Roma Antlaşması'nın 81(1). maddesi kapsamı dışında sayılmaktadır.<sup>22</sup> İkinci husus ise, muafiyet koşullarından "ilgili pazardaki rekabetin önemli ölçüde azaltılmaması"na işaret etmektedir.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde "de minimis" kuralına yer verilmediğinden; bir anlaşma, eylem veya kararın bu madde kapsamına girip girmediğinin tespitinde taraf teşebbüslerin pazar gücüne bakılmasına, dolayısıyla ilgili pazarın tanımlanmasına gerek yoktur.

AB içtihatı da açıkça bu yönde gelişmiştir. İlk Derece Mahkemesi, "Avrupa Gece Hizmetleri ve Diğerleri karşı Komisyon" kararında, 81(1). madde

<sup>17</sup> OJ C 372, 9.12.1997

<sup>18</sup> Amsterdam Antlaşması'ndan sonra 82. madde

<sup>19</sup> 1310/97 sayılı Konsey Tüzüğü (OJ L 180, 9.7.1997) ile değişik 4064/89 sayılı Tüzük (OJ L 395, 30.12.1989)

<sup>20</sup> Amsterdam Antlaşması'ndan sonra 81. madde; rekabeti sınırlayıcı anlaşma, karar ve eylemleri konu alıyor.

<sup>21</sup> Amsterdam Antlaşması'ndan sonra 81(3). madde

<sup>22</sup> "De Minimis" kuralını açıklayan Komisyon Duyurusu: 2001/C 368/07



## **REKABET Dergisi**

---

altında pazar paylaşımı gibi açık rekabet kısıtlamaları söz konusu ise pazar tanımlamaya gerek olmadığı yönünde görüş bildirmiştir (ECR II-3141).<sup>23</sup> Komisyon'un 29.9.2004 tarihli ve COMP/C.37.750/B2 sayılı kararında, söz konusu Mahkeme kararına gönderme yapılarak pazar tanımlanmamıştır.<sup>24</sup> Komisyon'un 24.6.2004 tarih ve COMP/C.38.549 sayılı kararında; Birinci Derece Mahkemesi'nin T-6298 sayılı "Wolkswagen" kararına<sup>25</sup> atıfta bulunularak bir teşebbüs birliği kararının üye ülkeler arasındaki ticareti etkileyip etkilemediğini belirlemek için pazarın tanımlanması gerektiği ve fakat eğer teşebbüs birliğinin rekabeti kısıtlama amaçlı bir ihlal gerçekleştirdiği ispatlanabilirse pazar tanımlanmayabileceği ifade edilmiştir.<sup>26</sup>

Bu çerçevede, ortada "açık" ve "rekabetin kısıtlanması amaçlı" bir ihlal olduğundan, ayrıca 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin uygulanmasında bir "de minimis" kuralı bulunmadığından dosya konusu bakımından bir ürün pazarı tanımına gerek duyulmamıştır.

Teşebbüslerin gazbeton pazarında faaliyet gösteriyor olması ve teşebbüsler arası anlaşmanın gazbeton pazarına yönelik yapılmış olması, dosya konusunun değerlendirilmesi bakımından yeterli unsurlardır. Bu nedenlerle, kesin bir pazar tanımına ihtiyaç duyulmamıştır.

### **K. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME**

#### **K.1. Yapılan Tespitler ve Elde Edilen Deliller**

Dosya mevcudundan, belgelerde yer alan,

YT'nin Türk Ytong ve/veya Antalya Ytong ve Gaziantep Ytong'u,

TYT veya TY'nin Türk Ytong'u,

AY veya AYT'nin Antalya Ytong'u,

GY veya GYT'nin Gaziantep Ytong'u,

A'nın AKG'yi,

GÜB'ün, merkezi Ankara'da bulunan ve sektörde faaliyet gösteren teşebbüslerin üye olduğu Gazbeton Üreticileri Birliği'ni

ifade ettiği anlaşılmaktadır.

Söz konusu belgelerde geçen diğer kısaltmaların muhtemel anlamlarına ve şahıs isimlerine ilişkin açıklamalara ise, tespit edilebildiği ölçüde ve yeri geldikçe "**Açıklamalar**" başlığı altında yer verilmiştir. Bahsi geçen şahısların

---

<sup>23</sup> 18.9.1998 tarihli ve birleştirilmiş davalar (T-374/94, T-375-94, T-384/94 ve T-388/94) üzerine karar

<sup>24</sup> 53. paragraf

<sup>25</sup> 2000, ECR-II-2707, 230 ve 231. paragraflar

<sup>26</sup> 93. paragraf

isimleri ve görevleri teşebbüslerin Kurumumuza göndermiş olduğu personel listelerinden tespit edilmiştir.

Aşağıda raportörlerce yerinde inceleme sırasında elde edilen bilgi ve belgeler ile tespitlere yer verilmiştir:

**Belge 1:** 2.6.2000 tarihli “Gazbeton Pazarlama Müdürler Toplantısı Notu” başlıklı belgede şu ifadeler yer almaktadır:

“... ”

3. Yeni liste fiyatları hakkında görüşüldü. Ytong 5 Haziran 2000 tarihi itibariyle yeni fiyat listesi yayınladı. Çimentaş<sup>27</sup> 6 Haziran’dan geçerli olmak üzere yayımlayacak. Güneydoğu fiyat listesinin benzer şekilde oluşturulması beklenerek ve daha sonra Nuh’un fiyat listesi oluşturması sağlanacak. Liste fiyatları en geç 12 Haziran’da oturmuş olacak.

4. Rakiplerin mevcut şantiyelerimize girmesi halinde agresif davranılması yönünde karar alındı.

... “

**Belge 2:** 10 Nisan 2000 tarihli “Toplantı Notu” başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır.

<b>Açıklamalar:</b>
---------------------

<i>Nuri Bey</i> : Nuri Ertokat (Türk Ytong Genel Müdür Yardımcısı-Satış ve Pazarlama)
---

“... ”

2. Gazbeton pazarında her 3 aylık dönem sonunda yapılacak değerlendirme dikkate alınarak bir sonraki 3 ayda gerekli düzenleyici faaliyetler gerçekleştirilecek.

3. Nuh Yapı ile koordinasyonu Nuri Bey sağlayıp, gerekirse 14 Nisan 2000 Cuma günü toplantı düzenlenecek.

4. Ankara’da gazbeton tanıtımına yönelik çalışmaların ağırlıklı olarak Çimentaş kanalıyla yürütülmesi kararlaştırıldı.

5. Ankara il sınırları içerisinde Güney Doğu Ytong’un Eskişehir il sınırları içerisinde Türk Ytong’un Haziran sonuna kadar aktif olmaması benimsendi.

...”

<sup>27</sup> Çimentaş’ın gazbeton tesisleri 2002 yılında el değiştirmiş ve bu tarihten itibaren “AKG” bünyesinde faaliyet göstermeye başlamıştır. Bu nedenle 2002 yılından önceki belgelerde AKG değil Çimentaş ibarelerine rastlanmaktadır.

## **REKABET Dergisi**

---

**Belge 3:** 13.3.2000 tarihli ‘‘Gazbeton Pazarlama Politikalarımız’’ başlıklı belgede aşaşıdaki ifadeler yer almaktadır:

*‘‘1. Bölgeleri belirten haritada değişiklik yoktur. Farklı görüşler ile haritada belirtilen kapasite dağılımlarının gerçekleşemeyeceği endişesi şu aşamada gündeme getirilmeyecektir.*

*2. Pazarlama uygulama sonuçları aylık Genel Müdürler toplantısında gözden geçirilecek ve düzenlemeler yapılacaktır.*

*3. Satış koordinasyonu, il bazında, ağırlıklı firmanın Pazarlama Müdürünce yürütülecektir. Yeni bağlantıların hangi firma tarafından yapılacağı konusunda karşılıklı mutabakat sağlanacak ve karar aşamasında mevcut satış ve bağlantılar dikkate alınarak, saptanmış oranlara uyulacaktır.*

*4. Bu amaçla, uygulamaların ve varsa uygunsuzlukların tesbiti için her hafta, karşılıklı olarak, faxla veya toplantı notu şeklinde durum değerlendirilip, 1 kopya Genel Müdürlüğe iletilecektir.*

*5. Koordinasyondan sorumlu Pazarlama Müdürünün bilgisi dışında, belirlenmiş İl’de, bağımsız davranıp müşteri, bayi veya yetkili satıcıya teklif verilmeyecek, 3 üncü madde koşulları dikkate alınarak teklif oluşturulacaktır.*

*6. Her türlü bağlantıda fabrika çıkış satış fiyatı 70 DM ve maksimum 75 gün vadeli satış esası dikkate alınacaktır.*

*7. Diğer firmaca bağlantı yapılmış ve sevkiyatı devam eden şantiyelere girilmemesi esastır. Aksine ve özel uygulama koordinatör Pazarlama Müdürü ile birlikte kararlaştırılır.*

*8. Bölge olarak terk edilen illerde, bayilik ve yetkili satıcılık ilişkileri devam ettirilmeyecektir. Bu bölgelerde, anlaşma dışı yapılan 2000 yılı bağlantıları, Çimentoş: 2000 m<sup>3</sup>, Güney Ytong: 750 m<sup>3</sup>, Türk Ytong: 500 m<sup>3</sup> olarak görüliyor. Karşılıklı görüşülerek çözüm bulunacaktır.*

*9. Nakliye sübvansiyonu ve müşteri adına nakliye ödemeleri yapılmasından kaçınılacaktır. Çok özel durumlar için Genel Müdür onayı alınacaktır.*

*10. Uygulamadaki düşük fiyatlar için karşılıklı görüşmelerle fiyatı düzeltme çareleri aranacaktır.*

*11. Nuh yapı ve Nuh çimentonun agresif tutumuna karşı bölge koordinatörleri gerekli çalışmaları yapacaklardır.’’*

**Belge 4:** 30.5.2000 tarihli ‘‘Sn. Cemil Ersan Çelik Dikkatine’’ başlıklı faks metninde aşaşıdaki ifadeler yer almaktadır:

**Açıklamalar:**

*Cemil Ersan Çelik: Çimentoş Genel Müdürü - THBB Başkanı (Belge Tarihinde)*

“30 Mayıs 2000 günü yapılan toplantıda;

1. Şantiye bazında çalışılması ve partiler halinde alım yapan aynı şantiyeye diğer firmaların kesinlikle girmemesi,

2. Bölgeler bazında üç firmanın pazarda birbirleriyle koordineli olarak çalışması,

3. Artan üretim maliyetleri nedeni ile,

A) Ytong firmasının 01.Haziran.2000’de liste fiyatlarını 34.500.000 TL/M<sup>3</sup>’e çıkarması, (Türk Ytong – Antalya Ytong – Gaziantep Ytong)

B) Çimentoş Gazbeton Firmasının 02.Haziran 2000’de liste fiyatını 34.300.000 TL/M<sup>3</sup>’e çıkarması,

C) Nuh Yapı ürünlerinin, aşağıda belirtilen iskonto oranlarından sonra aradaki farkın 1.500.000 TL/M<sup>3</sup> olacak şekilde Ytong ve Çimentoş’tan hemen sonra liste çıkarması.

4. Toplantıda, istanbul içerisinde yetkili satıcılara %20 iskonto ve İstanbul dışındaki bölgelerde yetkili satıcılara %22 iskonto yapılması,

5. Yeni çıkarılacak listelerin 12 Haziran 2000’de tamamen yürürlüğe girmesi,

6. Mayıs ayı sonu itibari ile her üç firmanın da iller bazında sevkiyat ve sipariş bazında çalışma yapması,

7. 8 Haziran 2000’de Hereke’de tekrar toplantı yapılması,

kararları alınmıştır.

*Bilgilerinize arz ederim.”*

**Belge 5:** Çimentoş Gazbeton – İstanbul’dan 19 Haziran 2000 tarihinde çekildiği anlaşılan faks mesajında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır.

**Açıklamalar:**

*Cemil Ersan Çelik : Çimentoş Genel Müdürü - THBB Başkanı (Belge Tarihinde)*

*M. Tarkın : Muharrem Tarkın (AKG Marmara Bölge Satış Müdürü)*

“Sn. Cemil Ersan Çelik Dikkatine

## **REKABET Dergisi**

Mayıs 2000 sonu itibari ile il bazında belirlenen kotalar doğrultusunda Ytong firması ile İstanbul – Kocaeli ve Sakarya ilçelerinde toplam ~ 8000 m<sup>3</sup> fark oluşmuştur. İlk aylardan itibaren oluşan farkın kapanması için hep görüşmemize rağmen Ytong firmasının iş bırakmaması nedeniyle hep fark açılmıştır. Ayrıca prensip gereği malzeme verilen bir şantiyeye diğer firmanın girmemesi gerekirken Ytong firması;

Akdeniz İnşaat – Ümraniye

İhlas İnşaat – Armutlu/Yalova

Kaan inşaat – Çatalca (Mevcut siparişimizin yarısı iptal oldu)

S.S. Barişkent – Silivri (fiyatımızı düşürdüler)

Vb. gibi şantiyelere girerek işlerimizi almışlardır. Bu nedenle mevcut durumumuzu ve şirketimizin menfaatlerini korumak için bu tür bir çalışmaya gerek görülmüştür.

Bu çalışma içerisinde de;

Baytur İnşaat	Gölcük	1100 m <sup>3</sup>
Biat İnşaat	Bahçeşehir	1300 m <sup>3</sup>
Kar “	Sarıgazi (Aldık)	205 “
Özak “	Altunizade ( “ )	300 “
Atak “		250 “
Asaş “		300 “

Vb. firmalara teklif verilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla  
M.Tarkın”

**Belge 6:** Antalya Ytong Sanayi A.Ş.’den “Satış Şefliğine” gönderilen 6 Şubat 2002 tarihli faks metninde aşağıdaki ifadeler yer almaktadır.

### **Açıklamalar:**

*FH* : F. Fethi Hinginar (Türk Ytong Eski Yönetim Kurulu Murahhas Üyesi ve Türk Ytong Eski Genel Müdürü, Antalya Ytong Yönetim Kurulu Başkanı, Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Üyesi)

*NE* : Nuri Ertokat (Türk Ytong Genel Müdür Yardımcısı-Satış ve Pazarlama)

*Ahmet Saryal* : AKG Ege Pazarlama ve Satış Müdürü

“... ”

*Sn FH/NE*

*Aydın-Nazilli satışına mahsuben Çimentaş'a bırakılan şantiyeye yazılı fiyatımız 34.500.000 TL/m<sup>3</sup> (peşin) + Nak + KDV'dir. Şantiye bilgileri Çimentaş yetkilisi Ahmet Saryal'a telefon ile iletilmek istenmiştir. Ancak kendisi yurtdışında olduğu (tahminime göre Yunan adalarında olabilir) olduğu için 08/02/2002 cuma günü görüşebileceğini söylemiştir. Şantiye yetkilisi bize birkez daha dönerse yüksek fiyat verilecek olup, aynı bilgi rakip firmayada iletilecektir. “*

**Belge 7:** AKG Genel Müdür Yardımcısı Ali Şükrü Kahyaoğlu'nun 2003 ajandasındaki bazı notlara aşağıda yer verilmiştir.

<b>Açıklamalar:</b>	
<i>Tansu</i>	: M. Tansu Tuğlu (Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkanı)
<i>Selim</i>	: A. Selim Demiren (Antalya Ytong ve Türk Ytong Yönetim Kurulu Üyesi, Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkan Vekili)
<i>Levent</i>	: Levent Akgerman (AKG Yönetim Kurulu Görevli Üyesi)
<i>Fethi</i>	:F. Fethi Hinginar (Türk Ytong Eski Yönetim Kurulu Murahhas Üyesi ve Türk Ytong Eski Genel Müdürü, Antalya Ytong Yönetim Kurulu Başkanı, Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Üyesi)
<i>M.Ö.</i>	: Mehmet Özdemir (AKG Eski Genel Müdürü)
<i>Nuri Bey, Nuri</i>	: Nuri Ertokat (Türk Ytong Genel Müdür Yardımcısı-Satış ve Pazarlama)

**“TOPLANTI  
IST- SWISS OTEL**

**TANSU:**

- 3 değil 2 taraf var mesele iyi niyet ve ne ölçüde firma prensiplerinden toleranslı davranacak*
- *Rekabet Kurulu açısından toplantının üst düzeyde olması yararlı*
  - *Bayiden iki grup anlaşmalarını biliyor /olmamalı*
  - *Biz olumluymuz / çözümlü arzu ediyoruz*
  - *Sonuca gidelim. Temel prensipleri belirleyelim.*

**SELİM:**

- *Bu düşüncelere katılıyoruz.*
- *Rek. Kurulu mahkeme kararı olmaksızın ceza kesebiliyor / 30 günde de ödenmesi gerekiyor.*
- *Alt kademelere anlaşma dokümanı verilmemeli.*

## **REKABET Dergisi**

---

### **LEVENT:**

- Bayi + Tuğlacı şikayet edebilir.
- Çıkan eleman şikayet edebilir.
- Rek. Kurulu bunu dikkate alacak.
- En son seramikçiler ceza yedi.
- Çimentocular ceza yedi.
- Makro ... ele alalım.
- Sektörün durumu
- Kim ne istiyor ne satmak istiyor
- Fiyat yapma / yapamama durumlarını konuşalım.
- GÜB / Sektörde bütün üreticiler olmalı

### **FETHİ:**

Temel ilkeler 3 adet

1. Her fabrika kendi bölgesi dışına satacaksa o bölgedeki fabrikanın mutabakatı + bilgisi dahilinde yapmalı.  
Karşılıklı görüşülüp ona göre fiyat teklifi verilsin.

### **LEVENT:**

Biz bu konuda mutabıkız.

İst. + Kocaeli için %15'I bize sağlayabilirsek biz buna uyarız yeter ki kontrol ederiz.

### **FETHİ:**

1. Fabrika çıkış fiyatını baz alalım.

### **TANSU:**

- Piyasa fiyatı yapabilmek için fabrika çıkış fiyatlarını eşit hale getirmemiz lazım.
- Bölgelere göre ayrı fiyat olursa fabrika çıkış fiyatları delinir. Nakliye fiyatları çünkü farklıdır.
- Bayiler nakliye ... oynayabilir.  
Bayilerin kendi nakliye imkanı vardır.
- Finansman gücü  
30 + 60 + 90 gün vadeli yapılır.  
Fabrika çıkış + navlun fiyatı ile satılır

### **TANSU:**

- Nakliye dahil satış üreticiye finansman yükü getirir. Nakliye peşin ödenir mal 30- 60- 90 gün vade yapılır.
- Nakliye  
Nakittir.  
Yakıt'ı vadeli satmamız mümkün değildir.

*Nakliye satışın % 25- 30'udur. Vadelerle getirdiği yük % 12 civarındadır.*

*Seramikçiler nakliye dahil satıştan vazgeçtiler.*

- *Bant fiyatı yaparak satarsak herkes en yakın yere satar.*
- *İnşaat sektöründe malın en yakın yere en iyi fiyatla satılmasıdır esas olan. Şirketler de bu şekilde kar maksimizasyonu yapar.*
- *Karı amaç edinirsek anlaşabiliriz.*
- *Hacmi amaç edinirsek anlaşamayız.*
- *Pazar dardır, yeterli değildir diğer taraf ona yeterli desteği verecektir.*

**FETHİ:**

- *Biz 55 milyon fiyat Fab. Çıkış fiyatı*
- *Buradan bayi komisyonu düşülecek mi?*
- *Bundan bayiye iskonto yok.*
- *55 milyon FAB. Çıkış net fiyatıdır.*
- *(Buradan iskonto-indirim yapılmayacaktır.)*

**M.Ö. :**

- *Fab. Çıkış fiyatı sabitlenirse mutabakatı sürdürülür kılamayabiliriz.*
- *Biz nihai satış fiyatını baz alalım ve tek piyasa fiyatı oluşsun.*
- *Kırıkkale 44 + 11 (nakliye) : 55*
- *İstanbul 50 + 5 (nakliye) : 55*

*Yakında olan firma avantajlı olacak daha karlı olacak*

- *Nakliye dahil fiyatı kimse vermiyor.*
- *Ürün + Nakliye hariç fat ediliyor.*

**TANSU:**

- *Çıplak fiyat: 45 milyon 900.000 Bin TL/m<sup>3</sup>*
- *Ortak şehirler: 55 milyon*

**SELİM:** *İst.-Ank-Antl ana bölgelere satış kota verelim. Kendi bölgemiz 50 + 5 Nakliye: 55 milyon*

**LEVENT:** *Fab. 50 milyon*

*Bayiye 57 olsun. Tek rakam 55 olsun.*

*Navlun + Bayi kar marjı dahil*

**Örnek:**

*Fab. Çıkış                      direk müşteriye 53*  
*Yetkili satıcıya              50 (min %6 kar marjı)*

*Nihai şantiye satışı rakamı min? seviyenin altında olmamalı*

*Nakliye dahil 55 milyon*

*Bayi karı % 6*



## REKABET Dergisi

---

NURİ BEY: Bursa	55	55
İst-Bursa Navlun	$\frac{8 \text{ AKG}}{47}$	$\frac{6,5}{48,5}$

Marmara Bölgesi 50 milyon bant olsun + Navlun farkı ile bölgeye satalım.

Ankara içinde siz fiyat belirleyin.

SELİM:

- AKG: Marmarada olmak istiyor
- İstanbul:  $50 + 5 = 55$  ve AKG kotası %15

İHRACAT:

- Miktarlarını satış miktarlarına ilave edip değerlendirelim.
- Bulgaristan:  $36 \text{ €/m}^3$  şantiye teslimi fiyatlar var.
- Bulgaristan "Ytong" diğer ihracatçılar pazarı etkiliyor. Bize ...bulunuyorlar.
- Siz sizin bölgede kotalar dahil fiyatları belirleyin. Biz bizim bölgede kota dahil fabrika çıkış fiyatları + nakliye belirleyelim ve bölgelerde kotaların tespitinde hakim firmanın bilgisi dahilinde işlem yapalım.
- Ortak şehirleri birlikte değerlendirelim.

SELİM:

- Görüşmelere devam
- İkinci görüşme tarihi belirleyelim. Sabahtan/akşama görüşelim.
- Ankara Bölgesi Fab. Çıkış 50 milyon TL olsun
- Antalya Bölgesi Fab. Çıkış 50 milyon TL olsun.

NUH: Marmara da+ Bursa + Ankarada oradan yararlanıp alacak.

NURİ: 1 ay bu uygulamayı esnetmeden devam edelim.

Toplantı: 10-11 Eylül veya 1 hafta sonra İzmirde toplanalım.

Miktar: Ağustos 2003 sonu itibariyle rakamları çıkaralım.

G. Ytong:

- Bant Fiyatı  $45.900.000 \text{ TL/m}^3$
- Ankaraya 2003 başından beri hiç mal satmıyor.
- Konya'da AY satıyor.
- Ankara içi nakliye dahil Bayi Satış Fiyatı 55 milyon
- Nihai Satıcıya:  $58 \text{ milyon m}^3$
- Kayseri Bayi Komisyonu hariç 55 milyon  $\text{m}^3$

GÜB: (SELİM) AKG GÜB geri dönmesini arzu ediyor.

- Bayiler birliğe üye olursa maddi katkı olabilir mi? Baskı unsuru oluşturulabilir mi?
- Tanıtım, bilgilendirme toplantısı
- İZODER'e karşı bir güç olmalıyız.

– İlk genel kurulda başkanlığı da AKG'ya da verebiliriz.

**MUTABAKAT:**

Fabrika Satış

Ytong: Marmara Bölge 50 Bayiye satışı 53 Nihai Satıcı  
Antalya

AKG: Ankara Nakliye Dahil Nihai Satıcı Nakliye Dahil  
İzmir 55 Bayiye Satış 58 + KDVNihai T. Satışı

G. Ytong: 45.900 + Nakliye

Kayseri 55 milyon- Nakliye Dahil

Yıllık Toplamı: 910.000 m<sup>3</sup> satış hedefliyoruz.

İlde ne satılacak, % ne olacak  
Toplantıdan önce Nuri-Ali çalışma yapacak.

2 Eylül'de görüşelim. Salı günü/Çarşamba Ank. Görüşelim GÜB Merkezinde”

**Belge 7 ile ilgili yapılan tespitler:** Belgedeki ifadelerden İstanbul ve Kocaeli illeri pazarında Türk Ytong (TYT) için %85 ve AKG için %15 oranında pazar payları belirlendiği görülmektedir. Dosya mevcudu verilerden, Türk Ytong'un 2003 ve 2004 yıllarında söz konusu iller için pazar payının sırasıyla %(...) ve %(...) olarak, AKG'nin 2003 ve 2004 yıllarında söz konusu iller için pazar payının sırasıyla % (...) ve % (...) olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir. Bu oranların belgedeki 85/15 mutabakatına büyük ölçüde uyduğu görülmektedir.

Belgede yer alan ve Gaziantep Ytong'un (GYT) Ankara'ya mutabakat gereği 2003 başından beri mal satmadığı ifadesi, GYT'nin 2003 yılında Ankara iline hiç fiili satışı olmadığı tespiti ile doğrulanmaktadır.

**Belge 8:** Swissotel'de yapılan incelemeler sonucunda Gaziantep Ytong San. A.Ş. ve Türkiye Gazbeton Üreticileri Birliği'nin 2003 ve 2004 yılı itibarıyla çeşitli tarihlerde söz konusu otelde konaklama, restaurant ve toplantı salonu kira hizmetleri aldığı tespit edilmiştir. Bu belge bu hizmetlere ilişkin fatura ve diğer kayıtları içermektedir.

**Belge 9:** Türk Ytong'da yapılan incelemeler sonucunda rakip teşebbüslerin çeşitli tarihlere ait fiyat listelerine ilişkin faks metinlerine rastlanmıştır. Aşağıda bu faksların tarihlerine ve kimden gönderildiğine ilişkin bilgilere yer verilmektedir.

## **REKABET Dergisi**

Fax metninin konusu	Gönderilme Tarihi	Kimden gönderildiği
Nuh Yapı Ürünleri ve Makina San.A.Ş. Fiyat Listesi (01/03/2000 tarihinden itibaren geçerlidir)	03.03.2000	Nuh Yapı Ürün Mak S.
Fiyat Listesi 02.03.2001	02.03.2001	Çimentoş Gazbeton İstanbul
Çimentoş Gazbeton Fiyat Listesi 05.04.2001	05.04.2001	Çimentoş Gazbeton İstanbul
Çimentoş Gazbeton Fiyat Listesi 05.11.2001	21.11.2001	Çimentoş Gazbeton İstanbul
Fiyat Listesi 14.03.2002	25.03.2002	Çimentoş Gazbeton İstanbul
Nuh Gazbeton Fiyat Listesi (03 Mart 2000 tarihinden itibaren geçerlidir)	27.02.2003	Nuh Yapı Ürün
AKG Gazbeton Fiyat Listesi 17.11.2003	17.11.2003	AKG Yalıtım A.Ş. İstanbul

**Belge 10:** AKG'de yapılan incelemeler sonucunda, rakip teşebbüs Türk Ytong'un fiyat listesine rastlanmıştır. Söz konusu fiyat listesinin Türk Ytong tarafından 1.6.2000 tarihinde fakslanmış olduğu görülmektedir.

**Belge 11:** Gazbeton Üreticileri Birliğinde tespit edilen 24.1.2003 tarihli "GÜB Yönetim Kurulu Toplantısı" başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"1) GÜB'e davet

2) Rakip malzemelerde mücadele birlikte

3) İçerde herkes sahasında kalsın, serbest, dışına çıkarsa hasar verecek. Her fabrika alanında yeterli potansiyel var

Marmara % 24

Orta % 15

Antalya % 34

İzmir % 9

...."

**Belge 12:** 29.8.2003 tarihli belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

<b>Açıklamalar:</b>	
<i>Sırrı</i>	: İ. Sırrı Güvenç (AKG Orta Anadolu Bölge Satış Müdürü)
<i>Ayhan Bey</i>	: Ayhan Apaydın (Gaziantep Ytong Satış Müdürü)
<i>Cüneyt Bey</i>	: M. Cüneyt Giray (Türk Ytong Ankara Bölgesi Müdürü)
<i>Nuri Ertokat</i>	: Türk Ytong Genel Müdür Yardımcısı- Satış ve Pazarlama

“Sırrı Güvenç/Ankara

Kayseri: - GY: 55milyon+KDV (nakliye+indirme Bindirme dahil) + Bayi karı dahil fiyat veriyorlar

- Sırrı, Ayhan Bey G.Y. satış temsilcisi ile görüşüyor

**SIRRI/ANK:**

1. Nuri Ertokat/Sırrı imzalı duyuru bayilere yeni uygulama ile ilgili yapıldı diyormuş.

- Ytong Bölge Md. Ve temsilcileri bayilerden bu duyuruyu araştırıyormuş.

- Sırrı böyle bir duyuru yapılmadı diyor.

2. Nuri Ertokat/ Sırrı imzalı GÜB adına duyuru yapıldığı söyleniyormuş.

- Böyle bir duyuruda yok der

3. Ytong Ankara temsilcisi Cüneyt Bey Erzurum’da Ytong Fb. Kurmak istiyor nedenide Alman GTZ kurumundan kredi çıkmış. Binalarda ısı performansı çalışması için pilot bölge Erzurum seçilmiş onun için bu bölge yatırım planına dahil edilmiş.”

**Belge 13:** AKG Genel Müdür Yardımcısı Ali Şükrü Kahyaoğlu’nun 2003 yılı ajandasına ait sayfada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“...

Ytong’la Anlaşma ilişkilere devam edelim.

Rakibe yakın takip şart.”

**Belge 14:** 18.9.2003 tarihli “ToplantıTY-AKG” başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

**Açıklamalar:**

<i>Tansu Bey</i>	: M. Tansu Tuğlu (Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkanı)
<i>Selim Bey</i>	: A. Selim Demiren (Antalya Ytong ve Türk Ytong Yönetim Kurulu Üyesi, Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkan Vekili)

“İHRACAT: TY fark ½ ile yansıtır kapasiteleri ona göre belirleyelim.

G.Y. Ben fiili Pazar payına bakmak istiyorum Pazar payım % 16 Ben Pazar payı ..olsun istiyorum Kapasite % 13

Anlaşılan Konu: 1) Aylık bazda kayıplar karşılansın sınırlar belirlendikten sonra

2) GÜB konusunda mutabakat var. Bu derneğin daha faal olması için eldeki projelerimizi GÜB’e götürelim.

## **REKABET Dergisi**

---

- Pazar payı artınca kavga olmaz.

**ŞİRKET EVLİLİĞİ:** *Bunu kenara itmeyelim üzerinde konuşalım. Bu konuda önceki yanlışlıklara düşülmeden ilerlenmeli (K.Kale Fab. Kapatılması gibi)*

**B.KULÜP TOPLANTISI:***Neticeler+Konular taraflarca farklı algılanmış ve anlaşılmuş. Biz fiyatları her yerde 55 milyon/m<sup>3</sup> olsun anladı, YT farklı fiyat olarak anlamış*

**KONU:** *Konuları fixleyip yoruma açık olmasın uygulama farklılığı olmasın istiyorum.*

**Tansu Bey:** *Önceki toplantıda*

1) Pazar Payı/kapasite konusunda mutabık değildik.

- Pazar payından fedakarlık yapmak istemiyoruz.

- Ben % 16 satmışım geriye gitmem!

2) ihracat yapılsın. Bunu dikkate alalım.

- İhracatın toplama göre oranı % 7-8

- İhracatı bölebiliriz

- İhracat dahil olmasın.

3) Nakliye dahil fiyat

55 m fiyat her tarafta geçerli olmaz

**ÇÖZÜM:**

1) Pazar bu sene 900 m<sup>3</sup> olur 850 m<sup>3</sup> altında olm..

Ben % 16 Pazar payım>144m<sup>3</sup>

A 900 x 39.5 %>355 m<sup>3</sup> gerçekleşme..

AY yıl sonuna kadar 130 m<sup>3</sup> yapar. Pazar payı % 14 olur. Gelecek sene 110000 m<sup>3</sup> satsın. İyi fiyata satsın.

- Haftalık/Aylık listeler verelim(MUTEKER LİSTE)

- HakimTARAF liste vermesin, Minority versin.

-Aylık bazdaki satışların % her iki tarafta da net olması lazım.

-Her ayda karşılıklı compensate edilmesi lazım.

- Haftalık toplantılarda anlaşmazlık konuları götürülsün,çözüme ulaştırılsın.

## **REKABET Dergisi**

- NUH BEYAZ TUĞLA/Marmara'da etkin ve 5000 m<sup>3</sup> almıştır. Eylül ayında 18'ine kadar.

- ANK'da da BİMS problemi var.

- NUH ve BİMS gibi firmalarla A ve TY birlikte edersek herkes vurur iş alanları yaşatmayız.

NAKLİYE: K.Kale'de/Nakliye Bulma sorunumuz var. Ödemeler müşteri tarafından yapılması çalışmasını artıralım, hızlandıralım.

- Nakliye Dahil satış (..) azaltılarak

- Bölge ve illerdeki oranlar korunacak.

-BAYİLER kontrol altına alınacak.

SELİM BEY: 1) Fiyat

Nakliye Dahil satış yok

2) İhracat Konusu

İhracat Dahil-İhracat Hariç

% 2 fark oluşuyor.

2) İl bazına inerek 2004 yılı için çalışma yapmamız lazım.

Gebze: 93 üretime başladı

2000 yılından beri duruyor

Bakımlı tutuyoruz her an üretebilir durumda

İhracat: Katkısı düşük/aynı oranda değerlendirme

- A ihracat-YT ihracat farkını kapasitede dikkate alalım.

NOT:

- Yılbaşına kadar % 39 A olsun ihracatta dahil edilmesin.

- Mutabakata varıldığı tarihten itibaren (1 Eylül 2003) itibarıyla A oranı % 39 olsun. Yıl sonuna kadar (ihracat rakamları hariçtir) (- G.Y. 1 Eylül 2003 itibarıyla % 15 Ytong'la kendi aralarında)

- İhracat rakamlarını karşılıklı birbirimize vereceğiz.

- 900 kapasite

578 satış

Bakiye 322 x39 %>125000 m<sup>3</sup> satmalı (Eylül-Ekim-Kasım-Aralık)

## REKABET Dergisi

---

X - (31250 m<sup>3</sup>/Ay-A  
X 15% > 48000 m<sup>3</sup> - (12000 m<sup>3</sup>/Ay-GY  
X 14% > 45000 m<sup>3</sup>  
X 32% > 104000 m<sup>3</sup>

4 Ayda bakiye yapılacak

KAPASİTE 900000'a göre Yıl sonu itibarıyla  
G.Y=130 (% 14,44)

A=335 (%37,22 yıl sonu itibarıyla)

AY=137 (%15,22

TY= 298 (%33.11/100

A:335-210.377=124.623

G.Y:130-82.155=47.845

AY:137-91.666=45.334

TY:298-188.599=109.401

-İSTANBUL:180

-ANKARA:105

-ANTEP:25

-İZMİR:

2003 KAPASİTESİ 900.000

1)ADANA	17000
2)ADİYAMAN	1
3)AFYON	10
4)AĞRI	-
5)AMASYA	2
6)ANKARA	105
7)ANTALYA	90
8)ARTVİN	1
9)AYDIN	7
10)BALIKESİR	16
11)BİLECİK	3
BİNGÖL	-
BİTLİS	-
BOLU	13
BURDUR	3
BURSA	37
Ç.KALE	5
ÇANKIRI	3
ÇORUM	2

---

<i>DENİZLİ</i>	30
<i>D.BAKIR</i>	2
<i>EDİRNE</i>	4
<i>ELAZIĞ</i>	3
<i>ERZİNCAN</i>	4
<i>ERZURUM</i>	6
<i>ESKİŞEHİR</i>	5
<i>G.ANTEP</i>	25
<i>GİRESUN</i>	4
<i>GÜMÜŞHANE 1</i>	
<i>HAKKARİ</i>	-
<i>HATAY</i>	7
-----	4
<i>İÇEL</i>	4
<i>İSTANBUL</i>	180
<i>İZMİR</i>	30
<i>KARS</i>	2
<i>KASTAMONU</i>	2
<i>KAYSERİ</i>	16
<i>(.....)<sup>28</sup></i>	3
<i>KIRŞEHİR</i>	1
<i>KOCAELİ</i>	37
<i>KONYA</i>	24
<i>KÜTAHYA</i>	8
<i>MALATYA</i>	2
<i>MANİSA</i>	2
<i>K.MARAŞ</i>	1
<i>MARDİN</i>	1
<i>MUĞLA</i>	35
<i>MUŞ</i>	1
<i>N.ŞEHİR</i>	1
<i>NİĞDE</i>	4
<i>ORDU</i>	3
<i>RİZE</i>	8
<i>SAKARYA</i>	23
<i>SAMSUN</i>	7
<i>SİİRT</i>	-
<i>SİNOP</i>	1
<i>SİVAS</i>	2
<i>TEKİRDAĞ</i>	23

---

<sup>28</sup> okunamadı.



## **REKABET Dergisi**

---

TOKAT	2
TRBZ	5
TUNCELİ	-
Ş.URFA	5
UŞAK	1
VAN	2
YOZGAT	1
ZONGULDAK	5
AKSAR.	3
BAYBURT	1
KARAMAN	4
K.KALE	3
BATMAN	-
ŞİRNAK	-
BARTIN	1
ARDAHAN	-
YALOVA	4
KARABÜK	2
KİLİS	1
OSMANİYE	5
DÜZCE	6
	900

### A.Y

#### ANTALYA

90-58=32.000 m<sup>3</sup> gidecek.

A:3000 m<sup>3</sup>

AY:29000 m<sup>3</sup> A.Y.

AKG 3+3 :6

AY 54+29 :84

#### BURDUR: 0 : 3

AKG: -

AY: 3

AFYON: 5

AKG:5

AY:5

#### KÜTAHYA: (8) Tahmin

AKG:5

AY:3

UŞAK: (1)

A: 1

AY: -

DENİZLİ: 30-19=11

A:8+10=18

AY:3+8=11

MUĞLA: Toplam (35)

AKG:20+6=26

AY: 7+2=9

BAKİYE 2

İZMİR: 30

A:29

AY:1

MANİSA:2

A:2

AY:-

AYDIN(7)

A:6

AY:1

ANTALYA'NIN ALACAĞI

Ankara 4

Karaman 1

Konya 9

Ort 12

.. 1

B.A. 124

MARMARA

İST (180)

A: 23

TY:157

KOCAELİ:37-22=15

A:3>8 7

TY:12>28 30

## **REKABET Dergisi**

---

*SAKARYA:23-1*

*A:4*

*T.Y:19*

*BİLECİK:*

*A:1*

*TY:2*

*YALOVA:*

*A:1*

*TY:3*

*BURSA:*

*A:11 16*

*TY:20 21*

*BALIKESİR:*

*A:11 10*

*TY:5 6*

*ÇANAKKALE:*

*A:4*

*TY:1*

*TEKİRDAĞ:23-15=8*

*A:2 1*

*TY:21 22*

*EDİRNE:*

*A:0*

*TY:4*

*KIRKLARELİ:*

*A:0*

*TY:3*

*TY:263-298=35 BAKİYE olacak*

*BOLU:13-9=*

*A:3+2=5*

*TY:8*

*DÜZCE: 6-3=*

A:4  
TY:2

ZONGULDAK:5

A:2  
TY:3

KARABÜK : (TY hiç yeni sevkiyat yapmayacak)

A:1  
TY:1

ESKİŞEHİR:

A:3  
TY:2

ANKARA:10.5

A: 8 5 9 0  
TY:5 10  
AY:- 5

Amasya

Antalya

Çankırı >4000 m<sup>3</sup> muhtelif (TY)

Erzurum

Trabzon

.

.

263

25

288+10 ihtiyaç var

5 Ankara

1 Tekirdağ

1 Balıkesir

1 Bursa

2 Kocaeli

## **REKABET Dergisi**

---

10

*KAYSERİ:*

*A:18*

*TY:8*

<u>A</u>	<u>TY</u>	<u>AY</u>	<u>GY</u>	<u>TOTAL</u>
210	194	92	82	578
<u>125</u>	<u>104</u>	<u>45</u>	<u>48</u>	<u>322</u>
335	298	137	130	900
% 39	32	14	15	100
-13			+13	

*NUH B.TUĞLA: Son 40 milyondan fiyat verebiliyor*

*8 ay sonu 56.000 m<sup>3</sup> satmış (13.000 m<sup>3</sup> ihracat)*

*Bursa: Nakliye 7 milyon*

*50+7+3 Bayi karı:60 müşteriye*

*57 bayiye satış olmalı*

*Blok geçmeli:83 milyon fiyat listesi*

*Blok düz: 81 milyon fiyat listesi*

*Blok Satış: 80 milyon fiili satışımız*

*- Bayiye önceki satışta % 22 iskonto uygulandı*

*- 51 milyon G.Y satış Fiyatı*

*- 45.900 Milyon G.Y. Fabrika çıkış fiyatı*

*- Yeni fiyat listemiz Pazartesine kadar hazırlanacak.*

*-G.Y.'un satışlarının % 89'u kendi bayileri üzerinden yapılıyor*

*- TY'da bayi üzerinden satış % 50-50'dir.*

*-A.Y'da bayi üzerinden satış %75-25'dir."*

**Belge 14 ile ilgili yapılan tespitler:** Belgede taraflar arasındaki görüşmede Antalya Ytong'un 2003 yılı sonuna kadar 130000 m<sup>3</sup> satış yapması ve %14 pazar payına sahip olması öngörülmektedir. Söz konusu teşebbüsün 2003 yılı fiili satışının 136082 m<sup>3</sup> ve pazar payının %15,48 gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Yine aynı belgede Gaziantep Ytong'un 2003 yılı için %15 pazar payına sahip olması öngörülmektedir. GYT'nin 2003 yılı fiili pazar payının %(...) olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir. Yine benzer şekilde belgede AKG, Antalya Ytong ve Türk Ytong için 2003 yılında sırasıyla %37,22, %15,22 ve %33 oranlarında pazar payları öngörülmüş; bu teşebüslerin 2003 yılı fiili pazar paylarının sırasıyla %(...), %(....) ve %(....) şeklinde gerçekleştiği tespit edilmiştir.

**Belge 15:** AKG Genel Müdür Yardımcısı Ali Şükrü Kahyaoğlu'nun 2003 yılı ajandasına ait sayfada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

<b>Açıklamalar:</b>
<i>Ayhan Bey</i> : Ayhan Apaydın (Gaziantep Ytong Satış Müdürü)

*“G.Y.’dan Ayhan Bey aradı*

*4.Karadenizden biz çıkalım diyor 14 Bayiye size devredelim*

*Sizde KAYSERİ-NİĞDE-AKSARAY-KARAMAN-ERZ.-ERZİNCAN’DAN çık.*

*Biz çıkarsak siz 50000 m<sup>3</sup> satarsınız. Krdz. Tek sıra tuğla+sıvasız inşaat yapıyor bu miktar mümkün değil”*

**Belge 16:** AKG Genel Müdür Yardımcısı Ali Şükrü Kahyaoğlu'nun 2003 yılı ajandasına ait sayfada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

*“EKİM SATIŞ RAPORU*

*AKG-YTONG*

*Kasım Cum:*

*771.556>Kasım 2003 kümülatif*

*572.797>Ağustos 2003 kümülatif*

*198.753>EYL-EKİM-KASIM 2003 Toplam Satış*

*68.893>AKG satışı*

*(34,66 %)>*

*(%39) olmalı>77.516 m<sup>3</sup>*

*(8.623 m<sup>3</sup>) fark AKG aleyhine”*

**Belge 17:** 15-16.12.2003 tarihli “Bayi+Paz. Ve Satış Prosedürü+Bölge Satışları” başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

## **REKABET Dergisi**

### **Açıklamalar:**

*Muharrem* : Muharrem Tarkın (AKG Marmara Bölge Satış Müdürü)  
*Nuri* : Nuri Ertokat (Türk Ytong Genel Müdür Yardımcısı-Satış ve Pazarlama)

“*Muharrem*

*Ytong 52.000 TL/m<sup>3</sup> bağlantı yaptı satışlar da bu fiyattan devam ediyor*

*Bize Bırakılan ...*

*Erel Deri: YT 60 veriyor (700 m<sup>3</sup>)*

*AKG 58 veriyor*

*YT bayisi Ahmet Saral Gürkan 56.800*

*(54.000+2800 verip almak istiyor*

*Biz düşüp alıyoruz>55 milyon*

*Bize Bırakılan*

*ALFA ELEKTRONİK: YT 5 (400 m<sup>3</sup>)*

*AKG 58>56 veriyor*

*YT 57 aldım diyor (5.5 nakliye 51.500 fab. Çıkışı)*

*YENİ İŞ*

*KAYA TİC MRKZ: 3000 m<sup>3</sup>*

*60 milyon/m<sup>3</sup> fiyat verildi/Nuri ile görüşüldü*

*Almak için YT istendi”*

**Belge 18:** 16.12.2003 tarihli “BAYİLİK MARMARA” başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“1. Kuvvetli bayilik bize uygun değil. Bayi işi getirince almak istiyor. YT mutabakatı engel teşkil ediyor

2. Küçük ve güdümlü bayileri tercih ediyoruz

...

*Büyük bayi değil küçük bayiler, güdümlü bayiler olacak”*

**Belge 19:** 17.12.2003 tarihli “BÜTÇE GÖRÜŞMELERİ” başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“TY ile Aylık değ. Toplantısı gelecek hafta yapılacak”

## REKABET Dergisi

**Belge 20:** AKG Genel Müdür Yardımcısı Ali Şükrü Kahyaoğlu'nun 2003 yılı ajandasına ait sayfada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

*“5.Konya Ereğli 70 m<sup>3</sup>'lük iş GY bize bırakmıştı. 45 milyon eski fiyat İbrahim vurup alacak (Bayi verip aldı?)”*

**Belge 21:** 6.10.2003 tarihli “EYLÜL 2003 SONU SATIŞLAR” başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

### Açıklamalar:

*Muharrem* : Muharrem Tarkın (AKG Marmara Bölge Satış Müdürü)

*“İzmir*

*Afyon:1500 m<sup>3</sup> AKG satış yapmalı (ilave)*

*- YT satış yapmamalı*

*Antalya:3500 m<sup>3</sup> AKG s. Yapmalı (ilave)*

*2000 m<sup>3</sup> YT. S. Yapmalı*

*Aydın:6000 m<sup>3</sup> AKG satış yapmalı (5000 m<sup>3</sup> yapıldı+1000 m<sup>3</sup> yapmalıyız*

*- YT satış yapmamalı kotası dolmuş*

*Balıkesir:2000 m<sup>3</sup> AKG satmalı (ilave)*

*1700 m<sup>3</sup> YT satmalı (ilave)*

*Bilecik: 500 m<sup>3</sup> A satmalı (ilave)*

*500 m<sup>3</sup> YT satmalı(ilave)*

*Bursa: 4000 m<sup>3</sup> A satmalı (ilave)*

*3500 m<sup>3</sup> YT satmalı (ilave)*

*Çanakkale: 500 m<sup>3</sup> A satmalı (ilave)*

*500 m<sup>3</sup> YT satmalı (ilave)*

*Denizli:5500 m<sup>3</sup> A satmalı (ilave)*

*- YT satmalı (ilave)*

*İzmir: 5000 m<sup>3</sup> A satmalı (ilave)*

*200 m<sup>3</sup> YT satmalı (ilave)*

*Kütahya: 750 m<sup>3</sup> A satmalı (ilave)*

*- YT satmalı (ilave)*



## **REKABET Dergisi**

---

*Yalova: - m<sup>3</sup> A satmalı (ilave)*

*1000 m<sup>3</sup> YT satmalı (ilave)*

*Geçen sene 22.000 m<sup>3</sup> yapılmış*

*Bu seneye 35.000 m<sup>3</sup> yapılmış*

**MARMARA:**

*-Listedeki sorunlar var ilave olarak Muharrem Beyin yaşadıkları olaylar var*

*.....”*

**Belge 21 ile ilgili yapılan tespitler:** Belgede Türk Ytong'un Afyon'a satış yapmaması hususundaki ifadelere, 2003 yılında Türk Ytong'un Afyon'a hiç satış yapmadığı göz önüne alındığında aynen uyulduğu tespit edilmiştir.

Benzer şekilde belgede Türk Ytong'un Aydın ili kotası dolduğundan bu ile satış yapmaması ifadeleri yer almakta olup, söz konusu teşebbüsün belgedeki notların tarihi olan Ekim 2003 tarihinden 2003 yıl sonuna kadar Aydın iline hiç satış yapmadığı tespit edilmiştir.

**Belge 22:** 7.10.2003 tarihli “TOPLANTI EYLÜL AYI DEĞERLENDİRMESİ” başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

### **Açıklamalar:**

<i>Tansu Bey</i>	: M. Tansu Tuğlu (Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkanı)
<i>Muharrem Bey:</i>	Muharrem Tarkın (AKG Marmara Bölge Satış Müdürü)
<i>Ahmet Bey</i>	: Ahmet Saryal (AKG Ege Pazarlama ve Satış Müdürü)
<i>Biröl Bey</i>	: Biröl İçaçan (Antalya Ytong Satış ve Pazarlama Müdürü)
<i>Levent Bey</i>	: Levent Akgerman (AKG Yönetim Kurulu Görevli Üyesi)
<i>Selim Bey</i>	: A. Selim Demiren (Antalya Ytong ve Türk Ytong Yönetim Kurulu Üyesi, Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkan Vekili)
<i>Tamer Bey</i>	: Tamer Oruç (Türk Ytong Batı Marmara Pazarlama Müdür Yardımcısı)

*“Tansu Bey:Başlangıçta sıkıntılar olur!*

*Rakamlar ortada/Bununla ilgili sıkıntılar olabilir?*

*İhracat: 2003 sonuna kadar gündeme getirmeyeceğiz.*

*G.Antep:Artvin 514 m<sup>3</sup>>Yüksel İnş. İşi*

*Bizimle Yüksel CH ilişkisi var*

*Bize bilgi verilmedi*

*Artvin'e G.Y. verdi*

*Ankara'da G.Y çıkıyor*

*Konya işi bize verildi yüklemesi yapıldı*

*Niğde'den 450 m<sup>3</sup> verildi (AKG>GY)*

*\*Denizli'ye Eylül ayında Y, gönderdiği rakam 1258 m<sup>3</sup>. Başka yerden kaydırma mı?*

*\*Muğla'ya sevkiyat detayını Y'dan istedik.*

*\*Ankara'daki sipariş ve sevkiyatlar AKG'nin 4000m<sup>3</sup> farklı tutarlı olmalı.*

*\*Marmara, Muharrem Bey listeyi versin, onun üzerinden tekrar değerlendirip telafi edelim.*

*- Antalya: A açık var destek lazım*

*-Bolu:Kotada*

*-Bursa: iyi*

*-Çanakkale:iyi*

*-İstanbul:6000 m<sup>3</sup> açık var*

*-Isparta:Siz satmayın (A)*

*-Aydın: (Y) satmasın*

*-İST.....:Ekim ayında 5000 m<sup>3</sup> almak lazım (A)*

*-Ekim sonunda aynı durum olursa telafi edilemez noktaya geliriz.*

*-ANTALYA: Ahmet Bey görüşecek (Birol Bey) ile*

*-İSTANBUL+KOCAELİ:*

*Satılan: 156759>İST+Kocaeli:eylül sonu toplam*

*17.828>%11.37*

*23.048 \_ 14.7 AKG kotası*

*5215- Bakiye*

*1658 m<sup>3</sup> gitti Tekirdağ*

*1000 m<sup>3</sup> önceden gitti*

*658 m<sup>3</sup> Tekirdağa ... gönderilen*

*5215 m<sup>3</sup>>1658 m<sup>3</sup>>3557m<sup>3</sup>>Ekim ayında kapanmalı*

*658 m<sup>3</sup>*

## **REKABET Dergisi**

---

4557 m<sup>3</sup>

- Antalya+ Denizli/Ahmet Bey projeler konusunda (Y) (Birol Bey) ile görüşüp anlaşma tesis edecekler. Listesini yapıp Birol Bey ile görüşüp KOTA için mutabakat yapınlar.

-Ahmet Bey Birol ile Çarşamba günü Antalya'da görüşün Levent Bey'e de görüşmenin raporu verilsin gerekirse Selim Bey'le görüşülsün.

- Orta Anadolu Bölge 10-12.000 m<sup>3</sup>~20.000 m<sup>3</sup> satamaz. Diğer bölge ve illere kaydıralım.

- Amasya

-Artvin

-Çankırı:655

-Çorum:1494

-Eskişehir:1944

-Giresun: 1972

- Kars

-Kastamonu: 1385

-K.şehir:646

-N.şehir:

-Zonguldak:

-Samsun GY bitti Siz satın der

-Nazilli: - 90 m<sup>3</sup>/A 76 gün Y 105 gün verip almış. -  
350 m<sup>3</sup> Y 105 gün verip almış.

- Eskişehir/Küpeliler A Bayisi-Hasan Küpeli

Y. sorumlusu Tamer Bey

- Liste Fiyatı:65.000 TL. A

66.000 TL. TY

67.000 TL AY

63-64.000 TL GY”

**Belge 23:** 22.10.2003 tarihli “YTONG NURİ BEY” başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

**Açıklamalar:**

*Muharrem* : Muharrem Tarkin (AKG Marmara Bölge Satış Müdürü)  
*Burhan Dinç* : Burhan Dinçbal (Nuh Yapı Eski Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı)

*“BİZE BIRAKILAN İŞ: (MUHARREM)*

*- BALTAŞ/KIZILTOPRAK 400-450 m<sup>3</sup> Asmolen*

*Nuh Grubunun % 40 ortağı Burhan Dinç*

*5-10 kez ziyaret edildi>Nuhtan Gazbetona çevrildi*

*- Ytong Bayi kontrollük yapıyor 50+2875=52875 ... Bizim fiyat 52.00 m<sup>3</sup> idi 75 gün vadeli”*

**Belge 24:** 22.10.2003 tarihli “İST MUHARREM-SALİH” başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır (Ek:85):

**Açıklamalar:**

*Muharrem* : Muharrem Tarkin (AKG Marmara Bölge Satış Müdürü)  
*Salih* : M. Salih Çalışır (Türk Ytong Satış Müdürü)  
*Ahmet S.* : Ahmet Saryal (AKG Ege Pazarlama ve Satış Müdürü)  
*Cemil* : Cemil Erdem (AKG Denizli Bölge Satış Temsilcisi)  
*Ahmet Akçakoca:* Ahmet Akçekoca (AKG Bursa Bölge Satış Şefi)  
*Yalçın* : Yalçın Aypak (AKG Ege Pazarlama ve Satış Müdürlüğü Satış Şefi)  
*Nuri Ertokat* : Türk Ytong Genel Müdür Yardımcısı- Satış ve Pazarlama

“....

*-Marmara Büyük bayi olmasa daha faydalı olur Bize engel olur*

...

*NURİ ERTOKAT*

*AHMET S:*

*- Isparta: Ünal İnş. (Yavuz Ünal) 27 m<sup>3</sup>+27 m<sup>3</sup>*

*Hepsi 5 cm+destek blokları var*

*Y.Tong 52 milyon Fab. Çıkış+4150=56.150*

*75 gün vadeli*

*İskonto:26% Peşin iskontosu (65 üzerinde)*

*Peşin: 48.100 Net Bayi Fiyatı+4150=52.250*

## **REKABET Dergisi**

---

*AKG satışı: 27 m<sup>3</sup>*

*Nakliye: 21.000 x 600 = 12600 TL.*

*Peşin Fiyat: 42 + 12600 = 54.600 TL/m<sup>3</sup>*

*(7 gün vadeli)*

....

*? Isparta Satışını > Antalya içine alalım?*

*DENİZLİ: Cemil 300-350 m<sup>3</sup> ilk parti 6 ay içinde 1300-1500 m<sup>3</sup> için tamamı sıkı takip edelim*

*YALOVA: Ahmet Akçakoca sıkı takip ediyor. Alınan işler ... kotasına yazılır.*

*YALÇIN: Çanakkale'ye gitti 700-800 m<sup>3</sup> proje işi yapılmıştı yeni işi görüşecek*

.....

*YALOVA: TURAN BİLGİÇ-BİLGİÇ EVLER*

*600 m<sup>3</sup> iş 7 Blok tamamı*

*İlk parti 89 m<sup>3</sup>*

*Y. Tong: 52 + Nakliye (2) + Bayi kar (2) =*

*AKG: 56 milyon + KDV (indirme vade 75 gün)*

*AKG 66.080 gelir*

*Ytong: 65 Mly. İndirme + Nakliye + KDV dahil*

*90 gün tek çek*

.....”

**Belge 25:** 31.10.2003 tarihli “TOPLANTI” başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“- Gazbetonla ilgili tanıtımı GÜB olarak yapmalısınız

-Piyasada 2 firma yerine 3 firma olmalı dengeyi bulmak için

-Nuh belki 3 firma olarak piyasaya girmeli denge için

....

*ESKİŞEHİR: % 50-%50 AKG-GY ilişkisi var Pazar artırma gayretimiz var*

*-NİĞDE: 400 m<sup>3</sup>*

*İşi G. Y. Verdik*

-KONYA: 700 m<sup>3</sup>

.....

GÜB:

-Birliğe inanıyoruz

- GÜB'de olmamız lazım

-Birliğin son kuruluşunun karlılığını sağlayacağı tedbirleri almalı

-Pazarlama+satış stratejileri geliştirilmeli

.....”

**Belge 26:** 12.11.2003 tarihli “YT \*TOPLANTI\*” başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

**Açıklamalar:**

*Muharrem Bey:* Muharrem Tarkin (AKG Marmara Bölge Satış Müdürü)

*Nuri Bey* : Nuri Ertokat (TY Genel Müdür Yardımcısı-Satış ve Pazarlama)

“....

*Muharrem Bey:* Açığın kapanması için liste verecek sıkı şekilde takip edilecek

-MARMARA+ANTALYA'da “A”nın açığı var.- Kapatılması için bölge yöneticileri karşılıklı görüşmeler yapacaklar

*Nuri Bey:*Şehirler arası uzaklık farkı e-mail atacak

....

ZAM: 3 milyon

YT İST ve ANTALYA İÇİN GEÇERLİ

YT Bayi 50>53+Nakliye=

Müşteriye 53>56+Nakliye=

Fiyat Listesi 65.000.000 TL. Belirlendi

Pazartesi itibariyle ZAM yapıyoruz

YT>İST:53+5=58 Bayi

56+5 61 Müşteri”

**Belge 27:** Bu belge, Ocak-Aralık 2003 dönemini kapsayacak şekilde AKG ve Türk Ytong'un fiili satış miktarlarının, daha önceden taraflar arasında

## REKABET Dergisi

belirlendiği düşünölen satış kotaları ile karşılaştırıldığı bir listeden oluşmaktadır. Aşağıda bahsi geçen listeye aynen yer verilmiştir.

“ **OCAK – ARALIK**  
**2003**

	<b>OLMASI GEREKEN</b>		<b>GERÇEKLEŞEN</b>	
	<b>AKG</b>	<b>YTONG</b>	<b>AKG</b>	<b>YTONG</b>
AFYON	4413	4413	3610	5216
ANTALYA	8470	80513	4282	85177
AYDIN	7124	1257	5884	2484
BALIKESİR	9434	4717	10023	4271
BİLECİK	897	1346	614	1629
BURSA	17272	17272	15628	18915
Ç.KALE	3721	933	4008	656
DENİZLİ	20124	10062	18445	12046
ISPARTA		3820	295	3525
İZMİR	29146		28343	803
KÜTAHYA	3450	5175	2965	5609
MANİSA	2160		2160	
MUĞLA	23633	11817	26498	9310
UŞAK	486		277	209
YALOVA	1604	2406	1749	2261
<b>TOPLAM</b>	<b>131944</b>	<b>143731</b>	<b>124781</b>	<b>152111</b>
	<b>47,80%</b>	<b>52,80%</b>	<b>45,00%</b>	<b>55%</b>

**EYLÜL – ARALIK**  
**2003**

	<b>OLMASI GEREKEN</b>		<b>GERÇEKLEŞEN</b>	
	<b>AKG</b>	<b>YTONG</b>	<b>AKG</b>	<b>YTONG</b>
AFYON	1122	122	415	1829
ANTALYA	3099	27891	750	30240
AYDIN	2519	444	1419	1544
BALIKESİR	2763	1382	2647	1540
BİLECİK	236	353	77	512
BURSA	6153	6153	5536	6770
Ç.KALE	1010	252	995	268
DENİZLİ	7747	3874	8086	3653
ISPARTA		1272	295	977
İZMİR	11083		10882	201
KÜTAHYA	1100	1651	1394	1358

## REKABET Dergisi

MANİSA	876		876	
MUĞLA	5990	2995	7094	1981
UŞAK	76		76	
YALOVA	738	1108	1372	474
<b>TOPLAM</b>	<b>44512</b>	<b>48497</b>	<b>41914</b>	<b>51347</b>
	<b>%47.80</b>	<b>%52.20</b>	<b>%45.00</b>	<b>%55.00</b>

“

**Belge 28:** Bu belge, Ocak-Aralık 2003 dönemi itibarıyla AKG, Türk Ytong, Antalya Ytong ve Gaziantep Ytong'un (bu teşebbüsler belgede sırasıyla AKG, TY, AY ve GY şeklinde ifade edilmiştir.) il bazında bekleyen ve gerçekleşen sevk-sipariş miktarlarını göstermektedir. Rakip teşebbüslerin bilgilerini içeren söz konusu belge AKG'de yapılan incelemelerde bir liste halinde bulunmuş olup, bu listeye aşağıda yer verilmiştir.



**REKABET Dergisi**

OCAK-ARALIK 2003

	İL	ARALIK 2003 BEKLEYEN				ARALIK 2003 GERÇEKLEŞEN								
		AKG	TY	AY	GY	AKG	TY	AY	GY	TOPLAM	AKG	TY	AY	GY
		SEVK									SİPARİŞ			
1	ADANA	0	0	0	1.927	11	0	0	17.669	17.680	11	0	0	15.986
2	ADİYAMAN	0	0	0	101	0	0	0	1.296	1.296	0	0	0	1.140
3	AFYON	157	0	199	0	3.610	0	5.216	0	8.826	3.500	0	3.852	0
4	AĞRI	0	0	0	0	0	0	0	362	362	0	0	0	362
5	AMASYA	0	0	0	0	951	18	0	383	1.352	786	18	0	383
6	ANKARA	626	0	65	0	62.482	1.534	4.769	0	68.785	62.598	1.279	4.510	0
7	ANTALYA	47	10	19.275	0	4.282	461	84.716	0	89.459	2.497	453	90.705	0
8	ARTVİN	0	0	0	0	128	0	0	816	944	172	0	0	816
9	AYDIN	135	0	318	0	5.884	14	2.484	0	8.382	6.099	0	1.669	0
10	BALIKESİR	436	494	0	0	10.023	4.271	0	0	14.294	9.916	4.606	0	0
11	BİLECİK	0	252	0	0	614	1.629	0	0	2.243	614	1.592	0	0
12	BİNGÖL	0	0	0	0	0	20	0	132	152	0	20	0	132
13	BİTLİS	0	0	0	0	0	0	0	306	306	0	0	0	306
14	BOLU	16	884	0	0	5.923	10.024	0	0	15.947	2.345	9.969	0	0
15	BURDUR	0	0	0	0	0	0	2988	0	2.988	0	0	2.620	0
16	BURSA	1.290	1.893	186	0	15.628	18.915	0	0	34.543	17.264	19.798	0	0
17	ÇANAKKALE	80	0	0	0	4.008	656	0	0	4.664	3.415	620	0	0
18	ÇANKIRI	7	0	0	0	2.381	121	0	0	2.502	1.308	0	0	0

**REKABET Dergisi**

19	ÇORUM	96	0	0	0	506	44	0	0	550	72	45	0	0
20	DENİZLİ	1.918	0		0	18.445	130	11.916	0	30.491	19.379	129	14.180	0
21	DİYARBAKIR	0	0	0	127	0	0	0	824	824	0	0	0	686
22	EDİRNE	0	564	2.248	0	27	3.217	0	0	3.244	27	3.499	0	0
23	ELAZIĞ	0	0	0	238	1.081	0	0	2.496	3.577	1.081	0	0	2.097
24	ERZİNCAN	23	0	0	977	1.666	0	0	2.744	4.410	1.648	0	0	3.721
25	ERZURUM	0	0	0	1.495	1.445	413	0	2.746	4.604	1.076	412	0	4.209
26	ESKİŞEHİR	0	287	0	0	1.283	2.299	0	0	3.582	976	1.944	0	0
27	GAZİANTEP	0	0	0	1.036	0	70	0	26.010	26.080	0	70	0	21.734
28	GİRESUN	0	0	0	0	2.189	453	0	591	3.233	1.904	262	0	591
29	GÜMÜŞHANE	0	0	0	0	628	0	0	481	1.109	628	0	0	481
30	HAKKARİ	0	0	0	0	0	0	0	561	561	0	0	0	561
31	HATAY	0	80	0	1.581	0	85	0	7.168	7.253	0	169	0	7.958
32	ISPARTA	0	0	0	0	295	26	3.499	0	3.820	295	26	4.892	0
33	İÇEL	0	0	0	2838	1586	0	0	7460	9.046	105	0	0	6.565
34	İSTANBUL	1.859	17.131	894	0	17.575	158.374	0	0	175.949	21.076	165.265	0	0
35	İZMİR	928	130	0	0	28.343	41	762	0	29.146	26.695	167	724	0
36	KARS	0	0	0	0	1.614	0	0	0	1.614	1.371	0	0	0
37	KASTAMONU	30	114	3	0	1.016	74	0	0	1.090	230	233	0	0
38	KAYSERİ	87	0	0	260	6.527	0	0	7.320	13.847	7.735	0	0	7.222
39	KIRKLARELİ	0	381	0	0	260	3.358	0	0	3.618	329	1.512	0	0
40	KIRŞEHİR	0	0	0	0	354	0	0	0	354	78	0	0	0
41	KOCAELİ	1.060	2.053	0	0	6.639	25.086	0	0	31.725	12.371	21.740	0	0
42	KONYA	48	0	0	836	13.351	35	4.638	4.651	22.675	13.229	33	4.572	3.890

**REKABET Dergisi**

43	KÜTAHYA	59	0	0	0	2.965	52	5.609	0	8.626	2.988	67	3.973	0
44	MALATYA	0	0	31	76	0	33	0	2.005	2.038	0	19	0	1.632
45	MANİSA	0	0	208	0	2.160	0	0	0	2.160	1.524	0	0	0
46	K.MARAŞ	20	0	0	619	0	68	0	12.334	12.402	0	68	0	10.580
47	MARDİN	0	0	0	0	0	0	0	445	445	0	0	0	445
48	MUĞLA	349	0	0	0	26.498	421	8.889	0	35.808	24.348	399	4.348	0
49	MUŞ	0	0	0	198	0	0	0	1.330	1.330	0	0	0	1.628
50	NEVŞEHİR	4	0	136	0	369	0	0	458	827	29	0	0	458
51	NİĞDE	60	0	0	356	2.896	0	0	1.336	4.232	2.785	0	0	1.692
52	ORDU	12	0	0	458	1.247	63	0	1.383	2.693	1.177	63	0	1.238
53	RİZE	0	0	0	0	7.197	617	0	358	8.172	6.538	659	0	358
54	SAKARYA	241	1.255	0	0	3.423	19.512	0	0	22.935	2.962	19.485	0	0
55	SAMSUN	63	39	0	463	2.368	682	0	2.986	6.036	2.932	801	0	3.213
56	SİİRT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
57	SİNOP	1	0	0	0	176	322	0	0	498	551	386	0	0
58	SİVAS	0	0	0	0	251	0	0	1.441	1.692	251	0	0	1.229
59	TEKİRDAĞ	7	2.176	0	0	2.057	25.741	0	0	27.798	329	25.256	0	0
60	TOKAT	0	0	0	0	986	0	0	569	1.555	749	0	0	569
61	TRABZON	386	0	0	96	3.069	194	0	1.398	4.661	3.758	194	0	1.280
62	TUNCELİ	0	0	0	0	0	0	0	798	798	0	0	0	798
63	ŞANLIURFA	0	0	0	613	0	0	0	4.757	4.757	0	0	0	3.963
64	UŞAK	0	0	0	0	277	0	209	0	486	235	0	49	0
65	VAN	0	0	0	0	0	0	0	2.189	2.189	0	0	0	2.189
66	YOZGAT	0	0	0	0	75	0	0	0	75	0	0	0	0

**REKABET Dergisi**

67	ZONGULDAK	0	1.129	0	0	2.277	3.316	0	0	5.593	1.428	4.396	0	0
68	AKSARAY	0	0	0	0	2.289	0	0	1.025	3.314	346	0	0	1.009
69	BAYBURT	0	0	0	0	117	0	0	678	795	0	0	0	678
70	KARAMAN	0	0	0	336	1.054	0	443	2.400	3.897	755	0	69	2.495
71	KIRIKKALE	104	0	0	0	2.830	0	0	0	2.830	2.229	0	0	0
72	BATMAN	0	0	0	164	0	0	0	73	73	0	0	0	50
73	ŞIRNAK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
74	BARTIN	0	6	0	0	649	593	0	0	1.242	1.405	791	0	0
75	ARDAHAN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
76	IĞDIR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
77	YALOVA	110	207	0	0	1.749	2.261	0	0	4.010	1.714	3.052	0	0
78	KARABÜK	73	165	0	0	108	1.600	0	0	1.708	530	1.623	0	0
79	KİLİS	0	0	0	0	0	0	0	875	875	0	0	0	855
80	OSMANİYE	0	0	0	826	0	98	0	4.326	4.424	0	98	0	3.973
81	DÜZCE	0	132	0	0	3.206	961	0	0	4.167	206	1.323	0	0
	TOPLAM	10.334	29.382	23.563	15.621	291.049	287.902	136.138	127.180	842.269	280.597	294.541	136.163	119.172

YÜZDE 13,10 37,24 29,86 19,80 34,56 34,18 16,16 15,10 100,00 33,79 35,47 16,40 14,35

## REKABET Dergisi

**Belge 29:** Yukarıdaki belgeye benzer nitelikte listeler aynı teşebbüslerin il bazında 2004 yılının belirli dönemleri için sipariş, sevk ve planlarını göstermektedir.

**Belge 30:** Ali Şükrü Kahyaoğlu'ndan Muharrem Tarkin'a çekildiği anlaşılan 23.2.2004 tarihli kapak faks metninin ekinde aşağıdaki listeler yer almaktadır.

### “ 1) Marmara Bölge 2004 Ocak Satış Değerlendirmesi

İLLER	CİNSİ	2004 AKG %	2004 YTONG %	2004 Ocak AKG Gerçek (m3)	2004 Ocak Ytong Gerçek (m3)	2004 Ocak AKG %	2004 Ocak Ytong %	AKG FARK	AÇIK- LAMA- LAR
<i>İstanbul</i>	<i>Satış</i>	14,35	85,65	672	8393	7,40	92,60	-656	
<i>Kocaeli</i>	“	16,66	83,34	56	1740	3,10	96,90	-242	
<i>Sakarya</i>	“	28,00	72,00	346	879	28,24	71,76	3	
<i>Düzce</i>	“	40,00	60,00	23	156	12,84	87,16	-48	
<i>Zonguldak</i>	“	60,00	40,00	165	215	43,00	57,00	-63	
<i>Bolu</i>	“	52,94	47,06	149	93	61,50	28,50	21	
<i>Tekirdağ</i>	“	6,66	93,34	63	1304	4,80	95,40	-28	

### 2) Marmara Bölge 2004 Ocak Bağlantı Değerlendirmesi

İLLER	CİNSİ	2004 AKG %	2004 YTONG %	2004 Ocak AKG Gerçek (m3)	2004 Ocak Ytong Gerçek (m3)	2004 Ocak AKG %	2004 Ocak Ytong %	AKG FARK	AÇIKLAMALAR
<i>İstanbul</i>	<i>Bağl.</i>	14,35	85,65	1857	6317	22,71	77,29	684	<i>İstanbul'dan bölge dışına (Yalova, Ank.Kızılcahamam ve Bodrum'a ~500 m3 bağlantı var. Bunları çıkarır isek oran yaklaşık eşit oluyor</i>
<i>Kocaeli</i>	“	16,66	83,34	17	1121	1,49	98,51	-172	
<i>Sakarya</i>	“	28,00	72,00	305	2424	11,17	88,73	-459	
<i>Düzce</i>	“	40,00	60,00	0	51	-	-	-	
<i>Zonguldak</i>	“	80,00	40,00	170	140	54,83	45,13	0	
<i>Bolu</i>	“	52,94	47,06	229	-	100	0	107	
<i>Tekirdağ</i>	“	6,66	93,34	-	1909	-	100	-125	

mt/zk 23.02.2004

3) Ocak 2004 Ytong Bekleyen Malzeme Değerlendirmesi

İLLER	Firma	2003 Aralık Bekleyen (m3)	2004 Ocak Sipariş (m3)	2004 Ocak Sevk (m3)	2004 Ocak Bakiye (m3)	Olmadı Gereken Ocak 2004 Bakiye (m3)	AÇIKLAMALAR
İstanbul	Ytong	17131	6317	8393	14058	15055	-917 m3 eksik gözüküyor
Kocaeli	Ytong	2053	1121	1740	1203	1434	-231 m3 eksik gözüküyor
Sakarya	Ytong	1255	2424	879	1878	2800	-922 m3 eksik gözüküyor
Düzce	Ytong	132	51	156	27	27	-
Zonguldak	Ytong	1129	140	215	1052	1054	-
Bolu	Ytong	884	0	93	791	791	-
Tekirdağ	Ytong	2176	1909	1304	2839	2781	+58 fazla gözüküyor

”

**Belge 31:** Söz konusu belgeden, AKG, Türk Ytong, Gaziantep Ytong ve Antalya Ytong’un karşılıklı önerilerden sonra bölge ve illere göre sevkiyat, miktar ya da müşteri bazında paylaşma gittikleri anlaşılmaktadır.

“

**REKABET Dergisi****MARMARA BÖLGESİ**

İLLER	ORTAK PAZAR	TY ÖNERİSİ				AKG ÖNERİSİ				GY ÖNERİSİ				AKG ÖNERİSİ II				SON KARAR			
		A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY
İstanbul	195	20	175			28	167			28	167			28	167			28	167		
Kocaeli	36	3	33			8	28			6	30			6	30			6	30		
Sakarya	25	5	20			6	19			5	20			7	18			7	18		
Bilecik	4	2	2			2	2			2	2			2	2			2	2		
Yalova	4	1	3			2	2			1	3			1	3			1	3		
Bursa	40	17	23			20	20			20	20			20	20			20	20		
Balkesir	15	11	4			11	4			11	4			11	4			11	4		
Çanakkale	6	5	1			6				5	1			5	1			5	1		
Tekirdağ	30	2	28			2	28			2	28			2	28			2	28		
Edirne	4		4				4				4				4				4		
Kırklareli	5		5				5				5				5				5		
<b>TOPLAM</b>	<b>364</b>	<b>66</b>	<b>298</b>			<b>85</b>	<b>279</b>			<b>80</b>	<b>284</b>			<b>82</b>	<b>282</b>			<b>82</b>	<b>282</b>		

ORTA ANADOLU BÖLGESİ

İLLER	ORTAK PAZAR	TY ÖNERİSİ				AKG ÖNERİSİ				GY ÖNERİSİ				AKG ÖNERİSİ II				SON KARAR			
		A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY
Ankara	85	81	4			76	3	1	5	80	5			76	3		6	76	5		4
Eskişehir	7	5	2			4	3			4	3			4	3			4	3		
Bolu	17	8	9			7	10			9	8			9	8			9	8		
Düzce	5	4	1			2	3			2	3			2	3			2	3		
Zonguldak	5	3	2			2	3			3	2			3	2			3	2		
Bartın	1	1				1				1				1				1			
Karabük	2	1	1			2				2				2				2			
Çankırı	1	1				1				1				1				1			
Kastamonu	2	2				2				2				2				2			
Sinop	1	1				1				1				1				1			
Samsun	8	6			2	8				5			3	8				5			3
Çorum	1	1				1				1				1				1			
Amasya	2	2				2				2				2				2			
Tokat	2	2				2				2				2				2			
Ordu	3	2			1	3				2			1	3				3			
Giresun	4	4				4				4				4				4			
Sivas	2	1			1				2				2				2				2
Yozgat	1	1				1				1				1				1			



## REKABET Dergisi

Kırıkkale	4	4			4				4				4				4			
Kırşehir	1	1						1	1							1	1			
Nevşehir	1	1			1				1				1			1				
Aksaray	3	2			1				3				3			3				3
Konya	25	20			5	15			10	16			9	16		9	16			9

TOPLAM	183	154	19		10	139	22	1	21	144	21		18	143	19	0	21	141	21	0	21
--------	-----	-----	----	--	----	-----	----	---	----	-----	----	--	----	-----	----	---	----	-----	----	---	----

### BATI ANADOLU BÖLGESİ

İLLER	ORTAK PAZAR	TY ÖNERİSİ				AKG ÖNERİSİ				GY ÖNERİSİ				AKG ÖNERİSİ II				SON KARAR			
		A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY
Antalya	95	10		85		8		87		8		87		8		87		8		87	
Burdur	3			3				3				3				3				3	
Isparta	5			5				5				5				5				5	
Afyon	8	4		4		4		4		4		4		4		4		4		4	
Kütahya	10	5		5		5		5		5		5		5		5		5		5	
Uşak	1	1				1				1				1				1			
Denizli	32	17		15		23		9		20		12		20		12		20		12	
Muğla	35	28		7		24		11		27		8		27		8		27		8	
Aydın	9	9				9				9				9				9			
İzmir	35	34		1		35				34		1		34		1		34		1	

**REKABET Dergisi**

Manisa	3	3			3			3			3			3				
--------	---	---	--	--	---	--	--	---	--	--	---	--	--	---	--	--	--	--

TOPLAM	236	111		125	112		124		111		125		111		125		111		125
--------	-----	-----	--	-----	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----

**GÜNEY ANADOLU BÖLGESİ**

İLLER	ORTAK PAZAR	TY ÖNERİSİ				AKG ÖNERİSİ				GY ÖNERİSİ				AKG ÖNERİSİ II				SON KARAR			
		A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY
Gaziantep	26				26				26				26				26				26
Kilis	1				1				1				1				1				1
Osmaniye	4				4				4				4				4				4
Hatay	8				8				8				8				8				8
Adana	20				20				20				20				20				20
İçel	10				10				10				10				10				10
Karaman	4				4				4				4				4				4
Niğde	4				4				4				4				4				4
Kayseri	16	6			10	10			6	5			11	9			7	8			8
K.Maraş	13				13				13				13				13				13
Malatya	3				3				3				3				3				3
Elazığ	4				4				4				4				4				4
Adıyaman	1				1				1				1				1				1
Ş.Urfa	5				5				5				5				5				5



## REKABET Dergisi

<i>Şırnak</i>																			
<i>Mardin</i>																			
<i>Siirt</i>																			
<i>Batman</i>																			
<i>Bitlis</i>																			
<i>Muş</i>	1			1				1				1				1			1
<i>Bingöl</i>																			
<i>Tunceli</i>																			
<b>TOPLAM</b>	26	3		23	10			16	11			15	10			16	11		15

		TY ÖNERİ				AKG ÖNERİ				GY ÖNERİ				AKG ÖNERİSİ II				SON KARAR			
		A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY	A	TY	AY	GY
<b>TOPLAM</b>	28	340	317	125	148	356	301	125	148	351	305	125	149	355	301	125	149	353	303	125	149

## REKABET Dergisi

**Belge 31 ile ilgili yapılan tespitler:** Belgedeki verilerden ve ifadelerden soruşturmaya konu teşebbüslerin bölge ve miktar paylaşımına gittikleri anlaşılmaktadır. Bu belgede ifade edilen miktarlar oran olarak dikkate alındığında, belgeye göre bazı illerde mutabakata varılan pazar payları ile söz konusu teşebbüslerin 2004 yılı itibarıyla fiilen gerçekleşen satışları üzerinden hesaplanan pazar paylarının birbiriyle uyumlu olduğu görülmektedir. Aşağıda bu karşılaştırmaya yer verilmektedir.

### BELGEDEKİ MUTABAKATA GÖRE FİİLİ PAZAR PAYI

Çanakkale	AKG %75, TYT %25	AKG %(...) , TYT %(...)
Balıkesir	AKG %73, TYT %27	AKG %(...) , TYT %(...)
Bursa	AKG %50, TYT %50	AKG %(...) , TYT %(...)
Kütahya	AKG %50, AYT %50	AKG %(...) , TYT %(...)
Kayseri	AKG %50, GYT %50	AKG %(...) , TYT %(...)
Sivas	GYT %100	AKG %(...) , TYT %(...)
Erzincan	GYT %100	GYT %(...)

**Belge 32:** AKG Genel Müdür Yardımcısı Ali Şükrü Kahyaoğlu'nun not defterine ait sayfalarda aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

#### Açıklamalar:

<i>Tansu Bey</i>	: M. Tansu Tuğlu (Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkanı)
<i>Atilla Ekşi</i>	: Türk Ytong Doğu Marmara Bölgesi Satış Müdürü
<i>Muharrem</i>	: Muharrem Tarkın (AKG Marmara Bölge Satış Müdürü)
<i>Ahmet</i>	: Ahmet Saryal (AKG Ege Pazarlama ve Satış Müdürü)
<i>Sırr</i>	: İ. Sırrı Güvenç (AKG Orta Anadolu Bölge Satış Müdürü)
<i>Oğuz Uğur</i>	: Türk Ytong Batı Marmara Bölgesi Satış Müdürü
<i>Yalçın Aypak</i>	: AKG Ege Pazarlama ve Satış Müdürlüğü Satış Şefi
<i>Ahmet Akçakoca</i>	: Ahmet Akçekoca (AKG Bursa Bölge Satış Şefi)
<i>İstemi Baykal</i>	: AKG Orta Anadolu Satış Şefi
<i>Ahmet Erhan Alkış</i>	: Ahmet Erhan Alkış (AKG Marmara Bölgesi Satış Temsilcisi)
<i>Alev Emre Gürsev</i>	: AKG Eski Ege Bölgesi Satış Temsilcisi
<i>Salih Çalışır</i>	: Türk Ytong Satış Müdürü
<i>Birrol İçaçan</i>	: Antalya Ytong Satış ve Pazarlama Müdürü
<i>Cemil Erdem</i>	: AKG Denizli Bölge Satış Temsilcisi
<i>Süleyman Dinç</i>	: Antalya Ytong Ege Bölgesi Satış Şefi
<i>Cenk Eroğlu</i>	: AKG Ege Pazarlama ve Satış Müdürlüğü Satış Temsilcisi
<i>Cüneyt Giray</i>	: Türk Ytong Ankara Bölgesi Müdürü
<i>Ayhan Apaydın</i>	: Gaziantep Ytong Satış Müdürü
<i>İbrahim Ay</i>	: AKG Eski Konya Satış Temsilcisi
<i>Nail Gedikli</i>	: AKG Trabzon Satış Temsilcisi

## REKABET Dergisi

*Mustafa Aksel* : AKG Eski Orta Anadolu Satış Temsilcisi  
*Nuri Bey* : Nuri Ertokat (Türk Ytong Genel Müdür Yardımcısı-Satış ve Pazarlama)

### “KAPASİTELER %

A:	40		39.57
TY:	39	48%	38.85
AY:	8.63		8.63
GY:	12.95		12.95

-İst:% 3 gerideyiz

-A.Y:% 16.73 olmuş>Kapasite % 8.63 Antalya frene basmalı

-İstanbul

-Denizli

-Muğla

-Konya Frene Basmalılar

-Afyon

-Kütahya

-Her fabrika ayrı ayrı değerlendirilmeli ve hepsi ayrı ayrı oranları tutturmalı

İZMİR:

Manisa-Aydın-Uşak-Afyon-Kütahya-Denizli-Muğla-

Burdur-Isparta-Antalya-Balıkesir-Çanakkale-Bursa-Bilecik-Yalova

Marma:

İstanbul-Kocaeli-Sakarya-Bolu-Düzce-Zonguldak

Orta Anadolu:

Ankara-Eskişehir-Konya-Karaman-Bartın-Karabük-Kastamonu-Çankırı-

Kırıkkale-Kırşehir-Nevşehir-Aksaray-Niğde-İçel-Sinop-Çorum-Yozgat-Kayseri-

Niğde-Adana-Samsun-Amasya-Yozgat-Tokat-Sivas-K.Maraş-Osmaniye-

G.Antep-Hatay

K.R.Deniz Sahil- Güm+Bayburt-Erzincan-Erzurum-Ardahan-Kars-Tunceli-

Malatya-Elazığ

-Karabük YT tarafı olmuş

-Niğde>Tansu Bey %100 istiyor

## **REKABET Dergisi**

---

*İZMİR 95-5 olsun istiyorlar*

*Niğde'nin olmayacağını söyledik*

*8 Aylık Satış: 572.797*

*TY: 222532*

*AKG: 226656*

*AY: 49432*

*GY: 74177*

*TOPLAM 572797*

*Herkes kapasitesi oranında pay alır*

*YT*

*Atilla Ekşi:Doğu Marmara B Satış Md.*

↓ ↓ ↓  
*Muharrem Ahmet Sırr*

*Oğuz Uğur:Batı Marmara B. Satış Md.*

↓ ↓  
*Ahmet Muharrem*

	A	Y
-Çanakkale	<i>Yalçın Aypak/Ahmet</i>	<i>Oğuz Uğur&gt;An. Yakası Md.</i>
-Balıkesir	“ “	<i>Taner Ercanlı&gt;Atilla Ekşi</i>
- Bursa	<i>Ahmet Akçakoca</i>	“ “
- Bilecik	“ “	“ “
- Eskişehir	<i>İstemi Baykal</i>	“ “>Sırrı
- Bolu	<i>Ahmet Ercan Alkış=Muarre</i>	<i>Kemal Saraç&gt;Atilla</i>
-Düzce	“ “	“ “ > “
-Zonguldak	“ “	“ “
- Adapazarı	<i>Alev Emre Gürsev</i>	“ “
- Yalova	<i>Ahmet Akçakoca/Ahmet</i>	<i>Hasan Ovalı&gt;</i>
- Kocaeli	<i>Koray Alişan</i>	<i>Hasan Ovalı</i>

**REKABET Dergisi**

-İstanbul	Muharrem Tarkin	Salih Çalışır>
-Antalya	Yalçın Aypak	Birol İçaçan/Satış Md.
-Denizli		
Fethiye Marmaris	Cemil Erdem	Süleyman Dinç
-Bodrum	Yalçın Aypak	Süleyman Dinç
-Kütahya		
Afyon	Cenk Eroğlu	Tunç
-Ankara	Sırrı Güvenç	Cüneyt Giray
-Konya	İstemi Baykal	AyhanApaydın/Satış Md.
		Bölge Satış Şefi
- Kayseri	(Home Ofis) İbrahim Ay	Ayhan Apaydın/Satış Md.
-Trabzon	Nail Gedikli (H.O.)	Ayhan Apaydın
Samsun	Mustafa Aksel (H.O)	“ “
- Niğde	İbrahim Ay	“ “
- Sivas	Ahmet K...	“ “
-Erzincan		
Erzurum	Nail Gedikli	“ “

Y/A Y/A A/Y

1- Sakarya	85/15	(23.000-18.=5000)	25/75
2-Zonguldak	50/50		60/40
3-Karabük	50/50		100/0
4-Bursa	60/40		> 50/50
5-Düzce	65/35		50/50
6-Balıkesir	40/60		65/35
7-Çanakkale	25/75		80/20
8-Kütahya	60/40		50/50
9-İzmir	5/95		100/0



## **REKABET Dergisi**

---

10-Denizli	40/60		70/30
11- Kayseri	50/50		65/35
12-Sivas	50/50	<i>düşüş var</i>	25/75
13- Erzincan	65/35		40/60
14-Erzurum	65/35		75/25

*Fiyatları daha yüksek tutalım*

*Muharrem:*

*- Kocaeli*

*Dr. İdris 57 M. Biz verdik*

*55.400 M Ytong (indirme Dahil)*

*1400*

*54.000*

*...*

*-Hiçbir konuda anlaşmamız yok*

*-İhracat rakamı dahil değil*

*-Diğer K. Anlaşmadığımız için % 15 payınızda dahil değil*

*NURİ BEY:*

*Doktor İdris/Yapsat*

*-Kocaeli:125 m<sup>3</sup>“*

**Belge 32 ile ilgili yapılan tespitler:** Belgedeki ifadelerden Gaziantep Ytong'un Niğde ilinde % 100 oranında pazar payına sahip olmayı talep ettiği, AKG'nin ise %95-5 teklifini yaptığı anlaşılmaktadır. Dosya mevcudu verilere göre, Niğde ilinde 2004 yılı için AYT'nin %(...), TYT'nin %(...), AKG'nin %(...) ve GYT'nin %(...) oranlarında pazar payları mevcuttur.

**Belge 33:** 15.1.2004 tarihli "TOPLANTI" başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

**Açıklamalar:**

<i>Levent</i>	: Levent Akgerman (AKG Yönetim Kurulu Görevli Üyesi)
<i>Muhittin</i>	: Muhittin Bilget (AKG Yönetim Kurulu Üyesi)
<i>Fethi Bey</i>	: F. Fethi Hinginar (Türk Ytong Eski Yönetim Kurulu Murahhas Üyesi ve Türk Ytong Eski Genel Müdürü, Antalya Ytong Yönetim Kurulu Başkanı, Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Üyesi)
<i>Tansu Bey, Tansu</i>	: M. Tansu Tuğlu (Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkanı)
<i>Selim Bey</i>	: A. Selim Demiren (Antalya Ytong ve Türk Ytong Yönetim Kurulu Üyesi, Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkan Vekili)

“Levent:

-2003 yılındaki mutabakat tam gerçekleşmedi.

- Bayi hakimiyeti sağlanamadı

-Bağlantı+Bayi İlişkileri Mutabakatı etkilememeli (-)

-Birbirimizi yiyoruz

Tuğlacılar “Bayram Tekin”>Manisa civarında Ytong devlet desteği var izolasyon sağlamıyor

Güb’de/Nisan 2004 itibariyle birlikte olursak bunlara karşı olmalıyız.

Muhittin:

-2003 ana hatlarıyla 2002’den çok farklı olmayan bir seyir izledi.

Kamu yatırımları çok azaldı Biz ve G.Y bunları daha çok yaşadık.Belki T.Y daha şanslı oldu

-2002’de fiyatlar çok düşüktü>2003’te de 8 ay düşük fiyatlar devam etti.

Mutabakat bu fiyatları biraz yukarıya çekti

1) Anlaşma “öncesi”,2002, öncede % 38-42-43 arasında Pazar payları değişiyordu

2- 2003 son 4 ayında % 32 Pazar payına %5-6 Pazar kaybı bizi endişelendiren bir gelişmedir.

3-Kayıpların önemli bir bölümü Kocaeli-İst (% 9-10) Antalya (%5) bölgelerinde oldu. Mutabakat sonrası kaybımız oldu.

-1300000 m<sup>3</sup> çıkılırsa da markamız için

-20-25.000 m<sup>3</sup> %2-3 pazarda büyüme oldu (+ , -)

-Fiyat artışlarını bundan sonra yapmak zordur

## **REKABET Dergisi**

---

-İhracat hemen hemen aynı düzeyde

İhr. Para kazanılmıyor OH pay alıyor

-GÜB daha önem kazanıyor/ortak mücadele şart

### **FETHİ BEY:**

- Kar edecek satış yapma prensibi ağırlık kazandı

-4 ay iki tarafta karlı oldu

-Yanlış uygulamalarda oldu

-Tuğladan pay almamız lazım

-İzoderle ortak mücadele/GÜB çerçevesinde

-Miktarsal artış fazla beklemiyoruz 2004'te

-İhr. Daha yüksek fiyatla satma imkanı bulacağımızı düşünüyorum

### **TANSU BEY:**

- 1999>1200 m<sup>3</sup>

-2003>842 m<sup>3</sup>

-AAC Pazar kaybediyor

-GY- AK memnun değil/Bölgelerimiz nedeniyle

-Özellikle AY-TY tebrik etmek lazım

-İş,Pazar büyümüyor/Esas problem burada

-GÜB konusu çözülmeli, biz niye bunu çözemiyoruz

1-İhracat konusu/Para kazanmaz

2-Pazar fiyatı/Fab. Çıkış fiyatı+nakliyeler

### **TANSU BEY:**

-Pazar payı+yeni fiyat

-Geçmiş yıllarda Çimentoş dönem politikaları bu Pazar paylarını oluşturdu

Kar/Zarara bakılmadı Miktar dikkate alındı

### **PROBLEMLER-MUTABAKATSIZLIK:**

#### **TANSU:**

- İldeki rakamlar aynen gerçekleşsin

-31.8.2003 31≈m<sup>3</sup> bakiye

- TL. Bakiye

- 31.12.2003 23≈m<sup>3</sup> bakiye

2004 DEĞERLENDİRMESİ:

- Enflasyon düşecek

-Kredi ipotek imkanları gelişecek

-İnşaat sektörü gelişecek

-2005 renovation gelişecek/sektör açılacak

-GÜB ile tanıtıma ağırlık verilmelidir

-İhr. Ağırlık vererek geliştirmeliyiz

Tansu İhr. Dahil olup olmaması önemli değil

GY-920 GY 2004 yılı satış projeksiyonu

TY-919 TY 2004 yılı satış projeksiyonu

AKG-925-960 (AKG)

NUH>Fiyat 2-5 Milyon AAC'ye göre daha... 91.000 m<sup>3</sup> mal satılmış 2003 yılı

90.000 m<sup>3</sup> üretim kapasitesi

ihr 25.000 m<sup>3</sup>

ihr 5000 Bulgaristan

ihr 20000 Yunanistan

İç Piyasa

37000 m<sup>3</sup> de satıldı

13000 m<sup>3</sup> Anadoluda

5000 m<sup>3</sup> Edremit+Çanakkale

	Y	AKG	2004 Hedefleri
Marmara Toplam	346	388	
Ort. A.B.	200	172.5	
BAT A.B	233	232	
G.A.B	116	132	
D.A.B	25	25.5	
TOPLAM	922	960	

## **REKABET Dergisi**

---

### 2004 PROJEKSİYON

MARMARA	364
Batı A.D	236
Orta A.D	183
D AB	121 (AKG satmasın 12 vilayet)
G.D.A.B	26
TOPLAM	930

-Trakya'da AKG satmıyor

TANSU:

-% 16 Pazar payını "TANSU" Bey'den istiyor

-Bütçesi 150000 m<sup>3</sup>

-Kapasitesi (12.95%)

-Yıllardan beri: % 15.7 Pazar payı var

+fark % 3

-Sivas

-Erzincan Biz alalım

-Karaman

-Erzurum % 50

-AY 80.000 m<sup>3</sup> satması lazım

-Isparta

-Burdur

130000 m<sup>3</sup> hedefleri var % 14-8.63 %

Fark 5.37

### PAZAR PAYLARI

G.Y: % 16 100

AY:% 14 30

%30 70/2=35% AKG

35% TY

TANSU

-ANKARA'ya satmayacağız

-KONYA'da çok sembolik satacağız

930000 m<sup>3</sup>

% 37>344100 m<sup>3</sup>

%38>353400 m<sup>3</sup>

5 YIL ORTALAMASI

% 39.24>AKG

%35.16>TY

%10.88>AY

%14.73>GY

	İN	OUT	TOTAL	TANSU ÖNERDİKLERİ
AKG	354+	60=	414	16-Gy
TY	296+	50=	346	14-AY
AY	130+	10=	140	33-TY
GY	<u>150+</u>	<u>=</u>	<u>150</u>	<u>37-AKG</u>
	930	120	1050	
	% 89	%11		

**İHRACAT HARİÇ:** % 38 istiyoruz

**SELİM BEY İHRACAT HARİÇ:** % 37 öneriyor

Antalya: 11787 ihracat

136.138 iç

147.925 Toplam”

**Belge 33 ile ilgili yapılan tespitler:** Belgede AKG'nin Doğu Anadolu Bölgesinde 12 vilayette satış yapmaması konusunda ifadeler yer almaktadır. AKG'de yerinde incelemede alınan belgedeki Doğu Anadolu Bölgesinde tanımlanan illerde söz konusu teşebbüsün 2004 yılı fiili gazbeton satışlarına bakıldığında AKG'nin (.....), (.....), (.....), (.....), (.....), (.....), (.....), (.....), (.....), (.....) illerinde satış yapmayarak mutabakata uyduğu tespit edilmiştir.

**Belge 34:** 16.1.2004 tarihli “TOPLANTI” başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

## **REKABET Dergisi**

### **Açıklamalar:**

<i>Tansu</i>	: M. Tansu Tuğlu (Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkanı)
<i>Selim</i>	: A. Selim Demiren (Antalya Ytong ve Türk Ytong Yönetim Kurulu Üyesi, Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkan Vekili)
<i>Fethi</i>	: F. Fethi Hinginar (Türk Ytong Eski Yönetim Kurulu Murahhas Üyesi ve Türk Ytong Eski Genel Müdürü, Antalya Ytong Yönetim Kurulu Başkanı, Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Üyesi)
<i>Muhittin</i>	: Muhittin Bilget (AKG Yönetim Kurulu Üyesi)

“1- Son 4 ay telafi edeceğiz

2-Mut. Yılı/ihracat dahil hariç

3-AY-GY payı çıkınca 652 bakiye kalıyordu

% 37-%33 teklif yaptı

%38-%32 AKG önerdi

4-Bizi YT görüyorsunuz doğrudur ancak GY-TY ayrı şirketlerdir Her fb. Kendi kapasiteler değerlendiriliyor Biz TY olarak veren taraf oluyoruz.

-Biz TY-GY ile Pazar payı konusunda kendi aramızda görüşmemiz lazım

<u>FİRMA</u>	<u>930</u>	<u>%</u>
GY	148	16
AY	125	13
	657	
TY	305	33
AKG	352	38
Telafi	12	
	364	

Tansu (AY+GY çıktıktan sonra) (15.1.2004 teklifleri)

344>%37

308>33%

SELİM:

352000

12000

364000 m<sup>3</sup>

-AKG telafili Yönetime götürmeliyiz

-Ortak illeri detaylı çalışmasını yapalım

Fethi:

AKG-% 36

335+10=345

TY 317+%34

148 %16

125 %14

925

**ÖNERİLER:**

*SELİM:355 Telafi dahil*

*-İhr. Yön. Kuruluna getirelim onay almamız gerekir*

*MUHİTTİN:364-Telafi dahil/İhr. Hariç*

*FİYAT:*

*Bayilere:70x%20 iskonto>55 milyon fiyat*

*Müşteriye:55+3=58 milyon*

*İlk üç ay için olsun*

*-Antalya+Marmara Bölgesi için fiyatlar*

*Boluya kadar dahil'*

**Belge 35:** 20.2.2004 tarihinde saat 15.11'de AKG'nin Orta Anadolu Bölge Müdürlüğü'nden İzmir'deki Genel Müdürlüğe çekildiği anlaşılan faks metninde aşağıdaki ifadelere rastlanılmaktadır.

**ANKARA:** AY'nin 2003'ten bakiyesi 65 m<sup>3</sup> olmasına karşın, hiç sipariş almayıp, sevk etmemesi gerekirken 468 m<sup>3</sup> sipariş almış ve 132 m<sup>3</sup> sevk etmiş. 401 m<sup>3</sup> bakiyesi olması lazım, 414 m<sup>3</sup> bakiye gösteriyor. Bu bakiyenin TY'ye devri gerekli.



## **REKABET Dergisi**

**ESKİŞEHİR:** TY 700 m<sup>3</sup> sipariş girmiş, bilgimiz haricinde 172 m<sup>3</sup> sevk var. Bekleyen miktar 816 m<sup>3</sup>'e yükseldi. Habersiz satış yaptı.

**GİRESUN :** TY 36 m<sup>3</sup> sevk yapmış, 54 m<sup>3</sup> sipariş almış. "0" olmalıydı.

**KASTAMONU:** 114 m<sup>3</sup> 2003'den bekleyeni var. Geçen yıldan satmaması gerekiyordu.

**KAYSERİ:** GY 574 m<sup>3</sup> sipariş almış, bağlantıya girdiğini duymuştuk.

**KONYA :** 68 m<sup>3</sup> sipariş almış, bağlantıya girdiğini duymuştuk.

**ORDU:** GY'nin 458 m<sup>3</sup> 2003 'den bekleyeni var. 266 m<sup>3</sup> sevk yapmış, bekleyeni 192 m<sup>3</sup> olmalı ancak 180 m<sup>3</sup> bildirilmiş.

**RİZE:** TY 237 m<sup>3</sup> sevk yapmış, 237 m<sup>3</sup> sipariş almış. GY 19 m<sup>3</sup> sipariş almış, 19 m<sup>3</sup> sevk yapmış. Her ikisi bize borçlu, Ankara'dan bu kadar eksik satsın.

**SAMSUN:TY** 3 m<sup>3</sup> sipariş almış, 38 m<sup>3</sup> sevk yapmış, 4 m<sup>3</sup> bekleyen varmış. GY'nin 463 m<sup>3</sup> 2003'den devreden varken 150 m<sup>3</sup> sipariş daha almış, 613 m<sup>3</sup> sevk yapmış, hiç bekleyeni yok. Bundan böyle habersiz satış yapmamalı.

**TRABZON:** GY'nin 2003'den 96 m<sup>3</sup> bekleyeni var. 232 m<sup>3</sup> sipariş almış. 137 m<sup>3</sup> sevk yapmış. 191 m<sup>3</sup> bekleyen var. Sormadan satış yapmamalı.

**ZONGULDAK:** TY'nin 2003'den 1129 m<sup>3</sup> bekleyeni var. 140 m<sup>3</sup> daha sipariş almış, 215 m<sup>3</sup> sevk yapmış, 1052 m<sup>3</sup> bekleyen var.

**KARABÜK:** TY'nin 165 m<sup>3</sup> devredeni var. 58 m<sup>3</sup> sevk var. Kontrolümüzde satılmalı.

**Belge 35 ile ilgili yapılan tespitler:** Belgede Türk Ytong'un Eskişehir'de 172 m<sup>3</sup>, Giresun'da 36 m<sup>3</sup> Rize'de 237 m<sup>3</sup>, Samsun'da 38 m<sup>3</sup> ve Zonguldak'ta 215 m<sup>3</sup> satış yaptığına dair ifadelerde geçen miktarlar ile söz konusu teşebbüsün 2004 yılı Ocak ayına ait adı geçen iller için gerçekleşen fiili satış rakamlarının birebir aynı olduğu tespit edilmiştir.

**Belge 36:** AKG Genel Müdür Yardımcısı Ali Şükrü Kahyaoğlu'nun 2004 yılı ajandasında "25.02.2004" tarih kaydıyla aşağıdaki notlara rastlanılmaktadır.

### **Açıklamalar:**

<b>L.A.</b>	: Levent Akgerman (AKG Yönetim Kurulu Görevli Üyesi)
<b>SD</b>	: A. Selim Demiren (Antalya Ytong ve Türk Ytong Yönetim Kurulu Üyesi, Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkan Vekili)
<b>Tansu</b>	: M. Tansu Tuğlu (Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkanı)
<b>Fethi</b>	: F. Fethi Hinginar (Türk Ytong Eski Yönetim Kurulu Murahhas Üyesi ve Türk Ytong Eski Genel Müdürü, Antalya Ytong Yönetim Kurulu Üyesi)

## REKABET Dergisi

Kurulu Başkanı, Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Üyesi)

*Muhittin* : Muhittin Bilget (AKG Yönetim Kurulu Üyesi)

*Nuri* : Nuri Ertokat (Türk Ytong Genel Müdür Yardımcısı-Satış ve Pazarlama)

*Osman* : Hakan Osman Başsorgu (AKG Eski Mali ve İdari İşler Müdürü)

*ASK* : Ali Şükrü Kahyaoğlu (AKG Genel Müdür Yardımcısı)

*Sırrı* : İ. Sırrı Güvenç (AKG Orta Anadolu Bölgesi Satış Müdürü)

*Cüneyt* : M. Cüneyt Giray (Türk Ytong Ankara Bölgesi Müdürü)

*Ayhan* : Ayhan Apaydın (Gaziantep Ytong Satış Müdürü)

*Öner Akmergan* : Öner Akmergan (AKG Yönetim Kurulu Başkanı)

### “GÜB TOPLANTI

*Katılan: Öner Akmergan – Bülent Demiren – L.A. – SD – Tansu – Fethi – Muhittin – Nuri – Osman – ASK – Sırrı – Cüneyt – Ayhan.*

*Yer: Sheraton Otel / Rose Salonu*

*– Tansu: Sunuş. GÜB’de işbirliği şart. Dayanışma şart. Birlikte pazar yapılması gerek. 1.200- 1.500.000 m3’e çıkması gerek.*

*– Öner A: 1. - Sektörde birlikte hareket herkesin menfaatine tarzlar farklı olabilir.*

*- Sektör darboğazını gidermek*

*- Lobicilik / Pazar yapmak.*

*- Ürünümüzün rakiplerine karşı lobi ile önlem alabiliriz.*

*2.- Birlik Org. / Genel Sekreter hükümetle ilişkilerde güçlü olmalı.*

*- Teknik altyapıda bir lobi ile GÜB’e destek verilebilir. Çimento Birliği’nden destek ve örnekleme alınabilir.*

*3. Diğer /BİMS tuğla yeni rakip olarak geliyor.”*

**Belge 37:** 25.2.2004 tarihinde Türkiye Gazbeton Üreticileri Birliği’nin ve üye teşebbüslerin bazı yetkililerinin Ankara Sheraton Otel’de toplantı yaptıkları tespit edilmiştir. Konuyla ilgili bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

## REKABET Dergisi

### Açıklamalar:

*Levent Akgerman* : AKG Yönetim Kurulu Görevli Üyesi  
*Tansu Tuğlu* : Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkanı  
*Muhittin Bilget* : AKG Yönetim Kurulu Üyesi  
*Ayhan Apaydın* : Gaziantep Ytong Satış Müdürü  
*Osman Asiltürk* : Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Üyesi

Adı Soyadı	Kalış Tarihi	Fatura Adresi
Tansu Tuğlu	25-27/02/2004	Güneydoğu Ytong San. A.Ş.
Muhittin Bilget	24-25/02/2004	Çimentaş Tur. Yat. San. A.Ş.
Levent Akgerman	24-25/02/2004	Çimentaş Tur. Yat. San. A.Ş.
Osman Asiltürk	25/02/2004	Güneydoğu Ytong San. A.Ş.
Ayhan Apaydın	25/02/2004	Güneydoğu Ytong San. A.Ş.

**Belge 38:** 4 Ağustos 2004 tarihinde AKG Yalıtım A.Ş.-İstanbul'dan çekilen 5 sayfalık faks metninde aşağıdaki ifadeler yer almaktadır.

“04.08.2004

**Sn. Levent Akgerman,**

Haziran 2004 Marmara Bölge Değerlendirmesi ve Ytong ile yapılan görüşmeleri, ekte bilgilerinize arz ederim

Saygılarımla,  
Muharrem Tarkın

(imza)

Ek: 4 sayfa değerlendirme raporu

### Ytong ile Yapılan Toplantılar

Haziran 2004'ün 2. haftasında, Ytong Satış Müdürü Salih Çalışır ile İstanbul ofisimizde bir toplantı yaptık.

Toplantıda, Mayıs değerlendirmelerine göre bölgede 3272 m<sup>3</sup> açık oluştuğunu ve bu açıkların kapatılması ile ilgili de kendisine, takip edilen;

İstanbul Konur İnşaat 1200 m<sup>3</sup> (sıcak iş)  
İstanbul Kazım Demircioğlu 800 m<sup>3</sup>

(Kadıköy Kültür Merkezi)

İstanbul	D Yapı	6000 m <sup>3</sup>
İstanbul	Borova İnşaat	1400 m <sup>3</sup>
İstanbul	Arıkan Mimarlık	4100 m <sup>3</sup>

gibi işler önerilmiştir. Ancak Salih Çalışır, D Yapı'nın daha zamanı olduğunu, diğer işleri de bırakmayacaklarını ayrıca; İstanbul Bostancı'da Selimoğlu İnşaat, İstanbul Tuzla'da Derimsan, İstanbul Haramidere'de Yiğitalp Otelcilik işlerine girmememizi, İstanbul Suadiye'de referans olabilecek inşaat yapmakta olan ve malzeme sevkettiğimiz Ersoy İnşaat'ın sahibinin, patronunun akrabası olduğunu, (böyle bir akrabalık yoktur) ve bu şantiyeden de çekilmemizi istemiştir.

Diğer hafta Konur İnşaat'ta bizimle rekabete girerek, nakliyesi 60.500.000-TL/m<sup>3</sup> fiyat verdiğimiz işi, ~59.000.000-TL/m<sup>3</sup> nakliye dahil fiyatla almıştır.

Temmuz'un 2. haftası Salih Çalışır ile İstanbul ofisimizde tekrar bir toplantı yapılarak, açığın bir önceki aya göre daha da arttığı, açıkların kapatılması için iş bazında yardımcı olunması gerektiği belirtilerek, hızlı sevkiyat yapılacağından dolayı D Yapı ısrarla istenmiştir. Hararetli görüşme sonucunda Salih Çalışır, D Yapı'yı bırakmayacağını, ancak güven telkin etmeyecek şekilde, daha sonra bağlantısı yapılacak olan Arıkan Koleji işinde yardımcı olacağını belirtmiştir.

Arıkan Koleji'nin 2500 m<sup>3</sup> asmolen, 1600 m<sup>3</sup> duvar bloğu ihtiyacı var. Blok ihtiyaçlarını üç ay sonra kullanacak olan Arıkan Koleji'nin, asmolenlerde de tuğlaya dönme ihtimali oldukça yüksek idi. Ertesi hafta yaptığımız görüşmede Arıkan Koleji, tuğla kullanacağını belirtmiş ancak karşılıklı görüşmelerimiz sonucunda gazbetona ikna edilerek 120 m<sup>3</sup> bağlantı yapılmıştır. Birinci kamyonun zamanında gitmemesi sebebiyle, Osman Arıkan kalan malzemeyi istememiştir. Arıkan Koleji ile 2500 m<sup>3</sup> asmolen bağlantısı görüşmelerimiz sürmektedir. Bu hafta sonuna kadar sonuçlanabilir.

## REKABET Dergisi

### 2004 HAZİRAN MARMARA BÖLGESİ BAĞLANTI ve SATIŞ DEĞERLENDİRMESİ

İLLER	AKG%	AKG SATIŞ (m3)	T.YTONG SATIŞ (m3)	Toplam Satış (m3)	AKG Olması Gereken Satış (m3)	AKG Fark (m3)
İSTANBUL	0,1435	9877	85400	95277	13672	-3795
KOCAELİ	0,1616	2463	12541	15004	2424	39
SAKARYA	0,2800	2205	5690	7895	2210	-5
BOLU	0,5294	2204	2400	4604	2437	-233
ZONGULDAK	0,6000	1233	1616	2849	1709	-476
DÜZCE	0,4000	568	358	926	370	198
TEKİRDAĞ	0,0660	1062	15169	16231	1071	-9

-4281

İLLER	AKG%	AKG BAĞL. (m3)	T.YTONG BAĞL. (m3)	Toplam Bağlantı (m3)	AKG Olması Gereken Bağl. (m3)	AKG Fark (m3)
İSTANBUL	0,1435	11373	91282	102665	14730	-3357
KOCAELİ	0,1616	2842	12487	15329	2477	365
SAKARYA	0,2800	2215	9968	12183	3411	-1196
BOLU	0,5294	2594	1616	4210	2228	366
ZONGULDAK	0,6000	1265	2417	3682	2209	-944
DÜZCE	0,4000	793	448	1241	496	297
TEKİRDAĞ	0,0660	629	13201	13830	912	-283

-4752

04.08.2004 mt/zk

**Marmara Bölgesi'nde karşılıklı görüşmeler sonucunda gazbeton fiyatları vadeli olarak;**

Yetkili Satıcı: 57.000.000-TL/m<sup>3</sup>+Ytong nakliyesi (3,5/4,5 milyon TL/m<sup>3</sup>)

Direkt Müşteri: 57.000.000-TL/m<sup>3</sup>+Ytong nakliyesi (3,5/4,5 milyon TL/m<sup>3</sup>) + Y.Satıcı Kârı olacak şekilde belirlenmiş idi.

Ancak piyasada belirlenen bu fiyatlar altında satışlar olmaktadır.

Örneğin;

1) **Konur İnşaat:** İstanbul, Çekmeköy'de yaptığı 1200 m<sup>3</sup>'lük konut inşaatları için 60.500.000-TL/m<sup>3</sup> nakliye dahil fiyat verildi. Ytong, nakliye dahil 58/59.000.000-TL/m<sup>3</sup> civarında fiyatla işi aldı.

2) **Pt İnşaat:** İstanbul, Kozyatağı'nda yapmış olduğu 1100 m<sup>3</sup>'lük konut inşaatları için nakliye dahil 61.500.000-TL/m<sup>3</sup> fiyat verildi. Ytong, nakliye dahil ~58.000.000-TL/m<sup>3</sup> ile işi aldı.

3) **Doğa İnşaat:** İstanbul, Kağıthane'deki 4000 m<sup>3</sup>'lük konut inşaatları için nakliye dahil 61.000.000-TL/m<sup>3</sup> fiyat verildi. Ytong, 59.000.000-TL/m<sup>3</sup> nakliye dahil fiyatla işi aldı.

4) **Yesa İnşaat:** Bursa, Orhangazi'de 350 m<sup>3</sup> panel ihtiyacı için nakliyesi olarak önce 145.000.000-TL/m<sup>3</sup> daha sonra 124.000.000-TL/m<sup>3</sup> fiyat verilmiştir. Ytong nakliyesi 117.000.000-TL/m<sup>3</sup> ile işi almıştır.

5) **Karalar İnşaat:** Kocaeli'nde 150 m<sup>3</sup> ihtiyaç için, Ytong Yetkili Satıcısı nakliyesi 57.500.000-TL/m<sup>3</sup> fiyat vererek işi almıştır.

6) **Hülya Kumlu:** Adapazarı'ndaki konut inşaatları için nakliyesi 61.000.000-TL/m<sup>3</sup> fiyat verilmiştir Ytong ~60.000.000-TL/m<sup>3</sup> ile işi almıştır.

7) **Ersoy İnşaat:** İstanbul, Suadiye'deki şantiyesi için peşin, nakliyesi 58.500.000-TL/m<sup>3</sup>'ten 50 m<sup>3</sup> malzeme sevki, Firmamızca yapılmıştır. Ancak prensip olarak malzeme verilen bir şantiyeye diğer firmanın girmemesi gerekirken, Ytong bu şantiyeye malzeme verdiğimizizi bildiği halde, işin devamı olan 250 m<sup>3</sup> için nakliye dahil ve peşin 56.250.000-TL/m<sup>3</sup> fiyat vererek işi almıştır.

8) **Ernaz İnşaat:** Adapazarı'nda Renault Servis ve Showroom inşaatı için 350 m<sup>3</sup> bağlantı yapılıp, sevkiyatına da başlanmıştır. Ytong Sakarya Satış Temsilcisi Kemal Bey, şantiyeyi ziyaret ederek daha düşük fiyatla malzeme teklifinde bulunmuştur.

9) **Pek Plastik:** İstanbul Hadımköy'deki 250 m<sup>3</sup> ihtiyacı olan şantiyesi için nakliyesi 63.000.000-TL/m<sup>3</sup> fiyat verildi. Ytong nakliye dahil 60.000.000-TL/m<sup>3</sup> ile işi aldı.”

**Belge 39:** “Toplantı-AKG” başlıklı belgede aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“1999	42.6 %	
2000	38.98 %	39.57%
2001	40.30 %	
2002	38.20 %	

İstanbul : % 15

Kocaeli: % 15

G.Y<sup>29</sup> . : Kapasitelere gore konuşuyoruz  
Haritadaki duruma uyacaksınız

T.Y.<sup>30</sup> : Düşük gösteriyor olabilir

<sup>29</sup> Güneydoğu (Gaziantep Ytong)

## **REKABET Dergisi**

---

Zonguldak: % 40-60

Fiyat: Erzurum-Erzincan 60000 TL/m<sup>3</sup>

A<sup>31</sup>: G. Doğu Satışı: 5189

GY: Karadeniz Satışı: 21947

16758

G.Y: 2002 satışı 130000 m<sup>3</sup> (%14,66)

G.Y: 2003 satışı % 14.4

G.Y: 130000 m<sup>3</sup>

geriye çekilen 22

bakiye 108-6=100000 m<sup>3</sup> satış % 12 olur

KABUL GÖRMEZ

G.Y ( 118000 m<sup>3</sup>)-18000 m<sup>3</sup>=100000 m<sup>3</sup> (% 12)

2002:

A Marmara : % 46 (İst-Kocaeli hariç)

TY Marmara : % 54

2003:

A Marmara : % 45

TY Marmara : % 55

Marmara(Çanakkale-Balıkesir-Bursa-Bilecik-Eskişehir-Sakarya-Bolu-Zonguldak)

2002 yılı toplam kapasitesi 80000 m<sup>3</sup>

Konya:

A 7369

AY<sup>32</sup> 1599 6 Aylık Konya Satışı

GY 491

9459

Konya: A.Y Konya'dan çıkıp GY oraya girecek (% 5'lik pay)

---

<sup>30</sup> Türk Ytong

<sup>31</sup> AKG

<sup>32</sup> Antalya Ytong

## REKABET Dergisi

*Muğla'da biz avantajlıyız*

A %70

A.Y % 30

*Ankara:*

A: %90

TY: % 10

*İST+Kocaeli: A % 15*

*TY % 85”*

**Belge 40:** AKG Genel Müdür Yardımcısı Ali Şükrü Kahyaoğlu'nun 2004 yılı ajandasında aşağıdaki notlar yer almaktadır.

### Açıklamalar:

*S, Selim:* A. Selim Demiren (Antalya Ytong ve Türk Ytong Yönetim Kurulu Üyesi, Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkan Vekili)

*F, Fethi:* Fethi Hinginar (Türk Ytong Eski Yönetim Kurulu Murahhas Üyesi ve Türk Ytong Eski Genel Müdürü, Antalya Ytong Yönetim Kurulu Başkanı, Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Üyesi)

*T* : M. Tansu Tuğlu (Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkanı)

*N, Nuri* : Nuri Ertokat (Türk Ytong Genel Müdür Yardımcısı-Satış ve Pazarlama)

*L.A.* : Levent Akgerman (AKG Yönetim Kurulu Görevli Üyesi)

*M* : Mehmet Özdemir (AKG Eski Genel Müdürü)

*A.Ş.K* : Ali Şükrü Kahyaoğlu (AKG Genel Müdür Yardımcısı)

*Murat Kanatlı:* Antalya Ytong Satış ve Pazarlama Müdürü

### “NURİ ERTOKAT:

1. 200 m<sup>3</sup> Görgüç Mühendislik Tahh.Tic. Yusuf Bey

46.750 + Nakliye (7.200) + İndirme (1.200

+ 1.250 Bayi Kartı + KDV

66.578 KDV dahil (56.422 TL/m<sup>3</sup> KDV'siz)

Ödeme “peşin”

*Nuri Bey İddiası:*

AKG :55.000 + Nakliye + İndirme Dahil + KDV

Ödeme 30 gün verilmiş

Alıcı Böyle YT. Söylemiş (Süleymana) olabilir.



## REKABET Dergisi

---

2. 400 m<sup>3</sup> Özbakiş Konut Yapı koop.  
Nuri Bey : YT: 55.000 + Nakliye + KDV.  
Ödeme: 75 gün  
AKG: 58.500 + Nakliye + İndirme Dahil  
Ödeme: 80 gün  
...

MUHARREM: Tursay Turizm Otel inşaatı.  
Adapazarı sapanca 05.09.2003 tarihli

HASDAYI İNŞ: 900 m<sup>3</sup> (İstanbul Riva Villa İnş)  
Bize bırakılan işti YT. bağlantı yaptı.  
Vade: 60+90+120+150/105 gün  
YT :54.000 Şantiye teslimi  
4.5-5.000 Nakliye  
(56 milyon şantiye teslimi diyor)

(3 ay önce liste üzerinden mutabakata varılan iş)  
YT fiyat verip aldı.

AKG: 60.000 TL/ m<sup>3</sup> şantiye teslimi verildi.”

...

“MUHARREM:

	<u>AKG ÖNERİSİ</u>		<u>GY ÖNERİSİ</u>		<u>MUTABAKAT</u>	
	<u>AKG</u>	<u>YT</u>	<u>AKG</u>	<u>YT</u>	<u>AKG</u>	<u>YT</u>
-Bolu	7	10	8	9	9	8
-Adapazarı	6	19	5	20	7	18
-İst	28	167	20	175	28	167
-Tekirdağ	2	28	2	28	2	28
-Kocaeli	8	28	3	33	6	30

\*Samsun'da GY. 3.000 m<sup>3</sup> satacak. Samsun  
daha fazla hacmi olsa da satmayacaklar.

8-0 biz / Onlar 5-3 / Mut 5-3 bağlantı

\*Trabzon: 5-0 biz / “ 3-2 / “ 3-2 “  
\* Rize : 5-0 “ / “ 5-0 / “ 4-1 bağlantı  
\* Artvin : 0-1 “ / “ 1-0 / “ 1-0  
\* Kirşehir: 0-1 “ / “ 1-0 / “ 1-0

**G.Y**

- \* Erzurum : 6
- \* Erzincan : 4
- \* Sivas : 2
- \* Aksaray : 3
- \* Niğde : 4

\* Ankara : 76-9 / 78-7 Mutabakat" (Ek-11/3)

...

- “ 1- Antalya Y.T. —→ Ank. sipariş almış, GY olmalı  
2- “ “ —→ Aydın'da (134 m<sup>3</sup>) satmış  
satmaması gerek.

3- Erzincan	} Hiç satmamalı	} 250	} 300	} AKG			
Erzu					} 211		
Niğde						} 120	
Aksaray							} Sipariş almış
Karaman							

- 4- Isparta AKG 1 kamyon satmış  
5- Konya'da AYT olmamalı  
6- Rize'de TYT olmalı 238 m<sup>3</sup> siparişi var.

**\*KONTROL İÇİN ÖNERİNİZ:**

- Küçük yerlerde Bayilik sistemi ne olacak.
  - Ankara'ya TY ve AY ve GY birlikte kendi oranlarında satıyor.
  - Aydın mutabakat öncesi satıldı. AY'dan şimdi tamamen AKG satacak.
  - Elazığ
  - Erzincan
  - Aksaray
  - Niğde
  - Giresun 36 TY
  - Rize 237 TY
  - Samsun 38 TY
- ...

**MUTABAKAT:**

- Azınlıkta olanın hakları korunacak
- Çoğunluğa sorar

## **REKABET Dergisi**

---

- *Heryere teklif veremez*
- *Tekirdağ: ? Muharrem. Mutabakatsızlık var.*

*Genel – iptalleri liste halinde tutalım.*

- *Konya: AKG'nin patronajında olacak.*
- *TY siparişler 2004 Ocak'ta 54.200 ortalamadır.”*
- ...

### **AÇIK KAPALI KAPALI**

*“ NUH BETON / Hereke – Isparta – Çorlu  
\* Bilge Bey / Genel Müdürü – Hilmi Kement / Paz.Satış.Md.  
Tel: (0262) 511 55 20*

	<u>Geçen sene ihracatları</u>	<u>Bu sene</u>
<u>Bulgaristan</u>	- FAB Teslimi : 25-E - Liman “ : 28-E	28-E 30-31 E
<u>Yunanistan</u>	- Fab Teslimi: 25,65 E	

*Toplam yıllık kapasite: 85.000 m<sup>3</sup>*

*\* Nuh Satış Md: Hilmi Bey - İstanbul*

- *Bulgaristan 20-25.000 m<sup>3</sup> planlıyorlar*
- *Yunanistan 20-25.000 m<sup>3</sup> “*
- *İç piyasa 40-50.000 m<sup>3</sup> “*

...

### **GÜB TOPLANTISI**

*YT: fiyat 72 milyon Nisan başı yaptı  
İskonto %20 57.600 TL/m<sup>3</sup> Fab Teslimi  
30+60+90+120 / Ortalama 75 gün  
İst+Antalya birlikte  
AKG: Ank+İzmir 55.000 TL/m<sup>3</sup> “*

...

**“ SATIŞ TOPLANTISI**

- YT → Aktif satış elemanı kotası 30.000 m<sup>3</sup>  
-GY → Kayseri’de %60 satmış + %40 A satmış  
Bağlantılı satış yapılıyor ve fiyat yükselmiyor  
Kayseri Nakliyesi GY’un 9.500.000 TL/m<sup>3</sup>
- KONYA → Ana jet üssü komutanlığı 300 m<sup>3</sup> (AY)  
Duygu İnşaat firmasına mal verdi  
Kaç lira fiyat verdi  
Kim sattı / Bayi (Murat Kanatlı)?  
...
- YT Antalya 58.000 TL’den aşağı fiyat vermiyoruz diyorlar!  
-ANTALYA TOPLANTI  
Cuma günü.”

Aynı ajandadan alınan aşağıdaki notlardan Türk Ytong, Antalya Ytong, Gaziantep Ytong ve AKG yetkililerinin karşılıklı olarak görüştüğü anlaşılmaktadır.

“  
20.09.2004

**TOPLANTI**

**A-YT SATIŞ**

$S + F + T + N \longleftrightarrow L.A + M - A.Ş.K.$

**TANSU:** Anlaşma yıl sonuna kadar denensin kararı uygulanmaya koyuldu. GÜB yönetiminde A’nın yer alma isteği ile adilane bir yönetim oluşturuldu. İlk aylarda satışlar yeterli düzeyde değildi. İyi niyet takip edildi yaz başına kadar. Takip edilen prensiplerden son aylarda sapma oldu. Anlaşma adilane uygulanmazsa GÜB’de uyumlu çalışma olmaz. Anlaşmayı bozacakmıyız, tekrar yeniden bir anlaşma zemini arayacakmıyız. Çıkar anlaşmaktadır.

**FETHİ:** Bilgi alışverişi durdu. AKG anlaşma mutabakatına son 2 aydan beri uymadı.

**SIKINTILAR NELER:**

Güneydoğu YT bir bölgede geçen sene 36 milyona satarken şu an 49 milyona satabiliyor. Bu firmaların yararına olacaktır.

**SELİM:** - 2004 yılı rakamlar aynen tutulacak

## **REKABET Dergisi**

- Hakim bölgede işler iyi gitmiyor, sistem çalışmıyor.  
- GÜB önemli ancak satış anlaşması işlemezse GÜB çalışması II.planda kalır.

FETHİ: - Mutabakat, hakim bölge.

- 1- İlgili bölge yöneticileri çözer.
- 2- Nuri-Ali Bey çözer
- 3- Y.K. – Patronlar çözer

NURİ: - Bu masada sorun çözülür.

- Kota'da nerelerdeyiz.
- İst-Kocaeli-Antalya dışındaki illerde nerelerdeyiz.
- Ankara TYT 646  
AYT 1255 } 1900-2000 m3

GYT 1900 → 2000 m3/4000

İst. 116

NURİ – A.Ş.K. 15 günde bir bir araya karşılıklı İST-İZM'de gelerek konuları görüşecekler. İlk görüşme İzmir'de 5.10.2004'te ofis dışında bir yerde toplanılacak

### SEVK

<u>PLANLANAN</u>	<u>%</u>	<u>REEL</u>	<u>%</u>
TY 303	32,5	202	34,4
AY 125	13,5	95	16,2
GY 149	16,0	96	16,3
AKG 353	38,0	194	33,1
TOTAL 930	100%	587	100%

Antalya'da 77.000 m3 satılmış

AKG 15.000

BAKİYE 2.700

Açığımız 2.700 m3

### İSTANBUL + KOCAELİ:

116.062 + 19.956 + 1.150 + 16.280 : 137.996

19.057  
165.053

\* AKG %15

SEVK + BEKLEYEN

<u>Sevk + Bekleyen</u>	<u>%</u>
231	34.1
111	16.1
112	16.7
<u>222</u>	<u>32.8</u>
677	100 %

- İst + Kocaelinde 7.000 m3 fazla satılmış
- Ank. 10.000 m3 açığımız var.
- İzmir (17.000 – 22.000) 5.000 fazla
- Antalya (60 satılmı) 8000 fazla satılmış
- Adana – Mersin Hedefine ulaşamaz
- Sakarya (Plan 23.000)  
AKG 3.000  
YT 23.000
- Kayseri’de paylaşım dengeli gidiyor.
- Konya’da GYT ilerde bundan sonar frene basacak

AKG - Toplam Bekleyen+Sevke gore : 35.000 eksik  
YT - “ “ “ : 11.000 fazla  
AY - “ “ “ : 20.000 fazla

(20/20)

Bursa + Balıkesir (AKG %56 – YT %44 olur)

<u>İzmir:</u>	<u>Planlan</u>	<u>AKG</u>	<u>AYT</u>	<u>AKG %</u>	<u>AYT %</u>
		35	1		
Manisa		3	-	3.3	
<b>Aydın</b>		<b>9</b>	-	<b>3.7</b>	
Muğla		35	8	1.3	
Denizli		<u>32</u>	<u>12</u>	<u>15.3</u>	

## **REKABET Dergisi**

---

Toplam	114 18,4	21 69,8 %	21.7
	↓ AKG	↓ AYT	

Plan 18.4% → Gerçekleş 23 % → %5 fazla

AYT: 4.500 m<sup>3</sup> Bizim bölgeden daha fazla pay alıyor.  
76 olması lazım 91.5 oldu: 15,500 m<sup>3</sup>  
Bu bölgede artış olmuş

### **NOT / SONUÇ : (AKSİYON)**

- Fiyatlar yükseltilecek
- Hakim bölgede bilgi verilerek satılacak
- Açıklar Antalya + İzmir'in açığını kapatacak  
İstanbul + Marmara açığını kapatacak

\* KONYA'da GYT pasif duruma geçiyor. Yeterli satışı yaptılar frene basılıyor.  
AKG öne geçecek.”

**Belge 40 ile ilgili yapılan tespitler:** Yukarıdaki belgede varılan mutabakata göre, Türk Ytong'un (TYT) Artvin ve Kırşehir'de 2004 yılında gazbeton satışı yapmayacağı karara bağlanmış, dosya mevcudu verilerden adı geçen teşebbüsün bu yıl itibarıyla söz konusu bölgelere satış yapmadığı tespit edilmiştir.

Belgede, Erzincan, Sivas, Aksaray ve Niğde illerinde Gaziantep Ytong'un satış kotaları için varılan mutabakat sırasıyla 4,2,3 ve 4 rakamlarıyla gösterilmiş olup, bu rakamların 1000 ile çarpımı, söz konusu teşebbüsün Erzincan, Sivas, Aksaray, Niğde illerinde sırasıyla (.....) m<sup>3</sup>, (.....) m<sup>3</sup>, (.....) m<sup>3</sup> ve (.....) m<sup>3</sup> şeklinde gerçekleşen fiili satış miktarlarına çok yakın olduğu görülmektedir.

Ankara ilinde AKG 2004 yılında (.....) m<sup>3</sup> satış yapmıştır ve belgedeki “Ankara 76-9 / 78-7 Mutabakat” şeklindeki ifadede geçen rakamın 1000 ile çarpımı ile uyumludur.

Bu belgenin 23.1.2004 tarihli olduğu hususu dikkate alındığında, teşebbüslerin Ocak 2004 fiili satış miktarları, Antalya Ytong'un Aydın'da (.....) m<sup>3</sup>, Türk Ytong'un ise Rize'de (.....) m<sup>3</sup>, Giresun'da (.....) m<sup>3</sup> ve Samsun'da (.....) m<sup>3</sup> satış yaptığına ilişkin belge ifadelerini doğrulamaktadır.

Belgede “Ankara TYT 646” ve “AYT 1255” ifadeleri yer almaktadır. Dosya mevcudu verilerden, 2004 Yılı Eylül ayı sonuna kadar Türk Ytong’un (TYT) (...) m<sup>3</sup>, Antalya Ytong’un (AYT) (.....) m<sup>3</sup> gazbeton satışı yaptığı tespit edilmiştir.

Belgede, “Denizli 12 AYT” ifadesi yer almaktadır. Bu ifade, AYT’nin Denizli’de 12000 m<sup>3</sup> gazbeton satmasının planlandığına işaret etmektedir. AYT’nin 2004 Denizli ili gerçekleşen gazbeton satışı (.....) m<sup>3</sup> olup, bu ifade ile uyum göstermektedir. Benzer şekilde Muğla (8) AYT, İzmir (1) AYT, Manisa AYT (0), İzmir AKG (35), Aydın AKG (9), Denizli AKG (32) ifadelerinin işaret ettiği satış kotalarının, bu teşebbüslerin bahsi geçen illerdeki sırasıyla (.....) m<sup>3</sup>, (.....) m<sup>3</sup>, (.....) m<sup>3</sup>, (.....) m<sup>3</sup>, (.....) m<sup>3</sup> ve (.....) m<sup>3</sup> şeklindeki 2004 yılı fiili satışları çoğunlukla uyumlu olduğu tespit edilmiştir.

**Belge 41:** AKG Genel Müdür Yardımcısı Ali Şükrü Kahyaoğlu’nun 2004 yılı ajandasında “22.9.2004” tarih kaydıyla aşağıdaki notlara rastlanılmaktadır.

“AKG – YT  
EGE BÖL.

AHMET/

Ege Sevk : 7.710 m<sup>3</sup>

Bekleyen İlave: 16.701 m

AKG) Afyon sevk 906 Bekleyen 0

YT) “ “ 3307 “ 3.109

Sevk Afyonda AKG 2.401 m<sup>3</sup> olmalı.

Bek+Sevk “ “ 5.510 m<sup>3</sup> olmalı.

- Antalya sevk 1.975 m<sup>3</sup> alacaklıyız

- “ sevk+bekleyen 300 “ “

- BALIKESİR Sevk 529

“ Sevk+Bek 261

Balıkesir’de hiç satmamalı. (500 m<sup>3</sup> YT en fazla satışı)

- BİLECİK (50/50) (2000/200)

AKG 3555 + 0 / 3.555

YT 2219 + 324 / 2.443 fazla

- BURSA (50/50) (20.000 / 20.000)



## **REKABET Dergisi**

---

AKG 14.128 + 2.432  
YT 14.538 1.429

- ÇANAKKALE (83/17) A 3.412

YT 1.034 (Durmalı)”

**Belge 42:** AKG Genel Müdür Yardımcısı Ali Şükrü Kahyaoğlu'nun 2004 yılı ajandasında “22.9.2004” tarih kaydıyla aşağıdaki notlara rastlanılmaktadır.

“AKG – YT  
EGE BÖL.

DENİZLİ: (20 / 12)

AKG (s) 15340 + 2246

YT (s) 9.410 + 3.712 (STOP)

AYDIN }  
İZMİR } ‘de satmamalı.

KÜTAHYA:

A 153 alacaklı

YT Bekleyeni fazla

UŞAK: YT “0”

MUĞLA: (27 / 8)

A 20.368 + 1.341 (+5.000)

YT 5.814 + 1.026 (+1.000)

AKG : 7.263 m<sup>3</sup> alacaklı (SEVK)

: 9.868 m<sup>3</sup> “ (Sevk+Bek.)



10.000 m<sup>3</sup>

- Çanakkale + Balıkesir + Afyon + Bilecik (Kesin duruş)
- Muğla da (YT 1.000 m<sup>3</sup> max satmalı)
- İzmir’de (YT Kesin duruş.
- Bursa’da %50 YT. satacağımı kabul ediyoruz.”

## REKABET Dergisi

**Belge 42 ile ilgili yapılan tespitler:** Belgedeki “*Bursa’da %50 YT. satacağını kabul ediyoruz*” ifadesinden 2004 yılı için Bursa ilinde Türk Ytong’un %50 oranında pazar payına sahip olması hususunda anlaşıldığı görölmektedir. Dosyadaki verilerden, AKG ve Türk Ytong’un 2004 yılı itibarıyla Bursa ilindeki pazar paylarının sırasıyla %(...) ve %(...) olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir.

**Belge 43:** AKG Genel Müdür Yardımcısı Ali Şükrü Kahyaoğlu’nun 2004 yılı ajandasında “27.9.2004” tarih kaydıyla aşığıdaki notlara rastlanılmaktadır.

<b>Açıklamalar:</b>	
<i>Muharrem</i>	: Muharrem Tarkın (AKG Marmara Bölgesi Satış Müdürü)
<i>Hilmi Bey</i>	: Hilmi Kement (Nuh Yapı Hereke Gazbeton Fabrikası Pazarlama Yöneticisi)
<i>Salih</i>	: M. Salih Çalışır (Türk Ytong Satış Müdürü)

“İST

MUHARREM

*CUMA GÜNÜ: AKG Bürosunda Toplandı*

- *NUH* → *Hilmi Bey* / *Fiyatları düşürmeyelim*

- *TYT* → *Salih* / *Argumanları aşığıda*

*İst (Marmara) : (Sevk) dikkate alınırsa*

*AKG (-) 5187 m<sup>3</sup> geride*

*(Bekleyen + Sevk) dik. alınırsa*

*AKG (-) 1887 m<sup>3</sup> geride*

(NOT)

1. *Marmara bölgesinde deniz*
2. *AKG açığıının kapatılması için Marmara’da ilave pay vermeyeceğiz.*
3. *(Sevk + Bekleyen) dikkate alırız.”*

**Belge 44:** Türk Ytong Sanayi A.Ş. Genel Müdürü Nabi Özdemir, Satış ve Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı Nuri Ertokat ve Satış Müdürü Salih Çalışır’ın ajandalarının incelenmesi neticesinde elde edilen ajanda notlarına aşığıda yer verilmiştir.

## REKABET Dergisi

### Açıklamalar:

<i>FH</i>	: F. Fethi Hinginar (Türk Ytong Eski Yönetim Kurulu Murahhas Üyesi ve Türk Ytong Eski Genel Müdürü, Antalya Ytong Yönetim Kurulu Başkanı, Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Üyesi)
<i>NE</i>	: Nuri Ertokat (Türk Ytong Genel Müdür Yardımcısı-Satış ve Pazarlama)
<i>BD</i>	: Bülent Demiren (Gaziantep Ytong Eski Yönetim Kurulu Başkan Vekili, Türk Ytong Yönetim Kurulu Başkanı)
<i>NÖZ</i>	: Nabi Özdemir (Türk Ytong Genel Müdürü)
<i>AHE</i>	: A. Hadi Ertuğrul (Türk Ytong Genel Müdür Yardımcısı- Mali ve İdari)
<i>SÇ</i>	: M. Salih Çalışır (Türk Ytong Satış Müdürü)
<i>GÖ</i>	: İ. Gani Özgencer (Türk Ytong Ticaret Müdürü)
<i>CG</i>	: M. Cüneyt Giray (Türk Ytong Ankara Bölgesi Müdürü)
<i>TA</i>	: Tuğrul Arıkan (Türk Ytong Eski Genel Müdür Yardımcısı Mali-İdari)
<i>EA</i>	: Enis Arın (Türk Ytong Trakya Ytong Fabrika Müdürü)
<i>OU</i>	: Oğuz Uğur (Türk Ytong Batı Marmara Bölgesi Satış Müdürü)
<i>TT</i>	: M. Tansu Tuğlu (Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkanı)
<i>SD</i>	: A. Selim Demiren (Antalya Ytong ve Türk Ytong Yönetim Kurulu Üyesi, Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Başkan Vekili)
<i>FH</i>	: F. Fethi Hinginar (Türk Ytong Eski Yönetim Kurulu Murahhas Üyesi ve Türk Ytong Eski Genel Müdürü, Antalya Ytong Yönetim Kurulu Başkanı, Gaziantep Ytong Yönetim Kurulu Üyesi)

“EYLÜL SATIŞ TOPL.

14.10.2004

*BD, NÖZ, NE AHE SÇ GÖ CG MS KE TA TD EA AEK OU FY.*

- Genel satış paçalları grafiğinde enflasyon çizgisini koyalım.
- 3 ayda bir bölgelerin genel satıştaki ağırlıklarını da verelim.
- YTONG, NUH, AKG YS'lerini tesbit edelim.”

“

20/09/2004

=GÜB Toplantısı=

- TT-SD-FH-NE
- L.Akgerman – Muhittin bey – A.Şükrü Kahyaoğlu

## REKABET Dergisi

– *Hakim Bölge Mekanizması çalışmıyor.*

*Anlaşma oldu*

*Fiyatlar 58 + KDV + Nakliye*

...”

**Belge 45:** AKG Genel Müdür Yardımcısı Ali Şükrü Kahyaoğlu'nun 2004 yılı ajandasında “2.11.2004” tarih kaydıyla aşağıdaki notlara rastlanılmaktadır.

### **Açıklamalar:**

**Muharrem** : Muharrem Tarkın (AKG Marmara Bölgesi Satış Müdürü)

### “TOPLANTI

### YT-AKG

### MUHARREM – İST :

...

- 2005 için ihr. konusu tekrar düşünülün

- “ iç satışlar için il bazında hazırlık yapılınsın.

- 1.11.2004

### FİYATLAR:

– Ank. 59 milyon FAB çıkış

– Kayseri 57 “ “ “ “

– Konya 57 “ “ “ “

– İstanbul 60 “ “ “ “

*Yeni Toplantı Tarihi: 20 Aralıktan sonra Yıl başından önce.”*

**Belge 46:** AKG Genel Müdür Yardımcısı Ali Şükrü Kahyaoğlu'nun 2004 yılı ajandasında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır.

### “AKG

*Bize Bırakılan 20 ilde*

*Kota 31.000 m<sup>3</sup>*

*4 ilde*

*- 0 m<sup>3</sup>*

*8 ilde*

*8 x 1.000 m<sup>3</sup>*

*5 ilde*

*5 x 2.000 m<sup>3</sup>*

*2 ilde*

*2 x 4.000 m<sup>3</sup>*

*1 ilde*

*1 x 5000 m<sup>3</sup>*

*31.00. m<sup>3</sup>*

### GYT

*29 ilde*

*129.000 m<sup>3</sup>*

## **REKABET Dergisi**

---

9 ilde	0
3 "	1.000
3 "	2.000
2 "	3.000
5 "	4.000
1 "	5.000
1 "	6.000
1 "	8.000
1 "	10.000
1 "	13.000
1 "	20.000
1 "	<u>26.000</u>
	<u>129.000 m<sup>3</sup></u>

### **MARMARA:**

İstanbul : potansiyelini artırmamız lazım.  
2004 sonu itibariyle 215-216 olacak  
2005 yılı " 250.000 m<sup>3</sup>  
AKG %15 38.000 m<sup>3</sup>

Kocaeli 2004 (7+23) 30.000  
2005 40.000  
AKG % 15 8.000  
32.000

SAKARYA : 2004 (6-12) 18.000 (7+18)  
2005 30.000  
AKG 8.000  
YT 22.000

BOLU: 2004 (5-7) 12.000 (9+8)  
2005 14.000  
AKG 7.000  
YT 7.000

TEKİRDAĞ: 2004 (2-30) 33.000  
2005 35.000  
AKG 3.000  
YT 32.000

**TALEPLER (2005)**

- İst %15
- Kocaeli %15 üzerinde (%20-%25 istenecek)
- Sakarya”

**Belge 46 ile ilgili yapılan tespitler:** Belgedeki ifadelerden, Kocaeli ilinde 2004 yılı için AKG'nin 8000 m<sup>3</sup> gazbeton satarak bu ilde %15 pazar payına ulaşması hususunda bir anlaşma olduğu anlaşılmaktadır. 2004 yılında AKG'nin Kocaeli ilinde fiili pazar payının % (.....) oranında gerçekleştiği tespit edilmiştir.

**Belge 47:** AKG Genel Müdür Yardımcısı Ali Şükrü Kahyaoğlu'nun 2004 yılı ajandasında “28.12.2004” tarih kaydıyla aşağıdaki notlara rastlanılmaktadır.

**Açıklamalar:**

Nuri: Nuri Ertokat (Türk Ytong Genel Müdür Yardımcısı-Satış ve Pazarlama)

**YT –NURİ**

- Fiyat: Dönem sonu itibariyle yükseltelim.

**YT:** - Bursa (Kılıçlar) İnşaat: 57.105.000 TL/m<sup>3</sup>  
- “ Önkeskin “ : 57.500.000 TL/m<sup>3</sup>  
- Ortalama Vade: 75 gün”

**K.2. Teşebbüslerin Savunmaları ve Bu Savunmaların Değerlendirilmesi**

İlgili teşebbüslerin, dosyada yer alan ve yukarıda yer verilen delil ve tespitlere ilişkin olarak yaptıkları savunmalara özetle aşağıda yer verilmiştir.

**K.2.1. AKG'nin Savunması**

“Soruşturma Heyeti iddia olunan ihlalin 2000 yılından beri ve 2005'e kadar devam ettiği görüşündedir...AKG bir anonim şirket olarak 5 Nisan 2002' de kurulmuş ve ve gaz beton tesislerini Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş. firmasından 15 Nisan 2002'de satın almıştır. Bu nedenle Nisan 2002 tarihinden önceki ihlal iddiaları AKG'yi bağlamaz.

Hazırlanan raporda rekabet hukuku kısıtları ile yapılmış olan bir ilgili ürün pazarı ve ilgili coğrafi pazar belirlemesi yapılmamıştır. İlgili pazar belirlenmeden iddia olunan ihlalin piyasadaki etkilerini saptamak mümkün değildir. Bilindiği gibi RKHK'nun 4. maddesine göre yasaya aykırılığın ortaya çıkması için “rekabeti sınırlama amacının” ispatı yeterlidir. Ama sorumluluk sabit olsa bile, ihlalin piyasa etkileri belirlenmeden ceza takdiri mümkün olamaz. Çünkü Kanun'un 16. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Rekabet Kurulu ceza takdir ederken; “Kurul, para cezasına karar verirken, kastın

## **REKABET Dergisi**

---

*ağırlığı, kusurun ağırlığı, ceza uygulanan teşebbüs veya teşebbüslerin pazar içindeki gücü ve muhtemel zararın ağırlığı gibi unsurları dikkate alır.*

*Soruşturma Heyeti bu unsurlardan sadece “kasıt” kavramına dayanarak, bunun ağırlaştırıcı neden olarak göz önünde tutulmasını ön görmektedir. Diğer unsurlara hiç değinmemiştir. “Ceza uygulanan teşebbüs veya teşebbüslerin pazar içindeki gücü ve muhtemel zararın ağırlığı gibi unsurları dikkate” alabilmek için ilgili pazarın belirlenmesi mutlaka gereklidir.*

*Gaz beton ürünleri müstakil bir pazar oluşturmaz; diğer duvar malzemeleri ile devamlı bir rekabet halindedir. Tuğla, bims, hazır beton ve hatta alçı paneller ile gaz beton ikame edilebilir mallardır. Alıcılar kalite ve fiyata göre bu malların birini ya da öbürünü tercih ederler.*

*Gazbeton sektörü 2000-2004 yıllarını temsil eden 5 yıllık sürede, duvar pazarında ortalama %9.97’lik bir paya sahip olmuştur...Görüliyor ki ihlal iddialarına muhatap olan gaz beton firmalarının ilgili pazardaki toplam payları %10’nun altındadır. AKG payı ise %(.....)’tir.*

*Gerek 2000-2004 dönemi içinde ve gerek AKG’nin kuruluş tarihi olan 2002 Nisan-2004 Aralık tarihleri arasında söz konusu gaz beton tesislerinin genel durumu şöyle özetlenebilir:*

- i) Gaz beton işletmesi bütünü ile zarar etmiştir.*
- ii) Ürün fiyatları devamlı ve kümülatif olarak enflasyonun altındadır.*
- iii) Ürün fiyatları 2004 yılı hariç yine devamlı olarak maliyetlerin altındadır...*

*Konuya soruşturma Heyetinin ithamlarının piyasa etkisi açısından bakıldığında, -bu ithamlar doğru olsa bile - AKG’nin rasyonel ve kar maksimizasyonu amacı güden bir teşebbüs olarak hiçbir biçimde ulaşamadığı anlaşılmaktadır. Yani AKG açısından varlığı iddia olunan anlaşmaların piyasada hiç etkisi olmamıştır...*

*2004’te AKG’nin satış miktarı artmış, buna rağmen Pazar payı (.....) puan düşmüştür. Yani AKG’nin rakipleri inşaat sektöründeki büyümeden daha çok pay almışlar ve mutlak pazar paylarını arttırmışlardır.*

*AKG varlığı iddia olunan anlaşmaya pazar payını düşürmek amacıyla mı girmiştir? Bu sonuç rasyonel midir? AKG ya pazar paylaşma anlaşmasına taraf değildir, ya da böyle bir anlaşma hiçbir zaman uygulanmamıştır. Pazarda hiçbir etkisi olmamıştır.*

*Soruşturma Heyeti raporun muhtelif yerlerinde mutabakat olduğu iddia olunan pazar paylaşma belgelerindeki rakamların gerçek satış ve paylar ile uyum içinde olduğunu ve özellikle AKG’nin belirli illere satış yapmadığını ileri sürmektedir.*

*Soruşturma raporunda deliller tek tek ele alınmış ve bazı beyanların / ifadelerin fiili duruma uyduğu saptanmıştır. Buna karşılık belgelerin büyük bir kısmı için bu karşılaştırma yapılmamıştır. Heyetin elinde tüm rakamlar bulunduğuna göre, karşılaştırma yapılmayan belgelerde bir uyum olmadığını varsaymaktayız. Soruşturma Heyeti'nin uyum olmayan durumları da belirleyip rapora yansıtması gerekirdi. Aksine davranış raporu objektif olmaktan uzaklaşmaktadır...*

*Ayrıca fiili durumla uyum olduğu iddia olunan durumların bir çoğunda atıf yapılan rapor ekleri "ticari sır" olduğu iddiası ile bize gönderilmemiştir. Bunlara karşı savunma olanağımız elimizden alınmış bulunmaktadır."*

### **K.2.2. AKG'nin Savunmasının Değerlendirilmesi**

Teşebbüsün, 2002 yılında kurulmuş olması nedeniyle bu tarihten evvelki ihlal iddialarına muhatap olmaması gerektiği yönündeki savunması haklı bulunmuştur. Öte yandan, mevcut belgelerin açık bir ihlali göstermesi nedeniyle, fiyat hareketlerine ve teşebbüsün kar-zarar durumuna yönelik yapılan savunmalar yetersiz ve dayanaksız kalmaktadır.

Taraflar arasındaki anlaşmanın uygulandığını göstermek için, anlaşmanın tüm unsurlarının fiili olarak tespit edilmesi gerekmektedir. Öte yandan, anlaşmadaki hususların fiili olarak birbir gerçekleşmesi de piyasa koşulları, tarafların anlaşma hususlarını revize etmeleri ya da anlaşmanın bazı hususlarına sadık kalmamaları nedeniyle mümkün olmayabilmektedir. Buna karşılık Soruşturma Heyeti anlaşmanın uygulandığına dair yeterli bulguları ortaya koymaktadır.

Diğer yandan, ticari sır nedeniyle rakip şirketlerin aylık bazda satış miktarlarından ibaret olan bazı bilgiler taraflara gönderilmemiştir. Bu çerçevede, yapılan tespitlere açık bir biçimde yer verilmiş, yalnızca eklerde bu tespitlerin kaynağı olan veriler gizlenmiştir. Dolayısıyla Soruşturma Raporu'nda ortaya konan bulgulara karşı savunma yapma imkanının tamamen ortadan kalktığına ilişkin görüşe katılmak mümkün görünmemektedir. Soruşturma Raporu'nda yer alan tespitlere karşılık, Soruşturma Heyeti'nin elinde bulunmayan veriler ve başkaca ispat vasıtaları ile savunma yapılmasına bir engel bulunmamaktadır.

### **K.2.3. Türk Ytong ve Antalya Ytong'un Savunmaları**

Gerek Antalya Ytong'un Türk Ytong'un bağlı şirketi olması gerekse de bu iki teşebbüsün savunmalarının hemen hemen aynı olması nedeniyle savunmaları tek başlık altında toplanarak aşağıda yer verilmiştir.

*"İlgili ürün pazarı, belirli bir ürün ve onunla yüksek ikame edilebilirliği olan diğer mallardan oluşan pazarı ifade eder. Soruşturma konusu olan malzeme şirketimizin üretmekte olduğu Ytong tabir edilen gazbeton duvar malzemesidir. Tuğla, briket, mantolanmış tuğla, bims, cam cephele, alçıpan vb. malzemeler de*



## **REKABET Dergisi**

---

duvar malzemesidir. Bundan da anlaşılacağı üzere üretim konumuz olan Ytong duvar malzemesi yerine ikame edilebilecek pek çok duvar malzemesi piyasada mevcuttur. Sonuç olarak üretim konumuz gazbeton malzemesinin dahil olduğu pazar “duvar malzemeleri” pazarıdır...

Rekabet Kurulu 1999 yılında gazbeton üreticileri olarak yaptığımız birleşme (füzyon) taleplerimizi incelerken yaptığı tespit de ilgili ürün pazarımızı duvar malzemesi pazarı olarak saptamıştır. Bu sebeptendir ki, soruşturma konusu Ytong gazbeton malzemesinin Sayın Kurulunuzca da duvar malzemesi olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Soruşturma Raporunda ise ilgili pazar gazbeton pazarı olarak sınırlandırılmıştır ki, bu yönden hatalı sonuca varılmıştır...

...duvar malzemesi pazarında %90 paya sahip tuğla ve diğer duvar ürünleri yanında, %10 Pazar payına sahip gazbeton duvar malzemesinin Rekabet Hukuku ve işbu soruşturma kapsamında her yönden araştırılması gerekmekte olup, bu yön soruşturma raporunda eksik bırakılmış ve iktisadi analizi yapılmamıştır.

...Gazbeton duvar malzemesi piyasasında rekabeti ortadan kaldıran bir anlaşma varlığından söz edebilmek için, piyasada yer alan alternatif tuğla malzemesi karşısında henüz güçlü bir pozisyonu olmayan ve ülke genelinde ancak %10 Pazar payı olan duvar malzemesi üreticilerinin anlaşmasıyla mümkün olmayacağı açıktır.

Rekabet Kanununun 4. maddesinde rekabeti sınırlayan veya ortadan kaldıran anlaşma veya uyumlu eylemin (her nedense ve) her ne kadar etkisi değil, varlığı bir müeyyideye tabi tutulsa da, raporda varlığı iddia edilen taraflar arası anlaşma ve uyumlu eylemin duvar pazarına hiçbir etkisinin olmaması nihai kararı özünden etkiler niteliktedir..

...RKK 16(4) maddesi hükmü uyarınca, Kurul cezayı takdir ederken, amaç ile etki arasında fark yapmak zorundadır. Anılan hükmündeki “muhtemel zararın ağırlığı” ibaresi “etki”yi ifade eder... Olayımızda, Kurul “amaç”ın varlığını-bir varsayım olarak- kabul etse bile, hiç etkinin (zararın) doğmadığını, doğma olasılığının bulunmadığını dikkate almalıdır. Zaten soruşturma kurulunun raporunda hiçbir zarar ve etki rakamı verilmemiştir. RKK’nun 16(4). Maddesi hükmü “zarar”ın varlığını yeterli görmemiş “zararın ağırlığı”nın da hesaba katılmasını istemiştir.

Türk Ytong’un gerek Gaziantep Ytong’a ve gerekse Antalya Ytong’a ortak olması ve söz konusu şirketlerin Yönetim Kurulunda kendi temsilcilerinin yer alması zaten Rekabet Kurulunca bilinen bir gerçektir. Birleşmek için izin istenirken Rekabet Kuruluna yapılan bu bildirimde ötesinde lisans ve royalti ilişkisi içerisinde olunması tarafların birbirleri hakkında kapsamlı bilgilerin

## REKABET Dergisi

edinilmesini mümkün kılan bir nev'i bağımlı şirket ilişkisidir. Dolayısıyla farklı tüzel kişiliklere de sahip olsalar bu üç şirket bağımlı şirketlerdir.

Avrupa Adalet Mahkemesi, ünlü Dyestuff kararının 134. paragrafında verdiği kararında “bir iştirakin pazardaki davranışlarını belirlemede gerçek bir otonomiye sahip olmaması durumunda, bu tek bir ekonomik birim teşkil eden şirket ile ana şirket arasındaki ilişkiye AB anlaşmasının madde 85/1 (yeni madde 81/1)deki rekabet sınırlaması yasağının uygulanmayacağını belirtmiştir.) Imperial Chemical Industries Ltd. Vs. EC. Commission, case 48-69)

Muhtelif yerlerde değişik şirket yetkililerinin “rekabet kurulu”, “rekabetin ihlali” gibi ifadeleri kullanması, bu ifadelerden bizzat tarafların ne anladığı göz önünde bulundurulmadan sonuçlar çıkarmak karar oluşması safhasında haksızlıklara sebep olacaktır. Türkiye sınırları içerisinde birçok hukukçu tarafından dahi karıştırılabilen örneğin “haksız rekabet” ve “rekabet hukuku” kavramları, bu konuda yetkin olmayan kişilerin kullanımında ne maksatla yer aldığı araştırılmadan bu ifadeler hakkında kanaate varılmamalıdır. Belge 7’de yer alan ve raporda bilinmesi dolayısıyla ağırlaştırıcı sebep olarak görülen ifadeler, zikredilen ile bilinen ve amaçlanan arasındaki sebep sonuç ilişkisinin tesisi için yeterli değildir. Aynı şekilde birleşme safhasında olan şirketlerin birleşme sonrası işine son verilmesi muhtemel olan alt ve orta kademe çalışanlarına birleşmenin bildirilmemesi görüşü de raporda olduğu gibi asıl amacı dışında mütalaa edilmemelidir.

Türkiye’de gazbeton kullanımının, pazar etkinliği ve verimliliğin artırılması amacıyla Çimentaş A.Ş. Gazbeton bölümü-Türk Ytong- Gaziantep Ytong ve Antalya Ytong, 1998 yılında görüşmelere başlamıştır. Bu görüşmeler neticesinde, 23.06.1999 tarihinde imzaladıkları “Ön Niyet Mektubu” ile 4 şirketin tespit edilecek değerleri aynı sermaye olarak koyulmak suretiyle, yeni bir Anonim Şirketin kurulmasına karar verilmiştir...Tarafların imza ettikleri “Ön Niyet Mektubu” ile birleşme işlemleri için PricewaterhouseCoopers ve Denet A.Ş. ile anlaşmaya varılmış, bu anlaşmayı müteakip ön müsaadenin alınması için Rekabet Kurumuna başvurulmuştur. Rekabet Kurulu, yaptığı değerlendirme sonucu, 2.12.1999 tarih ve 2310 sayılı yazı ile gazbeton faaliyetinin pazardaki Pazar payı ve ciro değerlerinin, Rekabet Kurumu’nun ilgili tebliğlerinde belirtilen Pazar payı ve ciro değerlerinin altında olduğunu, bu nedenle 4 şirketin gazbeton pazarındaki faaliyetlerini kurulacak yeni bir anonim şirket altında birleştirilmeleri işlemine onay alınmıştır...

Ancak birleşme görüşmeleri sırasında ortaklar arasında değişiklikler meydana geldiği ve (Çimentaş’ın İtalyanlar tarafından satın alınması, bilahare Gazbeton fabrikalarının AKG’ye satılması) gibi sebeplerle füzyon hazırlıkları ivedilikle sonuca ulaştırılamamıştır...

## **REKABET Dergisi**

---

*Soruşturma Raporunda yer alan fakat raportörlerin fazla üzerinde durmadığı anlaşıldığı üzere muhtelif vesilelerle, yapılan temas ve görüşmeleri karşılıklı anlaşma ve birleşme gayreti içinde mütalaa etmek doğru olur... ”*

*Soruşturma Kurulu ihlalde “kast” görmüştür. Kast AKG mensubunun bazı toplantı notlarına dayandırılmaktadır. Bu toplantılar Kurulun varlığından daha önce haberdar edilmiş birleşme toplantıları ile GÜB toplantıları hakkındadır. Kurulun bilgisi dahilinde yapılan toplantılar kastın dayanağı olamaz...”*

### **K.2.4. Türk Ytong ve Antalya Ytong’un Savunmalarının Değerlendirilmesi**

4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinde “Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozmaya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.” hükmüne yer verilmektedir. Söz konusu Kanun’un 2. maddesinde tanımlanan teşebbüs kavramı ise, piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimleri ifade etmektedir. Bu bağlamda, pazardaki davranışlarını belirleme özgürlüğüne sahip olmayan bir iştirak ile bağlı olduğu ana şirket, tek bir teşebbüs olarak kabul edilmekte olup; aynı ekonomik bütünlük içerisindeki teşebbüsler arasındaki rekabeti sınırlayıcı nitelikteki anlaşmalar 4054 sayılı Kanun kapsamında ihlal olarak değerlendirilmemektedir. Bununla birlikte Türk Ytong ile Antalya Ytong ve Gaziantep Ytong arasında var olan ortaklık ilişkisi nedeniyle söz konusu şirketlerin bağımlı şirketler olduğu noktasından hareketle, Soruşturma Raporu’nda yer verilmekte olan anlaşma ve eylemlerin ihlal teşkil etmediğini iddia etmek mümkün gözükmemektedir.

Öncelikle, Türk Ytong ile Antalya Ytong aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer almakla birlikte, Gaziantep Ytong’un bu bütünlüğe dahil bir teşebbüs olduğunu söylemek mümkün değildir. Soruşturma Raporu’nda da belirtildiği üzere, Gaziantep Ytong’un kuruluş döneminden bu yana Türk Ytong, Gaziantep Ytong hisselerinin en fazla %25’ine sahip bulunmuş olup; halihazırda teşebbüs söz konusu hisselerin %11.25’ini elinde bulundurmaktadır. Gaziantep Ytong yetkililerinin Soruşturma Raporu’nda yer verilen hakim durumda bulunan ortağın her zaman Sanko Grubu olduğu yönündeki ifadelerinin yanı sıra, Gaziantep Ytong Ana Sözleşmesinin incelenmesi neticesinde, Gaziantep Ytong’un hiçbir zaman Türk Ytong’un tam kontrolü altında bulunmadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla söz konusu teşebbüs Türk Ytong ve Antalya Ytong ile aynı ekonomik bütünlük içinde yer almamaktadır.

Savunmada dile getirilen söz konusu iddianın dayanaksız olmasının diğ er nedeni ise, Soruşturma Raporu'nda ihlal niteliğ i taşıdığı tespitine yer verilen anlaşma ve eylemlerin, aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer alan Türk Ytong ve Antalya Ytong'un kendi aralarındaki anlaşma ve eylemleri değil, bu teşebbüslerin, kendileri ile aynı ekonomik bütünlüğe dahil olmayan Gaziantep Ytong ve AKG gibi teşebbüslerle yaptıkları anlaşmaları ve bu şirketlerle birlikte gerçekleştirdikleri eylemleri içermesidir. Dolayısıyla Gaziantep Ytong, Türk Ytong ve Antalya Ytong ile aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer almış olsaydı dahi, söz konusu teşebbüslerin AKG ile yaptıkları rekabeti sınırlayıcı anlaşmaların varlığı göz önüne alındığında, 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilmediğini iddia etmenin mümkün olmadığı açıktır.

Soruşturma Raporu'ndaki 7 numaralı belgede yer alan ifadeler, teşebbüs yetkililerinin, seramik ve çimento üreticilerinin 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmeleri nedeniyle Rekabet Kurulu tarafından idari para cezası ile cezalandırıldıklarından haberdar olduklarını ve hatta Rekabet Kurulu cezalarının ne şekilde uygulandığına ve ödendiğine dair bilgi sahibi olduklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca Rekabet Kurulu açısından toplantının üst düzeyde olmasının yararlı olduğu, alt kademelere anlaşma dökümanı verilmemesi, bayi, tuğlacı ve çıkan elemanın şikayet edebileceği ve Rekabet Kurulu'nun bunu dikkate alacağı yönündeki ifadeler de dikkate alındığında, teşebbüs yetkililerinin, bu anlaşmanın rekabet mevzuatına aykırı olabilecek ve Rekabet Kurulu'na cezalandırılacak nitelikte olduğu hususunun farkında oldukları ve rekabet hukuku, rekabet ihlali gibi kavramların ne ifade ettiğine ilişkin herhangi bir yanlış anlamının söz konusu olmadığı açıkça görülmektedir.

Teşebbüsün savunmasında Çimentaş A.Ş. Gazbeton bölümü-Türk Ytong- Gaziantep Ytong ve Antalya Ytong arasındaki birleşme görüşmelerinin 1998 yılında başladığı ve söz konusu birleşme işlemine izin verilmesi talebiyle Rekabet Kurumu'na yaptıkları başvuruya 2.12.1999 tarihinde onay verildiği ifade edilmektedir. Soruşturma Raporu'nda yer verilmekte olan bilgi ve belgeler, söz konusu teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil eden anlaşma ve eylemlerinin 2000 yılından itibaren başladığını ve beş yıl boyunca sürdüğünü ortaya koymaktadır. Dolayısıyla soruşturmanın tarafı olan teşebbüslerin 1998 yılında gerçekleştirdikleri birleşme görüşmeleri, teşebbüslerin 2000 yılından itibaren beş yıl boyunca sürdürdükleri rekabeti sınırlayıcı anlaşmaların varlığını açıklamamaktadır. Kaldı ki, tarafların birleşme niyetiyle bir araya geldikleri kabul edilse dahi, bu durum, söz konusu görüşmeler neticesinde girişilen anlaşma ve eylemlerin ihlal teşkil ettiği gerçeğini değiştirmemektedir.

Soruşturma Raporu'nda tarafların Rekabet Kurulu'nun diğ er kararlarından ve yaptırımlarından haberdar oldukları ve anlaşmanın ortaya

## **REKABET Dergisi**

---

çıkmasına yönelik tedbirleri görüştüklerinden hareketle bir kastın bulunduğu sonucuna varılmıştır. Teşebbüsün savunmasında yer verilen kastın varlığına dayanak teşkil eden toplantı notlarının, Rekabet Kurulu'nun bilgisi dahilinde yapılmış olan birleşme görüşmeleri ile GÜB toplantılarına ait olduğu iddiasını kabul etmek mümkün gözükmemektedir. Zira tarafların birleşme işlemine izin verilmesi talebiyle Rekabet Kurumu'na başvurmuş olmaları, Rekabet Kurulu'nun taraflar arasındaki söz konusu görüşmelerden ve/veya bu görüşmelerin içeriğinden haberdar olduğu ve bu görüşmelerde varılan mutabakatlara onay verdiği anlamına gelmemektedir.

Teşebbüsün savunmasında duvar malzemesi piyasasının kendine has özelliklerinden dolayı olası anlaşmalara uyulmasının mümkün olmadığı iddiasına yer verilmekle birlikte; söz konusu iddia, tarafların neden 2000 yılından itibaren beş yıl süreyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan belli başlı eylemlerin hemen tümünü kapsayan anlaşma ve eylemler içerisinde bulduklarını açıklamamaktadır. Ayrıca Soruşturma Heyeti anlaşmanın uygulandığına ve dolayısıyla etkisinin doğduğuna dair yeterli bulguları ortaya koymakta ancak teşebbüsün savunmasında bu bulgulara ilişkin değerlendirmelere yer verilmemektedir.

### **K.2.5. Gaziantep Ytong'un Savunması**

Gaziantep Ytong'un savunmalarına aşağıda ilgili başlıklar halinde yer verilmiştir:

#### **K.2.5.1. Savunma Hakkının Kısıtlandığına İlişkin Savunma**

*"Rekabet Kanunu'nun 43/2. maddesi, "(...) Taraflara tanınan ilk yazılı cevap süresinin başlayabilmesi için Kurulun bu bildirim yazısı ile birlikte iddiaların türü ve niteliği hakkında yeterli bilgiyi ilgili taraflara göndermesi gerekir." şeklindedir.*

*...Savunma hakkının olması gerektiği gibi kullanılabilmesi için isnat edilen iddialar ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmak gerekir. Sadece soruşturmaya başlandığını bildiren birkaç sayfalık bir yazı ile teşebbüslerden savunma yapmalarının istenmesi, Rekabet Kanunu'nun 43. maddesinin 2. fıkrasına aykırı şekilde savunma hakkının kısıtlanmasıdır. Dolayısıyla, savunma hakkı bir bütün olduğu için, Rekabet Kanunu'nun 44. maddesinin 3. fıkrasında yer alan "Kurul, tarafları bilgilendirmediği ve savunma hakkı vermediği konuları kararlarına dayanak yapamaz." hükmünün de uygulama alanı bulması gerekir.*

*...Rekabet Kanunu ve Bilgi Edinme Yasası Rekabet Kurumu'na ve Soruşturma Heyeti'ne delilleri ne zaman paylaşacağına dair bir seçicilik hak tanımamıştır.*

*...Kurum tarafından soruşturma usulüne ilişkin olarak yapılan tasarruflar sonucunda, Güneydoğu Ytong İlk Yazılı Savunması'nı şikayet sahibinin üç kısa*

paragraftan oluşan elektronik posta mesajı üzerinden vermek zorunda kalmıştır. Rekabet Kurumu'nun soruşturmalarda şikayetçinin şikayetiyle bağlı olmadığı ve yerinde incelemelerde bulunduğu bilgi ve belgelere göre soruşturmayı resen yönlendirebileceği bilgisi ile beraber halihazırda soruşturma raporunda yer alan elliye yakın belge dikkate alındığında, Gaziantep Ytong'un ilk savunma hakkını cevap verilecek yegane iddiayı içerdiği için şikayetçinin elektronik posta mesajı üzerinde harcamak durumunda kalmasının savunma hakkını zedelediği aşikardır.

... bu soruşturmanın İkinci Yazılı Savunma hakkının kullanılmasına yol açan soruşturma raporunun tebliğ edilmesine kadar Rekabet Kurumu tarafından takip edilen politika ve tesis edilen işlemler, Anayasa'nın 36/1 maddesi ile koruma altına alınmış olan, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 6. maddesinde uluslararası boyutta tanınan bir insan hakkı olarak kabul edilen ve Rekabet Kanunu'nun 43/2. maddesinde de teminat altına alınmış olan savunma hakkının tüm soruşturmayı sakatlayacak biçimde açıkça kısıtlanmasıdır.

#### **K.2.5.2. Soruşturma Raporunda Yer Alan Belgelerin Bir Kısımının Gaziantep Ytong ile İlgisi Olmadığı ve Belgelerin Gaziantep Ytong'dan Alınmadığına İlişkin Savunma**

“(…) Gaziantep Ytong'un Belge 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 21, 23, 24, 26, 27, 30, 38, 39, 41, 42, 43, 45 ve 47 ile bulunuş yeri, içeriğindeki şahıslar ve ilgili olduğu konu bakımından hiçbir ilgisi yoktur.

(…) Üstelik ilgili notları alanlar ve bünyesinde ilgili evrak bulunanlar da Türk Ytong ve AKG'dir. Gaziantep Ytong'da yapılan incelemede tek bir belge bulunamamıştır.”

#### **K.2.5.2. Hafifletici Sebepler Savunması**

Gaziantep Ytong, savunmasında, soruşturma sonucunda olası bir ceza takdir edilmesi halinde kendisi için var olduğunu iddia ettiği bir takım hafifletici sebeplerin göz önüne alınmasını talep etmektedir. Bu hafifletici sebepler; “Gaziantep Ytong Soruşturma Kapsamındaki Tüm İlişkilerde Pasif Rol Oynamaktadır”, “Anlaşma Etkisini Doğurmamıştır”, “Gaziantep Ytong Soruşturma Sürecinin Başlaması ile Birlikte İddia Olunan Rekabet İhlallerini ve Bunların Yapısal Sebeplerini Ortadan Kaldırmak İçin Gerekli Somut Tedbirleri Almıştır”, “Gazbeton Diğer Yapı Malzemeleriyle İkame Edilebilir Bir Üründür” ve “Gaziantep Ytong Hiçbir Aşamada Kasten Rekabet İhlaline Dahil Olmamıştır” şeklinde özetlenebilir. (..... TİCARİ SIR .....

#### **- Lisans Sözleşmesi:**

“(.....TİCARİ SIR.....)

## **REKABET Dergisi**

---

### **- Gaziantep Ytong Ana Sözleşmesi:**

(.....TİCARİ SIR.....)

#### **K.2.5.2.1. Gaziantep Ytong soruşturma kapsamındaki tüm ilişkilerde pasif rol oynamaktadır.**

(.....TİCARİ SIR.....)

#### **K.2.5.2.2. Gaziantep Ytong hiçbir aşamada kasten rekabet ihlaline dahil olmamıştır**

“Avrupa Topluluğu rekabet hukuku rejiminde teşebbüslerin rekabete aykırı anlaşma ve/veya uyumlu eylemlerden sorumlu tutulmaları kasten veya ihmal ile hareket etmiş olma koşuluna bağlıdır. (...) Komisyon’un istikrar arzeden içtihatları uyarınca teşebbüslerden beklenen özen ve basiret düzeyi büyük çaplı teşebbüsler için daha yüksek olmakta, buna karşılık küçük çaplı teşebbüslerden kasıt ve ihmal değerlendirmesinde daha düşük bir basiret ve özen beklemektedir. Keza, bir anlaşmaya baskı altında veya kasıt olmaksızın katılan teşebbüsler aleyhine hükmedilecek cezanın indirileceği ve hatta hiçbir cezanın verilmeyeceği, Avrupa Toplulukları rekabet hukuku uygulamasında istikrar arzeden bir husustur.”

#### **K.2.5.2.3. Gaziantep Ytong soruşturma sürecinin başlaması ile birlikte iddia olunan rekabet ihlallerini ve bunların yapısal sebeplerini ortadan kaldırmak için gerekli somut tedbirleri almıştır**

(.....TİCARİ SIR.....)

#### **K.2.5.2.4. Anlaşma Etkisini Doğurmamıştır**

“Rekabet Kurulu kararlarında, (...) anlaşmanın etkisinin doğmaması hafifletici sebep olarak kabul edilmekte ve Avrupa Toplulukları Komisyonu’nun yaklaşımıyla da uyumlu olarak bazı kararlarda bu ve sair nedenlerle asgari tutar üzerinden idari para cezası uygulanmasına karar verilmektedir.

(...) Gaziantep Ytong’un dahil olduğu gaz beton üreticisi teşebbüsler hakkında hazırlanan soruşturma raporunda, rekabeti sınırlayıcı ve birçok ticari parametreyi kapsayan bir anlaşmanın mevcut olduğu ve uygulama alanı bulunduğu tespiti ile cezalandırılmaları gerektiği sonucuna varılmıştır”

Ancak, Soruşturma Raporu’nda varılan sonuçların aksine, (...) Gaziantep Ytong’la ilgili belgelerde yer alan konulara ilişkin olarak Gaziantep Ytong yönünden pazarda etkinin doğmadığı belgelerin tek tek değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkmıştır.

*Ayrıca, Avrupa Topluluğu rekabet uygulamasında da, bir anlaşma veya uyumlu eylemin ne kadar süre boyunca devam ettiğine dair ispat yükü Komisyon üzerindedir.*

*(...) Gaziantep Ytong ile pazardaki diğer teşebbüsler arasındaki irtibat Gaziantep Ytong'un GÜB başkanlığına getirilmesinden sonra olmuştur. Bu bakımdan, ihlalin diğer teşebbüslere göre daha kısa süreli olduğu da bir hafifletici sebep olarak dikkate alınmalıdır."*

#### **K.2.5.2.5. Gazbeton Diğer Yapı Malzemeleriyle İkame Edilebilir Bir Üründür**

*"(...) gazbeton diğer yapı malzemeleri arasında yalnızca %1 ve %2'lik düşük bir kullanım yüzdesine sahiptir. Bunun da ötesinde son derece yoğun bir ikame edilebilirlik yüzdesine sahip olan gazbeton, tüketiciler açısından tuğla, briket, bims gibi ürünlerle kolayca ikame edilebilmektedir.*

*Komisyon ve ATAD kararları uyarınca (...), büyük ölçüde önem taşımayan ve tüketiciler nezdinde pek ciddiyet arz etmeyen ürünler söz konusu olduğunda, bu husus cezanın indirilmesi için bir sebep teşkil etmektedir."*

#### **K.2.6. Gaziantep Ytong'un Savunmasının Değerlendirilmesi**

Kurul, yukarıda "G. Dosya Evreleri" bahsinde de ayrıntılı olarak açıklandığı üzere, 4.5.2005 tarih ve 05-29/363-M sayılı almış olduğu karar ile savunma hakkının kısıtlandığına ilişkin iddiaları yanıtlamış bulunmaktadır.

Herhangi bir teşebbüsün Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir anlaşmaya taraf olduğunu göstermek için anlaşmanın varlığına delalet eden belgelerin mutlaka o teşebbüsten alınması gerekmediği gibi, belgelerin bütününe değerlendirilmesi neticesinde anlaşmanın aktif bir tarafı olduğu ortadayken, kendisini birebir ilgilendirmeyen belgelerin sayısının da teşebbüs için hafifletici bir unsur olarak kabul edilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

Yine, taraflar arasındaki anlaşmanın uygulandığını göstermek için, anlaşmanın tüm unsurlarının fiili olarak tespit edilmesi gerekmemektedir. Öte yandan, anlaşmadaki hususların fiili olarak birebir gerçekleşmesi de piyasa koşulları, tarafların anlaşma hususlarını revize etmeleri ya da anlaşmanın bazı hususlarına sadık kalmamaları nedeniyle mümkün olmayabilmektedir. Buna karşılık Soruşturma Heyeti anlaşmanın uygulandığına dair yeterli bulguları ortaya koymaktadır.

(.....TİCARİ SIR.....) Diğer yandan, Gaziantep Ytong Ana Sözleşmesi'nin incelenmesinden, teşebbüsün üretime başladığı 1998 yılından 2001 yılına kadar Gaziantep Ytong'un Sanko Grubu ve Türk Ytong tarafından müştereken kontrol edildiği anlaşılmaktadır. Ancak gerek bu üç sene zarfında gerekse de ortak kontrolün söz konusu olmadığı sonraki senelerde, iki rakip teşebbüs konumundaki Türk Ytong ve Gaziantep Ytong arasında rekabetçi



## **REKABET Dergisi**

---

endişelere yol açacak türden bilgi değişimleri hususunda Gaziantep Ytong'un sorumlu tutulamayacağını söylemek mümkün değildir. Yine aynı şekilde, "kanunu bilmemek mazeret sayılamaz" genel ilkesinden hareketle, teşebbüsün rekabet hukuku danışmanlığı almaya başlamadan önce de kanuni sorumluluğunun mevcut olduğu açıktır. Kaldı ki, soruşturma raporunda Belge 7 olarak yer verilen metinde teşebbüs yönetim kurulu üyeleri tarafından dile getirilen hususlar, Gaziantep Ytong savunmasında bu belgede yönetim kurulu başkanına atfedilen ifadelerin gerçeği yansıtmadığını iddia etse de, tarafın Rekabet Kurulu'ndan ve Rekabet Kanunu'ndan haberdar olduğunu açık bir biçimde ortaya koymaktadır.

Teşebbüsün soruşturma kapsamındaki tüm ilişkilerde pasif rol oynadığı yönündeki savunmasına ilişkin olarak belirtmek gerekir ki, soruşturma raporundaki belgelerin incelenmesinden, Gaziantep Ytong'un pek çok toplantıda aktif olarak rol aldığı görülmekte, anlaşmalara pazar payı yüksek diğer teşebbüslerin yönlendirmesi sonucunda katıldığını gösteren herhangi bir ifadeye rastlanmamaktadır. Yine, teşebbüsün anlaşma olarak nitelendirilebilecek toplantılara sadece GÜB başkanlığına getirildiği 2003 yılından itibaren katılımının söz konusu olduğu, (.....TİCARİ SIR.....) ve bu hususun da kendisi lehine bir hafifletici neden olarak kabul edilmesi gerektiği yönündeki savunmasına da itibar edilmemiştir. Şöyle ki, soruşturma raporunda yer verilen belgelerin bütününe bakıldığında Gaziantep Ytong toplantılara katılıyor olsun veya olmasın anlaşmaların bir tarafı olarak görünmekte, teşebbüsün Türk Ytong ile Sanko Grubu tarafından müştereken kontrol edildiği tarihlerde Türk Ytong'un, ortak kontrolün hitamından sonraki tarihlerde ise ortak yönetim kurulu üyelerinin katılımıyla her toplantıda temsil edilmiş olmaktadır.

Öte yandan, Gaziantep Ytong'un ile Türk Ytong arasındaki yapısal bağların Kanun'un olası ihlallerini kolaylaştırıcı bir nitelik arz ettiği de tereddüte yer bırakmayacak bir husustur. Gaziantep Ytong savunmasında, rekabet ihlallerinin yapısal sebeplerini ortadan kaldırmak için gerekli adımları atmaya başladığını ifade etmektedir. Bu cümleden olmak üzere, Gazbeton Üreticileri Birliği'nden istifa edildiğine yönelik dilekçeler, ikinci yazılı savunma ekinde Kurum'a gönderilmiştir. Teşebbüsün Kurum kayıtlarına 27.1.2006 tarih ve 532 sayı ile giren yazısında ise, rekabet ihlallerinin yapısal sebeplerini ortadan kaldırmak için attığı adımlara bir başka delil olarak Türk Ytong'a gönderilen ve rekabet hukukuna uygunluğun teminat altına alınması amacıyla Türk Ytong'un Gaziantep Ytong yönetim kurulunda iki üyeye temsil edilmesinin sonlandırılması talebini içeren metin sunulmaktadır. Teşebbüsün yukarıda bahsedilen girişimlerinin ve savunmasında anlaşmanın varlığını inkar etmemesinin, teşebbüs lehine hafifletici sebepler olarak göz önüne alınması gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.

### K.3. Genel Değerlendirme

Dosya mevcudu belgelerin bir kısmı Türk Ytong, AKG, Antalya Ytong ve Gaziantep Ytong'un bir anlaşma ya da mutabakat içinde olduklarına dair açık ifadeler içermektedir (Belge 7, 13, 18, 33, 40, 44). Söz konusu belgeler göz önüne alındığında Türk Ytong ve AKG'nin bu mutabakatın sağlanmasında temel bir rol oynadığı düşünülmektedir. Belge 7'de yukarıda adı geçen teşebbüslerin üst düzey yetkililerinin İstanbul Swissotel'de yaptıkları anlaşılan toplantıda, teşebbüsler arasındaki anlaşmayı açıkça zikrettikleri, Rekabet Kurulu'nun çimento ve seramik sektörlerinde verdiği idari para cezalarından bahisle Rekabet Kurulu açısından "anlaşma dokümanının" alt kademelere verilmemesi gerektiğine dikkat çektikleri, anlaşmanın kapsamı ve temel prensipleri konusunda karşılıklı olarak görüştükleri görülmektedir. Söz konusu belgenin içeriği, yalnızca taraflar arasındaki anlaşmanın varlığını değil, aynı zamanda tarafların, bu anlaşmanın rekabet mevzuatına aykırı olabilecek ve Rekabet Kurulu'nca cezalandırılacak nitelikte olduğu hususunun farkında olduklarını; bir başka deyişle teşebbüsler bakımından 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin dördüncü fıkrası anlamında kastın varlığını göstermektedir. AKG'de bulunan belgelerde "Ytong ile anlaşma ilişkilere devam edelim" (Belge 13) ve "Kuvvetli bayilik bize uygun değil. Bayi işi getirince almak istiyor. YT mutabakatı engel teşkil ediyor" (Belge 18) ifadeleri ve ticari parametreler üzerinde ayrıntılı bir şekilde mutabakata varıldığını gösteren ve yukarıda zikredilen diğer belgeler de, taraflar arasındaki anlaşmanın varlığını destekleyen bulgular olarak değerlendirilmektedir.

Esasen, taraflar arasındaki anlaşmanın varlığını dosya mevcudu tüm belgelerde görmek mümkündür. Bu belgelerden, tarafların, piyasa şartlarında oluşması gereken kararlarını doğrudan etkileyecek şekilde esaslı ticari unsurlar üzerinde görüştükleri, uzlaşmaya varmaya çalıştıkları ya da vardıkları anlaşılmaktadır. Bu ticari unsurlardan biri de piyasada arz ve talep koşulları çerçevesinde oluşması beklenen fiyat ve fiyatı oluşturan unsurlardır. Dosya mevcudu belgeler, tarafların satış fiyatlarını ve iskonto, satış vadesi gibi fiyatı etkileyen unsurları birlikte tespit etmeye çalıştıklarına, bu amaca yönelik olarak aralarında bu unsurlar hakkında görüştüklerine, birbirlerinin fiyat hareketlerini çok yakından takip ettiklerine ve kendi fiyat listelerini rakip teşebbüslere ilettiklerine işaret etmektedir (Belge 1, 3, 6, 7, 14, 26, 33, 34, 38, 40, 43, 44, 45, 47). Fiyat ve fiyatı oluşturan unsurların piyasa koşulları dışında tespitine yönelik görüşme ve kararlar ile, Belge 1'de olduğu gibi genel fiyat listelerinin uyumlaştırılmasının ya da, Belge 6, 7 ve 34'te olduğu gibi fiyatların ve satış koşullarının bölge, il, ya da müşteri bazında tespit ve takibinin amaçlandığı görülmektedir.

## **REKABET Dergisi**

---

Dosya mevcudu belgelerin büyük bir bölümü AKG, Türk Ytong, Antalya Ytong ve Gaziantep Ytong'un birbirlerinin üretim ve satış miktarları, üretim kapasitelerinin kullanımı, ulusal ya da bölgesel pazar payları hakkında görüştiklerini ve bu parametreleri birlikte tespit ve takip ettiklerini (Belge 3, 7, 14, 16, 21, 22, 24, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 39, 40, 41, 42, 43, 46); bölge ya da il bazında coğrafi pazar paylaşımına gittiklerini göstermektedir (Belge 2, 3, 5, 7, 11, 14, 15, 21, 22, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46). Bu belgelerde, söz konusu tarafların hangi il ya da bölgede hangi teşebbüsün faaliyet göstereceğini, hangi miktarda ya da oranda satış yapacağını tespit ettikleri ve konuyla ilgili tüm bölgeler ve iller bazında ayrıntılı listeler (Belge 27, 28, 29, 30, 31) hazırladıkları dikkat çekmektedir. Bu belgelerin bir kısmında eldeki veriler çerçevesinde bazı karşılaştırmalar yapılmış ve ülke genelinde, bölge ya da il bazında satış miktarı, pazar payı gibi temel parametreler üzerinde taraflar arasında varılan mutabakat rakamlarının, fiilen gerçekleşen satış miktar ve oranları ile büyük ölçüde uyumlu olduğu, bir başka deyişle taraflar arasındaki anlaşmanın uygulama alanı bulunduğu tespit edilmiştir (Belge 7, 8, 14, 21, 31, 32, 33, 35, 40, 42, 46).

Dosya mevcudunda, teşebbüslerin coğrafi pazar paylaşımı dışında müşteri ya da iş paylaşımına gittikleri, müşteri bazında fiyat ve miktar bilgilerini birbirlerine aktardıkları, bu bağlamda müşteri, sipariş ve sevk bilgilerini yakından takip ettikleri görülmektedir (Belge 5, 6, 17, 20, 22, 23, 24, 38, 40, 47).

Dosya mevcudu belgelerin hemen tümü tarafların ticari kararlarını etkileyecek bir iletişimin ve koordinasyonun varlığına işaret etmekte; söz konusu tarafların üst ve orta düzey yöneticilerinin sıklıkla bir araya geldiklerini, görüştiklerini ve temas halinde olduklarını göstermektedir (Belge 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 19, 24, 25, 26, 31, 33, 34, 36, 37, 38, 40, 43, 44, 45, 47). Dosya mevcudundan, merkezi Ankara'da bulunan ve söz konusu teşebbüslerin üye olduğu Türkiye Gazbeton Üreticileri Birliği'nin (belgelerde GÜB kısaltması ile ifade edilmektedir) bu iletişim ve koordinasyonu büyük ölçüde kolaylaştırdığı, tarafların GÜB çatısı altında yalnızca teknik ya da sektörel sorunları değil, aynı zamanda rekabeti sınırlayıcı nitelikte işbirliğine yönelik ticari konuları da görüştüğü anlaşılmaktadır (Belge 6, 7, 14, 33, 40, 44) . GÜB'ün İstanbul-Swissotel'de 15.1.2004 ve 20.9.2004 toplantı yaptığı tespit edilmiştir. (Belge 8). Ancak bu bilgiyi anlamlı kılan diğer hususlar Belge 34'teki "Toplantı" başlıklı belgeye 16.1.2004 ve Belge 40'ın "Toplantı A-YT Satış" başlıklı bölümüne 20.9.2004 tarih kayıtlarının düşülmüş olmasıdır. Rekabeti sınırlayıcı ticari kararların alındığı anlaşılan her iki belgede de Gaziantep Ytong yetkilisi Tansu Tuğlu'nun adı geçmekte, İstanbul- Swissotel kayıtları her iki tarihte de söz konusu yetkilinin Swissotel'in konaklama veya diğer hizmetlerinden yararlandığını teyit etmektedir. Öte yandan Belge 37'de bahsi geçen Ankara-

Sheraton Otel'in kayıtlarında yapılan incelemeler, AKG ve Gaziantep Ytong yetkililerinin aynı tarihlerde otelde konakladığını göstermektedir (Belge 37).

Belgelerde yer alan ifadeler, teşebbüslerin, aralarındaki anlaşmanın etkinliğini kontrol amacıyla mutabakat hususlarını denetlediklerini, mutabakattan sapmaları tespit amacıyla rakip teşebbüslerin faaliyetlerini yakından takip ettiklerini, bu sapmaları önlemek amacıyla zaman zaman rakip teşebbüsleri uyardıklarını ve aralarında çıkan ihtilafları gidermeye çalıştıklarını göstermektedir (Belge 3, 5, 13, 14, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 30, 33, 35, 38, 39, 40, 41, 42, 43). Öte yandan, anlaşmadaki sapmaların bir bölümünün bayilerin kontrol edilememesinden kaynaklandığından hareketle, tarafların bayiler ile ilgili stratejiler geliştirmeye çalıştıkları görülmektedir. Bu bağlamda Belge 18'de yer alan "*Kuvvetli bayilik bize uygun değil. Bayi işi getirince almak istiyor. YT mutabakatı engel teşkil ediyor. Küçük ve güdümlü bayileri tercih ediyoruz.*" şeklindeki ifadeler ile Belge 33'te yer alan "*Bayi hakimiyeti sağlanamadı. Bağlantı+Bayi ilişkileri mutabakatı etkilememeli*" ifadeleri dikkat çekmektedir.

Yukarıda yer verilen bilgi ve belgeler çerçevesinde, AKG, Gaziantep Ytong, Türk Ytong ve Antalya Ytong'un 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi anlamında rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma içinde buldukları kanaatine varılmıştır.

Dosya mevcudu belgelerin 2000-2004 yıllarını kapsadığı dikkate alındığında, ihlalin 2000 yılından itibaren başladığını ve beş yıl süresince devam ettiği tespit edilmiştir.

Öte yandan elde edilen delillerden, AKG'nin ve Türk Ytong'un ihlalde temel bir rol oynadıkları anlaşılmaktadır. AKG'nin 2002 yılında kurulmuş olması nedeniyle, söz konusu teşebbüs ihlalden 2002 yılından itibaren sorumlu tutulmuştur. Bu durum hafifletici bir neden olarak göz önüne alınmış olmakla birlikte, ihlali gösteren belgelerin büyük bir bölümünün AKG'de bulunduğu, özellikle AKG'nin teşebbüsler arasındaki anlaşmanın etkinliğini kontrol amacıyla mutabakat hususlarını sıklıkla denetlediği ve rakip teşebbüslerin faaliyetlerini yakından takip ettiği hususları da cezanın takdirinde dikkate alınmıştır. Gaziantep Ytong'un ise, anlaşmanın varlığını inkar etmemesi ve ihlalin sona erdirebilmesine yönelik olarak Gazbeton Üreticileri Birliği ve Türk Ytong ile arasındaki yapısal bağlara ilişkin somut adımlar atması hafifletici bir neden olarak göz önüne alınmıştır.

Dosya mevcudunda, Nuh şirketlerinin isminin geçtiği toplam yedi belge bulunmaktadır (Belge 1, 2, ,3, 25, 40, 43, 44). Bu belgelerde, diğer gazbeton üreticilerinin yetkililerinin Nuh yetkilileri ile fiyat ve yurt içi - yurt dışı satış miktarları konusunda görüşme yapmayı ya da mutabakat sağlamayı

## **REKABET Dergisi**

---

amaçladıkları görülmekle beraber, Nuh Yapı'nın veya Nuh Beton'un bu oluşum içinde yer aldığını gösteren açık kanıtlara rastlanmamıştır. Buna karşılık Belge 3'te yer alan "Nuh Yapı ve Nuh Çimentonun agresif tutumuna karşı bölge koordinatörleri gerekli çalışmaları yapacaklardır." ve Belge 25'te yer alan "piyasada 2 firma yerine 3 firma olmalı denge için, Nuh belki 3. firma olarak piyasaya girmeli denge için" şeklindeki ifadeler, Nuh Yapı'nın diğer teşebbüsler arasındaki anlaşmanın bir tarafı olmadığı kanaatini güçlendirmektedir. Esasen, bu tespitlerden daha önemli olan husus, dosya mevcudunda yer alan taraflar arasındaki coğrafi pazar paylaşımına ilişkin oldukça ayrıntılı listelerin ve diğer teşebbüslerin açık bir anlaşma içinde olduklarını gösteren belgelerin hiçbirinde Nuh Yapı ve Nuh Beton'un ismine rastlanmamış olmasıdır. Öte yandan, Nuh Beton, önaraştırma sürecinde sektörde faaliyet gösterdiğine ilişkin bilgilerin varlığı ve belgelerde isminin yer alması (Belge 40) nedeniyle soruşturmaya dahil edilmiş, ancak soruşturma sürecinde teşebbüsün şirketin sınırlı bir süre bu sektörde faal olduğu ve 1999-2000 yıllarından sonra gazbeton pazarından çıktığı ve halihazırda söz konusu alanda faaliyeti bulunmadığı, bu pazarda Nuh Topluluğu'ndan yalnızca Nuh Yapı'nın faaliyet gösterdiği anlaşılmıştır. Nuh Yapı'nın 2000 yılına kadar üretime devam eden ve her birinin kapasitesi (.....) m3 olan Çorlu ve Isparta tesislerinin devredilerek yalnızca Hereke'deki (.....) m3 kapasiteli tesis ile faaliyet göstermesi, bir başka deyişle gazbeton pazarındaki faaliyetlerini önemli ölçüde sınırlamış olması hususu da bu çerçevede dikkate alınmıştır.

### **L. SONUÇ**

Türk Ytong, Gaziantep Ytong, Antalya Ytong, AKG, Nuh Yapı ve Nuh Beton hakkında 3.2.2005 tarih ve 05-07/76-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturma ile ilgili olarak düzenlenen Rapora, toplanan delillere ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. AKG, Türk Ytong, Antalya Ytong ve Gaziantep Ytong'un Kanun'un 4. maddesinin (a), (b) ve (c) bendleri kapsamına giren anlaşma ve eylemler içinde olduklarına OYÇOKLUĞU ile,
2. İhlalin yaklaşık beş yıllık bir süreyi kapsamına rağmen, AKG'nin bu ihlalden sorumlu tutulabileceği sürenin 15.4.2002'den itibaren başlamasına OYÇOKLUĞU ile,
3. Antalya Ytong'un kontrolünün Türk Ytong'ta olması ve ekonomik birlik içinde bulunmaları nedeniyle, bu iki şirketin tek bir teşebbüs olarak kabul edilmesine OYÇOKLUĞU ile,
4. İdari para cezasının takdirinde, AKG'nin ve Türk Ytong'un ihlalde aktif ve belirleyici bir rol oynamasının ağırlaştırıcı bir neden olduğu; Gaziantep Ytong'un ise, anlaşmanın varlığını inkar etmeyerek ve ihlalin sona

erdirebilmesine yönelik olarak Gazbeton Üreticileri Birliği ve Türk Ytong ile arasındaki yapısal bağlara ilişkin somut adımlar atmasının hafifletici bir neden olduğu dikkate alınarak;

a) AKG'ye 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, 2004 yılı net satışları üzerinden taktiren %3 oranında olmak üzere 816.718 (Sekizyüzonaltıbinüçyüzonsekiz) YTL. idari para cezası verilmesine OYÇOKLUĞU ile,

b) Türk Ytong'a Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, Türk Ytong ve Antalya Ytong'un 2004 yılı net satışları toplamı üzerinden taktiren %3 olmak üzere 1.127.051 (Birmilyonyüzyirmiyedibinellibir) YTL idari para cezası verilmesine OYÇOKLUĞU ile,

c) Gaziantep Ytong'a Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2004 yılı net satışları üzerinden taktiren %2 olmak üzere 224.185 (İkiyüzyirmidörtbinüçyüzseksenbeş) YTL idari para cezası verilmesine OYBİRLİĞİ ile,

5. 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi birinci fıkrası uyarınca, Gaziantep Ytong'un Esas Sözleşmesi'nin ve Gaziantep Ytong ile Ytong International GmbH arasındaki Lisans Sözleşmesi'nin, bu sözleşmelerde yer alan ve Türk Ytong ile Gaziantep Ytong arasında fiyat tespiti, pazar paylaşımı ve ticari bilgi değişimine hizmet edebilecek nitelikteki hükümlerin yürürlükten kaldırılmasını sağlayacak şekilde tadili gerektiğinin taraflara bildirilmesine OYÇOKLUĞU ile,
6. Nuh Yapı ve Nuh Beton'un diğer teşebbüsler ile rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma veya eylem içinde olduğuna dair açık kanıtların bulunmaması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlalin bulunmadığına OYÇOKLUĞU ile

karar verilmiştir.

#### **Rekabet Kurulu'nun 30.05.2006 Tarih ve 06-37/477-129 Sayılı Kararına KARŞI OY GEREKÇESİ**

Her idari işlemin Yetki, Şekil, Sebep, Konu ve Maksat olmak üzere beş unsuru bulunmaktadır. Bunlardan Şekil Unsuru; idari işlemin tesisi için yetkili idari makamca izlenmesi gerekli yöntemi (usulü) ve idari işlemin hukuk düzeninde aldığı biçimi, maddi varlığı anlatır. İdari işlemin şekil unsuru bakımından hukuka uygun olmaması, yöntem ve biçim kurallarına uygun olarak tesis edilmiş bulunmasına bağlıdır. Usul (yöntem) kuralları, idari işlemin hukuk düzeninde varlık kazanabilmesi için geçirmesi gereken aşamalarla ilgili kurallardır. İdari işlemin, hukuka uygun biçimde doğabilmesi için bu kurallara

## **REKABET Dergisi**

---

uyulması zorunludur. Türk İdari Hukuk Sisteminde henüz tüm idari işlemler için geçerli usul kurallarını düzenleyen genel bir İdari Usul Yasası mevcut değildir. Kimi hizmet alanları için geçerli usul kurallarını düzenleyen usul yasaları ve kimi de maddi yasalarla düzenlenmiş usul kuralları vardır. 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 47. maddesi usul kurallarını öngören, bu anlamda maddi bir yasadır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 47. maddesinin 1. fıkrası, sözlü savunma toplantılarının açık yapılacağını öngörmektedir. Kural, sözlü savunma toplantısının ALENİ (açık) yapılmasıdır. İstisnası aynı fıkranın 2. cümlesinde "genel ahlak" ve "ticari sır" ların korunması olarak gösterilmiş ve Kurul'un toplantının gizli yapılmasına karar verebileceği kabul edilmiştir.

Gaziantep Ytong A.Ş. vekili 11 Mayıs 2006 tarihli dilekçesinde, ekte sunduğu ticari sır niteliğindeki 4 adet belge (belgeler dosya içindedir) muhtevası nedeniyle sözlü savunma toplantısının gizli yapılmasını talep etmiştir. İncelenen 4 belgenin hiçbir şekilde ticari sır olacak bilgi içermediği ve Türk Ytong A.Ş. nin "kendileriyle yaptığı Ana Sözleşme ve Lisans Sözleşmesinden aldığı güçle ticari faaliyetlerini tahakküm altında tutarak rekabetçi girişimlerini bertaraf etmeye çalıştığı" iddiasına yönelik olduğu görülmektedir.

Bu nedenle sözlü savunma toplantılarının açık yapılmasını esas alan Kanun'un bu hükmünü, toplantının gizli yapılmasına ilişkin haller açık ve net ortada olmadığı takdirde, bir şekilde dolanmak ve geçersiz kılmak yasaya aykırıdır.

Ayrıca, gizlilik kararı tarafları kapsamaz. Taraflar (Teşebbüsler) dışındaki izleyicileri, basını ve sözlü savunma toplantısına yasal olarak katılması gerekenlerin dışındakileri kapsar. Tarafların yokluğunda bir diğer tarafın beyanlarının alınması, gıyabında alınan ifadelere karşı diğer tarafa söz ve savunma hakkı tanınmaması 4054 Sayılı Kanun'un 44. maddesinin son fıkrasına aykırılık oluşturur. Bilineceği üzere 44/son fıkrası; "Kurul, tarafları bilgilendirmediği ve savunma hakkı vermediği konuları kararına dayanak yapamaz" hükmündedir.

Günümüzde iyi yönetim (governance) ilkesi, idari işlemin tesisinden önce ilgilinin o konudaki görüşüne başvurulmasını gerekli kılmaktadır. 23.5.2006 tarihinde yapılan sözlü savunma toplantısında bu gerekliliğe riayet edilmemiş, yasaya aykırı bir şekilde AKG Yalıtım ve İnşaat Mlz. San. Ve Tic. A.Ş. , Türk Ytong Sanayi A.Ş., Antalya Ytong San. Ve Tic. A.Ş. ve Nuh Yapı Ürünleri ve Makine San. A.Ş. temsilcilerinin yokluğunda Gaziantep Ytong Sanayi A.Ş.'nin beyanları alınmış, söz konusu teşebbüslerin (AKG Yalıtım ve İnşaat Malz. A.Ş., Türk Ytong San. A.Ş., Nuh Yapı ürünleri ve Mak. San. A.Ş.) gıyabında alınan

## **REKABET Dergisi**

---

ifadelere karşı kendilerine sözlü savunma hakkı tanınmamış, yasaya aykırı olarak alınan sözlü savunmanın gizli icrasına dair karar ve buna göre yapılan sözlü savunma toplantısı sonrasında bu nihai karar tesis edilmiştir. Bu idari işlem şekil unsuru bakımından hukuka aykırıdır. Yasaya aykırı olarak yapılan Sözlü Savunma toplantısına dayanarak ceza kararı verilemez.

Açıkladığım nedenlerle çoğunlukça alınan karara katılmamaktayım.

M.Sıraç ASLAN  
Kurul Üyesi



**Dosya Konusu:** Seslendirme Sanatçıları Meslek Birliği'nin birliğe üye olmayan ve üyelikten ayrılmış olan seslendirme sanatçılarına yönelik dışlayıcı karar ve eylemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde incelenmesi.

**Dosya Sayısı :** 2005-2-49

**(Soruşturma)**

**Karar Sayısı :** 06-44/566-152

**Karar Tarihi :** 15.6.2006

**A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

**Başkan :** Mustafa PARLAK

**Üyeler :** Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfık ÜNAL,  
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Süreyya ÇAKIN,  
Merhmet Akif ERSİN

**B. RAPORTÖRLER :** Fatma GÖZLÜKAYA ANGI, Erdem AYGÜN

**C. ŞİKAYET EDEN:** İsimlerin gizli kalması talep edilmiştir.

Temsilci Prof. Dr. İ. Yılmaz ASLAN

Maya Akar Center No: 100/10

34394 Esentepe İstanbul

**D. KARŞI TARAF:** Seslendirme Sanatçıları Meslek Birliği (Ses-Bir)

TRT Sitesi Seslendirme Müdürlüğü

Zemin Kat A-Z 105 Oran Ankara

Temsilcisi: Av. Ozan Fazıl ALARSLAN

Necatibey Cad. Ankara İşhanı No: 8/117

Sıhhiye Ankara

**E. DOSYA KONUSU:** Seslendirme Sanatçıları Meslek Birliği'nin birliğe üye olmayan ve üyelikten ayrılmış olan seslendirme sanatçılarına yönelik dışlayıcı karar ve eylemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde incelenmesi.

**F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Şikayet dilekçesinde özetle, Ses-Bir'in yapmış olduğu duyurular ile seslendirme stüdyolarına uygulanacak seslendirme ve yönetmenlik ücretlerini ve sair çalışma koşullarını belirlediği, 15.1.2005'ten itibaren Ses-Bir üyelerinin aldığı karar doğrultusunda Ses-Bir üyesi olmayan

kişilerle aynı stüdyoya girilmeyeceği, aynı film ve dizide konuşulmayacağı ilan edildiği, seslendirme stüdyolarına gönderilen yazılar ile ücret ve çalışma koşullarına uyacağını beyan etmeyen stüdyolarla çalışılmayacağı duyurulduğu, bu duyuruların ertesinde, stüdyolara uygulanan baskı sonucunda, boykot ya da grev eylemine katılmak istemeyen sanatçıların sürekli seslendirmesini ve yönetmenliğini yaptıkları işlerin ellerinden alındığı ve birliğe üye olmayan seslendirme sanatçılarıyla çalışan stüdyolara birlik üyesi sanatçıların hizmet vermesinin engellenmeye çalışıldığı, bazı stüdyo ve kanalların Ses-Bir üyesi olmayan seslendirmecilerle çalıştıkları gerekçesiyle boykot edildiği ileri sürülerek, Ses-Bir'in sözü edilen karar ve eylemlerinin 4054 sayılı Kanun kapsamında rekabet ihlali oluşturduğu iddia edilmekte ve doğrudan soruşturma açılarak geçici tedbir kararı alınması talep edilmektedir.

**G. DOSYA EVRELERİ:** Şikayet dilekçesinin Rekabet Kurumu kayıtlarına 9.5.2005 tarih, 3042 sayı ile girmesini takiben hazırlanan 1.7.2005, 2005-2-49/İİ-05-DY sayılı İlk İnceleme Raporu, Rekabet Kurulu'nun 8.7.2005 tarihli toplantısında görüşülerek dosya konusu hakkında önaraştırma yapılmasına 05-44/636-M sayı ile karar verilmiştir. Önaraştırma sonucunda hazırlanan 15.8.2005 tarih ve 2005-2-49/ÖA-05-DY sayılı Önaraştırma Raporu 17.8.2005 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 05-52/792-M sayı ile Ses-Bir hakkında yukarıda yer verilen konu kapsamında soruşturma açılmasına karar verilmiştir.

Aynı Kurul toplantısında, Ses-Bir'in soruşturmaya konu kararının ve bu kararın uygulanmasına ilişkin eylemlerinin, birliğe üye olmayan seslendirme sanatçılarının Ocak 2005'ten bu yana seslendirme hizmetleri pazarındaki ticari faaliyetlerini olumsuz etkilenmeye devam ettiği ve bu kişilerin söz konusu karar ve eylemler sonucunda pazarda mevcut birçok seslendirme stüdyosu ile çalışamaz hale geldiği dikkate alınarak, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, soruşturma sonucunda alınacak nihai karara kadar "ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimali" bulunması nedeniyle, "ihlalden önceki durumu koruyucu nitelikte" geçici tedbir kararı verilmiştir.

Bahse konu geçici tedbir kararı kapsamında Ses-Bir'in,

- Web sayfasından duyurduğu "15 Ocak 2005'ten itibaren Ses-Bir üyesi olmayan kişilerle aynı stüdyoya girilmeyecek, aynı film ve dizide konuşulmayacaktır" şeklindeki kararını, söz konusu boykotun sona erdirildiğini açıkça içeren yeni bir karar ile ortadan kaldırması ve Ses-Bir üyesi olmayan seslendirme sanatçılarına yönelik süregelen uygulamalarını sona erdirmesi,
- Alacağı yeni kararın uygulanmasını sağlamak üzere kararı tüm üyelerine ve Kamuoyuna duyurmak üzere web sayfasından ilan

## **REKABET Dergisi**

---

etmesi ve tüm seslendirme stüdyosu ve televizyonlara bir yazı ile bildirmesi,

- Yukarıda belirtilen işlemleri tamamlayarak işlemlerin yapıldığını gösterir belgeleri, tedbir kararının tebliğinden itibaren bir ay içinde Rekabet Kurulu'na göndermesi

gerektiği belirtilmiştir.

Ses-Bir'e, hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açıldığı ve geçici tedbir kararı, ileri sürülen iddiaların türü ve niteliği hakkında gerekli bilgiler de verilmek suretiyle 24.8.2005 tarihinde bildirilerek yazılı savunmanın 30 gün içerisinde göndermesi talep edilmiştir.

Ses-Bir, Kurum kayıtlarına 23.9.2005 tarih ve 6688 sayı ile giren ilk yazılı savunmasını süresi içinde Kuruma bildirmiştir.

Aynı yazı ile geçici tedbir kararının gereklerinin yerine getirdiğini gösterir belgeler de Kurum kayıtlarına girmiştir. Buna göre, Ses-Bir Yönetim Kurulu Genel Başkanı Haluk CÖMERT aşağıdaki duyuruyu yapmış ve duyuru Ses-Bir tarafından 22.9.2005 itibarıyla ilgili kuruluşlara (seslendirme stüdyoları ve televizyon kanallarından oluşan toplam 17 kuruluşa) gönderilmiştir:

*“DUYURU*

*Sevgili Ses-Bir üyeleri,*

*Çalışma arkadaşlarımız,*

*Seslendirme Stüdyoları,*

*Televizyon Kuruluşları*

*Ve değerli halkımız*

*Rekabet Kurumunun 17.8.2005 tarih ve 52/692-M sayılı kararının yasal gereği olarak; “15 Ocak 2005'ten itibaren Ses-Bir üyesi olmayan kişilerle aynı stüdyoya girilmeyecek, aynı film ve dizide konuşulmayacaktır.” şeklindeki kararımızı ortadan kaldırıyoruz.*

*...”*

Bunun yanı sıra, Rekabet Kurulu'nun soruşturma açılmasına ilişkin kararına yer verilen ve devamında geçici tedbire konu olan kararının ortadan kaldırıldığını açıklayan bir duyuru da Yeni Gün Haber Ajansı Basın ve Yayıncılık A.Ş.'ye gönderilmiştir. Bu duyuru 24.9.2005 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde yayımlanmıştır.

Kurul 05-65 sayılı toplantısında Ses-Bir'in geçici tedbir kararının yerine getirildiğini göstermek üzere göndermiş olduğu yukarıda yer verilen belgeleri incelemek suretiyle geçici tedbir kararının gereklerinin süresi içinde yerine getirildiği hususunda bilgi almıştır.

Ses-Bir'in talebi üzerine, 4054 sayılı Kanun'un 46. maddesi uyarınca sözlü savunma toplantısı 13.6.2006 tarihinde yapılmıştır.

Rekabet Kurulu, 15.6.2006 tarihinde, 06-44/566-152 sayı ile nihai kararını vermiştir.

**H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, Ses-Bir'in birlik üyesi olmayan seslendirme sanatçılarına yönelik olarak almış olduğu "15 Ocak 2005'ten itibaren Ses-Bir üyelerinin aldığı karar doğrultusunda Ses-Bir üyesi olmayan kişilerle aynı stüdyoya girilmeyecek, aynı film ve dizide konuşulmayacaktır" şeklindeki birlik kararının ve buna bağlı eylemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendinde örnek olarak belirtilen "rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi" haline uygunluk gösterdiği, bu bakımdan hukuka aykırı olduğu, bu karar ve buna bağlı eylemleri sebebiyle Ses-Bir'in aynı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca para cezası ile cezalandırılması gerektiği ifade edilmiştir.

## **I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME**

### **I.1. İlgili Pazar**

#### **I.1.1. İlgili Ürün Pazarı**

Soruşturma konusu Ses-Bir, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca bağlantılı hak sahiplerinden icracı sanatçı kategorisinde bulunan seslendirme sanatçılarının mesleki faaliyetlerini düzenleme ve mali haklarını takip etmekle yükümlü bulunan bir meslek birliğidir. Ses-Bir'in inceleme konusu eylemleri, birliğe üye olmayan seslendirme sanatçıları ve seslendirme yönetmenlerinin stüdyolara hizmet vermelerinin engellenmesine yöneliktir.

Ses-Bir'in inceleme konusu eylemlerinin, genel olarak seslendirme hizmeti piyasası olarak tanımlanabilecek ve kapsamında seslendirme sanatçıları ve yönetmenleri tarafından yürütülen faaliyetlerin bulunduğu bir pazarı etkilediği anlaşılmıştır. Seslendirme hizmeti sürekli bir talebi karşılamaktadır ve bu hizmetin alıcısı olan televizyon kanalları ve stüdyolar açısından başka bir hizmet ile ikame edilememektedir. Bu sebeple, inceleme konusu iddialar bakımından ilgili ürün pazarı "seslendirme hizmetleri pazarı" olarak tespit edilmiştir.

## **REKABET Dergisi**

---

### **I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar**

Seslendirme hizmetinin verildiği televizyon kuruluşları ve film yapım şirketlerinin faaliyetlerinin tüm Türkiye'yi kapsamı ve Türkiye sınırları içerisinde rekabetin farklılaşmasına neden olacak bir durum bulunmaması sebebiyle ilgili coğrafi pazar, "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak tespit edilmiştir.

### **I.2. Hakkında Soruşturma Yapılan Taraf:**

#### **Seslendirme Sanatçıları Meslek Birliği**

Soruşturma konusu Ses-Bir, 5846 sayılı Kanun'un 42. maddesi uyarınca kurulan meslek birliklerindedir. Meslek birlikleri Kültür Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca onaylanan tüzük ve tip statülere uygun olarak tespit edilecek alanlarda kurulmaktadır.

Meslek birlikleriyle ilgili temel düzenlemelerin yapıldığı, "Fikir ve Sanat Eseri Sahipleri ile Komşu Hak Sahipleri Meslek Birlikleri ve Federasyonları Hakkında Tüzük"ün 7. maddesi kapsamında bağlantılı hak sahibi olarak icracı sanatçı statüsündeki seslendirme sanatçıları da meslek birliği kurma hakkını haizdir.

Meslek birlikleri, eser sahipleri ve bağlantılı hak sahipleri, ortak çıkarlarını korumak, Kanun ile tanınmış hakların idaresi ve takibi ile alınacak tazminat ve telif ücretlerinin tahsilini ve hak sahiplerine dağıtımını sağlamak amacıyla kurulurlar. Aynı alanda birden çok meslek birliği kurulabilmektedir. Ancak aynı alanda başka bir meslek birliği kurulabilmesi için, Tüzük'ün 8. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen kurucu üye sayısının ve o alanda kurulmuş en fazla üyesi olan meslek birliğinin üye sayısının üçte biri kadar gerçek veya tüzelkişi üyenin sağlanması zorunludur.

Bu birliklerin amacı, öncelikle eser sahipleri ve eser sahiplerinin hakları ile bağlantılı hak sahipleri ile 5846 sayılı Kanun'un 52. maddesine uygun biçimde düzenlenmiş sözleşmelerle eser veya hak sahibinden malî hakları kullanma yetkilerini devralarak, Kanun'un 10. maddesine göre ilim-edebiyat eserleri üzerindeki hakları kullanmak, süreli olmayan yayınları çoğaltan ve yayan üyelerinin ortak çıkarlarını korumak ve bu Kanun ile tanınmış hakların idaresini ve takibini, alınacak ücretlerin tahsilini ve hak sahiplerine dağıtımını sağlamaktır.

5846 sayılı Kanun'un 42/A maddesinde bu birliklerin belli başlı yükümlülükleri, üyesi olan hak sahiplerinin faaliyetlerinden kaynaklanan haklarının idaresini hakkaniyete uygun koşullarda sağlamak, üyelerinin haklarının idaresine ilişkin faaliyetlerinden elde ettikleri gelirleri, dağıtım planlarına uygun olarak hak sahiplerine dağıtmak, sözleşme yapılırken idare

ettikleri haklara ilişkin olarak hakkaniyete uygun davranmak, kendi maddî ve/veya manevî menfaatleri bakımından gerekli gördükleri indirim veya ödeme kolaylıklarını sağlamak ve sözleşme yapılabilmesi için idaresini sağladıkları haklara ilişkin ücret tarifelerini süresinde belirlemek ve belirlenen tarifeleri ve bu tarifelerdeki her türlü değişikliği süresinde duyurmak olarak belirlenmiştir.

Yukarıda sözü edilen hükümler uyarınca seslendirme sanatçıları 24.4.2001 tarihinde mevcut derneklerini meslek birliğine dönüştürmüşlerdir. Birlik üye olarak seslendirme sanatçıları ve yönetmenlerini kabul etmektedir. Ses-Bir halihazırda 600'e yakın üyeye, Ankara'daki merkezi ve İstanbul'daki şubesiyle faaliyetlerine devam etmektedir.

Yukarıda sözü edilen Tüzük uyarınca icracı sanatçı olarak kabul edilen ve seslendirme stüdyoları ve televizyon kuruluşlarına seslendirme hizmeti veren her bir seslendirme sanatçısı, bu faaliyetleri sebebiyle 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde yer verilen "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimleri" şeklindeki teşebbüs tanımı kapsamında teşebbüstür.

Bu doğrultuda, iktisadi faaliyetleri sebebiyle teşebbüs niteliğini haiz bulunan seslendirme sanatçılarının üye olduğu Ses-Bir de, 5846 sayılı Kanun'da düzenlenen kuruluş amacı ve görevleri çerçevesinde, yine 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesindeki "teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlikleri" şeklindeki teşebbüs birliği tanımı uyarınca bir teşebbüs birliğidir.

### **I.3. Yapılan Tespitler ve Deliller**

#### **I.3.1. İlgili Pazarın İşleyişi Hakkında Genel Bilgi**

Yapılan incelemeler sonucu seslendirme hizmeti piyasasının işleyişinin aşağıdaki gibi gerçekleştiği görülmüştür.

- Öncelikle film, dizi film ya da belgesel gibi diğer eserler, sinema filmi ya da VCD/DVD filminin yapım şirketi ya da televizyon kuruluşunca, tarafların anlaştıkları ücret üzerinden seslendirilmesi yapılmak üzere seslendirme stüdyolarına gönderilir,
- Bunu takiben stüdyo, filmin yabancı dilde olması halinde, senaryonun çevirisini yaptırır,
- Seslendirmeyi yapacak sanatçılar stüdyo ya da bağımsız cast ajansları vasıtasıyla belirlenir,
- Sanatçılarla stüdyo ücret konusunda anlaşılır,
- Teknisyen ve yönetmenden oluşan teknik kadro sanatçıların seslerini kayda alır,
- Seslerin kaydedildiği bantlar, senkronizasyon ve miksaj için teknisyenlere gelir,

## **REKABET Dergisi**

---

- Seslendirme kaydının son hali film yapım şirketi veya televizyon kuruluşuna teslim edilir,
- Stüdyo vermiş olduğu seslendirme hizmeti karşılığında yapım şirketi veya televizyondan tahsil ettiği para içerisinde sanatçılara ödemesini yapar.

Yapılan inceleme ve araştırmaya göre, piyasada halihazırda 700 civarında seslendirme sanatçısı faaliyet göstermektedir. Seslendirme yapmak veya Ses-Bir'e üye olmak için eğitim bakımından, konservatuar mezunu olmak tercih edilmekle birlikte, herhangi bir özel koşul aranmaktadır. Ses ve diksiyon bakımından uygun görülenler seslendirme yapabilmektedir.

Seslendirme sanatçılarının üçte biri Ankara'da, üçte ikilik bölümü ise İstanbul'da faaliyet göstermektedir. İnceleme tarihi itibarıyla, Ses-Bir'e üye olan yaklaşık 600 sanatçı bulunmaktadır ancak bunların yaklaşık yarısı meslek olarak ya da fiilen bu işi yapmaktadır. Yaklaşık 160 birlik üyesi olmayan seslendirme sanatçısı bulunmaktadır ve bunların tümü İstanbul'daki stüdyolara hizmet vermektedir.

Ankara'daki tüm sanatçılar birliğe üyedir. Ankara'da şu anda sadece TRT stüdyolarında seslendirme yapılmaktadır.

İstanbul'da faaliyet gösteren çeşitli büyüklükte yaklaşık 14 stüdyo bulunmaktadır. Bunların bir kısmı sadece yabancı film-dizi, belgesel ya da yerli film ve dizi seslendirmesi yaparken, bir kısmı reklam da dahil tüm hizmetleri vermektedir.

Piyasadaki önemli stüdyolar büyüklüklerine göre şöyle sıralanabilir; İmaj, Saran, Vipsaj, Promedya, Akla Kara, Aton, Promay, Senkron, Doruk, Şafak, Ulusal, Universal ve Tombull. Ayrıca TRT ve NTV kendi stüdyolarında seslendirme yapmaktadır.

Stüdyolarda günde ortalama 5-7 film seslendirilebilmekte ve her bir sanatçı, rolün büyüklüğüne göre, günde 2 ila 10 rol seslendirebilmektedir.

İstanbul'daki stüdyolar işlerini televizyonlara ya da yapım şirketlerine yapmaktadır. İstanbul piyasasında en büyük yerli işveren Digiturk'tür. Digiturk, film ve belgesel kanallarıyla iş büyüklüğü bakımından stüdyolar için önemli bir işverendir.

Bununla birlikte, piyasanın büyük bölümünü yabancı film stüdyoları için yapılan sinema filmi ve VCD/DVD filmleri seslendirmesi oluşturmaktadır.

Mevcut stüdyolar arasında kullanılan teknoloji ve buna bağlı olarak işin kalitesi, hızı da farklılık göstermektedir.

### **I.3.2. İnceleme Sürecinde Elde Eldilen Bilgi ve Belgeler**

#### **I.3.2.1. Ses-Bir Tarafından Stüdyo ve Televizyonlara Gönderilen Fakslar ve Cevaplar**

Seslendirme sanatçılarıyla stüdyolar arasındaki ilişki yakın bir geçmişe kadar bireysel sözlü anlaşmalara dayalı olarak yürümüştür. Anlaşmalar genellikle TRT'nin belirlediği ücret tarifesine göre, buradaki ücretlerden belirli indirimler uygulanmak suretiyle yapılmıştır. Ancak son yıllarda özellikle özel stüdyolarda iyice düşen ücretler sebebiyle Ses-Bir kanuni yetkisine dayanarak taban ücret tarifesi yayımlamaya karar vermiştir.

Ses-Bir'in birlik üyesi olmayan sanatçı ve bazı stüdyoları boykot etmesiyle sonuçlanan olaylar zincirinin ilk halkası söz konusu teşebbüs birliğinin 2005 yılı için belirlediği ücret tarifesinin ve diğer çalışma şartlarının stüdyo ve televizyonlara gönderilmesi ile başlamıştır.

Yapılan inceleme sırasında konuya ilişkin olarak elde edilen ilk yazı stüdyo ve televizyonlara gönderilen 29.11.2004 tarihli fakstur. Bu faks birliğin belirlemiş olduğu 2005 ücret tarifesini içermektedir.

Bunu takiben birlik yönetimi 21.12.2004 tarihinde stüdyo ve televizyonlara gönderilen “Özel TV Kanalları ve Özel Seslendirme Stüdyolarına Ücret Tarifesi” ekli ikinci bir faks daha göndermiştir. Bu faksta da, ödemelerin belirlenen ücret tarifesi üzerinden yapılması ve sonraki ücret artışlarının da TRT'nin yapacağı zamdan az olmayacağı hususlarına değinilmiştir.

Ücret tarifesine ilişkin elde edilen bir başka yazı, ücretlerin gözden geçirilerek biraz düşürülmesi ve 1.2.2005 tarihinden itibaren uygulanması öngörülen yeni tarifenin bildirilmesi hakkındadır.

Televizyon kanalları ve stüdyolara gönderilen söz konusu üç yazıda da yer verilen ücret tarifeleri, “orijinal dublaj” olarak tabir edilen yabancı dizi ve filmlerin seslendirilmesine yöneliktir. Aynı yazılarda, yerli dizi ve filmler için, belirlenmiş olan ücretlerin iki katı fiyat uygulanacağı bildirilmiştir.

Stüdyoların bir kısmı gönderilen tarifeyi kabul ettiklerini derhal Ses-Bir'e bildirmiştir. Örneğin, Promedya 17.1.2005 tarihli, Aton 17.1.2005 tarihli, Tombul 18.1.2005 tarihli faks yazılarıyla ücret tarifesini kabul ettiklerini birliğe bildirmiştir.

Bu durum, Ses-Bir'in “Özel Televizyon Kanalları ve Özel Seslendirme Stüdyolarına” başlıklı yazısında tespit edilmekte, ayrıca diğer stüdyoların çalıştıkları televizyonlarla görüşme yapmak için süre istediği ve bunlara 1.2.2005 tarihine kadar zaman tanıdığı belirtilmektedir.



## **REKABET Dergisi**

---

Takip eden günlerde diğer şirketler de ilan edilen tarifeyi kabul ettiklerini belirten cevap yazılarını Ses-Bir'e göndermiştir. Doruk 24.1.2005 tarihli, Ak'la Kara 4.2.2005 tarihli, SARAN 9.2.2005 tarihli, S Tel. Prog. Yap. Ltd. Şti. 16.2.2005 tarihli ve Mega 17.2.2005 tarihli fakslarıyla kabul bildiriminde bulunmuştur.

Ses-Bir'in, birlik üyesi olmayan sanatçılara karşı yürüttüğü dışlayıcı eylemlerine ilişkin kararını ise ilk olarak 7.1.2005 tarihli yazısı ile duyurduğu Raportörlerce Ses-Bir merkezinde yapılan yerinde inceleme esnasında elde edilen belgelerden tespit edilmiştir. Söz konusu yazıda esasen, meslek kalitesini artırmaya yönelik olarak belirlenen ücret dışındaki diğer çalışma şartları stüdyo ve televizyonlara bildirilmektedir. Yazıda şu ifadelere yer verilmektedir:

“Meslek şartlarını, kalitesini, üye haklarını, telif haklarını korumak ve kollamak için, yasaların verdiği hak ve yetkiler doğrultusunda hareket eden meslek birliğimiz, iş yaptığımız kanal ve şirketlerdeki şartları gözden geçirmiş ve uygulanması gerekli olan koşulları tespit etmiştir. Konuştuğumuz dilin yeterince tahrip edildiği ortadadır. Bu gidişe son vermek için doğru çevirilere, kalifiye konuşmacılara ve bunları denetleyecek eğitimli yönetmenlere ihtiyaç olduğu kesindir.

Bu koşulların uygulanması hem meslek birliğimizin hem de bu işi yapan sizlerin yararına olacaktır.

Bu nedenle meslek birliğimiz sizden bazı isteklerde bulunmayı uygun görmüştür.

Konuya ilgisiz kalmayacağınız umuduyla isteklerimizi ek'te bildiriyoruz.”

Sözü edilen ek, “Ses-Bir Seslendirme Sanatçıları Meslek Birliği Üyelerinin Televizyon Kanalları ve Bu Kanallara İş Yapan Özel Şirketlerden İsteddiği İşyeri Çalışma Şartları” başlığını taşımaktadır ve ekli bu duyurunun 6. maddesinde aynen şu ifadelere yer verilmektedir:

“6- 15 Ocak 2005'ten itibaren Ses-Bir üyelerinin aldığı karar doğrultusunda Ses-Bir üyesi olmayan kişilerle aynı stüdyoya girilmeyecek, aynı film ve dizide konuşulmayacaktır. Seslendirme mesleğindeki ses kirliliğini önlemek amacıyla bu kararı almış bulunuyoruz. Bu işin eğitimini almamış kişilerle aynı ortamı paylaşmak istemiyoruz...”

Çalışma koşulları hakkında stüdyolara gönderilen yazının bir örneğini ve bazı stüdyoların yöneticileri hakkındaki bir takım iddiaları içeren bir başka duyuru da “Basın Bildirisi” başlığı altında internet sitesinde ilan edilmiştir. Bu bildiride de, yukarıda yer verilen 7.1.2005 tarihli fakstaki, “15 Ocak 2005'ten itibaren Ses-Bir üyelerinin aldığı karar doğrultusunda Ses-Bir üyesi olmayan

kişilerle aynı stüdyoya girilmeyecek, aynı film ve dizide konuşulmayacaktır” şeklindeki ifade kullanılmıştır.

Ses-Bir, üyesi olmayan sanatçılara yönelik dışlayıcı eylemleri, <http://www.seslendirme.net> adresindeki internet sitesinde yayımlanan bir açıklama ile de duyurmuştur. Bu duyuruda da aynen, “15 Ocak 2005’ten itibaren Ses-Bir üyesi olmayan kişilerle aynı stüdyoya girilmeyecek, aynı film ve dizide konuşulmayacaktır” ifadesine yer verilmektedir.

Kamuoyuna duyurulan söz konusu kararın uygulanmasına yönelik girişimlerde bulunulduğu bunlar dışındaki belgeler ile de ortaya konulmaktadır.

Örneğin, Ak’la Kara isimli şirketin ücret tarifesini kabul etmesine karşın istifacılarla çalışmaya devam ettiğinin tespit edilmesi üzerine, şirkete Nisan ayında Ses-Bir tarafından gönderilen bir yazıda aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

“4 Şubat ve 9 Şubat 2005 tarihli Ses-Bir’e göndermiş olduğunuz fakslarınızda Ses-Bir’in belirlediği taban ücretleri kabul ettiğinizi beyan etmişsiniz. Stüdyonuz Akla Kara’da Ses-Bir üyesi olmayanlarla kayıt aldığınız tespit edilmiştir. Bu da Ses-Bir üyelerinin Ses-Bir üyesi olmayanlarla aynı stüdyoda kanal dahi olsa kayda girmeme ilkesine ters düştüğünden şirketiniz tarafından bu durum düzeltilene kadar Ses-Bir üyelerinin şirketinizle çalışmayacağını üzümlere bildiririz.”

Akla Kara isimli stüdyonun birliğe gönderdiği cevap yazısında da defalarca seslendirme yapması için çağrılan Ses-Bir üyesi sanatçıların birliğin aldığı karar doğrultusunda kayda gelemeyeceklerinin kendilerine bildirildiğine yer verilmiştir.

Ses-Bir’in 31.1.2005 tarihinde Afife Jale Kültür Merkezi’nde yapılan genel kurul toplantısında alınan yeni ücret tarifesini kabul etmeyen bazı stüdyoların boykot edilmesi yönündeki kararlar üzerine, birlik üyesi 11 sanatçı karara katılmamaları sebebiyle 3.2.2005 tarihinde istifa dilekçelerini vermişlerdir. Dilekçede gerekçe olarak, boykot kararının tüm alternatif fikirler dinlenmeksizin alınması, boykot yönteminin başarısızlığının süre içinde görüldüğü, boykotun genel olmaması (orijinal, yerli, reklam ve tanıtım seslendirmelerinin tümünü kapsamaması), kanallar ve stüdyolarla yapılan pazarlıkların ve bunlardan gelen tekliflerin üyelere yansıtılmaması gibi hususlar gösterilmiştir.

Ses-Bir istifaları aynı günkü yönetim kurulu toplantısında görüşmüş ve 7.2.2005 tarihinde kabul kararını taraflara iletmiştir. İstifaların kabulü, taraflara bildirilmeden önce 4.2.2005’te, birliğin internet sitesinden kamuoyuna duyurulmuştur.

## **REKABET Dergisi**

---

İstifa etmelerinden iki hafta sonra sözü edilen 11 seslendirme sanatçısı 18.2.2005 tarihli dilekçeleriyle, birlik hareketinin zarar görmemesi gerekçesiyle istifalarının işleme konulmaması yönündeki taleplerini Ses-Bir'e bildirmelerine karşın, Ses-Bir birlik amaçlarına sorumsuzca zarar veren bu kasıtlı istifalar" sebebiyle birliğe tekrar katılma taleplerini reddetmiş ve bu kişilerin "kesin ihraçları ile cezalandırılmalarına" karar vermiştir.

### **I.3.2.2. Seslendirme Stüdyolarından Elde Edilen Bilgiler**

İnceleme sürecinde raportörlerce sanatçılar tarafından seslendirme hizmetinin verildiği bazı stüdyolarla görüşülmüştür. Bu stüdyoların bir kısmı tarafından, yabancı film ve dizi seslendirmesi yapılan işlerde Ses-Bir'den istifa eden sanatçılarla karşılaşmaları halinde birlik üyesi sanatçıların stüdyoyu terk etmek gibi davranışlar sergiledikleri, bir kısmı tarafından da birlik üyesi olmayan sanatçılarla çalıştıkları için Ses-Bir üyelerinin kendileriyle çalışmayı baştan kabul etmedikleri şifahen ifade edilmiştir.

Bunun yanı sıra, stüdyoların çoğunluğunca, Ses-Bir üyesi olmayanlarla çalışmak konusunda kendilerinin de çekinceleri olduğu, tatsızlıktan korktukları, ses çeşitliliğini korumak amacıyla çok sayıdaki Ses-Bir üyesi sanatçıyla çalışma olanaklarını kaybetmek istemedikleri ve en azından bahse konu tartışmalar sonuçlanana kadar istifa eden kişilerle çalışmamayı tercih ettikleri ve üye olanlarla olmayanları aynı stüdyoya sokmamaya özen gösterdikleri şifahen beyan edilmiştir.

Bazı stüdyolarca ise, Ses-Bir'in meslek koşullarının düzeltilmesi amacıyla aldığı kararları destekledikleri, bu kararın sağlıklı olarak uygulanabilmesi için de boykota uyararak kendi iradeleri doğrultusunda Ses-Bir üyesi olmayan sanatçılarla iş yapmadıkları ifade edilmiştir.

### **I.4. Teşebbüsün Savunmaları ve Savunmaların Değerlendirilmesi**

Soruşturmanın tarafı olan meslek birliği, soruşturma sürecinde yaptığı savunmalarda özetle,

- Ses-Bir'in meslek çalışanlarının yararını gözeten ve Türk Dili'ne kazanç sağlama amacı güden, aldığı kararlara uyulması yönünde herhangi bir parasal veya cezai yaptırıma sahip olmayan bir teşebbüs birliği olduğu, seslendirmecilik mesleği ile uğraşmak isteyen kimselerin bu meslek birliğine üye olmalarının zorunlu olduğu, Ses-Bir üyesi olmadan seslendirme faaliyetlerinde bulunulabilmesi ihtimalinin seslendirme sanatçılarının haklarının korunması için kurulan birliğin kuruluş amacı ile taban tabana zıt düşeceği,
- Ses-Bir'in yayımladığı ücret tarifesinin son yıllarda düşen seslendirme ücretleriyle bunun karşılığında verilen seslendirme hizmetinin

dengelenmesi amacını taşıdığı ve seslendirme mesleğinin kalifiye ve iyi yetişmiş kimselerce yapılmasını sağlamak olduğu, üyelere verilen iç eğitim ve “Türkiye Sessiz Kalmasın” kampanyası ile bu niyetin gösterildiği,

- Ses-Bir’in söz konusu kararı ile birliğe üye olmayanların hizmet sunmalarının önüne geçmeyi ve ilgili pazardan dışlanmalarını amaçlamadığı, böyle bir amaç güdüyor olsa bile bu kararın bu yönde bir etkisinin piyasada ortaya çıkmadığı, 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi ile amacın değil fiili durumun (sonucun) cezalandırılmasının öngörüldüğü, dolayısıyla raporda ileri sürüldüğünün aksine olayda 4. madde kapsamında bir ihlal bulunmadığı, ne amaç ne de sonuç bakımından soruşturma konusu kararın 4. madde kapsamına dahil olmadığı,
- Ses-Bir’in üyeleri üzerinde ücret tarifesinin uyulmasının takibi haricinde herhangi bir baskısının bulunmadığı, bununla birlikte Ses-Bir’in üyelerinin çıkarlarını korumak maksadıyla ücret tarifesine uyulmasını sağlama hak ve yükümlülüğü altında olduğu, ilgili stüdyolarla çalışılmamasının bunların ücret tarifesine uygun sözleşme yapmamlarından kaynaklandığı,
- Boykotun reklam seslendirmesi gibi bazı alanlarda uygulanmadığı, Birlik üyesi olmayan seslendirme sanatçılarının çalıştığı iki stüdyonun (Ak’la Kara, Saran) bulunduğu raporda doğru olarak tespit edildiği, dolayısıyla birliğe üye olmayan sanatçıların faaliyetlerinin zorlaştırılmadığı, kısıtlanmadığı veya piyasa dışına itilmediği,
- Ses-Bir’in almış olduğu kararın 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında değerlendirilebilecek bir boykot kararı olmadığı, alınmış olan karar neticesinde piyasa dışına herhangi bir stüdyonun çıkmamış olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinin ihlal edilmediği, Ses-Bir hakkında başlatılan soruşturmanın ertesinde birlikten herhangi bir istifa olmamasının, üyeler üstünde bir baskı olmadığını göstergesi olduğu, Ses-Bir’in almış olduğu kararın, seslendirme mesleğinin kalitesi için gerekli olduğu iddia edilmiştir.

Ses-Bir’in yukarıda özetine yer verilen savunması temel olarak; soruşturma konusu karar ve eylemlerin, 5846 sayılı Kanun ile Ses-Bir’e verilmiş olan, ücretler de dahil olmak üzere, seslendirme sanatçılarının çalışma koşullarının iyileştirilmesi yetki ve görevinin bir gereği olduğu ve mesleğin eğitilmiş ve kalifiye kişilerce yapılmasının sağlanması amacını taşıdığı, birliğe üye olmayan seslendirme sanatçılarının faaliyetlerinin zorlaştırılmasına ya da pazardan dışlanmasına yönelik olmadığı ve bu kişilerin ticari faaliyetlerine

## **REKABET Dergisi**

---

kısmen de olsa devam edebiliyor olmalarının söz konusu karar ve eylemlerin pazarda herhangi bir etki yaratmadığını göstermekte olduğu hususlarında yoğunlaşmaktadır.

Ses-Bir, 5846 sayılı Kanun uyarınca ücret tarifesi belirleme ve açıklama yetkisine sahipse de bu yetki, her biri bağımsız birer teşebbüs olan birlik üyesi olmayan sanatçıların bu tarifeye zorunlu olarak uymalarını ve tarifeyi kabul etmeyen stüdyolara yönelik eylemlere koşulsuz olarak katılmalarını sağlamak amacıyla dışlayıcı uygulamalara maruz bırakılmalarını haklı gösterecek bir gerekçe oluşturmamaktadır. Birliğin aldığı karar ve ilgili uygulamaları, Ses-Bir üyesi olmayan tüm sanatçıları belirlenmiş olan ücret tarifesi ile çalışmak zorunda bıraktırmaya yöneliktir. Bu durum, Ses-Bir'e 5846 sayılı Kanun ile tanınan yetkinin kapsamını aşmaktadır.

Meslek birlikleri hakkındaki bahsi geçen Tüzük'ün 10. maddesi ile "hiç kimsenin Birliğe üye olmaya ve üye kalmaya zorlanamayacağı" açıkça düzenlenmişken, Ses-Bir'in birinci yazılı savunmasında yer verilen "birlik üyesi olmaksızın seslendirme sanatçılığı faaliyetinde bulunulamayacağı" şeklindeki ifadenin de birliğin baskıcı ve yetkisini aşmaya yönelik tavrını ortaya koyduğu açıktır.

Diğer taraftan, Ses-Bir'e üye olmak için ses ya da diksiyon eğitimi almak ya da konservatuar mezunu olmak gibi özel bir eğitim şartının aranmadığı ve soruşturma konusu karar ve eylemlerin Ses-Bir'in eski üyelerine de yöneldiği göz önüne alındığında, bu karar ve eylemlerin mesleğin kalifiye kişilerce yapılmasının sağlanmasına, meslek çalışanlarının kalitesinin yükseltilmesine yönelik yaklaşımın bir parçası olduğuna dair savunma da dayanaksız kalmaktadır.

Delayısıyla, Ses-Bir'in bahsi geçen iddia ve savunmaların hukuki dayanaktan yoksun oldukları, gerçeği yansıtmadığı sonucuna ulaşıldığı gibi, bu iddiaların soruşturma konusu dışlayıcı karar ve buna bağlı eylemleri haklı gösterecek ve rekabet hukuku açısından hukuka uygun hale getirebilecek nitelikte gerekçeler olarak kabul edilemeyecekleri kanısına varılmıştır.

### **J. GEREKÇE VE HUKUKİ DAYANAK**

Rekabet Kurulu tarafından 6.10.2005 tarih, 05-52/792-M sayılı karar ile açılan soruşturmanın konusu, Seslendirme Sanatçıları Meslek Birliği'nin birlik üyesi olmayan seslendirme sanatçılarına karşı almış olduğu "15 Ocak 2005'ten itibaren Ses-Bir üyesi olmayan kişilerle aynı stüdyoya girilmeyecek, aynı film ve dizide konuşulmayacaktır" şeklindeki kararı ve bu kararın hayata geçirilmesine ilişkin eylemleridir.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde, rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot

ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması amacı taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüs birliği karar ve eylemleri yasaklanmaktadır.

Rekabet hukukunda rakiplerin faaliyetlerinin boykot ya da benzer davranışlarla zorlaştırılması ya da bu teşebbüslerin piyasa dışına çıkarılmaya çalışılması dışlayıcı eylemler olarak ifade edilmektedir. Rakiplerin birbirlerinin faaliyetlerini zorlaştırmaları veya kısıtlamaları esasen rekabetin doğal bir sonucu olarak görülebilmekteyse de, bir grup teşebbüsün anlaşma yoluyla ya da bir birlik çatısı altında alınan kararlarla dışlayıcı etkileri açık ve ağır eylemler içinde bulunmaları rekabet hukuku düzenlemeleri ile hukuka aykırı kabul edilmektedir. Hangi hallerde açık ve ağır bir dışlayıcı eylemden bahsedilebileceği ise her somut olaya göre değerlendirilmektedir. Rakiplerin mal ve hizmet vereceği kanalların kapatılması sıklıkla karşılaşılan bir dışlayıcı eylem türünü oluşturmaktadır.

ABD ve AB hukukunda, dışlayıcı eylemlerin rekabet ihlali olarak görüldüğü çeşitli kararlar bulunmaktadır. Bunların bazıları dışlayıcı nitelikteki teşebbüs birliği kararları hakkındadır.

Örneğin, Amerikan rekabet otoritesi Federal Ticaret Komisyonu'nun (FTC) Fashion Originators' Guild of America (FOGA) davası sonunda aldığı karar, meslek birliklerinin aldıkları boykot kararlarının Amerikan rekabet hukukunda ne şekilde değerlendirdiğini ortaya koymaktadır. Davaya konu meslek birliği üyelerinin bir kısmı kadın elbisesi tasarlayan, üreten ve satan firmalardan oluşmaktadır. Üyelerin diğer bir grubunu ise bu elbiselerin üretiminde kullanılan tekstil ürünlerini (kumaş) üreten firmalar oluşturmaktadır. Dava, bazı FOGA üyelerinin elbise tasarımlarını taklit ederek üreten üreticilerin bu mallarını satmaya devam eden perakendecilere (orijinallerden daha düşük fiyatla satabilmektedirler), FOGA üyesi üreticilerce mal verilmemesi; bu perakendecilerin boykot edilmesi eylemine ilişkindir. FOGA, bu esastan hareketle üyesi olan üreticilere mal verebilecekleri ve veremeyecekleri perakendecilerin listesini duyurmuş ve gerek perakendecilerin mağazalarında gerekse üye üreticilerin defterlerinde yaptığı kontrollerle boykotun düzenli bir biçimde devam etmesini sağlamıştır.

Dava sonunda FTC, elde edilen bulguların, çeşitli taahhütler, kararlar ve anlaşmalarla bazı perakendecilere mal temininin engellenmesi eyleminin, bir taraftan FOGA üyesi olmayan rakip kumaş ve elbise üreticilerinin satış olanaklarını, diğer taraftan da perakendecilerin mal temin kaynaklarını kısıtladığından, boykota uymayan tüm perakendeciler ile üreticileri hedef aldığından ve üyelerinin hareket özgürlüğünü ortadan kaldırdığından rekabeti önemli derecede azalttığı, engellediği ve ortadan kaldırdığına işaret etmiş ve boykotu Sherman Yasa'sına aykırı bulunmuştur. Üyesi olan üreticilere ait

## **REKABET Dergisi**

---

tasarımlarının haksız kullanımlarını engelleme amacı taşısa bile, boykot eyleminin rekabeti kısıtlayıcı etkileri sebebiyle hukuka aykırı olduğuna hükmetmiştir.

Soruşturmaya konu eylemleri gerçekleştiren birliğin üyeleri ile eylemlere maruz kalan birlik üyesi olmayan kişiler, seslendirme hizmeti alanında seslendirme sanatçısı olarak faaliyet göstermektedirler. Boykot eyleminin yöneldiği yabancı film ve dizi seslendirme hizmeti, büyük oranda bağımsız birer teşebbüs olarak çalışan seslendirme stüdyolarına verilmektedir. Stüdyoların yanı sıra, TRT de kendi film ve dizilerinin seslendirmesini kendi stüdyolarında yaptırabilmektedir.

Stüdyoların, televizyonlar ya da film yapım/dağıtım şirketlerinden aldıkları işler, seslendirme yönetmenlerince programlanmakta ve cast ajansları aracılığıyla seslendirme yapacak sanatçı kadroları oluşturulmaktadır.

Ses-Bir'i, birlik üyesi olmayan sanatçılarla aynı stüdyoya girilmemesi yönündeki karara götüren süreç, Ses-Bir'in 2005 yılı için belirlediği ücret tarifesinin ve diğer çalışma şartlarının stüdyo ve televizyonlara gönderilmesi ile Kasım 2004'te başlamış, Ocak 2005 tarihinde ücret tarifesi son halini almıştır. Bu tarihten itibaren, Ses-Bir bünyesinde, yeni tarifeyi ve çalışma koşullarını kabul etmeyen stüdyolarla çalışılmamasına yönelik prensip kararı alınmış ve üyelere bu karara uymaları beklenmiştir. Bu hareket kamuoyuna "Türkiye Sessiz Kalmasın" adlı bir boykot olarak duyurulmuştur.

Ses-Bir, belirlediği ücret tarifesi ve çalışma koşullarının daha çok sayıda stüdyoya yaygınlaşabilmesi ve böylece daha etkin bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla bir sonraki aşamada, Ses-Bir üyesi olmayan sanatçılarla aynı film ve dizide konuşulmayacağını ve aynı stüdyoya girilmeyeceğini, gerek stüdyolara gönderdiği fakslar gerekse internet yoluyla yaptığı kamuoyu duyurularıyla ilan etmiştir.

Ses-Bir'in üyesi olmayan seslendirme sanatçılarına yönelik birlik kararı öncelikle, daha önce yer verildiği üzere, 7.1.2005 tarihli yazıyla ve aynı tarihlerde internet sitesinde yapılan kamuoyu duyurusu ile ilan edilmiştir. Bu yazılarda aynen, "15 Ocak 2005'ten itibaren Ses-Bir üyelerinin aldığı karar doğrultusunda Ses-Bir üyesi olmayan kişilerle aynı stüdyoya girilmeyecek, aynı film ve dizide konuşulmayacaktır" ifadesine yer verilmiştir.

Boykot kararının kamuoyuna ve stüdyolara duyurulmasını izleyen tarihlerde birlikten istifa eden üyelerle halen çalıştığı tespit edilen stüdyolara, bu kişilerle çalışmaya devam ettikleri sürece birlik üyelerinin bu stüdyolarda çalışmayacağına ilişkin yazılar gönderildiği tespit edilmiştir. Bu duyurularda Ses-Bir, bir taraftan seslendirme sanatçılarının işvereni konumundaki, başka bir anlatımla hizmet temin ettiği teşebbüsler olan stüdyolara doğrudan ve açıkça bu

sanatçılardan hizmet alınmaması gerektiğini, aksi davranışta bulunan stüdyolara birlik üyelerinin hizmet vermeyeceğini bildirmektedir. İnceleme sürecinde Raportörler tarafından stüdyolarla yapılan görüşmeler de, istifa eden 11 kişi ile çalışmakta kararlı davranan stüdyolar ile Ses-Bir üyelerinin çalışmayı bıraktığını ortaya koymaktadır.

Aynı yönde, inceleme sırasında görüşülen stüdyolar, Ses-Bir üyesi sanatçıların stüdyolarda birlikten istifa eden sanatçılarla karşılaştıkları takdirde stüdyoyu terk etmek gibi davranışlar sergilediklerini, Ses-Bir üyesi olmayanlarla çalışmak konusunda çekinceleri olduğunu, tatsızlıktan korktuklarını ve en azından bahse konu tartışmalar sonuçlanana kadar istifa eden kişilerle çalışmamayı tercih ettiklerini ya da üye olanlarla olmayanları aynı stüdyoya sokmamaya özen gösterdiklerini ifade etmişlerdir.

Yukarıda yer verilen delillerle de ortaya konulduğu üzere, Ses-Bir, birlikten istifa eden 11 kişi başta olmak üzere birlik üyesi olmayanlarla aynı stüdyoya girmeme kararını açıkça ilan etmekte ve stüdyoları bu kişilerle çalışmama konusunda çeşitli yollarla uyarmaktadır. Ses-Bir üyelerinin, istifa eden 11 kişiyle ve birlik üyesi olmayan diğer kişilerle çalışmaya devam eden Ak'la Kara ve Saran stüdyosu ile tamamen çalışmayı bırakmış olması söz konusu kararlı tutumun bir göstergesidir.

Ses-Bir'in internet sayfasında yer alan üyeler arası ve üyelerle birlik başkanı arası yazışmalardan da, Ses-Bir bünyesinde istifa eden 11 kişinin boykot kırıcı olarak ilan edildiği, bu kişilerle aynı stüdyolarda çalışılmaması ve bu kişilerin çalışma ortamlarından dışlanması için ortak bir tavır benimsendiği görülmektedir.

Ses-Bir'in almış olduğu karar ve bu kararın etkili olması için sergilemiş olduğu davranışlar, hepsi birer teşebbüs niteliğinde olan ve istifa eden 11 kişi başta olmak üzere birlik üyesi olmayan seslendirme sanatçılarına hedefleyen ve gerek amaç gerekse seslendirme hizmetleri pazarında yarattığı/yaratacağı etkiler yönünden rakiplerin faaliyetlerini zorlaştıran bir eylemler bütünüdür.

Buraya kadar yapılan açıklamalar ve sunulan deliller de, Ses-Bir'in söz konusu kararı ve bu kararı uygulamaya yönelik eylemleri ile üyeleriyle rakip konumunda bulunan birlik üyesi olmayan diğer seslendirme sanatçılarının ticari faaliyetlerinin fiilen zorlaştırmakta ve engellemekte olduğunu göstermektedir.

Esasen Ses-Bir üyesi olmayan sanatçıların, Ak'la Kara ve Saran gibi piyasanın önemli stüdyolarıyla çalışmaya devam ettikleri ve bunun yanı sıra, boykotun kapsamı dışında kalan reklam seslendirmesi gibi alanlarda diğer stüdyolarla çalışabildikleri de incelemede tespit edilmiştir. Bu sebeple, boykot kararıyla söz konusu seslendirme sanatçılarının ticari faaliyetinin tümüyle ortadan kalktığını iler sürmek mümkün görünmemektedir.



## **REKABET Dergisi**

---

Bununla birlikte, tüm bu gelişmelerin sonucunda, süreç içerisinde birlikten istifa eden 11 kişi başta olmak üzere, birlik üyesi olmayan sanatçıların söz konusu boykot kararı ile ticari faaliyetinin önemli ölçüde engellenmiş olduğu da açıktır. Bu kişiler, yabancı film ve dizi seslendirmesi işinde daha önce sürekli hizmet verdikleri bazı stüdyolarla bu alanda çalışamaz hale gelmişlerdir. Seslendirme sanatçılığının bir meslek olarak yürütebilmesine yetecek gelire sahip olmak için, yapımın ve rolün büyüklüğüne göre, günde 2 ila 10 arası yapımda çalışılması gerektiği ve piyasanın önemli işverenleri konumundaki Digtürk ile yabancı film dağıtımını yapan büyük firmaların ağırlıklı olarak çalıştıkları için yoğun iş potansiyeli bulunan İmaj ve Promedya gibi stüdyolarda boykot kararının uygulanmış olduğu göz önüne alındığında, sanatçıların yabancı film ve dizi seslendirmesi yapabildikleri stüdyo sayısının etkili oranda sınırlanmış olduğu ve gelirlerinin önemli bir kısmından mahrum kaldıkları görülmektedir.

Esasen, kararın piyasadaki etkileri bir tarafa bırakılırsa da, Ses-Bir'in soruşturma konusu kararının altında yatan temel sebebin, diğer sanatçıların stüdyolara hizmet temin etmesinin önüne geçerek, stüdyoların alternatif temin kaynaklarını ortadan kaldırmak ve böylece ücret tarifesi ve diğer çalışma koşulları hakkındaki önceki kararının etkinliğini sağlayabilmek olduğu anlaşılmıştır. Bu saike ulaşmak üzere Ses-Bir, aldığı kararlarla birliğe üye olmayan sanatçıların stüdyolara yabancı film ve dizi seslendirme hizmeti sunmalarının önüne geçmeyi, sonuç olarak da bu kişilerin ilgili pazardan dışlanmasını amaçlamaktadır. Bu amaç bile tek başına 4. madde çerçevesinde ihlal tespiti için yeterli hukuki dayanağı oluşturmaktadır.

Söz konusu karar ve buna bağlı eylemleri, piyasada ücretlerin ve çalışma koşullarının seviyesinin yükseltilmesine yönelik toplu hareketin bir gereği kabul ederek, bu durumu ilgili karar ve eylemlerin sebep olduğu ihlali ortadan kaldıracak bir gerekçe olarak görebilmek mümkün değildir. Zira Ses-Bir, 5846 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri ile hizmet bedellerini belirleme yetkisini haiz ise de; her biri birer bağımsız teşebbüs olan birlik dışındaki seslendirme sanatçılarının, sırf bu toplu harekete koşulsuz katılmıyor olmalarından ötürü dışlayıcı politikalara hedef gösterilmesi kabul edilemeyecek niteliktedir.

Bilindiği üzere, “*rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması...*” 4. madde kapsamında yasaklanan hallerden biridir. Ses-Bir tarafından alınan karar ve yürütülen eylemlerin de, yukarıda açıklanan gerekçelerle, bu hale bire bir uygunluk gösterdiği şüphesizdir.

Yukarıda yapılan değerlendirmeler ışığında, Ses-Bir'in şikayete konu kararının ve bu kararın hayata geçirilmesine ilişkin stüdyolara yazı gönderilmesi,

stüdyoların aranması gibi eylemlerinin, “rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması...” suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Diğer taraftan, yukarıda belirtildiği üzere, Ses-Bir, soruşturma açılması hakkındaki kararıyla birlikte Kurul tarafından alınan geçici tedbir kararına uymuştur. Bu doğrultuda, kararın ortadan kaldırılması ve uygulanmasına son verilmesine yönelik olarak geçici tedbir kararında yapılması öngörülen işlemleri yerine getirdiğine dair belgeleri süresi içinde Kurul’a göndermiştir. Alınan belgelerden geçici tedbir kararının gereğinin yerine getirildiği yönünde kanaat oluşmuştur.

Bununla birlikte, şikayetçilerin temsilcisi tarafından gönderilen ve 23.12.2005 tarih, 9139 sayı ile Kurum kayıtlarına giren ikinci bir dilekçede geçici tedbir kararında öngörülen duyuruların yapılmasına karşın Ses-Bir’in diğer seslendirme sanatçılarının eylemlerini zorlaştırmaya, kısıtlamaya ve piyasa dışına itmeye yol açan eylemlerine devam ettiği bildirilerek, Ses-Bir hakkında 4054 sayılı Kanun’un 17. maddesinin (a) fıkrası uyarınca süreli para cezası verilmesi talep edilmiştir.

Konuyla ilgili olarak piyasanın başta gelen seslendirme stüdyolarından bilgi talep edilmiştir. Bu stüdyolardan cevaplar çeşitli tarihlerde Kurum kayıtlarına girmiştir.

Aton stüdyosunun cevap yazısında, Ses-Bir’in baskısı olmaksızın, kendi tercihleri ve işin gereklilikleri doğrultusunda, genelde Ses-Bir üyeleriyle çalışmaya devam ettikleri belirtilmiştir.

İmaj stüdyosunun konuya ilişkin yazısında, eğitim, deneyim ve role uygunluk kriterlerine göre çalışma teklifinde bulunulan Ses-Bir üyesi olan ya da olmayan tüm sanatçılarla çalışabildikleri ve kayıtlarının sorunsuz devam ettiği ifade edilmiştir.

Bununla birlikte, Ses-Bir’e üye olmayan sanatçıların geçmiş dönemde sorunsuz çalıştıkları Ak’la Kara stüdyosunun ve Saran stüdyosunun cevap yazılarında, Ses-Bir’in geçici tedbir kararında öngörüldüğü gibi boykota son verdiğine dair duyuruyu kendilerine yaptığı ancak bunun üzerine iş teklifinde buldukları Ses-Bir üyesi sanatçılardan olumlu cevap alamadıkları, gerekçe olarak da Ses-Bir’in üye sanatçıları üzerindeki baskısının devam ettiğinin gösterildiği ifade edilmiştir.

## **K. SONUÇ**

Yukarıda yer verilen tespitler ve değerlendirmeler ışığında,

## **REKABET Dergisi**

---

1. Ses-Bir'in birlik üyesi olmayan seslendirme sanatçılarına yönelik olarak almış olduğu "15 Ocak 2005'ten itibaren Ses-Bir üyelerinin aldığı karar doğrultusunda Ses-Bir üyesi olmayan kişilerle aynı stüdyoya girilmeyecek, aynı film ve dizide konuşulmayacaktır" şeklindeki birlik kararının ve buna bağlı eylemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (d) bendini ihlal ettiğine,
2. Bu nedenle Ses-Bir'in 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası ve 2006/1 sayılı Tebliğ uyarınca, cirosunun yeterli olmaması nedeniyle asgari ceza miktarı olan 6.368 (altıbinüçyüzaltmışsekiz) YTL idari para cezası ile cezalandırılmasına

OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

### **15.06.2006 Tarih ve 06-44/566-152 Sayılı Kurul Kararı'na KARŞI OY GEREKÇESİ**

1.5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu çerçevesinde teşkil edilen ve "kamu kurumu niteliğinde bir meslek teşekkülü" olan Ses-Bir, meslek mensuplarının uymaları gereken ücret tarifelerini belirlemek dahil, mesleğin icrasına ilişkin birtakım "standart"ları tanımlamak, düzenlemeleri yapmak ile, üyelerinin çeşitli hak ve menfaatlerini koruyacak tedbirler almak yetkisini haizdir.

2. Ses-Bir'in, ilgili piyasadaki rekabeti etkilemek açısından en önemli fonksiyonu ya da faaliyeti olan, "ücret tarifelerinin belirlenmesi ve açıklanması" uygulaması, Kurul'un 8.7.2005 tarihli kararıyla, 4054 Sayılı Kanun'a aykırı bulunmamış, rekabeti kısıtlayıcı bir teşebbüs birliği kararı olarak değerlendirilmemiştir.

3. Ayrıca, şikayetçinin dile getirdiği ve Kurul'un da kabul ettiği "geçici tedbir kararı"na da, Ses-Bir'in verilen süre içinde uyduğu, süresi içinde gerçekleştirilen işlemlerle ilgili "belge"lerin Kuruma intikal ettirildiği, dosya münderecatından anlaşılmaktadır.

4. Soruşturma dosyasında, Ses-Bir'in karar ve uygulamaları ertesinde, ilgili piyasadaki rekabet şartlarının önemli ölçüde ve olumsuz şekilde etkilendiğine; rekabetin engellendiğine, bozulduğuna ya da kısıtlandığına dair belge ve bilgiler bulunmamaktadır. Sözü edilen ve mağdur olduğu ileri sürülen seslendirme sanatçıları çalışmakta, boykot edilen stüdyolar, işlerini başka piyasa imkanları ve şartları ile de olsa, daha da artırmış bulunmaktadır.

5. Bu bilgiler çerçevesinde, "15 Ocak 2005 ten itibaren, Ses-Bir üyelerinin aldığı karar doğrultusunda, Ses-Bir üyesi olmayan kişilerle aynı stüdyoya girilmeyecek, aynı film ve dizide konuşulmayacaktır" şeklindeki

karardan ve bu kararın hayata geçirilmesine yönelik eylemlerinden dolayı, Ses-Bir'in 4054 Sayılı Kanun'un 4. maddesinin (d) bendini ihlal ettiğinden hareketle cezalandırılması şeklindeki Kurul Kararı, hukuka ve ilgili "pazarın gerçekleri" ne uygunluk arz etmemektedir.

6. Öncelikle belirtmek gerekir ki, alınan karar ve uygulamalar sebebiyle, önce Ses-Bir'den istifa eden, sonra da istifa taleplerinin işleme konulmamasını isteyen 11 seslendirme sanatçısıyla ilgili Birlik kararları, rekabet mevzuatı dışında ele alınabilecek bir konudur. Meslek mensuplarının uyması gereken kurallar, kurallara uymayanlarla ilgili alınacak tedbirler, bu tedbirlere karşı yapılacak itiraz vb. işlemler hakkında, çözüm mercii öncelikle Rekabet Kurumu değildir. Bu tür konularda bilinen hak arama yolları vardır.

7. İhlal kararı, 4. madde kapsamında verildiğine göre, "temel bir çelişki" dikkati çekmektedir: Ses-Bir, eğer bir teşebbüs birliği ise, rakip teşebbüs ya da teşebbüsler kimlerdir? Çünkü, 4. maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinde, "rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi" nden bahsedilmektedir. Teşebbüs birliği, üstelik " kamu kurumu niteliğinde meslek teşekkülü" statüsünde, "birlik" üyelerinin her biri de, sadece bireysel yetenekleriyle mesleklerini icra eden kişiler ise, durum ne olacaktır? "Böyle bir tabloda ihlal var" demek ve ceza istemek, bireysel yetenekle icra edilen bir mesleğin mensuplarını kamu yararı amacıyla bir araya getiren, yine aynı amaçla, "varlık gerekçesi" ni gerçekleştirecek uygulamalara imkan veren yetkilerle donatılmış bir "mesleki organizasyon"u, seramik, gübre ya da demir-çelik üreticilerinin oluşturduğu "teşebbüs birliği" gibi telâkki etmek anlamına gelecektir. Ayrıca, önce, "kamu kurumu niteliğinde mesleki teşekkül" deyip, Ses-Bir'in üyeleri üzerinde önemli birtakım yetkilere sahip olduğunu kabul etmek, sonra da, yine zorlanarak ve şeklen de olsa, "hâkim durumun kötüye kullanılması" denilebilecek ve 6. madde kapsamında ele alınabilecek uygulamaları, 4054 Sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde mütâlaa etmek, sağlıklı bir yaklaşımla ve etkin rekabet politikası uygulaması ile bağdaşmayacaktır

8. Bu dosyada ve Kurul kararı'nda esasen zorlanarak yapılan bir "kavramlaştırma", daha doğrusu, bir "kavram kargaşası" ile karşı karşıyayız. Gerçekte,"sistem"le ilgili ve uygulamaların nasıl olacağına dair belirsizlikler, yapılan yanlışlıklar vardır. Ortaya çıkacak problemlerin çözümüne imkan vermeyen "mevzuat boşlukları" ya da ilgili alandaki "kurumsallaşma eksikliği", rekabet terminolojisi ve tedbirleri ile telâfi edilmeye çalışılmaktadır. Şikayet konusu karar ve işlemler, "yanlış yönetim uygulamaları", "mevzuatın yanlış yorumlanması", "5846 sayılı kanun veya idare hukuku meselesi" gibi görülmek yerine, "rekabet ihlali" olarak tanımlanmıştır. Karar'da olduğu gibi

## **REKABET Dergisi**

---

eğer, Ses-Bir'in uygulamaları "rekabet ihlali" olarak tanımlanırsa, bu defa da "mesleki teşekkül" ve "kamu yararı"nın ne anlama geldiği, 5846 sayılı kanunun neyi amaçladığı, seslendirme sanatçılarının mesleki birliğinin görevini nasıl yapacağı ve "ihlalden önceki durumun sürdürülebilirliği"nin nasıl sağlanacağı gibi sorular cevapsız kalmaktadır.

İlgili Karara, bu gerekçelerle katılamıyorum.

Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI  
Kurul Üyesi

### **Rekabet Kurulu'nun 15.6.2006 günlü 06-44/566-152 sayılı Kararına KARŞI OY**

Seslendirme Sanatçıları Meslek Birliği (Ses-Bir), 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 42 inci maddesi uyarınca kurulmuş bir meslek birliğidir.

5846 sayılı Yasanın 42 inci maddesinde; eser sahipleri ve eser sahiplerinin hakları ile bağlantılı hak sahiplerinin bu Kanunun 52 inci maddesine uygun biçimde düzenlenmiş sözleşmelerle eser veya hak sahibinden mali hakları kullanma yetkisini devralarak bu Kanunun 10 uncu maddesine göre ilim – edebiyat eserleri üzerindeki hakları kullanarak, süreli olmayan yayınları çoğaltan ve yayanlar üyelerinin ortak çıkarlarını korumak ve bu Kanun ile tanınmış hakların idaresini ve takibini, alınacak ücretlerin tahsilini ve hak sahiplerine dağıtımını sağlamak üzere, Kültür Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca onaylanan tüzük ve tip statüleri uygun olarak tespit edilecek alanlarda birden fazla meslek birliği kurabilecekleri hükme bağlanmıştır.

42/A maddesinde de 42 inci maddede öngörülen amaçlarla hakların idaresini sağlamak üzere kurulan meslek birliklerinin, üyelerinin haklarının idaresine ilişkin faaliyetlerinden elde ettikleri gelirleri, dağıtım planlarına uygun olarak hak sahiplerine dağıtmakla, yazılı talepte bulunan ilgili kişilere, sözleşme yapılabilmesi için idaresini sağladıkları haklara ilişkin ücret tarifelerini süresinde belirlemek ve belirlenen tarifeleri ve bu tarifelerdeki her türlü değişikliği süresinde duyurmakla yükümlü oldukları belirlenmiştir.

Ses-Bir; Fikir ve Sanat Eseri Sahipleri ile Komşu Hak Sahipleri Meslek Birlikleri ve Federasyonları Hakkında Tüzüğün 7 inci maddesi kapsamında bağlantılı hak sahibi sayılan icracı sanatçı statüsündeki seslendirme sanatçıları tarafından 24.4.2001 tarihinde kurulmuştur.

5846 sayılı Yasanın 42/A maddesinde açıklandığı üzere ücret tarifesi belirleme yetkisi bulunan Ses-Bir 31.1.2005 tarihinde ücret tarifesi belirleyerek üyelerine duyurmuş, alınan kararların uygulamasına ilişkin olarak Birliğin etkin

olmadığından bahisle üyelerden onbiri 3.2 2005 de istifa etmişlerdir. Bu tarihten itibaren Ses-Bir üyesi olmayan bu sanatçılar Ak'la Kara ve Saran Stüdyolarıyla çalışmaya devam etmişlerdir. İstifa tarihinden sonraki süreç içinde Ses-Bir'den istifa eden 11 sanatçı çalışmalarına devam ettikleri gibi onlarla faaliyete devam eden stüdyoların da mali güçlerini ve sayılarını arttırdıkları soruşturma heyetince ve taraflarca ifade edilmiştir.

Bu durumda ücret tarifesi belirlemesi yasal olan Ses-Bir'in "15 Ocak 2005'ten itibaren Ses-Bir üyesi olmayan kişilerle aynı stüdyoya girilmeyecek, aynı film ve dizide konuşulmayacaktır" şeklindeki kararı; 4054 Sayılı Yasanın 4(d) madde hükmü karşısında; rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması olarak değerlendirilemez. Çünkü bir yanda teşebbüs birliği olduğu kabul edilen Ses-Bir'in kararı diğer tarafta teşebbüs oldukları kabul edilen seslendirme sanatçıları vardır ki, rakip değildirler. Bu kararlar; seslendirme hizmetleri pazarında faaliyette bulunan sanatçıların boykot yada diğer davranışlarla piyasa dışına çıkarıldığından da söz edilemez çünkü fiilen onbir sanatçı faaliyetlerine devam etmektedirler, söz konusu kararın verildiği tarihten itibaren faaliyette bulunmadıkları yolunda yapılmış hiçbir tespit yoktur.

Kaldı ki Ses-Bir istifadan vazgeçen onbir kişinin yeniden birlik üyesi olma taleplerini, bu kişilerin sanatçı vasfının bulunmaması, eğitimlerinin yetersiz olması nedenlerine bağlamakta olup bu kişilerin her birinin vergi mükellefi olup olmadığı yani birer teşebbüs olup olmadıkları yolunda bir tespit de bulunmamaktadır.

Açıkladığım nedenlerle Ses-Bir'in söz konusu kararının 4054 sayılı Yasanın 4/d maddesinin ihlali olarak değerlendirilemeyeceği görüşünde olduğumdan karara karşıyım.

Süreyya ÇAKIN  
Kurul Üyesi

**Dosya Konusu:** Yeşil kart sigortası hizmeti sunumuna ilişkin olarak; Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu (Büro), Türkiye Yeşil Kart Reasürans Havuzu (Havuz) ve üye 11 sigorta şirketinin fiyat tarifeleri belirlemek ve hasarsızlık indirimi vermemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal edip etmediklerinin tespiti.

Dosya Sayısı : 2006-4-20

(Önaraştırma)

Karar Sayısı : 06-32/391-101

Karar Tarihi : 4.5.2006

**A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

**Başkan** : Mustafa PARLAK

**Üyeler** : Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfık ÜNAL,  
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN,  
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

**B. RAPORTÖRLER** : Sezin ELÇİN CENGİZ, Bekir KOCABAŞ,  
Esin ÇERÇİOĞLU

**C. ŞİKAYET EDEN:** Uluslararası Nakliyeciler Derneği  
Nispetiye Cd. Seher Yıldızı Sk. No:10 80630  
Etiler/İstanbul

**D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILANLAR:**

- Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu  
Büyükdere Cd. Büyükdere Plaza No:195 K:1-2 34394 Levent/İstanbul
- Türkiye Yeşil Kart Reasürans Havuzu  
Büyükdere Cd. Oya Sk. Devran Apt. K:1 Gayrettepe/İstanbul
- Anadolu Anonim Türk Sigorta A.Ş.  
Büyükdere Cd. İş Kuleleri Kule 2 K:23-26 34330 4. Levent/İstanbul
- Ankara Anonim Türk Sigorta Şirketi  
Abide-I Hürriyet Cd.No:285 Bolkan Center A Blok  
Kat:3-4 Şişli/İstanbul

- Axa-Oyak Sigorta A.Ş.  
Meclis-i Mebusan Cd. Oyak İşhanı No:81 34427  
Salıpzarı/İstanbul
- Başak Sigorta A.Ş.  
Halaskargazi Cd. No:15 34373 Harbiye/İstanbul
- Garanti Sigorta A.Ş.  
Mete Cad. Parkhan No:40 Taksim /İstanbul
- Güneş Sigorta A.Ş.  
Büyükdere Cd. No:110 34394 Esentepe Şişli/İstanbul
- Güven Türk Anonim Sigorta Şirketi  
Bankalar Cd. No:81 34420 Karaköy/İstanbul
- İsviçre Sigorta A.Ş.  
Kısıklı Cd. No:30 34662 Altunizade/İstanbul
- Koç Allianz Sigorta A.Ş.  
Bağlarbaşı Kısıklı Cd. No:11 34662 Altunizade/İstanbul
- T. Genel Sigorta A.Ş.  
Meclisi Mebusan Cd No:91 34433 Salıpzarı/İstanbul
- Yapı Kredi Sigorta A.Ş.  
Büyükdere Cd. Yapı Kredi Plaza A Blok 34330 Levent/İstanbul

**E. DOSYA KONUSU : Yeşil kart sigortası hizmeti sunumuna ilişkin olarak; Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu (Büro), Türkiye Yeşil Kart Reasürans Havuzu (Havuz) ve üye 11 sigorta şirketinin fiyat tarifeleri belirlemek ve hasarsızlık indirimi vermemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal edip etmediklerinin tespiti.**

**F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Şikayet dilekçesinde özetle, 26.10.1991 tarih ve 21033 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" uyarınca, yurtdışında seyahat edecek motorlu taşıt sahipleri tarafından yaptırılması zorunlu olan ve "yeşil kart" olarak anılan Uluslararası Motorlu Taşıt Mali Sorumluluk Sigortası'nın ülkemizde sadece Büro'ya üye olan sigorta şirketlerince yapılabildiği ve anılan sigortaya ilişkin ücret tarifelerini belirleme yetkisinin Büro'ya ait olduğu belirtilmekte; 4054 sayılı Kanun kapsamında teşebbüs birliği olarak kabul edilebilecek Büro'nun herhangi bir kanuni dayanağı olmadığı halde, yönetmelikten aldığı yetki ile yeşil kart ücret tarifelerini belirlemesinin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlali olarak değerlendirilmesi gerektiği ileri sürülmektedir. Şikayet dilekçesinde ayrıca, ilgili pazarda hakim durumda bulunduğu iddia edilen Büro'nun yeşil kart tarifelerini belirlerken taşıtların



## **REKABET Dergisi**

---

önceki yıllardaki hasar/hasarsızlık durumlarına bakmaksızın, tüm taşıt sahiplerine ortak bir tarife uygulamasının, taşımacılık faaliyetlerinde gerekli tüm özeni göstererek kaza ve hasar oranlarını aşağıya çeken taşıma firmaları üzerinde fuzuli bir mali yük oluşturduğuna dikkat çekilmekte ve Büro'nun bu uygulamasının 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında hakim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

**G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 9.12.2005 tarih, 8807 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 6.1.2006 tarih, 2005-4-264/İİ-06-SEC sayılı İlk İnceleme Raporu, 26.1.2006 tarih, 06-04 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına 06-04/64-M sayı ile karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 26.4.2006 tarih 2005-4-264/ÖA-06-SEC sayılı Önaraştırma Raporu 1.5.2006 tarih, REK.0.08.00.00-110/98 sayılı Başkanlık önergesi ile 06-32 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

**H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor'da;

- Büro, Havuz ve 11 sigorta şirketinin yeşil kart sigortası pazarındaki önaraştırmaya konu faaliyetlerine yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı,

- Bununla birlikte, 4054 sayılı Kanun'un 27. maddesi (g) bendinde belirtilen "Rekabet hukuku ile ilgili mevzuatta yapılması gerekli değişiklikler konusunda doğrudan ... görüş bildirmek" ile ilgili sürecin işletilerek, T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı (Hazine Müsteşarlığı)'na konuya ilişkin görüş bildirilmesinin yerinde olacağı

görüşleri ifade edilmiştir.

## **I. İNCELEME VE TESPİTLER**

### **I.1. İlgili Pazar**

#### **I.1.1. İlgili Ürün Pazarı**

Dosya konusu bilgiler çerçevesinde, rekabetin bozulduğu iddia edilen ilgili pazar "yeşil kart sigortası pazarı" olarak tespit edilmiştir.

#### **I.1.1. İlgili Coğrafi Pazar**

Sigorta şirketlerinin acenteler vasıtasıyla ülkenin tamamında hizmet verebilmesi ve tüketicilerin farklı bölgelerden poliçeler satın alabilmesi hususları

dikkate alınarak, dosya konusu bakımından ilgili coğrafi Pazar, “Türkiye Cumhuriyeti Sınırları” olarak belirlenmiştir.

## **I.2. Yapılan Tespitler ve Deliller**

### **I.2.1. İfade Tutanakları**

#### **I.2.1.1. Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu ve Türkiye Yeşil Kart Reasürans Havuzu**

Havuz ve Büro'nun bir yetkilisi ile Raportörlerin yaptıkları görüşmede, anılan şahıs;

- uluslararası mecburi mali mesuliyet sigortası mahiyetindeki yeşil kart sisteminin amacının, yabancı ülkelere seyahat eden araçların buldukları ülkelerde 3. şahıslara verebilecekleri zararları teminat altına almak olduğunu, yurt dışına çıkan araçların bir yeşil kart sigortasına sahip olmamaları halinde giriş yapacakları ülkelere ya o ülkelerde geçerli bir mecburi mali mesuliyet sigorta poliçesi (hudut poliçesi) veya kısa süreli yeşil kart sertifikası alma haklarının her zaman bulunduğunu, söz konusu sigorta poliçelerinin alınmaması halinde o araçların o ülkeye girmesinin mümkün olmadığını, her hangi bir şekilde sigorta poliçesi veya yeşil kart sertifikası olmaksızın bir ülkeye giriş yapılmışsa o ülkede sebebiyet verilebilecek zararlardan aracın maliki veya şoförünün sorumlu olacağını;

- yeşil kart sigorta primlerinin, yıllar itibarıyla hasar prim istatistikleri dikkate alınarak belli dönemlerde Havuz Teknik Komitesi'nin önerileri dikkate alınarak Büro tarafından belirlendiğini, uygulanacak fiyat tarifelerini belirleme yetkisinin Hazine Müsteşarlığı (Sigortacılık Genel Müdürlüğü)'nin 28.6.1996 tarih 26937 sayılı yazısı ile Büro'ya verildiğini;

- yeşil kart sertifikalarının Büro'nun da üye olduğu Bürolar Konseyi tarafından hazırlanan formatta bastırıldığını ve üye sigorta şirketlerinin ihtiyaçlarına binaen verildiğini;

- yeşil kart sigorta branşının hasar-prim istatistiklerinde de görüleceği üzere sigorta şirketleri açısından karlı olmadığını, bu nedenle üyeliğe girmenin sigorta şirketleri yönü ile serbest olduğu halde pek rağbet görmediğini, bu nedenle Büro üyesi sigorta şirketlerinin sınırlı sayıda kaldığını, hizmeti veren sigorta şirketlerinin de ürün yelpazesini geniş tutmak amacını güttüklerini;

- hasar taleplerinin yeşil kart vade tarihinden yıllar sonra gelebilmesi nedeniyle tarifelerde hasarsızlık indirimine yer verilmediğini, her ülkede zaman aşımı sürelerinin farklılık arz ettiğini, Ülkemizde 2 yıl olan bu sürenin bazı ülkelerde 10 yıla çıkabildiğini, örneğin 1999 yılında meydana gelen bir hasarın ihbarının Büro'ya 2006 yılında bildirilebildiğini, böyle bir sistemde hasarsızlık indirimi uygulamasının işleminin neredeyse imkansız olduğunu

## **REKABET Dergisi**

---

ifade etmiştir.

### **I.2.1.2. Axa Oyak Sigorta A.Ş.**

Axa Oyak Sigorta A.Ş. (Axa Oyak) yetkilisi önaraştırma konusuna ilişkin olarak aşağıdaki hususları belirtmiştir:

- Yeşil kart sigortasına ilişkin fiyat tarifeleri, önceki yıllardaki hasar prim oranı ve istatistikler dikkate alınarak Büro nezdindeki Komiteler tarafından tespit edilmektedir. Tarife belirlenirken, sigorta şirketlerinin mümkün olduğunca az zarar etmeleri ile sigortalıların ödeme güçleri arasında bir denge sağlanmaya çalışılmaktadır.

- Sigorta şirketleri yıllardır yeşil kart sigortasından zarar etmektedirler. Son birkaç yıldır zararın azaldığı gözlenirse de esasen bu durum döviz kurunun düşmesinden kaynaklanan bir yanılsamadır.

- Yeşil kart sigortası alternatifsiz değildir; taşımacı firmalar yeşil kart sigortasını yabancı ülkelerden de edinebilmektedirler. Yeşil kart hangi ülkenin bürosundan alınmış ise, meydana gelen hasar da bu büro tarafından ödenir. Bu çerçevede Büro'nun yurtdışındaki bürolar ile rekabet halinde olduğu söylenebilir.

- Yeşil kart Sigortasında mevcut durumda hasarsızlık indirimi verilememektedir. Bunun başlıca sebebi, hasarsızlık indiriminin hesaplanabilmesi için gerekli olan istatistiki altyapının bulunmamasıdır. Böyle bir altyapının kurulması know-how ve ciddi bir maliyet gerektirmektedir.

- Eskiden büroya üye çok sayıda sigorta şirketi vardı. Bugün itibariyle yalnızca 11 şirket kalmıştır. Bunun sebebi yıllar boyunca zarar eden şirketlerin sistemden ayrılmayı tercih etmesidir.

### **I.2.1.3. Anadolu Anonim Türk Sigorta A.Ş.**

Raportörlerin görüştüğü şirket yetkilisi (aynı zamanda Havuz ve Büro yetkilisi) konuya ilişkin olarak;

- yeşil kart tarifelerinin, Büro'nun yaptığı istatistiki çalışmaların ışığında, Büro Genel Kurulu tarafından belirlendiğini, tarife belirlenirken önceki yılların hasar-prim oranları, kar zarar durumu gibi faktörlerin dikkate alındığını, belirlenen tarifelerin bilgi için Hazine Müsteşarlığı'na sunulduğunu;

- halihazırda Ülkemizde yeşil kart sigortası yapabilecek pek çok sigorta şirketinin bu işi yapmadığını, bir dönem Büro'nun 20 civarında üyesi varken şu anda bu sayının 11'e düştüğünü, Anadolu Anonim Türk Sigorta A.Ş. Türkiye'de hem üretimsel anlamda hem de hizmet anlamında sektör liderliği yaptığı için müşterilerinin diğer sigortalarını yaparken yeşil kart sigortası yapmıyoruz demek istemediklerini, yeşil karttan uzun süredir kar etmediklerini, son yıllarda Euro bazlı sisteme geçilince durumun biraz düzeldiğini, bununla birlikte birkaç

şirketin daha Havuz'dan ayrılması halinde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının ülkemizden yeşil kart alamaması gibi fiili bir durumla karşı karşıya kalılabileceğini, Ülkemiz araçlarının yurtdışında yaptıkları kazalarda verdikleri zararların karşılanması noktasında yeşil kart sisteminin ve Bürosu'nun önemli bir kamu görevini ifa ettiğini;

- son yıllarda tarifelerde bir artış meydana geldiğini, bu durumun hasar-prim oranlarının yükselmesinden kaynaklandığını, öte yandan yurtdışında pek çok ülkede bedeni zararların tazminatlarının ülkemize oranla çok yüksek olduğunu;

- Ülkemizde, yeşil kart sisteminde bir hasarsızlık indiriminin uygulanmadığını, halihazırda Ülkemizde uygulanan Zorunlu Mali Trafik Sigortası'nda, hasarsızlık indirimi yapılan pek çok müşterinin hasar bildirimlerinin poliçe tarihinden uzun yıllar sonra şirketlere ulaşabildiğini, bu durumda geriye dönük olarak sigortalıya yapılan hasarsızlık indiriminin kaldırılmasının söz konusu olmadığını, ancak meydana gelen hasarlardan oluşan zararların zorunlu olarak ödendiğini, yeşil kart sisteminde hasar bildirimlerinin çok daha uzun vadelere yayılabildiğini, her ülkede zamanaşımı süresi farklılık arz ettiğinden yeşil kartta hasarsızlık indirimi yapılmasının fiilen çok güç olduğunu

ifade etmiştir.

#### **I.2.1.4. İsviçre Sigorta A.Ş.**

Raportörlerin görüştüğü şirket yetkilisinin (aynı zamanda Büro yetkilisi) belirttiği hususlara aşağıda yer verilmiştir:

- Yeşil kart sisteminde sigortalıların Büro dışında alternatifinin bulunmadığını ileri sürmek mümkün değildir. Bugün her ülkenin sınır kapılarında o ülkede geçerli olan Zorunlu Kaza Sigortası (hudut poliçesi) yaptırılması mümkündür. Ancak, her ülkede ayrı ayrı sigorta yaptırmak çok ekonomik olmayabilir.

- 1996 yılına Büro tarafından tespit edilen yeşil kart tarifelerini Hazine Müsteşarlığı onaylanmaktaydı. Ancak bu tarihten itibaren anılan Müsteşarlık onay yetkisini Büro'ya bırakmıştır. Tarife belirlenirken, hasar prim oranı dikkate alınmaktadır. Ancak bu tür garanti sigortalarında herhangi bir yıla ilişkin sonuçlar uzun vadelerde elde edilebilmektedir. Öte yandan, sigorta şirketleri vermiş oldukları yeşil kart sertifikaları ile, kazanın yapıldığı ülkenin mevzuatının belirlediği sınırlar ve limitler dahilinde yükümlülük altına girmektedir. Bunun yanı sıra, YTL (daha önce TL)-Euro paritesindeki değişiklikler nedeniyle sigorta şirketlerinin çok büyük bir kaybı olmaktadır. Bu nedenle şirketler Euro sistemine geçmiş bulunmaktadır. Ancak bu durumda dahi, sorun giderilememiştir. Zira, şirketler Euro hesabıyla çalışmış olsa dahi almış oldukları paraları YTL'ye çevirmek zorundadır. Başka bir deyişle, teknik zararın dışında bir de kur zararı ile karşı karşıya kalınmaktadır.

## **REKABET Dergisi**

---

- 1960'lı yıllardan 1980'li yıllara kadar sektördeki sigorta şirketlerinin neredeyse tamamı Büro'ya üye idi. Şirketler yeşil kart sigortacılığında zarar ettiklerinden bu sayı 11 şirkete kadar düşmüştür. Bugün itibarıyla söz konusu şirketlerin yeşil kart sistemine dahil olmayı sürdürmesinin sebebi, ürün gamında bu sigorta türünü de bulundurmamak istemeleridir. Büyük çaplı sigorta şirketleri, fiiliyatta tüm sigorta branşlarında faaliyet göstermek mecburiyetindedir.

- Yeşil kart sisteminde hasar bildirimlerinin uzun süreye yayılması nedeniyle hasarsızlık indiriminin uygulanması mümkün değildir. Ülkemizde, kaskoda - ödeme bildirimine dayalı olduğundan- söz konusu indirim yapıyor. Trafik Kaza Sigortası'nda hasarsızlık indirimi ise yeni başladı. Bu da ancak TRAMER (Trafik Sigortası Bilgi Merkezi) gibi bir bilgi merkezinin kurulması suretiyle mümkün oldu. Yeşil kart sisteminde ise çok sayıda ülkenin mevzuatıyla karşı karşıya kalmaktadır. Bu çerçevede, zamanaşımı süresi ülkeler arasında farklılaşığından, sigorta şirketleri 5 yıl önce meydana gelen bir kazanın hasarını bugün ödemek zorunda kalabilmektedirler. Böyle bir sistemde hasarsızlık indirimi vermek mümkün değildir.

### **I.2.1.5. Güneş Sigorta A.Ş.**

Şirket yetkilisinin (aynı zamanda Havuz ve Büro yetkilisi) önaraştırma konusuna ilişkin görüşleri aşağıdaki gibidir:

- 1980'lere kadar Büro'nun yönetimini "jeran" unvanıyla sigorta şirketleri üstleniyordu. Bir dönem Güneş Sigorta A.Ş. de "jeran"lık görevini üstlenmişti. Halihazırda trafik sigortası düzenleyebilen her sigorta şirketi yeşil kart sigortası düzenleme ruhsatı alabilmektedir. Ancak zaman zaman pek çok şirket yeşil kart sistemine dahilken bazı dönemlerde bu sayı çok aşağılara düşebilmektedir. Şu anda üye sayısı 11 olup, bu sayı daha da azalırsa havuzu ayakta tutmak da güçleşecektir.

- Havuz içerisindeki tüm şirketler birbirine müteselsil kefildir. Yıllarca yeşil kart sigortacılığının en büyük problemi primlerin Türk Lirası cinsinden alınması hasarların ise döviz cinsinden ödenmesiydi. Bu yönüyle yıllarca sigorta şirketleri, hasar risklerinin yanında kur risklerini de taşıdılar. Özellikle enflasyonun çok yüksek olduğu dönemlerde sigorta şirketleri kur farklarından çok zarar etmişlerdir.

- Sigorta Murakabe Kanunu'nun 29. maddesinde yeşil kart sigortasının yurtdışından yapılabilmesinin önü açılmıştır. Kaldı ki taşımacılık şirketleri, Türkiye'deki tarifelerden daha uygun şartlarda yeşil kart sigorta poliçesi bulduklarında bu sertifikaları yurtdışından almışlar, ancak hasarların ödenmesinde sıkıntı yaşayınca da tekrar Türkiye'ye dönmek zorunda kalmışlardır. Türkiye'deki yeşil kart tarifeleri Almanya, İngiltere, Fransa gibi

ülkelerden daha ucuzdur. Taşımacılık firmaları yurtdışında daha ucuz yeşil kart bulabilseler, mutlaka oradan alırlar.

- Hasarsızlık indiriminin yapılmamasının temel sebebi hasar bildirimlerinin zamanında yapılmamasıdır. Bu bildirim Motorlu Taşıt Büroları tarafından geç bildirildiği gibi, kaza yapan taşıyıcıların kendileri de hasarı bildirmemektedirler. Halihazırda kasko sigortalarında iki yıllık; trafik sigortalarında beş yıllık bir hasar değerlendirme dikkate alınarak hasarsızlık indirimi yapılmaktadır. yeşil kart sigortasında da 5-6 yıllık bir izleme dönemi yapılarak hasarsızlık indirimi yapılabilir; ancak bu indirimin yapıldığı bir sistemde primlere hasar artırımını da yapılacaktır ki, şu anda hasarsızlık indirimi talep eden sigortalıların bu uygulamayı kabul edeceklerine inanmıyorum. Zaten teknik olarak yeşil kart sigortasında hasarsızlık indirimi verilebilmesinin mümkün olmadığına inanıyorum. Ayrıca bu sigorta branşında yurtdışında da hasarsızlık indirimi uygulamasına rastlamak çok zordur.

- Bugünkü durumdan daha iyi bir sistem, Ülkemizdeki sigorta şirketlerinin mali açıdan daha güçlü olması ve her şirketin reasüransını kendi başına yaptırabilmesidir. Ancak bugün itibarıyla bu mümkün değildir.

#### **I.2.1.6. İhlas Sigorta A.Ş.**

Raportörlerin şirket yetkilisi ile yaptıkları görüşmede, anılan şahıs tarafından;

- İhlas Sigorta A.Ş. (İhlas Sigorta)'nin Büro üyeliğinden 2003 yılında ayrıldığı, bunun temel sebeplerinin, yeşil kart sisteminde hasar bildirimlerinin uzun zaman alması, hasarların yurt dışında oluşması sebebiyle sigorta şirketleri açısından belirsiz bir risk ortamının bulunması ve özellikle enflasyon dönemlerinde oluşan kur farklarından dolayı yeşil kart segmentinin zarar etmesi olduğu;

- yeşil kart sisteminde hasar bildirimindeki gecikmelerin temel sebebinin kazaların mahkemeye yansması olduğu, bu şekilde gecikmeye düşen bildirimlerin toplam riskin içerisinde büyük bir oran olmamasına rağmen enflasyon dönemlerindeki yüksek kur zararları nedeniyle bu gecikmelerin hasar prim oranına olumsuz yansmaları bulunduğu, sistemin zarara neden olmasına rağmen halihazırda üye şirketlerin üyeliklerini korumalarının sebebinin müşteriye sundukları ürün çeşitliliğini muhafaza etmek olduğu;

- İhlas Sigorta'nın sisteme dahil olduğu dönemde bir kısım büyük filoların yeşil kart sertifikalarını yurt dışındaki bürolardan aldıkları yönünde duyum aldıkları;

- hasarsızlık indiriminin sigortacılık sisteminde çok temel bir uygulama olmadığı, zorunlu mali trafik sigortasında hasarsızlık indirimi uygulanmasının Devlet'ten kaynaklandığı, trafik sigortasında veya kaskoda hasarsızlık indirimi bulunmasının tüm sigorta sistemlerinde bu uygulamanın olması gerektiği

## **REKABET Dergisi**

---

anlamına gelmediği, örneğin konut sigortalarında yıllarca herhangi bir zarar olmadığı halde hiçbir indirim uygulanmadığı;

- yeşil kart sisteminde hasarsızlık indiriminin verilebilmesinin ve buna ilişkin istatistiki altyapının kurulmasının da mümkün olduğu, ancak bunun, yeşil kart sisteminde hasarsızlık indiriminin verilmesi gerektiği şeklinde algılanmaması gerektiği, hasar prim oranlarının bu kadar yüksek olduğu bir sigorta branşında hasarsızlık indirimi verilmesinin doğru olmayacağı

görüşleri ifade edilmiştir.

### **I.2.1.7. Şikayetçi - Uluslararası Nakliyeciler Derneği**

Uluslararası Nakliyeciler Derneği (UND) yetkilileri raportörlere aşağıdaki hususları belirtmişlerdir:

- Türkiye’de yeşil kartın alternatifi bulunmamaktadır. Yeşil kart, alındığı ülkede geçerli değildir. Ayrıca, 2003 yılında yapılan bir değişiklikle bir ülkedeki büroların başka ülkeye kayıtlı taşıyıcılara yeşil kart verme izni kaldırılmıştır. Ancak taşıyıcının kayıtlı olduğu ülkede büro olmaması halinde başka bir ülkeden yeşil kart temin edilebilmektedir. Sınır kapılarında yapılan ve yalnızca o ülkede geçerli olan trafik sigortaları ise yeşil karta bir alternatif teşkil etmemektedir. Bunun başlıca sebepleri her ülkenin kendine özgü mevzuatının bulunması ve böyle bir yolun tercih edilmesinin hem pratik olmaması hem de toplamda maliyet olarak çok yüksek yekün tutmasıdır.

- Türkiye’deki havuz sistemi taşımacılık ve sigortacılık sektörlerinde rekabeti kısıtlamaktadır. Şöyle ki, mevcut sistemde her taşıyıcı firma ister önceki yıllarda hasara sebep olsun ister hiç kaza yapmamış olsun, yeşil kart için aynı miktarda ödeme yapmaktadır. Bu durum doğal olarak taşıma firmaları arasında haksızlığa sebep olmaktadır. Diğer taraftan, tek bir tarifenin bulunması piyasaya daha rekabetçi bir şekilde girip pazar paylarını yükseltebilecek olan sigorta şirketlerinin piyasaya giriş motivasyonlarını ortadan kaldırmaktadır.

- Mevcut durumda Büro’nun denetimi yoktur. Büro yaptığı hesaplamalar ve işlemler için yine sigorta şirketlerine karşı sorumludur.

- Kasko sigortasında olduğu gibi, farklı sigorta şirketleri arasında tercih yapabilme imkanı bulunmalıdır.

- Yabancı bir ülkede kaza meydana geldiğinde o ülkedeki Büro çok kısa bir süre içerisinde Türkiye’deki Büro ile irtibata geçerek konu hakkında Büro’yu bilgilendirmektedir. Bu şekilde Büro da hangi firmaların kaza yaptığını, hangilerinin yapmadığını öğrenebilmektedir. Bu bilgiler ışığında tarifelerde hasarsızlık indirimine yer verilmesi hiç de zor değildir.

**I.2.2. Diğer Tespitler****I.2.2.1. Tarifeler**

Dosya mevcudu bilgilere göre en son 2003 yılında tarife çıkarılmış olup, bu tarihten sonra tarifelerde herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Tarifeler yıllık ve kısa süreli olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Aşağıda yıllar itibariyle kısa süreli ve yıllık tarifeler konsolide bir şekilde aktarılmaktadır:

**Yıllar İtibariyle Yıllık Prim Tarifeleri**

<i>Araç Türleri</i>	<i>1996 (DM)</i>	<i>1997 (DM)</i>	<i>1998 (DM)</i>	<i>2001 (DM)</i>	<i>2002 (Euro)</i>	<i>2003 (Euro)</i>
<i>Otomobil</i>	600	1250	600	600	310	400
<i>Minibüs</i>			900	900	465	550
<i>Otobüs 20 kişiye kadar</i>	1800	2000	1500	1500	770	850
<i>20-40 kişi arası</i>	4000	2750				
<i>40 kişiden fazla</i>	4100	2850				
<i>Kamyon-Çekici 5500 kg'a kadar</i>	2250	2300	1250	1250	645	1.200
<i>5500 kg üzeri</i>	4950	2350				
<i>Kamyonet</i>						600
<i>Römork</i>	1500	150	150	150	80	150
<i>Karavan Kendinden hareketli (15 gün)</i>	180	200	200	200	105	125
<i>Kendinden hareketli (30 gün)</i>	275	300	300	300	155	175
<i>Otomobile bağlı (15 gün)</i>	150	200	200+ çeken araç primi	200+ çeken araç primi	105+ çeken araç primi	125+ çeken araç primi
<i>Otomobile bağlı (30 Gün)</i>	250	300	300+ çeken araç primi	300+ çeken araç primi	155+ çeken araç primi	175+ çeken araç primi
<i>Motosiklet 15 günlük</i>	90	100	100	100	55	75
<i>30 günlük</i>	145	150	150	150	80	100

Tüm araç çeşitleri için kısa süreli prim tarifeleri ise aşağıdaki tabloda derlenerek aktarılmıştır:

**Yıllar İtibariyle Kısa Süreli Prim Tarifeleri**

<i>Sigorta Süresi</i>	<i>1996,1997,1998,2001 ve 2002 Yılları İçin Yıllık Primin</i>	<i>2003 Yılı İçin Yıllık Primin</i>
15 güne kadar	%15'i	%20'si
1 aya kadar	%20'si	%25'i
2 aya kadar	%30'u	%35'i
3 aya kadar	-	%45'i
4 aya kadar	%40'ı	%55'i



## REKABET Dergisi

5 aya kadar	-	%65'i
6 aya kadar	%60'ı	%75'i
6 ayı geçen	-	Tamamı
9 aya kadar	%85'i	Tamamı
9 ayı geçen	Tamamı	Tamamı

İlk Tablodan görüleceği üzere 1996, 1997,1998 ve 2001 yıllarına ilişkin tarifeler Alman Markı üzerinden 2002 ve 2003 tarifeleri ise Euro üzerinden belirlenmiştir.

Tarifeler incelendiğinde, 2002 yılından 2003 yılına özellikle kamyon-çekici ve römork türlerinde artış gözlemlenmektedir. Büro yetkilisi tarafından bunun sebebi, önceki yıllarda bu araç türlerinde diğerlerine göre daha fazla kazaya sebep olunması, dolayısıyla daha fazla tazminat talebi ile karşılaşılması olarak açıklanmıştır.

Yeşil kart pazarının %90'dan fazlasını oluşturan otomobil ve kamyon-çekici gruplarının son on yıldaki prim tarifelerine bakıldığında, 1998 yılında ciddi bir düşüş olduğu, 1998, 2001 ve 2002 yıllarında bir değişiklik olmadığı, 2003 yılında ise %100'e yakın bir artış gerçekleştiği görülmektedir. Römorklarda da 1997 yılında bir önceki yıla kıyasla yaklaşık %90'lık bir düşüş olduğu, tarifelerin 2002 yılına kadar değiştirilmediği, 2003 yılında ise yaklaşık %90'lık bir artış gerçekleştiği belirlenmiştir. Otomobillerde ise diğer vasıta türlerinin aksine 1997 yılında %100'lük bir artış yapılmış, tarife 1998'de yine 1996 yılı seviyesine düşürülmüş, daha sonra 2003 yılı tarifesine kadar önemli bir değişiklik olmamıştır.

### I.2.2.2. Hazine Müsteşarlığı'nın Yazısı

28.6.1996 tarih, 26937 sayı ile Hazine Müsteşarlığı (Sigortacılık Genel Müdürlüğü) tarafından Motorlu Taşıt Bürosuna gönderilen yazıda, yeşil kart sigortası tarifesinin, diğer ülkelerin sigorta şirketlerince belirlenen tarifelerle rekabet edebilecek bir düzeyde olması ve gerektiğinde yurt dışındaki tarife değişikliklerine derhal uyumlu hale getirilebilmesi amacıyla Müsteşarlığın onayına gerek kalmaksızın Büroca hazırlanıp yürürlüğe konulmasının uygun görüldüğü bildirilmiştir. Büro yetkilisi, 1996 yılından sonra tarifelerin bilgi için Müsteşarlığa gönderildiği ifade edilmiştir.

### I.2.2.3. Geçmiş Yıllara İlişkin Tazminat Talepleri ve Hasar-Prim Oranları

Önaraştırma konusuna ilişkin yapılan görüşmelerde gerek Büro gerekse sigorta şirketlerinin yetkilileri yeşil kart sigortasında hasarsızlık indirimi vermenin mümkün olmadığını ifade etmişlerdir. İfade tutanaklarında da yer verilen açıklamalarda Türkiye'den yeşil kart alarak yurtdışında kaza yapan araçların yol açtıkları hasarın, yurtdışındaki Motorlu Taşıt Büroları tarafından Büro'ya yıllar sonra bildirilebildiği, bu çerçevede araçların hasar durumunun

yeşil kartın alınmasını takip eden yıl içinde bilinmesinin mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

Raportörler tarafından Büro'nun İstanbul'daki ofisinde yapılan yerinde incelemede yıllar itibari ile hasar-prim oranlarını gösteren bir tablo ve ona ekli 31.12.2005 tarihi itibari ile 1990-2005 yılları arasındaki dönemin neticelerini gösterir tablolar temin edilmiştir. Hasar prim oranı, ödenen hasar ile muallak hasar toplamının toplam prim üretimine bölünmesiyle hesaplanmaktadır:

Hasar/prim oranı= (ödenen hasar+muallak hasar) / toplam prim

Tabloların incelenmesinden belli bir yılda verilen yeşil kart sigorta poliçelerinin hasar ödemelerinin, takip eden 5, 10 hatta 15 yıl içinde yapıldığı anlaşılmaktadır. Örneğin, 1998 yılında verilen yeşil kart poliçeleri için hasar prim oranı 1998 yılı sonu itibari ile %18,03 iken bu oran 2004 yılında %70,69'a kadar çıkmıştır. Başka bir ifade ile 1997 yılında alınan 100 Euro'luk primin 18,03 Euro'su 1997 yılında hasar olarak ödenmiş, bununla birlikte 1997 yılının yeşil kartlarına ilişkin tazminat talepleri 2004 yılına kadar devam etmiş ve 2004 yılı sonu itibari ile anılan 100 Euro'nun 70,69'u hasar olarak ödenmiştir. Tabloların incelenmesinden 2005 yılı sonu itibarıyla 1997 yılının yeşil kartlarına ilişkin halen 175.090 Euro'luk muallak hasar bulunduğu anlaşılmaktadır.

1997 yılına kadar nispeten kar eden Havuz'un bu yıldan itibaren üst üste ciddi zararlarla karşılaştığı tabloların incelenmesinden anlaşılmaktadır. Şöyle ki, 1998 yılının hasar prim oranı 2005 yılı sonu itibarıyla %166,76 iken bu oran 1999 yılı için %138,57, 2000 yılı için %122,05, 2001 yılı için %125,50 olarak gerçekleşmiştir. Başka bir ifadeyle örneğin 1998 yılında alınan 100 Euro'luk prime karşılık 2005 yılı sonunda 166 Euro'luk hasar ödemesi yapılmıştır.

Bununla birlikte tablolarda 31.12.2005 tarihi itibarıyla hasar prim oranı 2003 yılında %81,99, 2004 yılında %55,24, 2005 yılında ise %22,03 olarak görülmektedir. Bu veriler karşısında 2003, 2004 ve özellikle de 2005 yıllarında kar edilmiş gibi görünse de, esasen hasar rasyolarının düşüklüğünün sebebi bu yıllara ilişkin tazminat taleplerinin henüz Büro'ya bildirilmemiş olmasıdır. Zira, bu senelere ilişkin muallak hasarlar halihazırda sırasıyla 4.278.501 Euro, 6.632.526 Euro ve 4.706.914 Euro'dur. Tazminat taleplerindeki gecikme ise, pek çok olayda tarafların mahkemelere başvurusu nedeniyle, Büro'ya bildirim için mahkemenin sonuçlanmasının beklenmesinden kaynaklanmaktadır. Dosya mevcudu bilgilere göre, bu durum özellikle kazada can kaybı olması halinde söz konusu olmaktadır.

Raportörler yaptıkları yerinde incelemede, tablodaki verileri destekler nitelikte bazı belgelere de ulaşmışlardır. Bu belgelerden, 2003 yılında kaza yapan bazı yeşil kart sahiplerinin yurtdışında sebep oldukları hasarlara ilişkin tazminat taleplerinin 2006 yılında Büro'ya bildirildiği anlaşılmaktadır.

### **I.2.2.4. Reasürans Şirketleri ile Yazışmalar**

Yukarıda da ifade edildiği üzere Havuz'un asıl amacı yeşil kart sigortalarında güçlü bir kapasite yaratmak ve reasüransını tek elden yürütmektir. Bu çerçevede havuzda toplanan riskin en azından bir kısmı reasürans şirketlerine prim karşılığında devredilmeye çalışılmaktadır. Ancak ifade tutanaklarında da yer verildiği üzere Büro ve şirketlerin yetkilileri reasürör şirket bulmakta güçlük çektiklerini, dolayısıyla kendi reasüranslarını kendilerinin yapmak mecburiyetinde kaldıklarını ifade etmişlerdir. Reasürans şirketlerinin bundan kaçınmalarının sebebi olarak da, Türkiye'deki yeşil kartlara ilişkin hasarların çok fazla, buna karşılık primlerin çok düşük olması, reasürlerin de doğal olarak bu riski almak istememeleri gösterilmiştir.

Yapılan yerinde incelemelerde bu ifadeleri destekler nitelikte belgelere ulaşılmıştır. Bu belgelerde, reasürans şirketinin teminat vermek istemediği, zira geçmiş yıllardaki hasarların çok yüksek olduğu, ancak primlerin en az %25 nispetinde artırılması halinde reasürans şirketinin konuyu tekrar değerlendirebileceği belirtilmektedir.

### **I.2.2.5. Türkiye Yeşil Kart Reasürans Havuz'u Anlaşmaları**

Havuz'un kurulmasına ilişkin ilk anlaşma 1963 tarihinde imzalanmıştır. Bu tarihten sonra 26.7.1993 tarihinde ve son olarak 28.2.1997 tarihinde havuz anlaşmaları hazırlanarak üye sigorta şirketleri tarafından imzalanmıştır.

1997 tarihli anlaşmanın üyelik zorunluluğu başlıklı 2. maddesinde, Büro'ya üye olan sigorta şirketlerinin, Havuz'a girmek ve ilgili sözleşmeyi imzalamak zorunda oldukları belirtilmektedir.

Aynı anlaşmanın 3.maddesinde, "*Pool'ün esas amacı yeşil kart sigortalarında güçlü bir kapasite yaratmak ve reasüransını tek elden yürütmektir.*" denilmektedir.

Anlaşma'nın 9. maddesinde Havuz organ ve üyeleri düzenlenmiştir. Buna göre Havuz, Genel Kurul, Teknik Komite ve Denetim Kurulu'ndan oluşmaktadır.

Anlaşma'nın 10. maddesine göre Genel Kurul, Havuz üyesi şirketlerin temsilcilerinden oluşur. Genel Kurul olağan ve gerektiğinde olağanüstü olmak üzere toplanır. Genel Kurulun görevleri; Teknik Komite üyelerini seçmek, Denetçileri seçmek, Havuz'un genel politikasını saptamak, üyelerin Anlaşma'ya riayet etmemeleri halinde yapılacak işlemi tayin ve tespit etmek, hesaplara ve faaliyetlere ait Teknik Komite ve Denetçi raporlarını, bilanço ve gelir/gider hesaplarını tetkik ve tasdik ederek Teknik Komite üyeleri ile Denetçileri ibra etmek, Anlaşma'yı tadil etmek veya Havuz'un tasfiyesine karar vermektir.

Anlaşma'nın 11. maddesine göre Teknik Komite, üye şirketlerin yetkilileri arasından iki yıl için ismen seçilen beş üyeden oluşur. Teknik Komite'nin görevleri; Büro tarafından saptanacak sigorta fiyat ve şartlarına esas teşkil etmek üzere gerekli istatistik ve bilgileri toplamak, Havuz adına reasürans anlaşmalarını karara bağlamak, komisyon miktarlarını tespit etmek, Havuz üyelerinin yıllık iştirak paylarını tespit etmek, Üyelikleri sona erenleri Büro'ya bildirmek, Havuz'un faaliyetleri ile ilgili sair kararları almaktır.

#### **I.2.2.6. Yıllara Göre Havuz'un Üye Sayısı**

Büro'nun, dolayısıyla Havuz'un 1996 yılında 17 olan üye sayısı 2006 yılında 11'e düşmüştür. Üyelikten ayrılan şirketlerin büyük kısmı diğer sigorta branşlarında da faaliyetini durdurmuştur.

#### **I.2.3. AB Uygulamaları**

Şikayet dilekçesi ekinde, şikayetçi UND'nin yeşil kart uygulamalarına yönelik olarak bazı ülkelerin Ticaret Ateşelikleri ile yaptığı yazışmalara yer verilmiştir. Bu yazışmalardan, yeşil kart sigortasına ilişkin AB ülke uygulamalarının havuz sisteminden ziyade genellikle garanti fonu şeklinde olduğu, bu ülkelerdeki sigorta şirketlerinin motorlu taşıt bürolarına üye olmakla birlikte sigorta primlerini serbestçe belirledikleri ve bu çerçevede indirimler yapabildikleri anlaşılmaktadır. Ülkelerin ticaret ateşeliklerinin yazılarında yer alan ülke uygulamalarına ilişkin bilgiler aşağıda aktarılmaktadır.

Yunanistan'da tek tip fiyat uygulaması takip edilmemekte, yeşil kart fiyatı sigorta şirketinin pazarlama stratejisine ve müşteri ile olan ilişkilerine bağlı olarak değişebilmektedir. Yeşil kart sigortası fiyatında son 5 yıldaki değişiklik cüzi miktarlarda olmuştur.

Finlandiya'da yeşil kart sigortasının bir fiyatı bulunmamaktadır. Finlandiya'da kanuni hükümler altında her türlü motorlu taşıt aracı için yaptırılması gereken "zorunlu trafik sigortası" AB ülkelerinde de geçerlidir. Sadece bu ülkelere yapılacak seyahat esnasında, gerektiğinde trafik sigortasının geçerliliğini ispat edebilmek için yeşil kartın ibrazı gerekmektedir. Yeşil kart almak için mevcut zorunlu trafik sigorta poliçesine eklenmesini talep etmek yeterlidir. Trafik sigortası fiyatları ise, aracın tipi, ödeme sınıfı (hangi tür araçlarda ne kadar sık ve ne kadar büyük hasarlar görüldüğüne ilişkin sınıflandırma) ile bağlantılıdır. Hasarsız geçen her sene için verilen indirimler de sigorta fiyatını etkilemektedir.

Moldova'da ziyaret edilen bölgeye, aracın cinsi ve özelliklerine, sigortanın geçerlilik süresine bağlı olarak belirlenen bir taife ve Türkiye'dekine benzer bir havuz sistemi bulunmaktadır.

## **REKABET Dergisi**

---

Norveç ve Latviya’da Türkiye’deki havuz sistemine benzer bir sistem mevcuttur, ancak bu sistemde sigorta şirketleri primlerini serbestçe belirleyebilmektedir. İlgili mevzuatta yapılan değişiklik üzerine, 1.1.2006 tarihi itibarıyla prim yükseltme-indirme sistemi gerçekleştirilecek ve bu çerçevede hasarsızlık indirimi verilebilecektir.

Hırvatistan’da primler Büro tarafından belirlenmektedir. Ancak, %50’yi geçmemek kaydıyla, filo büyüklüğüne veya hasarsızlığa bağlı indirimler yapılabilmektedir. Tehlikeli malların veya zehirleyici malların varlığı, aracın taksi veya kiralık araç niteliğinde olması gibi etkenlerin varlığı halinde primler yükseltilebilmektedir.

İspanya ve Litvanya’da havuz sistemi bulunmama ile birlikte, sigorta şirketleri Büro’ya üye olmak zorundadır. Ancak primleri tamamen kendi tasarruflarına göre belirleyebilmekte, bu çerçevede hasar sayısı, araç sayısı ve yolculuk yapılacak coğrafya gibi kriterlere göre indirimler yapabilmektedirler.

### **J. DEĞERLENDİRME, GEREKÇE ve HUKUKİ DAYANAK**

#### **J.1. Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu ve Türkiye Yeşil Kart Reasürans Havuzu’nun Teşebbüs Birliği Niteliği**

Bilindiği üzere, 4054 sayılı “Rekabetin Korunması Hakkında Kanun”da teşebbüs birliği, “teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği bulunmayan her türlü birlik” olarak tanımlanmıştır. Bu tanım ışığında, 26.10.1991 tarih ve 21033 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu’nun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik’in ilgili maddeleri uyarınca yeşil kart hizmeti sunacak tüm sigorta şirketlerinin üye olmakla yükümlü buldukları, Genel Kurul, Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu’ndan ibaret olan organlarının üye sigorta şirketlerin çeşitli düzeydeki temsilcilerinden oluşacağı belirlenen, tüzel kişiliği haiz Büro 4054 sayılı Kanun anlamında bir teşebbüs birliğidir.

Öte yandan aynı Yönetmeliğin 5. maddesinde, “Yeşil Kart Reasürans Poolünü idare etmek ve Bakanlığın onayı ile Pool üyesi tüm sigorta şirketlerince uygulanmak üzere, yeşil kart sigorta tarifeleri hazırlamak ve yürürlüğe koymak” Büro’nun görevleri arasında sayılmak suretiyle Yönetmelik’te niteliği açıkça belirtilmeyen Havuz’a atıf yapılmıştır. Yönetmelik’te, Havuz’a üye olmak, Büro üyeliği için bir zorunluluk olarak kabul edilmiş ve takip eden maddelerde de Havuz üyeliğinin sona ermesinin Büro üyeliğini de sona erdireceği düzenlenmiştir. Yönetmelik’te sadece atıf yapılmakla yetinilen Havuz’un organizasyonu ve çalışma usul ve esasları hakkındaki düzenlemeler, Havuz üyesi şirketler tarafından imzalanan “Türkiye Yeşil Kart Reasürans Poolü Anlaşması”nda yer almaktadır.

En son 1997 yılında imzalanan Havuz Anlaşması'nın hükümlerine kısaca değinmek gerekirse; Büro'ya üye olan sigorta şirketlerinin aynı zamanda Havuz'a girmek ve Havuz sözleşmesini imzalamak zorunda oldukları, Havuz'un esas amacının yeşil kart sigortalarında güçlü bir kapasite yaratmak ve reasüransı tek elden yürütmek olduğu, Havuz organlarının Genel Kurul, Teknik Komite ve Denetim Kurulu'ndan oluştuğu ve bu organların üyelerinin, üye şirket yetkilileri arasından seçileceği düzenlenmeleri getirilmiştir.

Bu açıklamalar ışığında, Havuz Anlaşması ile belirlenen amaçlara ulaşmak için sigorta şirketleri tarafından oluşturulan ve tüzel kişiliği bulunmayan Havuz'un da 4054 sayılı Kanun kapsamında bir teşebbüs birliği olduğu kanaatine ulaşılmıştır.

## **J.2. Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu'nun Hakim Durum Statüsü**

Kısaca yeşil kart sistemi olarak da nitelendirilen "Uluslararası Motorlu Taşıt Mali Sorumluluk Sigortası Sistemi"ni düzenleyen Uluslararası Anlaşmalar uyarınca, ülkemizin sisteme üyeliğini teminen kurulan tüzel kişiliği haiz Büro, uluslararası alanda yeşil kart sisteminin işleyişinin düzenlenmesinden sorumlu Bürolar Konseyi'ne üyedir.

Öte yandan, Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ile ülkemizde, uluslararası geçerliliği olan "Yeşil Kart Sigorta Sertifikaları"ni sisteme üye sigorta şirketleri aracılığıyla satma ve Hazine Müsteşarlığı'nın onayına sunulmak üzere yeşil kart sigorta tarifelerini belirleme yetkisi münhasıran Büro'ya verilmiştir. Anılan mevzuat uyarınca Büroya üye olmayan sigorta şirketlerinin pazara girmesi mümkün değildir.

Hazine Müsteşarlığı tarafından Büro'ya gönderilen 28.6.1996 tarihli yazı ile, yeşil kart tarifelerinin Müsteşarlığın onayına gerek kalmaksızın Büro'ca hazırlanıp yürürlüğe konulmasının uygun görüldüğü bildirilmiştir. Dolayısıyla halihazırda ülkemizden Yeşil Kart Sigorta Sertifikası almak isteyen araç sahipleri, bunu Büro'nun belirlemiş olduğu tarifeler üzerinden ve sadece Büro'ya üye olan sigorta şirketlerinden alabilmektedirler. Hiç şüphesiz bu durum, bir teşebbüs birliği niteliğindeki Büro'nun ilgili pazarda hakim durumda bulunduğuna ilişkin önemli bir göstergedir.

Ancak Yeşil Kart Sigortası pazarı gibi uluslararası boyutu olan bir pazarda hakim durum değerlendirmesi yapılırken tüketicilerin, sisteme üye diğer ülkelerden Yeşil Kart Sigorta Sertifikası alabilmesi alternatifinin ve yabancı ülke sınırlarında yaptırılabilen hudut poliçelerinin de dikkate alınması gerekmektedir. Nitekim 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanunu'nun 29. maddesinde, kişilerin Türkiye haricinde iken seyahatleri sırasında yaptıracakları motorlu taşıt sigortalarının yurtdışında yapılabileceği hükmü yer almaktadır.

## **REKABET Dergisi**

---

Yeşil kart sigortası, işlevi açısından ülke sınırları içerisinde geçerli olan Zorunlu Mali Trafik Sigortası'nın ülke sınırları dışında geçerli olan bir türü olarak kabul edilmektedir. Bu çerçevede, Yeşil Kart Sertifikası almadan ülke dışına seyahat etmek isteyen araç sahiplerinin gidecekleri ülkenin sınır kapısında, sadece o ülke için geçerli olan zorunlu mali trafik sigortası (hudut poliçesi) yaptırarak ülke topraklarına girmesi mümkün olabilmektedir. Dolayısıyla, özellikle hususi araçlarıyla kısa mesafeli yurtdışı seyahatine çıkan tüketiciler açısından, hudut poliçesinin Yeşil Kart Sigortası'na ikame olduğu kabul edilebilecektir.

Bununla birlikte özellikle kamyon ve TIR'larla yapılan uluslararası karayolu taşımacılığı söz konusu olduğunda aynı değerlendirmeyi yapmak mümkün olmamaktadır. Zira, hedef ülkeye ulaşana kadar geçilen her ülke sınırında zorunlu mali trafik sigortası yaptırılması hem maliyet açısından hem de pratik açıdan oldukça dezavantajlıdır. Bu sebeple, hudut poliçesinin uzun mesafeli taşımalarda Yeşil Kart Sigortası'na ikame olamayacağı değerlendirilmektedir. Öte yandan, 2004 yılı içerisinde ülkemizde üretilen Yeşil Kart primlerinin vasıtalara göre dağılımına bakıldığında, hususi araçların ürettiği prim miktarının toplam prim miktarındaki oranı yaklaşık %4,5 iken bu oran uzun mesafeli taşıma yapan kamyonlar ve TIR'lar için toplamda yaklaşık %93 gibi bir orana tekabül etmektedir. Bu husus, yeşil kart sigortacılığı pazarının ağırlıklı olarak uzun mesafeli taşımacılık yapan nakliyat firmalarına hitap ettiğini göstermektedir. Bu firmalar açısından ise, yukarıda da belirtildiği üzere, gidilecek her ülke sınırında ayrı bir trafik sigortası yaptırmak bir seçenek değildir. Bu çerçevede, pazarın %90'dan fazlasını oluşturan bu vasıta grubu için hudut poliçesinin Yeşil Kart Sigortası'na ikame teşkil edemeyeceği kanaatine varılmıştır.

Ülkemizden yurtdışına seyahat eden araç sahiplerinin bir diğer alternatifi ise, Yeşil Kart Sertifikalarını sisteme üye diğer ülkelerin Motorlu Taşıt Bürolarından almak olarak ortaya çıkmaktadır. Ne var ki, bu alternatifi kullanılmasının önünde birtakım fiili ve hukuki engeller bulunmaktadır. Bunlardan ilki, Yeşil Kart Sigortası'nın alındığı ülkede geçerli olmayıp o ülkenin sınırları dışında geçerli olmasıdır. Şöyle ki, Türkiye'den diğer ülkelere karayolu ile taşımacılık yapan firmaların, taşıma güzergahlarındaki bir ülkeden Yeşil Kart Sertifikası almaları halinde, sertifika masraflarının yanısıra, o ülkede geçerli olacak bir zorunlu mali trafik sigortasının masraflarına da katlanmaları söz konusu olmaktadır. Dolayısıyla, taşımacı firmaların Yeşil Kart Sertifikalarını taşıma güzergahları üzerinde bulunmayan ülkelere almayı tercih etmeleri gerekmektedir ki bu durum da yol masrafları ve harcanacak zaman dikkate alındığında mantıklı bir çözüm olarak görülmemektedir. Anılan belgenin başka ülkelere alınmasının önündeki bir diğer fiili engel, her ülkenin Yeşil Kart Sertifikası verme prosedürlerinin farklı olması ve şirketlerin Sertifika alırken

birtakım teknik ve bürokratik engellerle karşılaşmalarıdır. Ancak bunların da ötesinde, Bürolar Konseyi'nin 2003 tarihli İç Tüzüğü'nün ihtiyari hükümleri arasında yer alan 7. maddesinin 2. paragrafındaki “her büro, üyelerini sigortalılarına verilmek üzere sadece yetkili olduğu ülkedeki araçlar için Yeşil Kart tanzim etmekle yükümlü kılar” hükmü, yabancı ülkelerdeki bürolardan Yeşil Kart Sertifikası almanın önündeki en önemli engel olarak değerlendirilmektedir. Bu hüküm her ne kadar tavsiye niteliğinde olsa da, UND yetkililerinin ifadelerinden büroların zorunlu haller dışında bu hükme riayet ettikleri anlaşılmıştır.

Dosya mevcudu bilgilere göre; yabancı ülkelerdeki bürolardan Yeşil Kart Sertifikası alan ülkemizde kayıtlı araçların Ülkemizden alanlara oranını gösterir bilgiler bulunmamakla birlikte, Yeşil Kart Sigortası pazarının en büyük müşteri portföyünü oluşturan nakliyeciler örgütü yetkililerinin, kendilerinin 2003 yılı sonrasında yurtdışından Yeşil Kart Sertifikası alamadıkları yönündeki ifadeleri ve anılan sertifikanın yurtdışından alınmasının önündeki yukarıda aktarılan diğer külfetler dikkate alındığında, ülkemiz dışındaki Motorlu Taşıt Bürolarının, Büro'ya ikame teşkil etmesinin muhtemel olmadığı anlaşılmıştır.

Bu çerçevede teşebbüs birlikleri niteliğinde oldukları, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun hükümlerine tabi oldukları kabul edilen Havuz ve Büro'nun, ilgili ürünün sunulduğu pazarda faaliyet gösteren tüm teşebbüsleri bünyelerinde buldukları ve yurtdışında sınırlı ikameye sahip, yurt içinde ise ikamesi bulunmayan bir hizmetin sunulması söz konusu olduğundan, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında hakim durumda oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

### **J.3. 4054 Sayılı Kanun'un 4. ve 6. Maddeleri Bakımından Değerlendirme**

Bilindiği üzere 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde, “Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır” ifadeleriyle rekabeti kısıtlayıcı anlaşma, uyumlu eylem ve kararların Kanun'a aykırı olduğu ifade edilmiş, 6. maddesinde ise, “Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır.” ifadeleriyle hakim durumda olan teşebbüslerin hakim durumlarını kötüye kullanmaları yasaklanmıştır.

Şikayet dilekçesinde temel olarak üç iddia yer almaktadır. Bunlardan ilki, Büro'nun kanuni dayanağı olmaksızın Yeşil Kart Sigortası'na ilişkin fiyat tarifesi belirlemesinin 4. madde kapsamında rekabeti kısıtlayıcı bir karar olarak



## **REKABET Dergisi**

---

değerlendirilmesi gerektiğine ilişkindir. Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu'nun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 5. maddesinde "Yeşil Kart Reasürans Poolünü idare etmek ve Bakanlığın onayı ile Pool üyesi tüm sigorta şirketlerince uygulanmak üzere, yeşil kart sigorta tarifeleri hazırlamak ve yürürlüğe koymak" Büro'nun amaçları arasında sayılmıştır. Dolayısıyla, tarifeleri belirleme yetkisinin idari bir düzenlemeden kaynaklandığı belirtilmelidir. Bununla birlikte, bu yetkiye ilişkin olarak Sigorta Murakabe Kanunu'nda açıkça bir düzenleme yer almamış, Büro'nun kurulmasına ilişkin Yönetmelik, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği Yönetmeliği'ne dayanılarak hazırlanmıştır. Bu hususla ilgili olarak Raportörlerin, Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü yetkilisi ile yaptıkları görüşmede, anılan şahıs tarafından ilgili Yönetmeliğin kanuni dayanağının bulunmamasının 1963 yılına dayanan hukuki bir eksiklik olduğu, bu konuya ilişkin olarak Genel Müdürlük bünyesinde halihazırda bir çalışma yürütüldüğü ve yapılacak değişiklikle Yönetmeliğin Sigorta Murakabe Kanunu'na dayandırılacağı ifade edilmiştir. Esasen, Yönetmeliğin kanuni dayanağı olup olmadığı tartışması idari yargı alanına dahil bir konudur. Öte yandan, 1963 yılından gelen idari bir düzenleme olan ve 4054 sayılı Kanun anlamında teşebbüs olmayan Hazine Müsteşarlığı tarafından çıkarılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde tarife belirlemekle yetkilendirilen Büro ve üyelerinin bu iddiaya ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde sorumluluklarının bulunmamaktadır.

Diğer yandan, Yönetmelik'te söz konusu tarifelerin hangi esaslar çerçevesinde belirleneceği, bunların nitelikleri ve kapsamı belirlenmemiştir. Ayrıca dosya bakımından Yönetmelik ile verilen yetki ve görev ilgili Kanunların uygulama kapsamını daraltmayacaktır. Teşebbüs birliği eliyle gerçekleştirilen fiyat artışlarının Yönetmelik'ten kaynaklanan bir yetkiye dayansa dahi 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddeleri çerçevesinde incelenebilecektir. Bu çerçevede Büro'nun, hakim durumunu kötüye kullanıp kullanmadığının tespiti gerekmektedir.

Nitekim şikayet dilekçesinde yer alan ikinci iddia, özellikle son yıllarda yeşil kart sigortasında % 150'ye varan fiyat artışları bulunduğu ve bu artışların 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında hakim durumun kötüye kullanılması niteliğinde olduğudur. Konuya ilişkin olarak, öncelikle en son yeşil kart tarifesinin 2003 yılında çıkarıldığı belirtilmelidir. Başka bir deyişle son üç yıldır yeni bir tarife düzenlemesine gidilmemiş, mevcut tarifede de herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Bu çerçevede şikayet dilekçesinde sözü edilen artışların 2002 yılından 2003 yılı tarifesine geçişte yapılan artışlar olduğu varsayılmaktadır. 2002 yılından 2003 yılına özellikle kamyon-çekici ve römork türlerinde artış gözlemlenmektedir. Büro yetkilisi tarafından bunun sebebi, önceki yıllarda bu araç türlerinde diğerlerine göre daha fazla kazaya sebep olunması, dolayısıyla daha fazla tazminat talebi ile karşılaşılması olarak

açıklanmıştır. Buna ek olarak, dosya mevcudu bilgilerden, tarifelerin hasar prim oranları dikkate alınarak belirlendiği, yeşil kart sigortasının büyük zararlara yol açtığı, başlangıçta Büroya 17 üye varken, günümüzde bu sayının 11'e düştüğü, firmaların bu hizmeti vermeyi sürdürmesinin kar elde etme amacına yönelik olmaktan çok, ürün çeşitliliğini sürdürmek açısından önemli olduğu anlaşılmıştır. Nitekim, Havuz'un yıllık faaliyet raporlarında da yer alan hasar prim rasyolarına ilişkin tablolardan 1997 yılına kadar nispeten kar eden Havuz'un bu yıldan itibaren 2001 yılına kadar üst üste %20 ila %40 arasında zararlarla karşılaştığı anlaşılmaktadır. 2002 ve 2003 yıllarında yapılan tarife artışlarının amacının da geçmiş yıllarda karşılaşılan zararların telafi edilebilmesi ve sigortacılığın doğası gereği hasar prim oranlarını en aza indirmeye yönelik olduğu düşünülmektedir. Zira sigortacılıkta fiyat, riskin gerçekleşmesi durumunda sigortalanan mal ya da kıymette oluşacak hasarı karşılamak üzere, sigorta ettirene verilecek olan sigorta bedeli veya tazminatının, rizikonun gerçekleşme ihtimali ile ağırlıklandırılmış karşılığının hesaplanması suretiyle belirlenmektedir. Bu da sonuçta hasar prim oranını optimum seviyeye getirmeyi hedefleyen bir hesaplama yöntemidir. Yeşil kart tarifelerinin çok yüksek belirlendiği iddiasını zayıflatan bir diğer husus da, yabancı reasürörlerin Türkiye'deki yeşil kartlara ilişkin hasarların çok fazla, buna karşılık primlerin çok düşük olmasını gerekçe göstererek, Havuzda toplanan riski reasüre etmekten kaçınmalarıdır. Öte yandan, her pazarda olduğu gibi sigortacılık pazarında da yüksek kar oranlarının olması, pazara yeni girişleri teşvik edici niteliktedir. Buna karşılık yeşil kart sigortası pazarına girişte kayda değer bir hukuki veya fiili engel bulunmadığı da dikkate alındığında, son on yılda Büro'ya hiçbir yeni üye kaydedilmemiş olması, yeşil kart sigortası pazarında yüksek kar oranlarının bulunmadığına işaret eden bir başka gösterge olarak kabul edilebilecektir. Yapılan bu açıklamalar ışığında Büro'nun yeşil kart tarifelerini çok yüksek belirlemek suretiyle hakim durumunu kötüye kullanması muhtemel görülmemektedir.

Şikayet dilekçesinde yer verilen üçüncü ve son iddia ise, tarife belirlenirken hasarsızlık indirimi yapılmamasının, bir başka deyişle daha önce defalarca kaza yapan bir araç ile hiç kaza yapmayan bir araç için aynı miktarda prim talep edilmesinin, uluslararası nakliye sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler arasındaki rekabeti kısıtladığına ilişkindir. Sigorta ettirenin bir dönem boyunca hasara sebep olmaması, sigorta ilişkisine bağlı olarak sigorta şirketi tarafından yüklenen riskin düşüklüğünü ortaya koymakta, bu da yüklenen riskin parasal bedeli olan net sigorta priminde buna uygun bir azalmayı gerektirmektedir. Başka bir deyişle hasarsızlık indirimi, sigorta hizmetinin fiyat bileşenlerinden biridir. Dolayısıyla, bu indirimin bir anlaşma ya da uyumlu eylem neticesinde uygulanmaması ya da bir teşebbüs birliği çatısı altında bir araya gelen ve bu birliktelikleri ile hakim durumda bulunan

## **REKABET Dergisi**

---

teşebbüslerin hasarsızlık indirimi uygulamaları, ilgili sigorta hizmetinin fiyatının suni olarak yükseltilmesi niteliğinde olacaktır.

Büro ve üye sigorta şirketlerinin yetkilileri, yeşil kart sigortasında hasarsızlık indirimi vermenin pratikte mümkün olmadığını zira, bu sigorta branşında hasar bildirimini kazanın meydana geldiği zamandan sonraki dönemlerde bildirildiğini, bu sürenin ilgili ülke düzenlemelerine ve olay özeline bağlı olarak değişmekle birlikte bazı durumlarda 10 yıla kadar uzayabildiğini, ayrıca hasarın gerçekleştiği ülkedeki Büronun da Türkiye'deki Büroya haber vermesinin zaman aldığı, bu çerçevede yeşil kart sigortası verilen araçlardan hangisinin kaza yapıp yapmadığının takip eden yıl içinde bilinmesinin mümkün olmadığını ifade etmişlerdir. Dosya mevcudu bilgilerden, tazminat taleplerinin bu kadar geç yapılmasının sebebinin çoğu olayda (kazada) tarafların mahkemelere başvurması ve mahkemenin sonuçlanması ile sonucun Büro'ya bildirilmesinin zaman alması olduğu, bu durumun özellikle kazada can kaybı olması durumunda söz konusu olduğu anlaşılmaktadır. 2003 yılında meydana gelen bir kazanın 2006 yılında Büro'ya bildirildiğine ilişkin yazışma örnekleri ile yıllar itibarıyla hasar-prim oranlarını gösterir tablolar da hasar bildirimlerinin çoğunlukla hasarın gerçekleştiği yıldan sonraki yıllarda yapıldığını destekler niteliktedir. Sigortalı aracın hasar/hasarsızlık durumunun takip eden yıl içinde bilinemediği halihazırdaki sistemde, sigorta şirketlerinin hasarsızlık indirimi vermeme suretiyle hakim durumlarını kötüye kullanmaları muhtemel görülmektedir.

Bununla birlikte, Türkiye sınırları içinde geçerli olan karayolu motorlu araçlar mali sorumluluk sigortasına (trafik sigortası) ilişkin sağlıklı fiyatlandırma yapılabilmesini teminen oluşturulan ve bu sigorta branşına ilişkin verilerin tek bir veritabanında toplanarak günlük olarak güncellenmesi işlemlerini gerçekleştiren TRAMER benzeri bir bilgi merkezinin kurulması durumunda yeşil kart sigortasında da belli şartlar altında hasarsızlık indirimi verilebilecektir. Nitekim TRAMER'in 2004 yılından itibaren faaliyet göstermeye başlamasını takiben, trafik sigortasında hasarsızlık indirimi verilmeye başlanmıştır.

4054 sayılı Kanun çerçevesinde değerlendirilmesi gereken bir diğer konu ise Havuz sistemidir.

Yeşil kart, Büro tarafından her üye için sıra numaralı ve standartlara uygun bir şekilde basılıp üye şirketlere dağıtılmaktadır. Üye şirketler, yeşil kartların fiyat ve şartları bakımından Büro'nun yetkili organlarının kararlarına aynen uymak ve tanzim ettikleri yeşil kart primlerini her ayın sonunda Büro'ya bildirmek yükümlülüğündedirler. Büro, üye sigorta şirketlerinden intikal eden bu primleri anlaşma kapsamında havuzda toplar. Bilahare toplanan bu primler üye sigorta şirketlerinin o yıl için belirlenen payları dikkate alınarak hisseleri nispetinde geri paylaşılır. Toplanan primlerin, üyeler arasında hangi iştirak

payı ile bölüştürüleceğini ve diğer şartları her yıl Teknik Komite tespit eder. Bu bölümde üyelerin bir önceki yıl içinde Havuz'a devrettikleri prim miktarı esas alınır. Hasar meydana geldiğinde ise Havuz, hasarları ödedikten sonra üye şirketlere ürettikleri prim oranında bu hasar miktarını rücu etmektedir.

Havuz Anlaşması'na göre, üye sigorta şirketleri birbirlerine müteselsil kefil ve müşterek müteselsil borçludurlar. Herhangi bir üyenin taahhütlerini yerine getirememesi veya getiremeyecek duruma düşmesi halinde, o üyeye ait mesuliyet miktarı Havuz'daki iş yılı itibarıyla iştirak oranları esas alınarak diğer üyeler arasında paylaşılır. Gerek bu hükmün varlığı, gerekse toplanan primlerin bir kısmının Milli Reasürans Şirketi'ne veya diğer yabancı reasürans şirketlerine toplu bir şekilde reasüre ettirilmesi olanağı, Havuz'u bir reasürans havuzu haline getirmekte ve üstlenilen riskin dağıtılmasını sağlayarak üyeler açısından güvence oluşturmaktadır.

Havuzlar özü itibarıyla rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olmalarına rağmen, havuz olmadığı takdirde sigortalanamayacak risklerin sigortalanmasına imkan tanımaları, üyelerin sigortacılığın ilgili branşı hakkında gerekli deneyimi edinmelerine imkan vermeleri, maliyet tasarrufu veya avantajlı şartlarda ortak reasürans yoluyla primlerin düşürülmesini sağlamaları gibi muafiyeti haklı çıkaracak faydalar sağlayabilmektedir ve bu nedenle belli bir pazar payını geçmemeleri koşuluyla bu gibi yapılanmalara muafiyet tanınması yoluna gidilmektedir. Nitekim Avrupa Komisyonu'nun "Sigortacılık Sektöründeki Belirli Anlaşma, Karar ve Uyumlu Eylem Kategorilerine 81(3). Maddenin Uygulanması Hakkında 358/2003 Sayılı Tüzüğü" ile, belirli tipteki risk kategorilerinin ortaklaşa sigortalanması veya reasüre edilmesi için, sigorta ve/veya reasürans şirketlerinden oluşan koasürans ve koreasürans türünde gruplar (havuz) kurulması ve işletilmesine; grup faaliyetleri çerçevesinde pazarlanan sigortanın ilgili pazarın %20'sini geçmemesi koşuluyla grup muafiyeti tanınmıştır. Bu kapsamdaki gruplarının brüt primleri belirlemeleri de grup muafiyeti kapsamında yer almaktadır.

Hali hazırda Türkiye'de sigortacılık sektörüne yönelik, yukarıda aktarılan Avrupa düzenlemelerine paralel, herhangi bir grup muafiyet düzenlemesi bulunmamaktadır. Bununla birlikte, böyle bir düzenlemenin bulunması halinde dahi anılan havuz, yeşil kart sigortası pazarının tamamını oluşturduğundan, havuz sisteminin ve prim miktarlarının standartlaştırılması (tarife) uygulamalarının grup muafiyetinden yararlandırılmasının mümkün olamayacağı kanaatine varılmıştır. Ne var ki, yeşil kart sigortasına ilişkin olarak oluşturulan dosya konusu Havuz düzenlemesi, bir teşebbüs niteliğinde olmayan Hazine Müsteşarlığı tarafından çıkarılan bir yönetmelikten kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla, Türkiye'deki yeşil kart havuz sisteminin devlet tarafından oluşturulması ve yeşil kart sigortası satmak isteyen bir sigorta şirketinin bu

## **REKABET Dergisi**

---

havuza katılmasının yasal olarak zorunlu olması nedenleriyle, teşebbüslerin faaliyetinden kaynaklanan bir rekabet ihlali bulunmamaktadır.

Bununla birlikte, Yönetmelik uyarınca herhangi bir sigorta şirketinin Büro tarafından belirlenen tarifede belirtilen rakamların dışına çıkması mümkün olmaması, havuza üye olmayan bir sigorta şirketinin de yeşil kart sigorta poliçesi satamaması, tarife ve havuz düzenlemelerine uymayı kabul etmeyen bir sigorta şirketinin yeşil kart pazarına girmesini engelleyici niteliktedir.

Bu çerçevede, 4054 sayılı Kanun'un 27 (g) maddesinin işletilerek, Hazine Müsteşarlığı'na pazarda rekabetin nasıl tesis edileceğine ilişkin görüş bildirilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

### **J.4. Yeşil Kart Sigortası Pazarında Rekabetin Tesisi**

Türkiye'nin 1959 yılında imzalamış olduğu "Motorlu Taşıtlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi" nin 9. maddesinde, "Her Âkit Taraf, sigorta zorunluluğuna uyulmadığı veya sorumlunun saptanamadığı veya ek hükümlerin üçüncü maddesinin birinci paragrafının ilk cümlesinde öngörülen muafiyet hallerinde meydana gelen zararlar ilgili malî sorumluluk nedeniyle zarar gören kişilere tazminat verilebilmesi için bir garanti fonu kurmayı veya eşdeğerde düzenlemeler yapmayı taahhüt eder." hükmü yer almaktadır. Türkiye, Sözleşme'nin bu maddesinden kaynaklanan yükümlülüğünü yerine getirmek amacıyla Büroyu kurmuş ve buna paralel olarak bir de Havuz oluşturulmuştur. Görüleceği üzere, Türkiye'de, Sözleşme'de anılan "garanti fonu" oluşturulması yoluna gidilmemiş, bunun yerine yeşil kart poliçesi satabilen tüm sigorta şirketlerinin üyesi olacağı bir havuz oluşturulması yönünde tercih kullanılmıştır.

Büro'nun kurulması, gerek Türkiye'nin uluslararası yükümlülükleri ve sektörün işleyişi bakımından kaçınılmaz gerekse yabancı ülke sigorta hukukları üzerinde uzmanlaşma gerektiren, yabancı motorlu taşıt büroları için ülke içi tek bir muhatap sağlayan, hasarın tek merkezden takibini sağlayan ve yasadışı uygulamaların denetlenebilmesini mümkün kılan bir yapı olarak gereklidir.

Bununla birlikte, Büro'ya paralel olarak kurulan Havuz Sistemi, bir yükümlülüğün yerine getirilmesinden ziyade, yabancı ülkelerin çoğunluğunda uygulanan garanti fonu sistemine bir alternatif olarak oluşturulmuştur.

Sistemin rekabetçi bir yapıya kavuşturulması için ilk olarak, Yeşil Kart Sistemi'ne üye birçok ülke uygulamaları ile paralel olarak, Türkiye'de de devlet tarafından Büro nezdinde bir garanti fonu oluşturulması faydalı olacaktır. Böyle bir sistemde, havuz sistemi ortadan kaldırılacak; yeşil kart sigortası yapmak isteyen tüm sigorta şirketleri, serbestçe belirleyecekleri poliçe fiyatları üzerinden belli bir miktarı garanti fonuna yatırmak suretiyle, Büro'nun garantörlüğünde yeşil kart sigortası yapabileceklerdir. Sigorta şirketlerinin sigorta ettirene karşı

yükümlülüklerini yerine getirememeleri durumunda devreye girecek olan fonun, Büro nezdinde oluşturulması, garantör Büro olacağından, yapılan sigortalara uluslararası geçerlilik de sağlayacaktır.

Yeşil kart pazarında rekabetin tesis edilmesi için gerekli olduğu düşünülen bir diğer husus ise, sağlıklı fiyatlandırma yapılabilmesini teminen oluşturulacak ve bu sigorta branşına ilişkin verilerin tek bir veritabanında toplanarak günlük olarak güncellenmesi işlemlerini gerçekleştirecek bir bilgi merkezinin oluşturulmasıdır. Yakın geçmişte Türkiye sınırları içinde geçerli olan karayolu motorlu araçlar mali sorumluluk sigortası (trafik sigortası) için böyle bir bilgi merkezi kurulmuştur. Trafik Sigortası Bilgi Merkezi-TRAMER adıyla 2004 yılından beri faaliyet gösteren bu veritabanı sayesinde trafik sigortasında hasarsızlık indirimi verilmeye başlanmıştır. Büro'ya bağlı olarak oluşturulacak böyle bir bilgi merkezinin varlığı, yalnızca yeşil kart sigortasında hasarsızlık indirimi verilebilmesini mümkün kılmakla kalmayacak, hasar prim oranlarının, başka bir deyişle net primlerin daha etkin bir şekilde hesaplanabilmesini, dolayısıyla daha sağlıklı fiyatlandırma yapılabilmesini sağlayacaktır. Böyle bir veritabanının TRAMER'de olduğu gibi devlet tarafından mı yoksa sigorta şirketleri tarafından mı kurulacağı konusundaki değerlendirmenin ise Hazine Müsteşarlığı'nca yapılması daha yerinde olacaktır.

## **K. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu, Türkiye Yeşil kart Reasürans Havuzu ve 11 sigorta şirketinin yeşil kart sigortası pazarındaki önaraştırmaya konu faaliyetlerine yönelik olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına,
2. Bununla birlikte, 4054 sayılı Kanun'un 27. maddesi (g) bendinde belirtilen "Rekabet hukuku ile ilgili mevzuatta yapılması gerekli değişiklikler konusunda

doğrudan ... görüş bildirmek" ile ilgili sürecin işletilerek, bu Karar'ın J.4. maddesinde açıklanan çerçevede T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na görüş bildirilmesinin yerinde olacağına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

**KESİNLEŞMİŞ DANIŞTAY KARARLARI LİSTESİ**

**(01.04.2006-30.06.2006)**

**KESİNLEŞMİŞ DANIŞTAY KARARLARI LİSTESİ**

SIRA NO	MAHKEME	ESAS NO	KARAR NO	DAVACI	DAVA KONUSU
1	Danıştay 13. Daire	04/8172	06/1206	S. Yaşar, F.Kalpaklıoğlu, S.Gökçen, A.Onaner, Ş. Ertan	08.02.2002 tarih ve 02-07/57-26 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
2	Danıştay 13. Daire	04/8579	06/1216	Batıçim Batı Anadolu Çimento San. A.Ş	01.02.2002 tarih ve 02-06/51-24 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
3	Danıştay 13. Daire	04/9051	06/1214	Eşref Baltacı	01.02.2002 tarih ve 02-06/51-24 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
4	Danıştay 13. Daire	04/9055	06/1222	Seyit Şanlı	01.02.2002 tarih ve 02-06/51-24 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
5	Danıştay 13. Daire	04/9052	06/1223	Mehmet Mustafa Bükey	01.02.2002 tarih ve 02-06/51-24 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
6	Danıştay 13. Daire	04/9053	06/1213	Şinasi Ertan	01.02.2002 tarih ve 02-06/51-24 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
7	Danıştay 13. Daire	04/9908	06/1557	Kenan Sönmez	21.10.2002 tarih ve 02-64/803-325 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsız-



## REKABET Dergisi

SIRA NO	MAHKEME	ESAS NO	KARAR NO	DAVACI	DAVA KONUSU
					lık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
8	Danıştay 13. Daire	04/9503	06/1195	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş	01.02.2002 tarih ve 02-06/51-24 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
9	Danıştay 13. Daire	04/9504	06/1217	Bernard Ghins	01.02.2002 tarih ve 02-06/51-24 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
10	Danıştay 13. Daire	04/9507	06/1218	Albert Marchand	01.02.2002 tarih ve 02-06/51-24 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
11	Danıştay 13. Daire	04/9049	06/1207	Muzaffer Nurullah İzmirlioğlu	01.02.2002 tarih ve 02-06/51-24 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
12	Danıştay 13. Daire	04/9054	06/1215	Türkan Baltalı	01.02.2002 tarih ve 02-06/51-24 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
13	Danıştay 13. Daire	04/9048	06/1224	Feyyaz Nurullah İzmirlioğlu	01.02.2002 tarih ve 02-06/51-24 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
14	Danıştay 13. Daire	04/9505	06/1196	Hasan Güleşçi	01.02.2002 tarih ve 02-06/51-24 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsız-

## REKABET Dergisi

SIRA NO	MAHKEME	ESAS NO	KARAR NO	DAVACI	DAVA KONUSU
					lık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
15	Danıştay 13. Daire	04/9506	06/1197	Mevlüt Tufan Darbaz	01.02.2002 tarih ve 02-06/51-24 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
16	Danıştay 13. Daire	04/9622	06/1198	Helmut Erhard	01.02.2002 tarih ve 02-06/51-24 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
17	Danıştay 13. Daire	04/9913	06/1220	Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketler Birliği	30.10.2003 tarih ve 03-70/844-366 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
18	Danıştay 13. Daire	04/9994	06/1541	Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik San. A.Ş	24.02.2004 tarih ve 04-16/123-26 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
19	Danıştay 13. Daire	04/10475	06/997	Söğütsen Seramik San. İnş. Mad. İth. İhr. A.Ş	24.02.2004 tarih ve 04-16/123-26 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
20	Danıştay 13. Daire	04/10144	06/1538	Tamsa Fayans Seramik Üretim Dağ. San. ve Tic. A.Ş	24.02.2004 tarih ve 04-16/123-26 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
21	Danıştay 13. Daire	04/10189	06/1539	Umpaş Seramik San. Tic. A.Ş	24.02.2004 tarih ve 04-16/123-26 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu

## REKABET Dergisi

SIRA NO	MAHKEME	ESAS NO	KARAR NO	DAVACI	DAVA KONUSU
					gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
22	Danıştay 13. Daire	04/10382	06/1555	Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.	06.06.2003 tarih ve 03-40/432-186 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
23	Danıştay 13. Daire	04/10792	06/1221	Seranit Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş	24.02.2004 tarih ve 04-16/123-26 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
24	Danıştay 13. Daire	04/10829	06/1219	Garanti Sigorta A.Ş	30.10.2003 tarih ve 03-70/844-366 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
25	Danıştay 13. Daire	04/11232	05/4936	Filsan Fuarcılık A.Ş	13.11.2003 tarih ve 03-73/880-380 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
26	Danıştay 13. Daire	04/12514	06/1227	Düzsan Düzce Birlik Orm. Ü. A.Ş	06.09.2002 tarih ve 02-53/685-278 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
27	Danıştay 13. Daire	04/12515	06/1211	Dekor Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş	06.09.2002 tarih ve 02-53/685-278 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
28	Danıştay 13. Daire	04/12513	06/1210	Devrektaş Devrek Orman Ürünleri San. ve Tic.A.Ş	06.09.2002 tarih ve 02-53/685-278 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

## REKABET Dergisi

SIRA NO	MAHKEME	ESAS NO	KARAR NO	DAVACI	DAVA KONUSU
29	Danıştay 13. Daire	04/12516	06/1559	Yontaş Yonga Levha San. ve Tic. A.Ş	06.09.2002 tarih ve 02-53/685-278 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
30	Danıştay 13. Daire	04/12517	06/1212	Mastaş Mudurnu Abant Sunta A.Ş	06.09.2002 tarih ve 02-53/685-278 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
31	Danıştay 13. Daire		06/1556	Pınar Süt Mamülleri San. A.Ş	19.01.2004 tarih ve 04-05/54-15 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
32	Danıştay 13. Daire		06/1515	Afyaon Veteriner Hekimleri Odası adına Başkan Dr. Fatih Memhmet Birdane	17.08.2004 tarih ve 04-54/749-186 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
33	Danıştay 13. Daire		06/1547	33. Bölge Afyon Eczacılar Odası Başkanlığı	17.08.2004 tarih ve 04-54/749-186 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
34	Danıştay 13. Daire		06/1542	Sabri Özteke	17.08.2004 tarih ve 04-54/749-186 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
35	Danıştay 13. Daire		06/1545	Bülend Helvacıoğlu	17.08.2004 tarih ve 04-54/749-186 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

## REKABET Dergisi

SIRA NO	MAHKEME	ESAS NO	KARAR NO	DAVACI	DAVA KONUSU
36	Danıştay 13. Daire		06/1546	Ahmet Şaban Cengiz	17.08.2004 tarih ve 04-54/749-186 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
37	Danıştay 13. Daire		06/1544	Nurhayat Özmutaf	17.08.2004 tarih ve 04-54/749-186 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
38	Danıştay 13. Daire		06/1543	Mujgan Aydın	17.08.2004 tarih ve 04-54/749-186 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
39	Danıştay 13. Daire		06/1000	1-Pierre Doman 2-Jean Pierre Le Boulicaut 3 A.Nuri Özkaya	02.12.2004 tarih ve 04-77/1109-278 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
40	Danıştay 13. Daire		06/999	TESK (Türkiye Esnaf Sanatkar Konfederasyonu )	07.01.2005 tarih ve 05-02/18-9 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
41	Danıştay 13. Daire		06/998	Mehmet Yavuz, Bülent Özakdağ, Mehmet Ö. Küçükkaragöz	02.12.2004 tarih ve 04-77/1109-278 sayılı Kararına karşı açılan davada soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

**SEÇİLMİŞ DANIŞTAY KARARLARI**

<b><u>Esas No</u></b>	<b><u>Karar No</u></b>
2005/5753	2005/4936

## REKABET Dergisi

T.C.  
DANIŞTAY  
ONÜÇÜNCÜ DAİRE  
Esas No : 2005/5733  
Karar No : 2005/4936

Davacı : Filsan Fuarcılık A.Ş

Vekili : Av. M.Arif Dilek

Çukur Mahallesi Dr. Mecit Barlas Cad. Abdülkadir Yetkin İş Hanı  
Kat:3, No:11 /GAZIANTEP

Davalı : Rekabet Kurumu

Bilkent Plaza B3 Blok Bilkent/ANKARA

Vekili : Av. Nagehan Özseyhan, aynı adreste

İstemin Özeti : Davalı şirketin, Akort Tanıtım Organizasyon Fuarcılık Ltd. Şti. ile Gaziantep Sanayi Odası'nın aralarında yaptıkları anlaşmalarla fuarcılık sektöründe tekel oluşturmaya ve diğer fuarcılık şirketlerinin faaliyetlerini zorlaştırmaya yönelik davranışlarda bulunduğu iddiasıyla yaptığı şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 13.11.2003 tarih ve 03-73/880-380 sayılı kararının; eksik bilgi ve incelemeye dayalı olarak karar verildiği, olayda rekabete aykırı davranışların bulunduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Davacı başvurusunun Rekabet Kurulu tarafından değerlendirilmesi sonucu, soruşturma açılmasını gerektirecek ciddi ve yeterli delil mevcut olmadığından anlaşılması nedeniyle şikâyetin reddinde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Dava, davalı şirketin, Akort Tanıtım Organizasyon Fuarcılık Ltd. Şti. ile Gaziantep Sanayi Odası'nın aralarında yaptıkları anlaşmalarla fuarcılık sektöründe tekel oluşturmaya ve diğer fuarcılık şirketlerinin faaliyetlerini zorlaştırmaya yönelik davranışlarda bulunduğu iddiasıyla yaptığı şikâyetin reddine ilişkin 13.11.2003 tarih ve 03-73/880-380 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Kanun'un 4., 6. ve 27. maddeleri ve Rekabet Kurulu kararı ile dosyadaki bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde; 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında Gaziantep Sanayi Odası'nın Akort Fuarcılıkla yaptığı anlaşma çerçevesinde anılan teşebbüsle işbirliği içinde davranarak ve üyeleri üzerindeki güçlü etkisi yoluyla rakip fuarcılık şirketlerinin davranışlarını zorlaştırmasına yönelik şikâyete ilişkin olarak rekabeti bozucu bir anlaşmanın varlığına veya ilgili ürün pazarında hâkim durumun kötüye kullandığı yönünde herhangi bir bulguya ulaşılamaması, diğer yandan Gaziantep Sanayi Odası'nın başka bir şirketle fuar düzenleme yetkisinin bulunup bulunmamasının, 4054 sayılı Kanun'un kapsamında bulunmaması karşısında, davalı idarece şikâyetin reddinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Mehmet KARAOĞLU'nun Düşüncesi : Dava, davacı şirket tarafından, Akort Tanıtım Organizasyon Fuarcılık Ltd.Şti. ve Gaziantep Sanayi Odası'nın aralarında yaptıkları anlaşmalarla fuarcılık sektöründe tekel oluşturmaya ve diğer fuarcılık şirketlerinin faaliyetlerini zorlaştırmaya yönelik davranışlarda bulunarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanuna aykırı eylemlerde bulunduğu ileri sürülerek haklarında yasal işlem yapılması istemiyle yapılan şikâyet başvurusunun; reddine ilişkin Rekabet Kurulu

T.C.  
DANIŞTAY  
ONÜÇÜNCÜ DAİRE  
Esas No : 2005/5733  
Karar No : 2005/4936

Kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında kanunun 1. maddesinde; bu Kanunun amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiştir, 3. maddesinde, Teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler olarak tanımlanmış, yasanın 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiştir, 6. maddesinde de; bir veya birden fazla teşebbüsünün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiştir, yasanın 16/2 maddesinde ise, bu kanunun 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği, sabit olanlara yasa maddesinde belirtilen miktarda para cezası verileceği hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Dosyadaki bilgi ve belgelerin incelenmesinden; davacı tarafından şikayet dilekçesinde öne sürülen hususlarda, anılan şirket ve sanayi odası hakkında 4054 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılmasını gerektirecek nitelikte ciddi ve yeterli, objektif bilgi ve belge ve nedenin bulunmadığı anlaşıldığından, şikayetin reddi yolunda verilen kararda yasaya aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

Dava, davalı şirketin, Akort Tanıtım Organizasyon Fuarcılık Ltd. Şti. ile Gaziantep Sanayi Odası'nın aralarında yaptıkları anlaşmalarla fuarcılık sektöründe tekel oluşturmaya ve diğer fuarcılık şirketlerinin faaliyetlerini zorlaştırmaya yönelik davranışlarda bulunduğu iddiasıyla yaptığı şikayetin reddine ilişkin 13.11.2003 tarih ve 03-73/880-380 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 3'üncü maddesinde, teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlikler teşebbüs birliği olarak tanımlandıktan sonra, Kanun'un 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs



## REKABET Dergisi

T.C.  
DANIŞTAY  
ONÜÇÜNCÜ DAİRE  
Esas No : 2005/5733  
Karar No : 2005/4936

birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a.Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,

b.Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c.Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d.Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e.Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f.Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumunda alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir" hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

Diğer yandan anılan Kanun'un 3. maddesinde hâkim durum, belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü olarak tanımlanmış, ve Kanun'un hâkim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan 6. maddesinde de bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması halinde hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş 6. maddede kötüye kullanmanın tanımı yapılmamış uygulamada sık rastlanılan kötüye kullanma halleri örneklemek suretiyle sayılmıştır. Bunlar

"a) Ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı

T.C.  
D A N İ Ő T A Y  
ONÜÇÜNCÜ DAİRE  
Esas No : 2005/5733  
Karar No : 2005/4936

olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,

b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması,

c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatin altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi,

d) Belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticari avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler,

e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması" olarak sıralanmıştır.

Hâkim durum, bir ya da birden fazla teşebbüsün pazarda güçlü bir konumda bulunmasını, yani teşebbüsün pazarda rekabeti önleme veya serbestçe davranabilme ya da istediği stratejiyi pazara kabul ettirme gücüne sahip olmasını ifade eder. İlgili pazarı belirleyen iki temel unsur bulunmaktadır. Bunlar, coğrafi pazar ve ürün pazarıdır. İlgili coğrafi pazardan anlaşılması gereken aynı rekabet koşullarına sahip pazar alanıdır. Ürün pazarı ise ticari alışveriş konusu olan bir malın ya da hizmetin oluşturduğu pazardır. Bir teşebbüsün hâkim durumda bulunduğunu gösteren değişik ekonomik ve sosyal faktörler de bulunmaktadır. Buna göre hâkim durumun tespitinde, ilgili ürün ve coğrafi pazarın yanısıra ilgili zaman dönemi, ürünün ikame edilebilirliği, çapraz esnekliği, pazarın homojen yapıda olması, pazardaki rakiplerin sayısı ve pazar payları gibi hususların da incelenmesi gerekmektedir.

Kısaca hâkim durumun tespiti konusunda yapısal, işlevsel ve ekonomik güce dayalı olmak üzere çeşitli değerlendirme ölçütleri vardır. Hâkim durumun varlığı tamamen iktisadi analizlere dayanarak araştırılması gereken bir konu olup, hakim durumun belirlenmesinde önemli ve öncelikle ele alınması gereken ölçüt, işletmenin ilgili pazardaki payıdır. Pazar payının yalnız hâkim durumda olup olmadığının incelenmekte olan işletme açısından değil, bu işletmeye rakip olan, diğer işletmeler açısından da incelenmesi gerekmektedir.

Ancak 4054 sayılı Kanun'un 27. maddesinde öngörülen ve Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılan (a) bendindeki, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapılabilmesi; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezalarının uygulanabilmesi, Kurul'un belirtilen görev ve yetkilerini kullanabilmesi, Kanun kapsamında değerlendirilebilecek nitelikte bir başvurunun bulunmasına bağlıdır.

Olayda ise, davacının Rekabet Kurumu'na verdiği şikâyet dilekçesinde; yasal olarak

## REKABET Dergisi

T.C.  
DANIŞTAY  
ONÜÇÜNCÜ DAİRE  
Esas No : 2005/5733  
Karar No : 2005/4936

fuar düzenleme yetkisi olmayan Gaziantep Sanayi Odası'nın, Akort Fuarçılık adına yetkili izinler alındıktan sonra medyaya verdiği reklamlarda fuarı kendisinin düzenlediği izlenimi yarattığı, ayrıca Akort Fuarçılık tarafından davacı şirketle aynı tarihte düzenlenen fuarda, Gaziantep Sanayi Odası'nın standlarının üyelerince kullanılması nedeniyle fuara katılımın üyeler açısından zorunlu duruma getirildiği, böylece Oda'nın düzenlediği fuarların dışında kalan fuarlara üyelerinin katılmadığı, bu davranışlar nedeniyle Gaziantep Sanayi Odası'nın piyasadaki hâkim durumunu kötüye kullandığı yolunda iddialara yer verdiği, bu iddiaları değerlendiren Rekabet Kurulu tarafından alınan dava konusu kararlar, Gaziantep Sanayi Odası'nın yasal olarak fuar düzenleme yetkisi bulunmadığı halde başka bir fuar şirketini kullanarak fuar düzenlemesine yönelik şikâyetin konusunun 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunmadığına, öte yandan fuarcılık sektöründe faaliyet gösteren diğer teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırıldığı iddiasına ilişkin olarak ise ciddi ve yeterli delilin mevcut olmadığından, şikâyetin reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen yasal düzenleme, hukukî süreç ve Rekabet Kurulu kararı ile dosyadaki bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde; 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında Gaziantep Sanayi Odası'nın Akort Fuarçılıkla yaptığı anlaşma çerçevesinde anılan teşebbüsle işbirliği içinde davranarak ve üyeleri üzerindeki güçlü etkisi yoluyla rakip fuarcılık şirketlerinin davranışlarını zorlaştırmasına yönelik şikâyete ilişkin olarak rekabeti bozucu bir anlaşmanın varlığına veya ilgili ürün pazarında hâkim durumun kötüye kullandığı yönünde herhangi bir bulguya ulaşılamaması, diğer yandan Gaziantep Sanayi Odası'nın başka bir şirketle fuar düzenleme yetkisinin bulunup bulunmamasının, 4054 sayılı Kanun'un kapsamında bulunmaması karşısında, davalı idarece şikâyetin reddinde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle yasal dayanağı bulunmayan davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 67,90.YTL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca takdir olunan 350,00.-YTL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine 10.10.2005 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Z.Ayla	Ali	Turan	Zümrüt
ÖZTÜRK	PERKTAŞ	ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN

Yargılama Giderleri

Toplam Harç : 40,90.-YTL

Posta Gideri : 27,00.-YTL

Toplam : 67,90.-YTL

DŞ/19.12.2005



**DUYURU**

1. Dergiye gönderilen yazılar, başka bir yerde yayımlanmamış veya yayınlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır. Metinler bilgisayar ortamında bir disket ile beraber A4 kağıdının bir yüzüne çift aralıkla yazılmış üç kopya halinde teslim edilmelidir. Disket ile birlikte kullanılan yazılım programı, bilgisayar ismi ve dosya ismi gönderilmelidir. Teknik nedenlerden ötürü, daktilo ile yazılmış metinler kabul edilmez. Yayın Komisyonunca kabul edilmeyen yazılar iade edilmez.
2. Yazıyla birlikte, İngilizce başlık ve en çok 15 satırlık İngilizce bir özet teslim edilmelidir.
3. Tablo ve şekillere numara verilmeli, başlıklar tablo ve şekillerin üzerinde yer almalı kaynaklar ise tablonun altına yazılmalıdır. Denklemlerin sıra numarası parantez içinde, sayfanın sağ tarafında gösterilmelidir.
4. Kaynaklara yapılan göndermeler dipnotlar yerine, metin içinde açılan ayraçlarla belirtilmelidir. Ayrıca içindeki bilgiler sırasıyla şöyle olmalıdır: Yazar(lar)ın soyadı, kaynağın yılı, sayfa numaraları: Örneğin:

..... tespit edilmiştir. (Atkinson, 1983; 77-82).

..... Sayer (1996a: 43-72; 1986b: 666-695) belirtilmelidir.

**KİTAPLAR**

FÖRLSTER, S. (1991), The Art of Encouraging Invention: A New Approach to Government Innovation, California Press.

**MAKALELER**

BAUMOL, W.J. (1986), "Productivity Growth, Convergence and Welfare: What the Long Run Data Show", American Economic Review, 76,1072-82.

**DERLEMELER**

HALL, P.H. "The Theory and Practice of Innovation Policy: An Overview", P. Hall (der), Technology, Innovation and Economic Policy içinde, Oxford: Philip Alan, 1-34.

5. Dipnot halinde verilen ek bilgiler, metin içinde numara sırasıyla ve sayfa altında ayrıca verilmelidir.
6. Belirtilen kurallara uymayan yazılar, gerekli düzeltmelerin yapılması için geri gönderilebilir. Yazının yayınlanması halinde, derginin 3 kopyası yazara ücretsiz gönderilecektir.
7. Yazarların, makaleleri ile birlikte, yazışma adresi, telefon ve faks bilgilerini de içeren notu göndermeleri gereklidir.